

S-093-04

Driftsgranskinger i jord- og skogbruk

Regnskapsresultater 2003

Account results in agriculture and forestry 2003

93. regnskapsar

Tittel	Driftsgranskinger i jord- og skogbruk. Regnskapsresultater 2003
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2004
Antall sider	211
ISBN	82-7077-590-8
ISSN	0333-2500
Emneord	regnskapsresultater, regnskapsstatistikk, landbruksøkonomi, skogbruksøkonomi, driftsregnskap, landbruksstatistikk

---

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskningene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord *Foreword*

Driftsgranskingene i jord- og skogbruk belyser økonomiske forhold på gårdsbruk der en betydelig del av familiens samlede inntekt kommer fra landbruket. Granskingene skal gi kunnskap til bønder, offentlig forvaltning, veiledere og andre.

For 2003 inngår driftsregnskap fra 932 bruk i undersøkelsen. 183 av disse brukene omfattes av ei egen gransking av økonomiske forhold i gårdsskogbruket. Driftsregnskapene er utarbeidet på grunnlag av skatteregnskap, med tilleggsopplysninger om bruk av areal, oppnådde avlinger og arbeidsinnsats. Det er ikke innført noen prinsipielle endringer i beregningsmetodene i driftsregnskapet for 2003. Årets publikasjon er oppbygd på samme måte som publikasjonen for 2002.

Driftsgranskingene i jord- og skogbruk er utarbeidet ved stor felles innsats av medarbeidere ved både NILFs hovedkontor og distriktskontorene.

The survey of account statistics for agriculture and forestry shows results for holdings where a considerable part of the family's total income is derived from the holding. The objective of the survey is to provide information on financial conditions in agriculture: For farmers, public administration, advisers and others.

As concerns 2003, management accounts from 932 holdings are included in the survey. 183 of these holdings are also involved in a special survey of account statistics for farm forestry. The management accounts are drawn up on basis of tax accounts and additional information about the use of farmland, yields obtained and labour input. No changes of account calculation principles have been introduced as regards 2003. Neither has the report structure been altered since the foregoing year.

The survey of account statistics for agriculture and forestry could not be produced without the willing efforts of staff at both the main office and the regional offices of the Norwegian Agricultural Economics Research Institute.

Oslo, november 2004

Ivar Pettersen

Innhold

	Side
SAMMENDRAG	1
1 FORMÅL, UTVALG OG METODE	7
1.1 Formål	7
1.2 Utvalgsprinsipper og utvalgsmetode.....	8
1.3 Inndelingskriterier.....	9
1.3.1 Inndelingskriterier i jordbruksdelen.....	9
1.3.2 Inndelingskriterier i skogbruksdelen.....	11
1.4 Representativitet.....	12
1.5 Prinsipper for regnskapsoppjøret.....	13
1.6 Resultatmål og resultatberegning.....	14
1.6.1 Resultatberegning for jordbruket	14
1.6.2 Resultatmål for brukerfamiliens samlede inntekt	15
1.6.3 Resultatmål for skogbruket	16
1.6.4 Variasjon i resultatene innenfor noen driftsformer i jordbruket.....	16
1.7 Definisjoner og begrepsforklaringer	16
2 JORDBRUK. RESULTATER FRA 2003 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR.....	23
2.1 Innledning.....	23
2.2 Innsatsfaktorer og oppnådde resultater.....	24
2.2.1 Arbeidsforbruk.....	24
2.2.2 Areal.....	24
2.2.3 Eiendeler og investeringer.....	24
2.2.4 Avlinger	26
2.2.5 Husdyrproduksjon.....	27
2.2.6 Oppnådde produktpriser.....	28
2.2.7 Kostnader.....	30
2.2.8 Inntekter.....	30
2.2.9 Noen resultatmål.....	32
2.3 Utvalgte driftsformer.....	34
2.3.1 Produksjon av kumelk og storfeslakt	34
2.3.2 Produksjon av kumelk og svinekjøtt	47
2.3.3 Produksjon av kumelk, storfeslakt og korn.....	48
2.3.4 Kumelkproduksjon og sauehold	50
2.3.5 Kornproduksjon	51
2.3.6 Sauehold.....	56
2.3.7 Geitehold	61

	Side
2.3.8 Produksjon av korn og svinekjøtt	62
2.3.9 Andre driftsformer	65
2.3.10 Sammenligning mellom driftsformer.....	66
3 SKOGBRUK. RESULTATER FRA 2003 OG UTVIKLINGSTREKK	
GJENNOM 10 ÅR.....	67
3.1 Grunnlagsmaterialet for undersøkelsen	67
3.2 Framdrift	68
3.2.1 Avvirkning og transport	68
3.2.2 Arbeidskraft.....	68
3.3 Økonomisk oversikt.....	69
3.3.1 Om de valgte presentasjonsmåtene	69
3.3.2 Produksjonsinntekter	69
3.3.3 Kostnader.....	70
3.3.4 Resultat.....	71
3.3.5 Investering og finansiering.....	71
3.3.6 Balanse.....	71
3.4 Hovedtrekk ved årets driftsgranskinger i skogbruket	72
3.5 10 års oversikt.....	72
4 SAMLET ØKONOMISK RESULTAT FOR BRUKERFAMILIEN	77
4.1 Innledning.....	77
4.2 Tilleggsnæringer	77
4.2.1 Et satsingsområde innenfor landbrukspolitikken.....	77
4.2.2 Klassifisering av tilleggsnærings.....	78
4.2.3 Omfang av ulike tilleggsnæringer.....	79
4.2.4 Driftsoverskudd fra tilleggsnærings.....	80
4.2.5 Tilleggsnæringenes betydning for total inntjening.....	80
4.3 Balanse.....	81
4.3.1 Eiendeler	81
4.3.2 Nettoinvestering utenom jordbruket.....	82
4.3.3 Gjeld og egenkapital.....	82
4.4 Nettoinntekt per familie	83
4.5 Tilgang på og bruk av midler	84
4.5.1 Arbeidskapital.....	84
4.5.2 Sparing.....	84
4.6 Skatt	87
4.7 Sammenligning med andre yrkesgrupper.....	89
SUMMARY	91

	Side
PURPOSE	97
1.1 Purpose.....	98
1.2 Principles and methods of sampling	98
1.3 Criteria for classification	98
1.3.1 Agriculture	98
1.3.2 Forestry	99
1.4 Representativeness.....	99
1.5. Accounting principles	100
1.6 Result measures and calculations	101
1.6.1 Calculation of results in agriculture	101
1.6.2 Total income of the family.....	102
1.6.3 Calculation of results in forestry	103
1.7 Definitions and explanations of terms	103

HOVEDTABELLER MAIN TABLES

1	Bruksstørrelse, dekar. Brukerens alder <i>Size of holdings, decares Farmer's age</i>	112
2	Bruk av jordbruksarealet, dekar <i>Use of agricultural area, decares</i>	114
3	Avling, kg per dekar <i>Crop yields, kg per decare</i>	116
4	Avling, FEm per dekar <i>Crop yields, FUm per decare</i>	117
5	Buskapens størrelse, gjennomsnitt per bruk <i>Numbers of livestock per holding</i>	118
6	Husdyrproduksjon <i>Livestock production</i>	120
7	Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timer <i>Labour input, hours per holding</i>	122
8	Oppnådde priser på gården, kroner per kg/l/stk. <i>Prices at farm gate, NOK per kg/l/ animal</i>	124
9	Eiendeler i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	126
10	Nyanlegg, avskrivninger, salg, tilskudd og nettoinvestering i jordbruket 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding</i>	130
11	Nyanlegg, avskrivninger, salg, tilskudd og nettoinvestering i skogbruk, annen næring og privat, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding</i>	132
12a	Eiendeler 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Assets on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	134
b	Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Debts and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding</i>	136

	Side	
13a	Variable kostnader, 1000 kroner per bruk <i>Variable costs, NOK 1000 per holding</i>	138
b	Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk <i>Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding</i>	140
14a	Produksjonsinntekter, 1000 kroner per bruk. Planteprodukter <i>Output, NOK 1000 per holding. Total crop products</i>	142
b	Produksjonsinntekter, 1000 kroner per bruk. Husdyrprodukter <i>Output, NOK 1000 per holding. Livestock products</i>	144
c	Produksjonstilskudd, andre inntekter og produksjonsinntekter i alt, 1000 kroner per bruk <i>Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding</i>	146
15	Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk <i>Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding</i>	148
16	Driftsresultater i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Operating results, agriculture. NOK 1000 per holding</i>	150
17	Drift og driftsresultat ved ulike driftsformer <i>Summary of accounts for different types of farming</i>	
a	Produksjon av kumelk og storfeslakt <i>Combined dairy and beef farming</i>	152
b	Produksjon av kumelk og svinekjøtt <i>Combined dairy and pig farming</i>	170
c	Kumelkproduksjon og sauehold <i>Combined dairy and sheep farming</i>	174
d	Kornproduksjon. <i>Cereal production</i>	178
e	Produksjon av korn og svinekjøtt <i>Combined cereal and pig farming</i>	184
f	Produksjon av kumelk, storfeslakt og korn <i>Combined dairy and beef farming and cereal production</i>	188
g	Sauehold <i>Sheep farming</i>	192
h	Geitehold <i>Production of goat's milk</i>	198
18	Regnskapssammendrag, 1000 kroner per familie <i>Summary of accounts, NOK 1000 per family</i>	200
Skogbruksgranskingene <i>Farm forestry statistics</i>		
19	Opplysninger om skogene og eierne <i>Some characteristics of the forests and the owners</i>	202
20	Avvirkning og transport <i>Volume cut and logging</i>	203
21	Arbeidskraft <i>Labour input</i>	204
22	Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd <i>Output, costs and net forest income</i>	205
23	Driftsresultat <i>Operating result</i>	206
24	Driftsoverskudd i jord- og skogbruk <i>Net farm income and net forest income</i>	207
25	Investeringer og finansiering <i>Investments and financing</i>	208
26	HOVEDTABELL FOR ALLE BRUK FRA 1954 TIL 2003 <i>General survey for all holdings, 1954–2003</i>	210

Sammendrag

Kort om undersøkelsen

Hovedformålet med driftsgranskingene er å presentere årlige resultater, og mer langsiktige utviklingslinjer, for økonomien på gårdsbruk der inntekter fra jordbruket har et vesentlig omfang.

Driftsgranskingene bygger på skatteregnskap som er omarbeidet til driftsregnskap. Regnskapene gjelder gårdsbruk som er spredt rundt i hele landet. For regnskapsåret 2003 deltok 932 bruk i driftsgranskingene i jordbruket. Herav var 183 også med i de spesielle driftsgranskingene i skogbruket. Driftsgranskingene omfatter i hovedsak familiebruk med en arbeidsinnsats i jordbruket på mellom 1 800 og 6 000 normerte timer. Et årsverk i jordbruket er nå definert til å være 1 845 arbeidstimer.

Resultater i jordbruket

Arbeidsinnsats, areal og antall husdyr

Omfanget av arbeidsinnsatsen i jordbruket i 2003, regnet som gjennomsnitt for alle deltakerbruk, har vært 2 927 timer. Sammenlignet med 2002 har det skjedd en nedgang på 2 timer per bruk. Brukerfamiliene har selv stått for 79 prosent av den registrerte arbeidsinnsatsen.

Gjennomsnittlig jordbruksareal i 2003 var 247 dekar per bruk. Sett i forhold til året før har deltakernes jordbruksareal i gjennomsnitt blitt 6 dekar større.

Omfanget av leid jord har fortsatt å øke og er kommet opp i 73 dekar per bruk.

Alle de vanligste dyreslagene har økt i antall på deltakerbrukene fra 2002 til 2003.

Eiendeler og investeringer

Verdien av eiendelene i jordbruket på deltakerbrukene har i løpet av 2003 gått opp med 5 prosent, til kr 1 355 500. Bruttoinvesteringa har vært på kr 128 200, det vil si 13 prosent høyere enn i året før. Nettoinvesteringa, som var kr 27 800 i 2003, er fordoblet fra 2002.

Avlinger, husdyrproduksjon og priser

I 2003 har middels avling på deltakerbrukene hatt en fôrverdi som tilsvarer 379 FEm/dekar. Avlingsnivået var dermed 4 prosent høyere enn i 2002. Bygg, havre og hvete gav henholdsvis 11 prosent, 10 prosent og 8 prosent høyere avlinger i 2003 enn i året før. Ellers er det bare registrert mindre avlingsutslag for de vanligste jordbruksvekstene fra 2002 til 2003.

Avdråtten, regnet i antall kg produsert melk, har gått opp med 2 prosent per årsku og 3 prosent per årsgeit. For sau er det registrert en avdråttsreduksjon på 4 prosent.

Prisene på kumelk og geitemelk har gått ned med 3 prosent. Kuskjøtt og annet storfekjøtt er de produktene som har hatt sterkest prisvekst, med henholdsvis 4 prosent og 3 prosent. Inntektsmessig har prisøkningen på storfekjøtt hatt liten nettovirkning, fordi pristilskuddet samtidig er redusert.

Kostnader og inntekter

Deltakerbrukenes gjennomsnittlige totalkostnad i jordbruket har vært 8 prosent høyere i 2003 enn i 2002. Beløpet er kommet opp i kr 593 600 per bruk. Verdien av familiens arbeidsinnsats og rentekrav på kapital er ikke inkludert i denne summen, som utgjøres av 53 prosent faste og 47 prosent variable kostnader.

Deltakerne oppnådde i gjennomsnitt en 4 prosents økning i jordbruksinntekt fra 2002 til 2003. Jordbruksinntekta i 2002 har vært kr 819 600 per bruk. Planteproduksjon har bidratt med 12 prosent og husdyrhold med 54 prosent av totalbeløpet. Resten (34 prosent) stammer fra tilskudd, bortleie av traktor etc.

Utbetalte tilskudd til deltakerbrukene gikk i gjennomsnitt ned med 2 prosent fra 2002 til 2003. Reduksjon av avløsertilskudd og pristilskudd på melk og kjøtt er viktige årsaker.

Økonomiske resultater, samlet sett og for de enkelte driftsformene

I 2003 ble det i gjennomsnitt oppnådd kr 226 000 i driftsoverskudd på deltakerbrukene. Beløpet er 7 prosent lavere enn i året før. Jæren er fortsatt den regionen hvor deltakerne har fått høyest gjennomsnittlig driftsoverskudd. Der har resultatet i 2003 vært kr 322 900 per bruk.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har også blitt redusert med 3 prosent. Resultatet i 2003 var kr 161 900.

Brukerfamiliens arbeidsfortjeneste per årsverk har gått ned med 2 prosent fra 2002 til 2003, til kr 118 900. For vederlaget til familiens arbeid og egenkapital per årsverk er nedgangen 11 prosent, og gjennomsnittlig beløp i 2003 har vært kr 146 200.

For de forskjellige driftsformene kan resultatene oppsummeres slik:

Produksjon av kumelk og storfeslakt

412 av deltakerbrukene i 2003 hadde denne driftsformen. I gjennomsnitt har brukene i gruppa hatt 16,2 årskyr og et jordbruksareal på 233 dekar. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har vært kr 156 800, et beløp som er 5 prosent lavere enn i 2002.

Produksjon av kumelk og svinekjøtt

Denne gruppa har bestått av 42 deltakerbruk, som gjennomsnittlig har hatt 16,6 årskyr og 16,7 avlsgriser i 2003. Middels jordbruksareal per driftsenhet har

vært 210 dekar. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har vært 17 prosent lavere i 2003 enn i 2002, og det er registrert med en sum på kr 160 300.

Produksjon av kumelk, storfeslakt og korn

31 bruk har vært med i gruppa i 2003. Jordbruksarealet har vært 538 dekar per bruk, og i gjennomsnitt har antall årskyr vært 22,1. Av jordbruksarealet ble i gjennomsnitt 304 dekar brukt til korn. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ble redusert med 10 prosent i 2003 og var kr 212 400.

Kumelkproduksjon og sauehold

Driftsformen gjelder 52 deltakerbruk som i gjennomsnitt har hatt 219 dekar jordbruksareal i 2003. Middels dyretall var 12,4 årskyr og 64 vinterfôrede sauer. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er for 2003 bokført med kr 142 000 og har blitt redusert med 7 prosent fra året før.

Kornproduksjon

86 bruk hører hjemme i denne gruppa. Middels størrelse på jordbruksarealet har vært 326 dekar i 2003. Alle kornslag har hatt avlingsøkning sett i forhold til året før. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har utgjort kr 190 000. Den summen innebærer en økning på 57 prosent i forhold til resultatet fra 2002.

Sauehold

For de 73 deltakerbrukene med sauehold har gjennomsnittlig areal i 2003 vært 145 dekar. Antall vinterfôrede sauer per bruk har vært 111. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ble redusert med 6 prosent fra året før, til kr 89 900.

Geitehold

25 deltakerfamilier driver med geit. Av disse hører 20 hjemme i Nord-Norge. Gjennomsnittlig jordbruksareal i gruppa har vært 112 dekar i 2003, og gjennomsnittsbruket hadde da 78,2 årsgeiter. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk ble redusert med 1 prosent fra 2002 til 2003 og var på kr 163 900 det siste året.

Produksjon av korn og svinekjøtt

Denne gruppa består av 40 bruk. Gjennomsnittlig jordbruksareal i 2003 har vært 310 dekar, og brukene har i middel hatt 38,5 avlsgriser. Arbeid og egenkapital har oppnådd et vederlag per årsverk på kr 231 000. Da er resultatet blitt redusert med 3 prosent fra året før.

Resultater i skogbruket

Driftsgranskingene i skogbruket viser tall for produksjonsgrunnlag, avvirkning og transport, arbeidskraft, produksjonsinntekter, kostnader og resultat, investeringer og finansiering samt balanseoppstilling.

Kapittel 3.5 viser utviklinga i siste tiårsperiode for avvirkningsnivå, arbeidstimer i jord- og skogbruk, resultat, investeringsnivå og hvordan investeringene er finansiert.

For bruk som er med i de spesielle granskingene for gårdsskogbruket, var den gjennomsnittlige skogstørrelsen i underkant av 1 300 daa i 2003. På disse eendommene ble det i gjennomsnitt avvirket i overkant av 70 prosent av balansekvantumet. Dette er omtrent like lavt som i 2002, da minimumsnivået ble nådd for avvirkningsprosent i tiårsperioden 1994–2003. Regnet per bruk utgjorde avvirkningen i gjennomsnitt 209 m³. Av virket som drives fram med jordbrukstraktor og skogstraktor, ble omtrent 70 prosent drevet fram med skogstraktor både i 2003 og 2002. Av alt framdrevet virke i 2003 ble vel 70 prosent framdrevet av entreprenør, mot vel 60 prosent i 2002.

Familiens samlede arbeidsinnsats i skogbruket, i gjennomsnitt for alle bruk som hadde gårdsskog, var 100 timer i 2003. Arbeidsinnsatsen i jordbruket for disse familiene var litt over 2 100 timer.

Driftsoverskuddet per skogeiendom gikk ned med kr 2 400 i gjennomsnitt fra 2002 til 2003, til kr 24 000. Dette beløpet utgjør 11 prosent av samlet driftsoverskudd fra jord- og skogbruk. Dersom en setter inn tariff lønn for brukerfamiliens arbeidsinnsats, blir overskuddet kr 10 500 i gjennomsnitt i 2003. Dette er knapt kr 1 200 mer enn året før.

Pris på solgt virke var kr 293 per m³ i 2003. Dette er kr 12 lavere per m³ enn året før. Utreknet per m³ var produksjonsinntekta i 2003 kr 314 mens kostnadene kom opp i kr 199. Dette gav et driftsoverskudd på kr 115. Tilsvarende tall for 2002 var kr 322, kr 201 og kr 122 per m³.

Investeringene i 2003 utgjorde 62 prosent av resultat før skogkultur. Det er 10 prosent mer enn året før.

I gårdsskogbruket er tendensen at stadig mer arbeid settes bort til entreprenør og at familiens arbeidsinnsats er synkende. Tømmerprisen har vært jevnt synkende, og oppnådd resultat per m³ har i store trekk fulgt samme utvikling i tiårsperioden 1994–2003.

Samlet økonomisk resultat for brukerfamilien

Tilleggsnæringer

Tilleggsnæring er definert som næring hvor en bruker gårdens ressurser av areal, bygninger eller maskiner. På 45 prosent av brukene som har deltatt i driftsgranskingene i jordbruket i 2003, er det registrert tilleggsnæring. I gjennomsnitt for

disse brukene har driftsoverskuddet fra tilleggsnæring utgjort kr 49 200, eller 9 prosent av total inntekt for brukerfamilien.

Balanse

Verdien av alle eiendelene til en gjennomsnittlig brukerfamilie i driftsgranskingene har økt med 5 prosent i løpet av 2003, til kr 2 571 200 ved årets slutt. Verdien var da fordelt med 76 prosent på anleggsmidler og 24 prosent på omløpsmidler, og jordbrukets andel av totalkapitalen utgjorde 53 prosent. Ved utgangen av 2003 var 46 prosent av omløpsmidlene bankinnskudd og kontanter.

Samlet nettoinvestering utenom jordbruket i 2002 har i gjennomsnitt for deltakerne vært kr 28 700. Herav har kr 15 500 gått til private eiendeler.

Samlet gjeld per deltakerbruk har økt med 5 prosent fra slutten av 2002 til utgangen av 2003, da beløpet var kr 1 023 100. Egenkapitalen økte gjennomsnittlig med 5 prosent i løpet av året, til kr 1 548 100. Ved slutten av 2003 var gjeldsprosenten 40, det vil si uendret i forhold til forrige årsskifte.

Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta er familiens samlede inntekt etter fradrag av betalte gjeldsrenter og kår. Deltakerfamiliene har hatt kr 470 600 i gjennomsnittlig nettoinntekt i 2003. I forhold til året før er det dermed registrert 1 prosents vekst i nettoinntekt..

Tilgang på og bruk av midler

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. I løpet av 2003 økte arbeidskapitalen med 10 prosent for alle deltakerbrukene samlet, til en gjennomsnittsverdi på kr 390 800. Familiene i driftsgranskingene har i gjennomsnitt spart kr 50 100 i 2003. Sparinga har utgjort 3 prosent av den verdien egenkapitalen hadde ved årets begynnelse.

Skatt

Skatt og fradrag i jordbruksinntekta er fra og med 2001 blitt en del av den inntektspolitiske biten i jordbruksforhandlingene. For skatteåret 2003 har maksimalt jordbruksfradrag vært kr 61 500 per bruk. Skattereduksjonen utgjør 28 prosent av fradraget, som er betinget av ei nedre grense for næringsinntekt fra jordbruket. Deltakerne i driftsgranskingene i 2003 hadde i gjennomsnitt et jordbruksfradrag på kr 54 900 og en maksimal skattereduksjon på kr 15 400.

Sammenligning med andre yrkesgrupper

I 2003 utgjorde vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk på deltakerbrukene i driftsgranskingene 56 prosent av ei gjennomsnittlig årslønn for norske industriarbeidere.

1 Formal, utvalg og metode

1.1 Formal

Hovedformålet med driftsgranskingene er å vise årlige resultater og mer langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gårdsbruk der inntekter fra jordbruket har et betydelig omfang.

Driftsgranskingene har videre følgende delmål:

- Vise økonomiske resultattall for brukerfamilien, og for ulike typer av bruk med hensyn til størrelse, driftsform og beliggenhet
- Gi grunnlag for sammenligninger med annen nasjonal og internasjonal statistikk
- Legge grunnlag for videre forskning og utredning
- Gi bidrag til rådgivning og undervisning
- Gi bidrag til offentlig politikk og forvaltning.

Siden 1950 har det hvert år vært med om lag 1 000 bruk i driftsgranskingene. Ved utvalg av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingene skal være representative for den delen av landbruket der storparten av brukerfamiliens inntekt kommer fra bruket. I 2003 deltok 932 bruk.

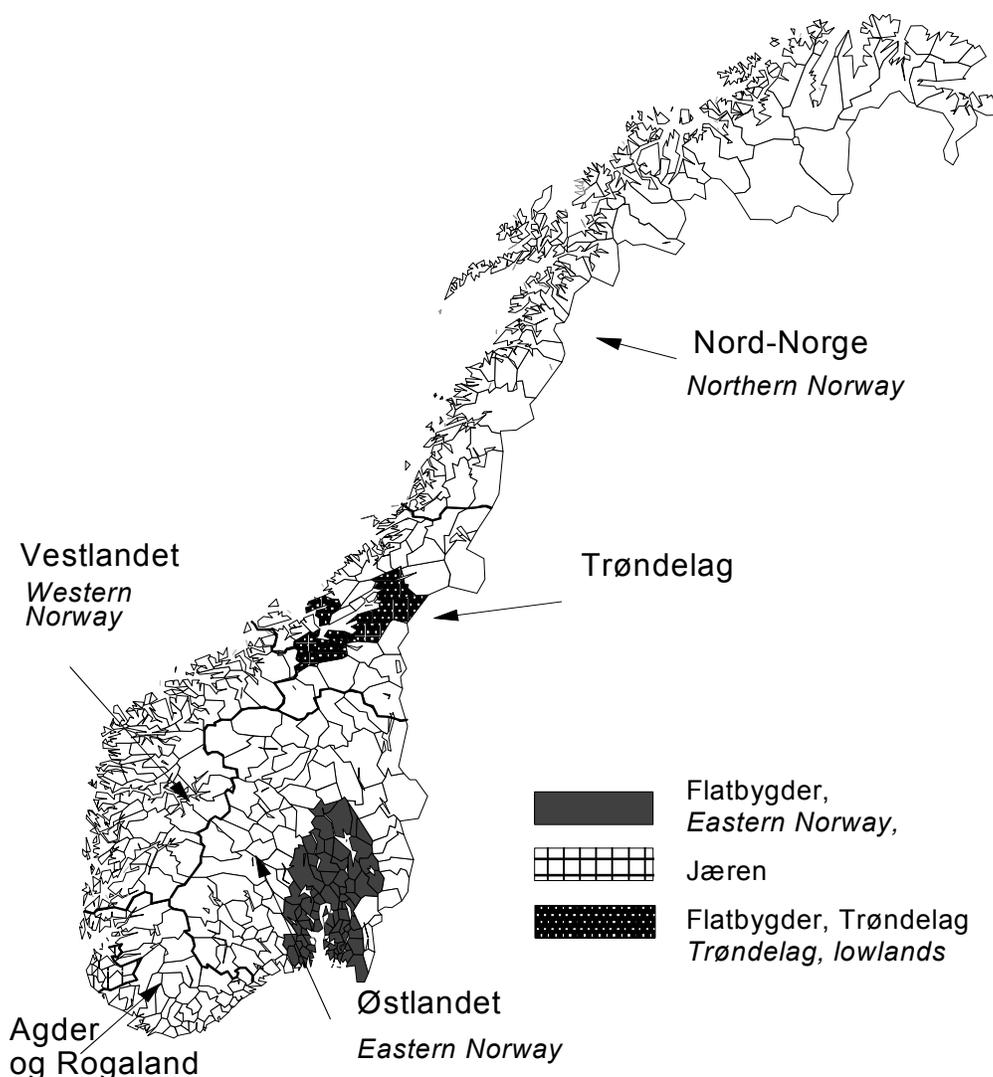
Fra og med 1964 har noen av brukene også vært med i spesielle skogbruksgranskinger. Antall bruk i skogbruksgranskinger for 2003 har vært 183.

1.2 Utvalgsprinsipper og utvalgsmetode

Uttaket av nye bruk er basert på lister over brukere som er tilfeldig trukket fra Statens landbruksforvaltnings tilskuddsregister. Tidligere ble normerte arbeidstimer brukt som grenseverdier for utvalgspopulasjonen. Nå blir utvalget gjort etter standard dekningsbidrag. Uttrukne brukere skal ha et standard dekningsbidrag som minst tilsvarer 8 ESU, eller 70 000–80 000 kroner. Det er produksjonsomfanget, og ikke det enkelte brukets økonomiske resultat, som er kriterium for utvalget. Se mer om standard dekningsbidrag i kapittel 1.7.

Deltakelsen i driftsgranskingene er frivillig. Det er ingen begrensning på hvor lenge et bruk kan være med, men brukeren skal ikke være eldre enn 67 år. Rundt 10 prosent av deltakerbrukene skiftes ut fra ett år til et annet.

Deltakere i skogbruksgranskingene må ha et balansekvantum på minst 50 m³.

Figur 1.1 Regioninndeling som benyttes i driftsgranskingene i jordbruket
Regions' classification of agricultural account statistics

1.3 Inndelingskriterier

1.3.1 Inndelingskriterier i jordbruksdelen

Regioner

Inndelinga i regioner går fram av figur 1.1. Østlandet og Trøndelag er delt i underområdene flatbygder og «andre bygder», mens Jæren er skilt ut fra Agder og Rogaland som et eget underområde. Grunnen er at flatbygdene og Jæren har et vesentlig bedre produksjonsgrunnlag enn resten av de respektive regionene.

Størrelsesgrupper

Deltakerbrukene deles i størrelsesgrupper etter jordbruksareal, slik som vist i tabell 1.1. Gruppene «35-50 dekar» og «over 500 dekar» er utelatt i noen tabeller fordi antall bruk i disse gruppene er lavt.

Tabell 1.1 Deltakerbrukene fordelt på regioner og størrelsesgrupper

Survey holdings classified by regions and by farm size

Region <i>Region</i>	Østlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>		Trøndelag		Nord- Norge <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
Størrelses- gruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	Flat- Bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>			
35-50	2				7					9
50-100	2	15	3	10	39			12		81
100-200	29	76	16	42	80	19	29	44		335
200-300	46	43	17	26	34	35	25	36		262
300-500	69	26	7	14	15	22	12	24		189
Over 500	44	6		1	2	3				56
Alle	192	166	43	93	177	79	66	116		932

Driftsformer

Brukene fordeles på driftsformer ut fra arealbruk og husdyrhold. Produksjoner som utgjør mindre enn 10 prosent av total produksjon på bruket, inngår ikke i driftsformkoden. På bruk med husdyrproduksjon regnes korn som en del av fôrgrunnlaget. Hvis mer enn 40 prosent av jordbruksarealet brukes til kornproduksjon, blir driftsformen kombinert korn-husdyr. Av de 932 brukene som har vært med i driftsgranskingene for 2003, er 761 klassifisert i en av de åtte driftsformene som er med i tabellene 1.2 og 1.3 samt i hovedtabell 17. De øvrige brukene har enten mer enn to hovedproduksjoner eller en driftsform som er lite utbredt.

Tabell 1.2 Deltakerbrukene fordelt på regioner og driftsformer

Survey holdings classified by regions and by types of farming

Region <i>Region</i>		Østlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag	Nord- Norge <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>	
Driftsform <i>Type of farming</i>		Flat- bygder <i>Low- lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Kumelk og storfeslakt	<i>Dairy and Beef</i>	33	72	20	48	78	37	55	69	412
Kumelk og svin	<i>Dairy and pig</i>	1	7	13	6	15				42
Kumelk og sau	<i>Dairy and Sheep</i>		9	4	8	29			2	52
Korn	<i>Cereal crops</i>	48	22				16			86
Korn og svin	<i>Cereal crops and pig</i>	26	3				11			40
Kumelk, storfeslakt og korn	<i>Dairy, beef and cereal crops</i>	21	7		1		2			31
Sau	<i>Sheep</i>		23		3	19	1	10	17	73
Geit	<i>Goat's milk</i>		1			4			20	25
Andre	<i>Other</i>	63	22	6	27	32	12	1	8	171
Alle	<i>All holdings</i>	192	166	43	93	177	79	66	116	932

Tabell 1.3 Deltakerbrukene fordelt på størrelsesgrupper og driftsformer

Survey holdings classified by farm size and by types of farming

Størrelsesgruppe <i>Farm size</i>		35–50 dekar	50–100 dekar	100–200 dekar	200–300 dekar	300–500 dekar	Over 500 dekar	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>		<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	
Kumelk og storfeslakt	<i>Dairy and beef</i>	1	19	152	154	82	4	412
Kumelk og svin	<i>Dairy and Pig</i>		2	26	8	6		42
Kumelk og sau	<i>Dairy and Sheep</i>		3	21	15	12	1	52
Korn	<i>Cereal crops</i>		1	22	23	26	14	86
Korn og svin	<i>Cereal crops and pig</i>			9	13	14	4	40
Kumelk, storfeslakt og korn	<i>Dairy, beef and cereal crops</i>			1	2	12	16	31
Sau	<i>Sheep</i>	1	21	39	10	2		73
Geit	<i>Goat's milk</i>		10	14	1			25
Andre	<i>Other</i>	7	25	51	36	35	17	171
Alle	<i>All holdings</i>	9	81	335	262	189	56	932

1.3.2 Inndelingskriterier i skogbruksdelen

Regioner

Alle skogeiendommene i utvalget ligger i barskogområdene. Det er brukt følgende inndeling i regioner: Østlandet, Agder og Midt-Norge. Regionen Midt-Norge består av Trøndelagsfylkene, Helgeland i Nordland fylke og Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden. Inndelinga er altså noe annerledes i skogbruksdelen enn i jordbruksdelen, se figur 1.2.

Figur 1.2 Regioninndeling som benyttes i skogbruksgranskingene
Regions' classification used in forestry account statistics

Avvirkningskvantum

Brukene er gruppert etter avvirkning for salg. Bruk uten avvirkning, eller med avvirkning bare til gårds- og husbehov, samles i ei egen gruppe. Årets totale avvirkningskvantum er brukt som inndelingskriterium for bruk som har hatt avvirkning til salg. Dette er gjort for å belyse hvordan det økonomiske resultatet avhenger av produsert mengde. Følgende størrelsesgrupper er benyttet:

- Samlet avvirkning < 100 m³
- Samlet avvirkning 100–199 m³
- Samlet avvirkning 200–399 m³
- Samlet avvirkning ≥ 400 m³

1.4 Representativitet

Drøftinga av representativitet er begrenset til å gjelde jordbruksdelen av driftsgranskingene. For skogbruksdelen gjør det lave deltakerantallet, i tillegg til at vi mangler oppdatert nasjonalt sammenligningsgrunnlag, at ei slik drøfting er mindre aktuell.

For driftsgranskingene i jordbruket gjelder at dersom det er fem eller færre bruk i ei gruppe, oppgis ikke gruppegjennomsnittet. Brukene i denne gruppa teller likevel med i de totale gjennomsnittsresultatene.

I tabell 1.4 er deltakerbrukene sammenlignet størrelsesmessig med alle landets bruk som har minst 5 dekar jordbruksareal og hvor minimum 50 prosent av pensjonsgivende inntekt for brukeren og eventuell ektefelle eller samboer kommer fra bruket (Statistisk sentralbyrå, Jordbrukstelling 1999). Tabellen viser at deltakerne i driftsgranskingene ikke fullt ut gjenspeiler det nasjonale fordelingsmønsteret. De minste brukene er underrepresentert og de store brukene er overrepresentert i driftsgranskingene. Det kan nevnes at ingen av deltakerbrukene i driftsgranskingene har mindre enn 35 dekar jordbruksareal.

I driftsgranskingene har det vært avgjørende å bygge opp store nok grupper av deltakerbruk innenfor de viktigste driftsformene. Derfor har hensynet til representativitet innenfor bruksstørrelse til en viss grad måttet vike.

Det blir lagt vekt på å opprettholde omtrent uforandrede deltakerantall innenfor hvert enkelt fylke fra år til år.

Tabell 1.4 Fordeling på størrelsesgrupper. Deltakerbruk kontra alle bruk i landet . prosent

Farm size classification. Survey holdings compared to national agricultural statistics. per cent

Arealgrupper, dekar per bruk <i>Farm size, decares per holding</i>	Driftsgranskingene <i>Account statistics</i>		SSBs Jordbruksstatistikk <i>National agricultural statistics (Statistics Norway)</i>
	1999	2003	1999
5-50	2	1	6
50-100	12	9	14
100-200	42	36	39
200-500	40	48	37
> 500	4	6	4

1.5 Prinsipper for regnskapsoppgjøret

For hvert av deltakerbrukene omarbeider NILF skatteregnskapet til et driftsregnskap. Nedenfor følger en oversikt over de viktigste særtrekkene ved driftsregnskapet, sett i forhold til et skatteregnskap.

- I driftsregnskapet blir *ubetalt arbeid* utført av kårfolk eller andre nære slektninger utenom familien registrert med timetall og regnet som leid arbeid. Bare de faktisk betalte lønnsutgiftene kostnadsføres under leid arbeid.
- I driftsregnskapet lages det et klarere skille mellom *jordbruk, skogbruk, annen næring* og *privat* enn det som gjøres i skatteregnskapet. Dette fører til at enkelte inntekts- og kostnadsposter i skatteregnskapet helt eller delvis kan bli overført, f.eks. fra jordbruk til skogbruk, i driftsregnskapet.
- Utgifter og inntekter i forbindelse med hovedbygningen og kårbygningen blir i driftsregnskapet regnet for å tilhøre privat sektor.
- Driftsregnskapet deler produksjonsinntektene i jordbruket i tre hovedgrupper: Inntekter fra planteproduksjon, inntekter fra husdyrproduksjon og samlegruppa med produksjonstilskudd og andre inntekter. I skogbruket brukes inndelinga: Virkesinntekter, driftstilskudd og andre inntekter. I både jordbruks- og skogbruksdelen er kostnadene gruppert i faste og variable kostnader.
- De enkelte inntekts- og kostnadspostene i driftsregnskapet er korrigert for endringer i balanseverdier.
- Buskapen blir i driftsregnskapet, som hovedprinsipp, verdsatt etter slakteverdi.
- Det benyttes lineære avskrivninger i driftsregnskapet, mens skatteregnskapet opererer med saldoavskrivninger. Gevinst eller tap ved avhendelse av anleggsmidler nedskrives eller avskrives i driftsregnskapet.
- Lager av egenproduserte varer for salg verdsettes i driftsregnskapet til antatt salgsverdi på verdsettingstidspunktet. I skatteregnskapet brukes her variable tilvirkningskostnader.
- I driftsregnskapet blir det satt inn vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Dette vederlaget balanseføres ut fra tarifflønn og legges sammen med de øvrige

anleggskostnadene. Samtidig blir vederlaget skilt ut fra jord- og skogbruksdrifta som en egen inntektspost.

- Driftsregnskapet har med data for tilgang på og innsats av ulike ressurser. For jordbruket registreres jordbruksareal, arealdisponering, arbeidsinnsats og oppnådde avlinger. For skogbruket registreres balansekvantum samt enkelte tekniske data vedrørende årets drift.
- I skatteregnskapet blir resultatet for skogbruket fastsatt som et gjennomsnitt for de fem siste årene. I driftsregnskapet brukes det faktiske resultatet fra det enkelte regnskapsåret.
- Skogavgiftsmidler blir i driftsregnskapet behandlet som fondsavsetninger og dermed sett bort fra. Det vil si at trukket avgift ikke blir utgiftsført i trekkåret, og at tilbakebetalt avgift ikke blir inntektsført i utbetalingsåret.
- Anlegg av skogsveier blir direkte utgiftsført i skatteregnskapet, men balanseføres i driftsregnskapet.

1.6 Resultatmal og resultatberegning

I driftsgranskingene brukes flere resultatmål. De som brukes mest, er uthevet i dette kapitlet. Restmetoden benyttes for å komme fram til de enkelte resultatmålene. Denne metoden går ut på å regne ut hva som blir igjen til dekning av enkelte innsatsfaktorer når andre innsatsfaktorer har fått kostnadsdekning.

1.6.1 Resultatberegning for jordbruket

$$\begin{aligned} & \text{Produksjonsinntekter} \\ & - \text{Variable kostnader} \\ & = \text{Dekningsbidrag} \\ & - \text{Faste kostnader eksklusive avskrivninger} \\ & = \text{Resultat før avskrivninger} \\ & - \text{Avskrivninger} \\ & = \text{Driftsoverskudd} \end{aligned}$$

Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for eget arbeid og for egen og lånt kapital. Fordelinga av driftsoverskuddet på arbeidsvederlag og forrentning av kapital gjøres på flere måter i driftsgranskingene:

- 1) $\begin{aligned} & \text{Driftsoverskudd} \\ & - \text{Rentekrav på kapital bundet i jordbruket} \\ & = \text{Familiens arbeidsfortjeneste} \\ & + \text{Kostnader til leid arbeid} \\ & = \text{Lønnsevne} \end{aligned}$
- 2) $\begin{aligned} & \text{Driftsoverskudd} \\ & - \text{Innsatt verdi av familiens arbeid} \\ & = \text{Forrentning} \end{aligned}$

- 3) Driftsoverskudd
 + Kostnader til leid arbeid
 – Jordbrukets andel av gjeldsrenter og kår
 = **Vederlag til arbeid og egenkapital**
- 4) Driftsoverskudd
 – Jordbrukets andel av gjeldsrenter og kår
 = **Vederlag til familiens arbeid og egenkapital**

Familiens arbeidsfortjeneste, vederlaget til arbeid og egenkapital og vederlaget til familiens arbeid og egenkapital kalkuleres også per årsverk á 1 845 registrerte timer. Lønnsevne beregnes ofte per arbeidstime.

Rentekravet for 2003 er satt til 5 prosent av verdien på eiendeler i jordbruket. I perioden 1999–2002 var rentekravet 7 prosent.

1.6.2 Resultatmal for brukerfamiliens samlede inntekt

Som et uttrykk for brukerfamiliens samlede inntekt benyttes *nettoinntekt*, som beregnes på følgende måte:

- Driftsoverskudd jordbruk
- + Driftsoverskudd skogbruk
- + Driftsoverskudd tilleggsnæring
- + Driftsoverskudd andre næringer
- + Lønnsinntekt og pensjoner
- + Familiens arbeid på nyanlegg, innsatt verdi
- + Renteinntekter
- = **Samlet arbeidsvederlag og forrentning**
- Renteutgifter
- Kår
- = **Nettoinntekt**

Brukerfamiliens private forbruk beregnes ut fra nettoinntekta. Da tar en hensyn til hva som er betalt i skatt, endringer i balansen og diverse private og offentlige overføringer:

- Nettoinntekt
- Verdiregulering debet (tap på fordringer, levert arv, leverte gaver etc.)
- + Verdiregulering kredit (barnetrygd, mottatt arv, mottatte gaver etc.)
- Sum egenkapital i utgående balanse (UB)
- + Sum egenkapital i inngående balanse (IB)
- Betalte skatter
- = **Privatforbruk**

1.6.3 Resultatmal for skogbruket

Resultatmålene i skogbruksdelen er bygd opp annerledes enn i jordbruksdelen. Det er beregnet lønnsomhet både før og etter skogkulturtiltak.

Det tas ikke hensyn til endringen i den stående trekapitalen ved resultatmålinga i skogbruket.

- Produksjonsinntekter
- Kostnader eksklusive skogkultur
- = Resultat før skogkultur
- Skogkultur (netto)
- = **Driftsoverskudd**

Et kalkulert vederlag for familiens egen arbeidsinnsats settes inn. Dette gjøres for å kunne sammenligne avvirkningskostnadene med tilsvarende tall fra annen skogstatistikk.

- Bruttoinntekt ved avvirkning
- Variable kostnader inklusive verdi av eget arbeid
- = **Rånetto**
- + Andre inntekter
- = Resultat før avskrivning
- Avskrivninger
- = Driftsresultat før skogkultur
- Skogkultur (netto) inklusive verdi av eget arbeid
- = **Driftsresultat**
- +/- Skogavgift
- = Driftsresultat etter skogavgift

1.6.4 Variasjon i resultatene innenfor noen driftsformer i jordbruket

Bak gjennomsnittresultatene kan det skjule seg store variasjoner fra bruk til bruk. Spredningen i tallmaterialet innen driftsformene «produksjon av kumelk og storfe-slakt», «kornproduksjon» og «sauhold» belyses i kapittel 2. Drøftinga baserer seg på presentasjon av middelverdier for den «beste» og «svakeste» tredelen av brukene i gruppa.

1.7 Definisjoner og begrepsforklaringer

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk, det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har ei funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og produksjonsdyr.

Arbeid: Både ubetalt og betalt leid arbeid, og familiens arbeid, registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år regnes arbeidstidene om til fullverdige timer etter følgende reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Når kårfolk og familiens barn over 17 år har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres deres arbeidstimer under leid hjelp. Familiens eget arbeid på nyanlegg kalkuleres det et vederlag for, og dette føres i balansen.

All arbeidsinnsats i de ulike yrkesgreinene registreres, enten ved ukentlige noteringer eller i form av ei mer summarisk årlig rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig mengde. For korn vil det si kg med 15 prosent vanninnhold. Andre registreringer omfatter kg innhøstede rotvekster og poteter, kg innkjørt høy og m³ ferdig surfôrmasse. Beiteopptak og fôring med ferskt gras kvantifiseres i form av FEm. Alle avlinger regnes om til FEm per dekar.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. Verdiforringelsen skyldes slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatteregnskapet blir de fleste avskrivbare eiendelene avskrevet etter saldoprinsippet, altså med en viss prosent av eiendelens bokførte verdi. Dette prinsippet fører til at de årlige avskrivningene avtar etter hvert som eiendelene blir eldre. De avskrivbare eiendelene er delt i ulike avskrivningsgrupper. Bygninger og anlegg avskrives individuelt mens inventar, redskap og maskiner avskrives kollektivt.

I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger, slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt, og avskrivningstida fastsettes ut fra sannsynlig varighet eller brukstid. Brukt utstyr avskrives dermed over kortere tid enn nytt utstyr.

Avskrivningssatsene for ulike eiendeler, i både skatteregnskap og driftsregnskap, er ført opp i tabell 1.5.

Tabell 1.5 Balanseføring og avskrivninger i skatteregnskap og driftsregnskap

Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Eiendeler <i>Assets</i>	Skatteregnskap <i>Tax accounts</i>	Driftsregnskap <i>Management accounts</i>
Jord- og skogbruksarealer	Balanseføring uten avskrivning	Balanseføring uten avskrivning
Jordbruksveier	Balanseføring uten avskrivning	Balanseføring uten avskrivning
Skogsveier, varige	Direkte utgiftsføring	Balanseføring uten avskrivning
Driftsveier i skogen, enkle	Direkte utgiftsføring	Avskrivningstid max 10 ar
Nydyrking	Utgiftsføres direkte	Balanseføring uten avskrivning
Planering	Kostnadsfordeles over 10 ar	Balanseføring uten avskrivning
Frukttrær	Balanseføring uten avskrivning	Avskrivningstid 20 ar
Grøfter, lukkede	Utgiftsføres direkte	Avskrivningstid 20 ar
Grøfter, åpne	Balanseføring uten avskrivning	Balanseføring uten avskrivning
Vanningsanlegg, flyttbart	Kollektiv avskrivning, max 20 %	Avskrivningstid 15 ar
Vanningsanlegg, fast inkl. pumpe	Individuell avskrivning, max 8 %	Avskrivningstid 20 ar
Vannledning fram til bygning	Individuell avskrivning, max 4 %	Avskrivningstid 20 ar
Driftsbygninger:		
Forventet brukstid > 20 ar	Individuell avskrivning, max 4 %	Avskrivningstid 30 ar
Forventet levetid < 20 ar (pelsdyrgarder, enkle veksthus)	Individuell avskrivning, max 8 %	Avskrivningstid 15 ar
Innredninger i driftsbygninger	Kollektiv avskrivning, max 20 %	Avskrivningstid 15 ar
Maskiner	Kollektiv avskrivning, max 20 %	Avskrivningstid 15 ar
Vare- og lastebiler	Kollektiv avskrivning, max 20 %	Avskrivningstid 15 ar
Buskap	Variable oppdrettskostnader, omløpsmidler	Balanseføres etter slakteverdi
Varelager, salgsavling	Variabel tilvirkningsverdi	Salgsverdi
Varelager, innkjøpt	Innkjøpspris	Innkjøpspris
Varelager grovfor	Variabel tilvirkningsverdi	Forverdi
Vaningshus og karboliger	Balanseføring uten avskrivning	Avskrivningstid 50 ar
Privat bil	Varierende sats avhengig av bilens alder	Avskrivningstid 15 ar

Avvirkningsprosenten er årets totale avvirkningskvantum i skogen i prosent av balansekvantumet.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eiendeler balanseføres dersom kostprisen inklusive eventuell investeringsavgift er minimum kr 15 000. Dette er samme beløpsgrense som i skatteregnskapet. Maskiner og redskap som brukes lite, kan det være aktuelt å balanseføre selv om kostprisen er lavere enn kr 15 000.

I skatteregnskapet balanseføres bare en eventuell standardheving ved større reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I driftsregnskapet vil ofte en betydelig del av slikt arbeid bli balanseført og gjort til gjenstand for enten ordinære avskrivninger eller kostnadsfordeling over en kortere periode.

Balansekvantumet er det høyest mulige kvantum, målt i m³ uten bark, som kan avvirket hvert år i en skog, uten at avvirkningskvantumet i framtida blir mindre. Det forutsettes en bestemt investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er en driftsenhet i landbruket. Den kan bestå av eid og/eller leid areal.

Brukeren er den som administrerer driftsenheten. Han eller hun vil som oftest være eier av hele eller deler av den faste eiendommen, og er vanligvis den som har flest arbeidstimer på bruket.

Brukerfamilien: Se *familien*.

Buskap: I skatteregnskapet er hele buskapen klassifisert som omløpsmidler og verdsatt etter standardiserte enhetspriser for variable oppdrettskostnader (tilvirkningsverdier). I driftsregnskapet verdsettes buskapen, som hovedregel, til slakteverdi. Her gjøres det unntak for verpehøns, smågriser og hester. Okser, smågriser, slaktegriser og fjørfe til slakt blir klassifisert som omløpsmidler, mens resten av buskapen blir regnet som anleggsmidler (produksjonsdyr). Både i skatteregnskapet og i driftsregnskapet blir voksne dyr stående i balansen med den verdien de en gang er gitt som voksne.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for innsatsen av eget arbeid og for egen og lånt kapital.

Egenkapitalen (EK) er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler: Se stikkordene *anleggsmidler* og *omløpsmidler*.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente på eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Familiens arbeidsvederlag er et kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats. Familiens registrerte arbeidstimer er utgangspunkt. En beregner hva det ville ha kostet å leie arbeidskraft i like mange timer, til tarifflønn, inkludert feriepenger og betaling for bevegelige helligdager. Arbeidsgiveravgifta, som er regionalt differensiert, tas også med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike områder.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Frasalg: Salgsinntekter fra aktiverte anleggsmidler blir behandlet forskjellig i skatteregnskapet og i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir gevinst eller tap ved salg av ikke avskrivbare anleggsmidler eller anleggsmidler med individuell avskrivning, periodisert over gevinst- og tapskontoen. Ved salg av anleggsmidler som av-

skrives som gruppe, er det ikke mulig å fastsette gevinst eller tap. Hele salgs-
summen blir derfor nedskrevet i vedkommende saldogruppe. I driftsregnskapet blir
gevinst ved salg brukt til nedskrivning mens tap ved salg avskrives.

Ved frasalg av jord eller skog skal den bokførte verdien av det solgte arealet ned-
skrives til null i driftsregnskapet. Dersom salgsinntekta er skattepliktig (salg til
tomtepris), inntektsføres det resterende beløpet på tilleggsnæring. Hvis inntekta
ikke er skattepliktig, føres den som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er familiens gjeld i prosent av totalkapitalen og viser hvor stor
del av eiendelene som er finansiert med fremmed kapital.

Inngående balanse (IB) er balanse ved regnskapsårets begynnelse.

Investeringshyppigheten (beregnes bare for skogbruket) angir hvor stor prosent-
andel av skogeiendommene som har vært gjenstand for investeringer i løpet av året.

Jordbruksareal: Arealet av hver enkelt vekst registreres i dekar, med en desimal.
Areal med natureng og overflatedyrket beite reduseres for uproduktivt areal slik at
en kommer fram til et produktivt nettoareal. Andel av fellesbeite regnes som del av
bruket. Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal. Hvor stort det leide
arealet er, noteres.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regn-
skapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av
varer og tjenester.

Kostnader er verdien av varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regn-
skapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller mer etter
regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av
varer og tjenester.

Lønnsevne beregnes bare for jordbruket og forteller hvor mye jordbruket kan
betale for samlet arbeidsinnsats når all kapital har fått sin godtgjørelse. Lønnsevnen
angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønnsevneprosenten forteller hvordan den reelle godtgjørelsen for utført arbeid i
jordbruket står i forhold til den godtgjørelsen som måtte ha blitt utbetalt dersom
brukerfamilien skulle lønnes etter tariff.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av
lønsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på ny-
anlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Netto mekaniseringskostnader omfatter alle kostnader vedrørende maskininn-
satsen (traktorer, skurtresker, yrkesbil, andre maskiner og redskap), inklusive rente
på bokført verdi, men fratrukket inntekter fra utleie av maskiner:

- Avskrivninger og vedlikehold
- + Drivstoffkostnader
- + Leieutgifter til maskiner og redskap
- + Rentekrav
- = Brutto mekaniseringskostnader
- Leieinntekter av maskiner og redskap
- = Netto mekaniseringskostnader

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anskaffet for varig eie eller bruk. De har enten ei funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene av disse produktene.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal regnes all mark som har en produksjonsevne som minst tilsvarende produksjonskravet i laveste klasse på en bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendelene i jordbruket.

Rånetto (skogbruk) er bruttoinntekt med fradrag av driftsbetingede kostnader eksklusive skogkultur. De driftsbetingede kostnadene omfatter alt arbeid (eget og leid), leie og vedlikehold av utstyr, drivstoff, salgskostnader etc. Avskrivninger på eget utstyr tas ikke med i de driftsbetingede kostnadene.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Standard dekningsbidrag (SDB) er normerte tall for hva som skal være igjen når produksjonsinntektene er fratrukket variable kostnader. Et bruks samlede SDB er summen av standard dekningsbidrag fra alle jordbruksproduksjonene på bruket. SDB benyttes i flere europeiske lands og i EUs regnskapsstatistikk, som utvalgs-kriterium og som grunnlag for inndeling i driftsformer. Minstegrense i EU-statistikken er 8 ESU (European Size Unit). 1 ESU er lik 1 200 Euro, eller ca. kr 9 600 (i 2003).

Utgående balanse (UB) er balansen ved utgangen av regnskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som f.eks. såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den andelen som verdien av eiendelene i jordbruket utgjør av sumverdien av alle eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår.

Verdsetting: I både drifts- og skatteregnskapet verdsettes anleggsmidlene til historisk kostpris med fradrag for eventuelle offentlige tilskudd. Dersom familien har nedlagt arbeid i forbindelse med nyanlegg, blir verdien av dette arbeidet lagt til kostprisen i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir anleggsmidler i skogbruket nedskrevet med eventuell utbetalt skogavgift, mens dette ikke gjøres i driftsregnskapet. Prinsippene for, og størrelsen på, de årlige avskrivningene er forskjellige i de to regnskapstypene (se stikkordene *avskrivninger* og *frasalg*).

Lager av innkjøpte varer føres opp i balansen til innkjøpspris med tillegg av fraktkostnader. For innkjøpte varer benyttes samme verdsettingsprinsipp i drifts- og skatteregnskapet. I skatteregnskapet verdsettes lagerbeholdninger av egenproduserte varer til tilvirkningsverdien. For jordbruksprodukter benyttes standardiserte enhetspriser, mens det for skogbruksprodukter brukes faktiske tilvirkningsverdier. I driftsregnskapet settes verdien av salgsprodukter lik antatt salgsverdi per 31. desember i regnskapsåret. Hjemmeavlet fôr verdsettes ut fra prisen på bygg ved utgangen av regnskapsåret. Hvert grovfôrslag blir verdsatt etter fôrkonsentrasjon, til en fôrenhetsverdi som er 80 prosent av byggprisen (for halm 50 prosent). Verdsetting av slaktedyr er beskrevet under stikkordet *buskap*.

Årsverk: Et årsverk er i 2003 definert som 1 845 registrerte timer.

2 Jordbruk. Resultater fra 2003 og utviklings- trekk gjennom 10 ar

---

2.1 Innledning

Driftsgranskingene i jordbruket for 2003 er basert på resultater fra 932 bruk med yrkesmessig drift. I kapittel 1 er det beskrevet hvordan deltakerbrukene er valgt ut, og hvordan de er delt inn i grupper etter geografisk tilhørighet, etter driftsform og etter størrelsen på jordbruksarealet.

Begreper som f.eks. «alle bruk i landet sett under ett» og «brukene i Østlandets flatbygder» brukes uten at en i hvert tilfelle presiserer at det utelukkende er snakk om deltakerbrukene i driftsgranskingene. I stedet påpekes denne avgrensningen nå.

Drøftingene av regnskapsresultatene for året 2003 går først og fremst ut på sammenligning med tilsvarende tall fra 2002. I tillegg presenteres figurer som viser 10 års utvikling, for utvalgte lønnsomhetsmål og for forhold som angår eiendeler og gjeld. Alle tiårsfigurene i kapittel 2 bygger på verditall som er omregnet til kroneverdien i 2003. Omregninga er gjort ved hjelp av konsumprisindeksen.

Under fjorårets arbeid med driftsgranskingene ble det utført justeringer av tidligere års resultater for noen av lønnsomhetsmålene. Årsaken var at et par endringer i beregningsprinsipper var innført med virkning fra og med regnskapsåret 2002. Endringene gjaldt håndtering av gavearbeid, og at antall timer i et årsverk var redusert. Justeringene bakover i tid gjorde at resultatene fra 2002 ble direkte sammenlignbare med tilsvarende tall fra de ni foregående årene. Ingen tilsvarende justeringer har vært nødvendige for regnskapsåret 2003.

2.2 Innsatsfaktorer og oppnådde resultater

2.2.1 Arbeidsforbruk

Arbeidsforbruket går fram av hovedtabell 7. I gjennomsnitt for alle deltakerbruk er det nedlagt 2 927 arbeidstimer i jordbruket i 2003. Dette er 2 timer mindre enn hva som ble registrert for år 2002. Gjennom en årrekke er det bokført størst arbeidsinnsats på brukene på Jæren. Slik har det vært i 2003 også, med 3 566 arbeidstimer som gjennomsnitt i denne regionen. I motsatt ende av skalaen finnes de brukene som ligger i flatbygdene på Østlandet. Der har det i 2003 vært en gjennomsnittlig arbeidsinnsats på 2 596 timer per bruk.

Leid betalt arbeid i jordbruket i 2003 har utgjort 459 timer per bruk på landsbasis. I tillegg er det utført 162 timer ubetalt leid arbeid per bruk, hovedsaklig av kårfolk og andre nære slektninger. I alt 21 prosent av arbeidsinnsatsen er utført av leid (betalt og ubetalt) arbeidskraft.

Mellom bruksgruppene i forskjellige landsdeler har andelen av leid arbeid i 2003 variert fra 27 prosent på Jæren til 18 prosent i Østlandets «andre bygder» og i flatbygdene i Trøndelag.

I 1994 var gjennomsnittlig arbeidsforbruk på deltakerbrukene 3 018 timer. I årene etterpå har det foregått en stadig reduksjon i antall arbeidstimer.

2.2.2 Areal

Hovedtabellene 1 og 2 viser hvor stort jordbruksareal som har vært i drift på deltakerbrukene i 2003, og hvordan dette arealet har fordelt seg på ulike vekster. Gjennomsnittlig jordbruksareal per driftsenhet har økt med 6 dekar fra 2002 og er kommet opp i 247 dekar. I løpet av den siste tiårsperioden har jordbruksareal per deltakerbruk økt med 59 dekar.

Nesten hele arealøkningen fra 2002 til 2003 kan forklares med at omfanget av leiejord er blitt større. I middel for alle bruk har leid jord utgjort 73 dekar i 2003. Tilsvarende areal i 2002 var 68 dekar. Nydyrking og tilkjøp av jord foregår i liten utstrekning. At jordbruksarealet per driftsenhet har økt, er felles for alle landsdeler, unntatt for «andre bygden» på Østlandet. Der er jordbruksarealet per driftsenhet uendret.

93 prosent av jordbruksarealet på driftsgranskingsbrukene i 2003 var fulldyrket jord. Arealfordelinga mellom de viktigste vekstene endrer seg lite fra år til år. I 2003 har korn og oljevekster til sammen lagt beslag på 33 prosent av jordbruksarealet på deltakerbrukene. Grovfôr er blitt dyrket på 64 prosent av brukenes samlede jordbruksareal.

2.2.3 Eiendeler og investeringer

Data om eiendeler og investeringer finnes i hovedtabellene 9 og 10, og dessuten i tabellene 2.1 og 2.2.

Ved utgangen av 2003 hadde hver deltakerfamilie i gjennomsnitt bokført eiendeler i jordbruket til en samlet verdi av kr 1 355 500. Verdien var dermed blitt 5 prosent høyere i løpet av året.

Bruttoinvesteringa per bruk i 2003 var kr 128 200. Beløpet var 13 prosent høyere enn i 2002. Brukene på Jæren har hatt den klart sterkeste veksten i bruttoinvestering. Bare på Vestlandet har bruttoinvesteringa vært mindre i 2003 enn i 2002.

På landsbasis har avskrivning av jordbrukskapitalen økt med 4 prosent fra 2002. Samtidig har investeringstilskudd og salgsinntekt fra driftsmidler gått ned med 8 prosent. Gjennomsnittlig nettoinvestering er fordoblet fra det ene året til det andre.

Tabell 2.1 Nyanlegg, avskrivninger, salg, tilskudd og nettoinvesteringer. Kroner per bruk. Regioner. prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, grant and net investment, NOK per holding. Regions. percental composition

Regioner <i>Regions</i>	Østlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vest- Landet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord- Norge <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	180 200	101 400	174 200	120 300	115 700	88 100	135 800	111 400
Maskiner og redskap, % <i>Machinery, equipment, %</i>	49	50	16	39	37	60	42	50
Driftsbygninger, % <i>Out buildings, %</i>	43	40	77	55	51	36	45	40
Jord etc., % <i>Farm land etc., %</i>	8	10	7	6	12	4	13	10
Avskrivninger i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	102 100	66 500	92 000	78 700	70 800	67 100	64 300	69 200
Maskiner og redskap, % <i>Machinery, equipment, %</i>	53	53	36	49	47	52	50	56
Driftsbygninger, % <i>Out buildings, %</i>	44	45	58	47	49	46	48	42
Jord etc., % <i>Farm land etc., %</i>	3	2	6	4	4	2	2	2
Salg og tilskudd i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	30 700	16 700	15 500	33 300	18 400	24 300	18 000	23 500
Maskiner og redskap, % <i>Machinery, equipment, %</i>	64	72	57	73	71	84	65	64
Driftsbygninger, % <i>Out buildings, %</i>	32	24	17	21	24	12	32	24
Jord etc., % <i>Farm land etc., %</i>	4	4	26	6	5	4	3	12
Nettoinvestering 2003, kr <i>Net investment 2003, NOK</i>	47 400	18 300	66 700	8 300	26 500	-3 400	53 600	18 700
Nettoinvestering 2002, kr <i>Net investment 2002, NOK</i>	19 300	6 800	-5 600	4 400	47 200	-13 800	13 800	-2 500

Nettoinvesteringa kan variere mye fra år til år, med utslag i vekslende retninger. Det kan være verdt å merke seg at i flatbygdene i Trøndelag har nettoinvesteringa vært negativ både i 2002 og i 2003. Derimot har det skjedd ei betydelig positiv netto-

investering på Vestlandet, i Trøndelags «andre bygder» og i flatbygdene på Østlandet i begge disse årene.

Tabell 2.2 gir inntrykk av at i 2003 har det eksistert en klar sammenheng mellom størrelsen på jordbruksarealet og omfanget av nettoinvesteringer: Jo større jordbruksareal desto større nettoinvestering.

Tabell 2.2 Nyanlegg, avskrivninger, salg, tilskudd og nettoinvesteringer. Kroner per bruk.

Størrelsesgrupper. prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, subsidies and net investment, NOK per holding. Farm size. percental composition

Størrelsesgrupper	50–100 dekar	100–200 dekar	200–300 dekar	300–500 dekar	500– dekar	Alle bruk <i>All holdings</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
<i>Farm size</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	<i>decares</i>	2003	2002
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	40 100	89 000	127 000	199 300	272 500	128 200	113 100
Maskiner og redskap, % <i>Machinery, equipment, %</i>	54	43	37	48	51	44	49
Driftsbygninger, % <i>Out buildings, %</i>	36	49	54	42	42	47	39
Jord etc., % <i>Farm land etc., %</i>	10	8	9	10	7	9	12
Avskrivninger i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	38 800	62 800	78 700	98 500	147 800	77 300	74 600
Maskiner og redskap, % <i>Machinery, equipment, %</i>	51	48	48	52	62	51	53
Driftsbygninger, % <i>Out buildings, %</i>	45	49	49	45	35	46	44
Jord etc., % <i>Farm land etc., %</i>	4	3	3	3	3	3	3
Salg og tilskudd i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	5 900	14 100	16 700	45 800	58 400	23 100	25 000
Maskiner og redskap, % <i>Machinery, equipment, %</i>	78	62	67	76	61	69	59
Driftsbygninger, % <i>Out buildings, %</i>	8	30	28	18	33	25	34
Jord etc., % <i>Farm land etc., %</i>	14	8	5	6	6	6	7
Nettoinvestering 2003, kr <i>Net investment 2003, NOK</i>	-4 600	12 100	31 600	55 100	66 300	27 800	
Nettoinvestering 2002, kr <i>Net investment 2002, NOK</i>	17 600	-2 600	44 300	-10 500	47 300		13 500

2.2.4 Avlinger

Avlingsmengdene for ulike vekster går fram av hovedtabellene 3 og 4. Gjennomsnittlig avling på deltakerbrukene har i 2003 hatt en fôrverdi som tilsvarer 379 FEM/dekar. Dette avlingsnivået er 4 prosent høyere enn i 2002.

I 2003 er det i gjennomsnitt høstet 409 kg bygg, 426 kg havre og 472 kg hvete per dekar. Avlingsøkning fra 2002 til 2003 er felles for både bygg, havre og hvete, med henholdsvis 11 prosent, 10 prosent og 8 prosent.

Gjennomsnittlig potetavling i 2003 har vært 2 464 kg/dekar. Dette nivået ligger 3 prosent høyere enn resultatet fra 2002.

I middel for alle deltakerbruk har grovfôr gitt 364 FEm/dekar i 2003. Sett i forhold til grovfôravlingen i 2002 er nedgangen på 1 prosent.

Det er karakteristisk for deltakerbrukene at Jæren årvisst er den regionen som oppnår høyest antall FEm per dekar for grovfôrvekster. Brukene i Nord-Norge får på den andre sida lavere grovfôravling per arealenhet enn hva som er tilfelle i de andre regionene. På Jæren er det i 2003 tatt 547 FEm grovfôr per dekar, mens de nordnorske deltakerbrukene i middel har oppnådd 281 FEm grovfôr per dekar.

2.2.5 Husdyrproduksjon

Gjennomsnittstall fra husdyrholdet på alle deltakerbrukene er framstilt i hovedtabell 5. Totalt antall dyr av hvert slag er fordelt på totalt antall bruk. Den samme tabellen viser også hvordan middels antall dyr per bruk varierer mellom regionene og mellom de bruksgruppene som er inndelt etter arealstørrelse. Hensikten med disse beregningene er å belyse utbredelsen til, og betydningen av, de ulike dyreslagene. Nedenfor er noen av opplysningene fra hovedtabell 5 stilt opp og sammenlignet med de tilsvarende dataene fra fjoråret.

Antall dyr fordelt på antall deltakerbruk:

	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Kyr	10,5	10,8
Andre storfe	19,6	19,7
Avlsgris	2,5	2,8
Andre griser over 2 mnd.	12,7	13,8
Sauer	17,8	17,9
Geiter	3,5	3,6

Alle de nevnte dyreslagene har altså økt sin utbredelse fra 2002 til 2003. Svineholdet har økt mest i omfang.

I hovedtabell 6 gis det oversikt over både omsatte mengder og avdrått for noen husdyrprodukter. Tabell 2.3 inneholder bare avdråttstall. Fra 2002 til 2003 er det registrert en 2 prosents økning i avdrått til melkekyr, regnet i kg melk per årsku. I geiteholdet har avdråttsøkningen (kg melk per årsgeit) vært 3 prosent. Produsert mengde av saue- og lammekjøtt, regnet per vinterfôret sau, har gått ned med 4 prosent fra det ene året til det andre.

Tabell 2.3 Avdratt per dyr

Livestock yield per unit

Regioner og størrelsesgrupper <i>Regions and farm size</i>	Melk per arsku, kg <i>Milk per cow, kg</i>		Kjøtt per vfs, kg <i>Meat per sheep, kg</i>	Melk per arsgait, kg <i>Milk per goat, kg</i>
	2003	2002		
Østlandet <i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder <i>Lowlands</i>	6722	6664	30	
Andre bygder <i>Other parts</i>	6239	6167	30	564
Agder og Rogaland				
Jæren <i>Jæren</i>	6651	6459	29	
Andre bygder <i>Other parts</i>	6356	6225	26	517
Vestlandet <i>Western Norway</i>				
Trøndelag				
Flatbygder <i>Lowlands</i>	6639	6392	25	
Andre bygder <i>Other parts</i>	6525	6321	26	
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>				
50–100 dekar <i>decares</i>	6050	5938	24	541
100–200 dekar <i>decares</i>	6368	6201	28	605
200–300 dekar <i>decares</i>	6524	6449	27	534
300–500 dekar <i>decares</i>	6591	6483	26	
Over 500 dekar <i>decares</i>	6629	6376	24	
Alle bruk 2003 <i>All holdings 2003</i>				
	6488		27	579
Alle bruk 2002 <i>All holdings 2002</i>				
		6358	28	561

2.2.6 Oppnådde produktpriser

Priser til produsent er vist i hovedtabell 8, og i tabellene 2.4 og 2.5.

Kumelk, geitemelk og svinekjøtt har oppnådd lavere priser i 2003 enn i 2002. Prisreduksjonen er 3 prosent for både kumelk og geitemelk mens den er 1 prosent for svinekjøtt. I 2002 var prisen på kumelk påvirket av ekstraordinære etterbetalinger som skyldtes omorganisering innen meierisektoren. For kumelk ligger altså et ekstra høyt prisnivå i 2002 bak den registrerte nedgangen fra 2002 til 2003.

Kukjøtt og annet storfekjøtt er de produktene som har hatt sterkest prisvekst, med henholdsvis 4 prosent og 3 prosent. Pristilskuddet på storfekjøtt har gått sterkt ned i samme periode, slik at samlet inntekt fra storfekjøtt er om lag uendret.

De høyeste prisene på korn og «annet storfekjøtt» er oppnådd i Østlandets flatbygder. Jæren har hatt høyest produsentpriser på både kumelk og svinekjøtt i 2003. For saue- og lammekjøtt har produsentene i «andre bygder» på Østlandet fått best betalt. På deltakerbrukene i Nord-Norge er det oppnådd forholdsvis lave priser for de fleste produktene. Unntakene fra det sistnevnte er poteter og ull.

Høy melkepris på Jæren skyldes at meieriene konkurrerer om leverandørene. Private meierier betaler høyere pris enn TINE. Potetdyrking i liten skala er ofte knyttet til privat omsetning, og her oppnås gjerne høyere priser enn ved leveranse til grossist. Dette kan være noe av årsaken til den høye potetprisen som er registrert hos de nordnorske deltakerne.

Tabell 2.4 Oppnådde priser, eksklusive tilskudd. Kroner per kg. Regioner

Prices at farm gate. NOK per kg. Regions

Regioner <i>Regions</i>	Østlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Norge <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	Jæren <i>Jæren</i>	A. bygder <i>Other p.</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other p.</i>	
Bygg <i>Barley</i>	1,92	1,80	1,75	1,66	1,64	1,88	1,71	
Havre <i>Oats</i>	1,70	1,67		1,55		1,69	1,66	
Hvete <i>Wheat</i>	2,27	2,22		2,46		1,99		
Poteter <i>Potatoes</i>	1,69	1,87	1,52	3,80	3,57	1,45	1,21	5,54
Kumelk, per l <i>Milk (cow), per l</i>	3,54	3,43	3,58	3,46	3,46	3,47	3,41	3,43
Kukjøtt <i>Meat (cow)</i>	26,85	26,06	27,08	26,44	26,54	26,20	25,55	24,60
Annet storfekjøtt <i>Meat (beef)</i>	32,32	31,25	31,84	32,13	31,46	31,55	31,01	28,58
Smagris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	816	821	794	800	774	796		
Svinekjøtt <i>Pork</i>	21,56	21,56	21,87	21,74	21,58	21,01		20,23
Sau- og lammekjøtt <i>Meat (mutton, lamb)</i>	27,58	30,80	30,15	30,70	30,13	29,05	30,30	26,99
Ull <i>Wool</i>	27,96	34,11	37,52	33,16	33,86	37,52	33,90	36,28
Geitemelk, per l <i>Milk (goat), per l</i>		4,47		4,22	3,40			3,83
Egg	12,13	11,76	11,31	11,12	13,70	11,00		13,23

Tabell 2.5 Oppnådde priser, eksklusive tilskudd. Kroner per kg. Størrelsesgrupper

Prices at farm gate. NOK per kg. Farm size

Størrelsesgrupper	50–100 dekar	100–200 dekar	200–300 dekar	300–500 dekar	> 500– dekar	Alle bruk	Endringer fra 2002
<i>Farm size</i>	<i>50–100 decares</i>	<i>100–200 decares</i>	<i>200–300 decares</i>	<i>300–500 decares</i>	<i>> 500– decares</i>	<i>All holdings</i>	<i>Changes from 2002</i>
Bygg <i>Barley</i>	1,70	1,85	1,86	1,87	1,92	1,88	+ 0,01
Havre <i>Oats</i>	1,50	1,73	1,70	1,70	1,65	1,69	+ 0,03
Hvete <i>Wheat</i>	2,04	2,21	2,26	2,28	2,27	2,27	+ 0,05
Poteter <i>Potatoes</i>	3,36	3,13	2,47	1,91	1,49	1,93	+ 0,18
Kumelk, per l <i>Milk (cow) per l</i>	3,41	3,43	3,49	3,50	3,49	3,47	- 0,15
Kukjøtt <i>Meat (cow)</i>	26,28	26,12	25,97	26,38	26,89	26,19	+ 1,12
Annet storfekjøtt <i>Meat (beef)</i>	30,10	31,01	31,19	31,75	31,85	31,36	+ 0,84
Smagris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	807	798	823	803	811	807	+ 16
Svinekjøtt <i>Pork</i>	22,03	21,64	21,72	21,08	21,60	21,52	- 0,31
Sau- og lammekjøtt <i>Meat (mutton, lamb)</i>	29,72	29,44	30,71	29,28	31,29	29,76	+ 0,71
Ull <i>Wool</i>	34,54	34,85	34,10	33,53	31,51	34,36	+ 0,01
Geitemelk, per l <i>Milk (goat), per l</i>	3,88	3,84	3,86			3,85	- 0,10
Egg <i>Eggs</i>		11,70	11,61	13,28	11,41	11,84	+ 0,03

2.2.7 Kostnader

Hovedtabell 13 gir oversikt over deltakerbrukenes kostnader i jordbruket. De variable kostnadene er presentert i hovedtabell 13a, og de faste i 13b. Netto mekaniseringskostnad er omhandlet i hovedtabell 15.

Totalkostnaden i jordbruket har i middel vært kr 593 600 per deltakerbruk i 2003. Dette beløpet er 8 prosent høyere enn det sammenlignbare resultatet for 2002.

Kostnadsøkningen har vært størst (17 prosent) i «andre bygder» i Agder og Rogaland. Det er ikke registrert kostnadsreduksjon for noen av de regionale deltakergruppene, men i «andre bygder» på Østlandet og i flatbygdene i Trøndelag har kostnadsveksten vært på under 1 prosent. Når deltakerne deles inn i størrelsesgrupper, blir variasjonen i kostnadsøkning noe mindre mellom gruppene, fra 11 prosent økning på bruk med 50–100 dekar jordbruksareal til 3 prosent økning på bruk med 300–500 dekar.

På landsbasis har fordelinga mellom faste og variable kostnader i 2003 vært 53 prosent kontra 47 prosent.

Kraftfôr og annet innkjøpt fôr er den klart største posten blant de variable kostnadene. Denne kategorien av innsatsmidler har stått for 56 prosent av variable kostnader i 2003. 92 prosent av de totale kostnadene til innkjøpt fôr har vært knyttet til kraftfôr.

Faste kostnader har tre dominerende poster: Avskrivninger, vedlikehold og leid arbeid. I 2003 har disse postenes respektive andeler utgjort 25 prosent, 21 prosent og 20 prosent.

Netto mekaniseringskostnad i 2003 har vært kr 110 600 i gjennomsnitt for alle deltakerbrukene. Sett i forhold til året før har det funnet sted en økning på 2 prosent. Sammenhengen mellom bruksstørrelse og netto mekaniseringskostnad ser ut til å være entydig: Jo større jordbruksareal, desto høyere kostnad.

2.2.8 Inntekter

Jordbruksinntektene går fram av hovedtabell 14. I gjennomsnitt har deltakerbrukene oppnådd ei samlet produksjonsinntekt, inklusive tilskudd, på kr 819 600 i 2003. Sammenlignet med året før innebærer denne summen en økning på 4 prosent. Planteproduksjon (uten tilskudd) har bidratt med 12 prosent og husdyrhold (heller ikke her er tilskudd inkludert) med 54 prosent av det angitte beløpet. Den resterende andelen av totalinntekta, 34 prosent, stammer fra tilskudd, bortleie av traktor, salg av melkekvote etc.

Oppstillinga nedenfor forteller hvordan utvalgte inntektskategorier har utviklet seg fra 2002 til 2003 for gjennomsnittsbruket i driftsgranskingene:

Korn og oljefrø	+ 14 %
Planteprodukter i alt	+ 13 %
Storfe, melk	Uendret
Storfe, livdyr og slakt	+ 5 %
Svin	+ 10 %
Sau	+ 7 %
Geit	+ 5 %
Fjørfe	+ 27 %
Husdyr i alt	+ 6 %
Tilskudd	- 2 %

Inntektene fra fjørfe har økt mest. Likevel har bare 7 prosent av de samlede inntektene fra husdyrholdet på deltakerbrukene i 2003 kommet fra fjørfehold. Økte korninntekter er den viktigste årsaken til at inntektene fra planteprodukter har vokst betydelig. Poteter og grønnsaker har også bidratt positivt. Innenfor svineholdet har både større produksjonsomfang og høyere priser trukket i retning av positiv inntektsutvikling fra 2002 til 2003. Tilskudd er den eneste av de nevnte inntektskategoriene som er registrert med lavere totalbeløp på deltakerbrukene i 2003 enn i 2002. Nedgang i avløsertilskudd og pristilskudd på melk og kjøtt har vært utslagsgivende for denne utviklinga. Tabell 2.6 gir flere detaljer om tilskudd.

Tabell 2.6 Produksjonstilskudd. 1000 kroner per bruk

Support. NOK 1000 per holding

Landsdeler og størrelsesgruppe		Areal- og kulturlandskapstilskudd			Husdyr	Tilskudd til	Refusjon av	Andre tilskudd	Sum
<i>Regions and farm size</i>		<i>Acreage and cultural landscape support</i>				melk og kjøtt	avløser-utgifter		tilskudd ¹
		Korn	Grovfor	Salgsavling	Animal	Milk and	Repayment,	Other support	Total
		<i>Cereal</i>	<i>Fodder crops</i>	<i>Crops for sale</i>	<i>support</i>	<i>meat support</i>	<i>hired labour cost</i>		
Østlandet	<i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	70,3	24,3	3,4	48,8	28,6	23,7	18,6	211,9
Andre bygder	<i>Other parts</i>	18,3	55,9	0,8	56,5	70,4	35,3	15,2	246,4
Agder og Rogaland									
Jæren	<i>Jæren</i>	3,1	40,3	0,7	102	63,7	44,7	4,2	252,8
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7,4	61,5	3,2	68,4	75,2	39,6	7,3	256,5
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	1,6	56,7	2,3	63,9	82,4	36,8	20,5	258,2
Trøndelag									
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	50,9	41,6	0,5	59,7	49,3	32,2	22,1	250,2
Andre bygder	<i>Other parts</i>	4,7	77,3	0,1	76,4	96,8	45,9	13,4	308,7
Nord-Norge	<i>Northern Norway</i>	0,2	85,6	1,0	73,4	166,2	42,3	13,5	376,2
50–100 dekar	<i>50–100 decares</i>	2,0	26,9	4,2	42,1	53,3	23,7	24,2	170,3
100–200 dekar	<i>100–200 decares</i>	6,2	50,8	0,6	61,0	79,0	35,4	11,4	238,5
200–300 dekar	<i>200–300 decares</i>	17,7	64,0	0,7	69,9	85,0	41,8	12,7	285,9
300–500 dekar	<i>300–500 decares</i>	41,6	61,6	2,2	70,8	83,1	35,2	19,3	307,8
500– dekar	<i>> 500 decares</i>	129,7	37,8	7,2	61,3	40,1	28,4	29,9	328,7
Alle bruk 2003	<i>All holdings 2003</i>	23,6	53,4	1,8	63,4	76,2	35,4	15,8	263,7
Alle bruk 2002	<i>All holdings 2002</i>	22,7	52,3	1,8	61,2	80,1	43,0	14,0	269,3

¹ Bunnfradrag trekkes fra før sum tilskudd beregnes

2.2.9 Noen resultatmal

De økonomiske resultatene som er oppnådd på deltakerbrukene i 2003, beskrives i hovedtabell 16. Noen data derfra er tatt inn i tabellene 2.7–2.9.

Felles for de fleste resultatmålene er at utviklinga fra 2002 til 2003 har gått i negativ retning for deltakerbrukene samlet sett.

Deltakerbrukenes gjennomsnittlige vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk i jordbruket i 2003 har vært kr 161 900. Nedgangen fra året før er på 3 prosent. I dette lønnsomhetsmålet inngår vederlag for all arbeidsinnsats, utført av både leid hjelp og familien.

Bare for flatbygdene i Trøndelag er det funnet økning i vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk fra 2002 til 2003. På deltakerbrukene på Østlandet, både i flatbygdene og i «andre bygder», har resultatet holdt seg uendret fra 2002 til 2003. Innenfor alle de andre regionale gruppene er det registrert nedgang. Nedgangen har vært størst på Jæren, hvor det imidlertid var størst økning fra 2001 til 2002, med 26 prosent.

Deltakerbruk med minst 500 dekar jordbruksareal skiller seg ut ved at deres vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk har utviklet seg klart positivt fra 2002 til 2003.

Tabell 2.7 Driftsoverskudd. Familiens arbeidsfortjeneste i jordbruket. Kroner

Net income, agriculture. Family labour income, agriculture. NOK

Regioner og størrelsesgrupper	<i>Regions and farm size</i>	Driftsoverskudd		Familiens arbeidsfortjeneste			
		<i>Net income</i>		<i>Family labour income</i>			
		2003	2002–2003	Per bruk		Per årsverk	
			% endring	<i>Per holding</i>		<i>Per man-year</i>	
			% change	2003	2002–2003	2003	2002–2003
					% endring		% endring
					% change		% change
Østlandet	<i>Eastern Norway</i>						
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	248 300	–5	154 300	12	132 900	9
Andre bygder	<i>Other parts</i>	193 100	–3	138 300	13	105 700	6
Agder og Rogaland							
Jæren	<i>Jæren</i>	322 900	–15	228 000	–11	143 600	–18
Andre bygder	<i>Other parts</i>	195 900	–15	125 800	–9	90 700	–14
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	191 700	–8	134 000	2	95 300	–11
Trøndelag							
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	256 600	–1	197 100	13	159 400	9
Andre bygder	<i>Other parts</i>	249 400	–7	192 000	1	125 500	–2
Nord-Norge	<i>Northern Norway</i>	243 600	–6	192 500	1	137 800	–3
50–100 dekar	<i>50–100 decares</i>	122 700	–9	92 200	1	82 400	–11
100–200 dekar	<i>100–200 decares</i>	183 900	–9	132 400	–1	105 200	–5
200–300 dekar	<i>200–300 decares</i>	240 400	–8	169 100	1	118 800	–5
300–500 dekar	<i>300–500 decares</i>	285 300	–10	197 000	1	136 200	–6
500– dekar	<i>500– decares</i>	390 700	9	262 000	43	184 700	35
Alle bruk, 2003	<i>All holdings 2003</i>	226 000	–7	159 100	4	118 900	–2

Tabell 2.8 Vederlag til arbeid og egenkapital. Vederlag til familiens arbeid og egenkapital. Kroner per arsverk

Return on labour and own capital. Return on family labour and own capital. NOK per man-year

Regioner og størrelsesgrupper	Regions and farm size	Vederlag til arbeid og egenkapital per arsverk <i>Return on labour and own capital per man-year</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital per arsverk <i>Return on family labour and own capital per man-year</i>	
		2003	2002–2003 % endring % change	2003	2002–2003 % endring % change
Østlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	188 100	-1	175 000	-6
Andre bygder	<i>Other parts</i>	149 400	0	132 900	-7
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	185 100	-13	170 000	-24
Andre bygder	<i>Other parts</i>	138 000	-8	117 000	-20
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	134 100	-7	118 400	-20
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	197 000	5	187 300	0
Andre bygder	<i>Other parts</i>	164 700	-1	147 800	-9
Nord-Norge	<i>Northern Norway</i>	168 500	-3	153 700	-8
50–100 dekar	<i>50–100 decares</i>	114 300	-9	99 500	-19
100–200 dekar	<i>100–200 decares</i>	146 400	-5	129 700	-13
200–300 dekar	<i>200–300 decares</i>	159 800	-4	143 100	-13
300–500 dekar	<i>300–500 decares</i>	182 000	-7	169 000	-15
500– dekar	<i>500– decares</i>	235 400	13	231 200	9
Alle bruk, 2003	<i>All holdings 2003</i>	161 900	-3	146 200	-12

Tabell 2.9 Lønnsevne i jordbruket. Kroner per bruk og kroner per time

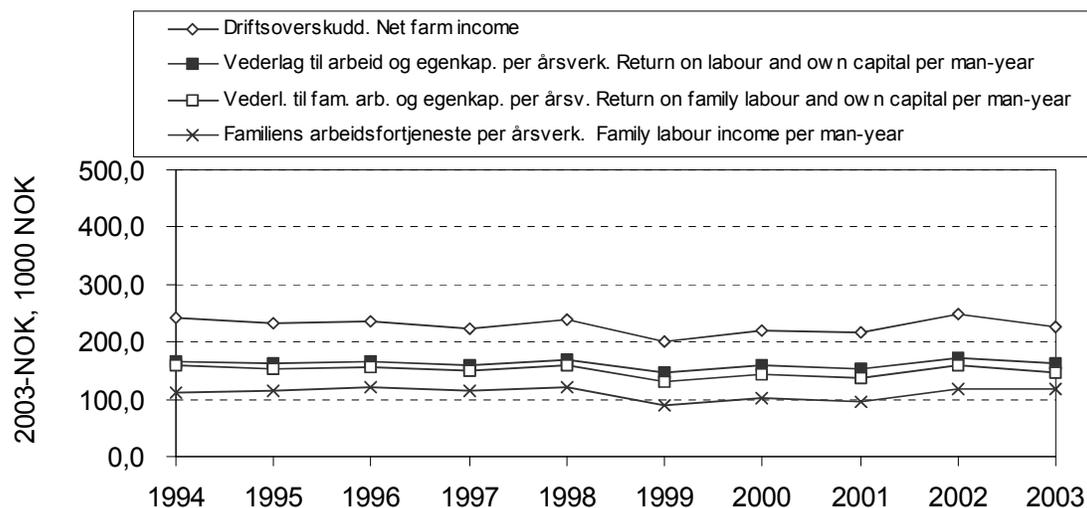
Capacity to pay, agriculture. NOK per holding and NOK per hour

Regioner og størrelsesgrupper	Regions and farm size	Lønnsevne <i>Capacity to pay</i>		
		Per bruk <i>Per holding</i>	Per time <i>per hour</i>	%
Østlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	215 900	83,15	62
Andre bygder	<i>Other parts</i>	191 400	68,28	52
Agder og Rogaland				
Jæren	<i>Jæren</i>	315 800	88,55	69
Andre bygder	<i>Other parts</i>	193 700	62,96	48
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	187 300	61,95	50
Trøndelag				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	248 500	93,81	69
Andre bygder	<i>Other parts</i>	262 600	79,02	62
Nord-Norge	<i>Northern Norway</i>	262 000	84,18	67
50–100 dekar	<i>50–100 decares</i>	132 100	54,13	44
100–200 dekar	<i>100–200 decares</i>	183 900	67,95	52
200–300 dekar	<i>200–300 decares</i>	232 600	75,39	58
300–500 dekar	<i>300–500 decares</i>	267 600	83,78	64
500– dekar	<i>500– decares</i>	373 000	108,42	83
Alle bruk, 2003	<i>All holdings 2003</i>	220 300	75,26	58
Alle bruk, 2002	<i>All holdings 2002</i>	211 000	72,03	57

Lønnsevnen per time, regnet som gjennomsnitt for alle deltakerbruk, har økt med 4 prosent fra 2002 til 2003. Her har det gjort utslag at det kalkulerede rentekravet på all innsatt kapital i jordbruket er redusert fra 7 prosent for 2002 til 5 prosent for 2003. At rentenedgang ikke har gjort like sterkt utslag på vederlaget til arbeid og egenkapital, skyldes at i det sistnevnte lønnsomhetsmålet er det bare betalte renter på jordbrukets *andel av gjeld* som slår inn.

Lønnsevneprosenten forteller hvordan den reelle godtgjørelsen for utført arbeid i jordbruket står i forhold til den godtgjørelsen som måtte ha blitt utbetalt dersom all arbeidsinnsats, også brukerfamiliens, skulle ha vært lønnet etter tariff.

Figur 2.1 viser hvordan utviklinga har vært for noen resultatmål gjennom den siste tiårsperioden. Med unntak for familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ligger resultatene på et lavere nivå i 2003 enn i 1994.

Figur 2.1 Resultatmål for alle bruk. Faste 2003-kroner
Results for all holdings. 2003-NOK

2.3 Utvalgte driftsformer

2.3.1 Produksjon av kumelk og storfeslakt

Hovedtabell: 17a.

Av tabell 2.10 går det fram at melkeavdråttene per årsku har økt fra 2002 til 2003. Melkeprisen har gått ned mens prisene på storfekjøtt har økt.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er gått ned med 5 prosent.

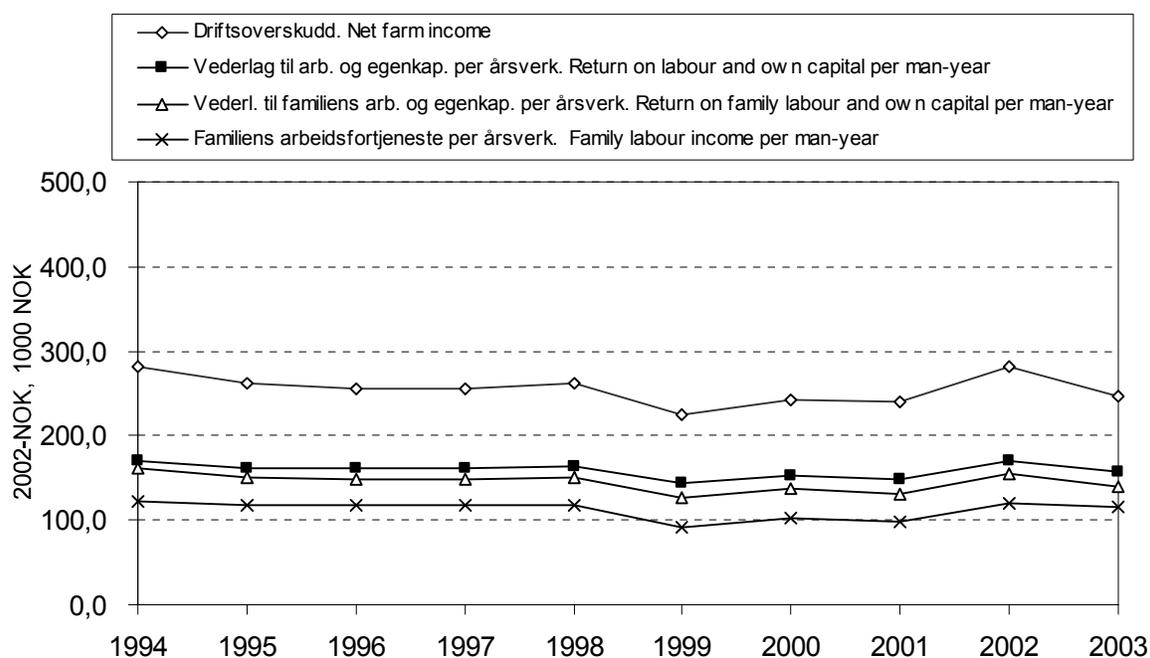
Alle de fire lønnsomhetsmålene som er vist i figur 2.2, har lavere resultatnivåer i 2003 enn i 1994. Toppunktene på lønnsomhetskurvene finnes i 1994 og i 2002.

Figur 2.3 illustrerer hvordan verdien av brukerfamiliens eiendeler, og fordelinga mellom egenkapital og gjeld, har utviklet seg i det samme tidsrommet.

Tabell 2.10 Produksjon av kumelk og storfeslakt

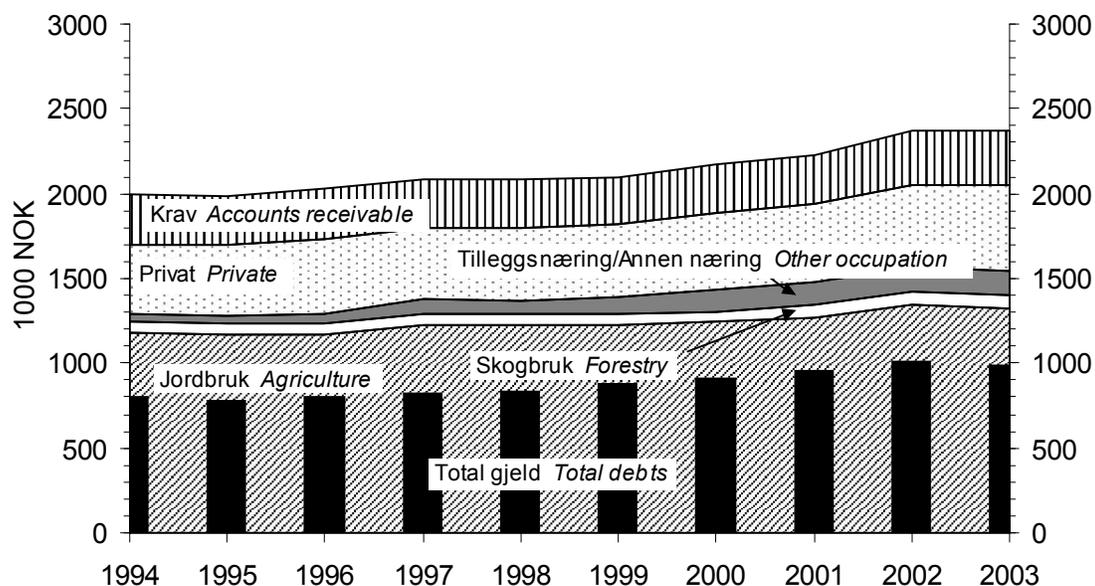
Combined dairy and beef farming

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	412	427
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, daa</i>	233	229
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm/daa</i>	374	379
Antall arskyr	<i>Cows, no</i>	16,2	16,0
Melk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 479	6 313
Familiens arbeid, timer	<i>Family labour input, hours</i>	2 670	2 695
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Melk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,47	3,58
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	26,03	25,04
Annet storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	31,09	30,27
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per arverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	116 500	117 000
Vederlag til arbeid og EK, kr per arverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	156 800	165 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsvverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	139 000	150 700
Lønnsevne i jordbruket, kr per time	<i>Capacity to pay, agriculture, NOK per hour</i>	74,68	73,97

Figur 2.2 Resultatmål for bruk med produksjon av kumelk og storfeslakt, 1994–2003. Faste 2003-kroner

Results for combined dairy and beef farming, 1994–2003. NOK-2003

Figur 2.3 Sammensetning av eiendeler og total gjeld per bruk, 1994–2003.

Bruk med produksjon av kumelk og storfeslakt. Faste 2003-kroner

Assets and debts per holding, 1994–2003. Combined dairy and beef farming. NOK-2003

I tabellene 2.11 og 2.12 er tallmaterialet gruppert etter antall årskyr, og ikke ut fra størrelsen på jordbruksarealet. Tabell 2.11 forteller at i 2003 har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk vært større desto flere årskyr bruket har hatt.

Hovedtyngden av deltakerne som har driftsformen «kumelk og storfeslakt», hører hjemme i gruppa med 12–18 årskyr. Det er årsaken til at denne gruppa er behandlet særskilt, i tabell 2.12.

Her har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk vært størst på brukene i flatbygdene i Trøndelag. Deltakerne fra «andre bygder» i Agder og Rogaland har oppnådd lavest vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk. Ei videre sammenligning mellom nettopp disse to gruppene viser at brukene i Trøndelags flatbygder har hatt både høyere produksjonsinntekter og lavere kostnader per årsku, og desuten 20 prosentpoeng høyere egenkapitalprosent.

Tabell 2.11 Produksjon av kumelk og storfeslakt, gruppert etter antall arskyr

Combined dairy and beef farming. Groups by number of cows

Arskyr	<i>Cows</i>	< 8	8,1–12	12,1–18	> 18,1
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	19	71	195	127
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	97	170	225	300
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	14	16	14	12
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	310	318	364	409
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	6,7	10,3	15,1	22,5
Produsert melk, kg per arsku	<i>Milk per cow, l</i>	6 013	6 240	6 314	6 292
Produsert kjøtt, kg per arsku	<i>Meat per cow, kg</i>	196	254	260	264
Arbeidsinnsats i alt, timer	<i>Labour input, hours</i>	2 267	2 960	3 335	3 867
Utført av: Familien	<i>By: Family</i>	1 849	2 390	2 660	2 965
Leid arbeidshjelp	<i>Hired workers</i>	419	570	675	902
per arsku	<i>per cow</i>	337	288	221	172
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>				
Melk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,46	3,40	3,46	3,49
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	25,51	25,69	25,84	26,36
Annet storfe kjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	29,47	30,61	30,80	31,58
Produksjonsinntekt i alt, kr	<i>Total output, NOK</i>	352 300	564 600	768 300	1 076 800
per arsku	<i>per cow</i>	52 300	55 000	51 000	47 900
Herav: Melk	<i>Of which: Milk</i>	19 600	19 600	19 900	20 200
Livdyr og slakt	<i>Cattle and beef</i>	6 400	8 400	8 200	8 500
Tilskudd	<i>Production allowances</i>	24 900	25 100	21 100	16 600
Kostnader i alt, kr	<i>Total costs, NOK</i>	255 700	393 800	531 300	750 600
per arsku	<i>per cow</i>	38 000	38 400	35 200	33 400
Variable kostnader per arsku	<i>Variable costs per cow</i>	15 000	15 400	14 700	14 600
Herav: Innkjøpt for	<i>Of which: fodder</i>	9 400	9 000	8 500	8 800
Faste kostnader per arsku	<i>Fixed costs per cow</i>	23 000	22 900	20 500	18 800
Herav: Leid arbeid	<i>Of which: Hired labour</i>	4 300	5 100	4 600	4 100
Maskiner	<i>Machinery</i>	7 500	7 600	6 700	6 400
Driftsbygninger	<i>Out-buildings</i>	4 500	4 000	3 900	3 700
Dekningsbidrag, kr per arsku	<i>Gross margin, NOK per cow</i>	37 400	39 500	36 300	33 300
Dekningsbidrag ekskl. tilskudd, kr per arsku	<i>Gross margin excl. grants, NOK per cow</i>	12 500	14 500	15 100	16 700
Innsatt kapital, kr per arsku	<i>Capital, NOK per cow</i>	89 600	84 800	82 800	78 000
Egenkapitalprosent	<i>% own capital of total assets</i>	62	61	59	56
Driftsoverskudd jordbruk, kr	<i>Net farm income, NOK</i>	96 700	170 700	237 000	326 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	90 700	126 900	154 000	179 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	82 600	116 800	144 700	176 400
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per arsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	66 400	98 200	121 100	148 300
Lønnsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	42,00	60,65	73,25	85,45

Tabell 2.12 Produksjon av kumelk og storfeslakt, 12,1–18 arskyr

Combined dairy and beef farming, 12.1–18 cows²

	Østlandet		Agder og Rogaland		Vest-	Trøndelag		Nord-
	<i>Eastern Norway</i>				landet			Norge
	Flatbygder	A. bygder	Jæren	A. bygder	<i>Western Norway</i>	Flatbygder	A. bygder	<i>Northern Norway</i>
	<i>Lowlands</i>	<i>Other p.</i>		<i>Other p.</i>		<i>Lowlands</i>	<i>Other p.</i>	
Antall bruk	14	34	5	25	30	26	27	34
Jordbruksareal i alt, daa	243	222	160	216	194	232	213	269
Grovfor per arsku, daa	12,1	14,4	10,4	15,0	12,3	13,7	13,5	18,0
Avling i alt, FEm per daa	362	354	476	345	373	436	406	289
Antall arskyr	15,8	15,2	15,3	14,2	15,4	15,2	15,2	14,8
Produsert melk, kg per arsku	6 487	6 262	6 394	6 100	6 334	6 413	6 358	6 300
Produsert kjøtt, kg per arsku	260	268	266	250	243	273	280	245
Arbeidsinnsats i alt, timer	3 044	3 532	3 188	3 053	3 453	3 338	3 423	3 313
Utført av: Familien	2 501	2 820	2 761	2 501	2 595	2 770	2 636	2 661
Leid arbeidskraft	543	712	426	552	858	568	787	652
Per arsku	193	232	208	215	224	220	226	224
Oppnådde priser, kr								
Melk, per l	3,61	3,44	3,48	3,44	3,46	3,49	3,41	3,43
Kukjøtt, per kg	26,88	25,69	26,21	26,35	26,61	25,80	25,54	24,77
Annet storfekjøtt, per kg	31,55	30,71	31,65	31,49	31,38	31,31	30,83	28,88
Produksjonsinntekt i alt, kr	791 800	782 200	646 400	688 600	744 300	763 000	773 900	841 800
per arsku	50 200	51 400	42 200	48 400	48 200	50 400	51 100	56 900
Herav: Melk	21 400	19 600	19 400	19 200	19 900	20 300	19 700	20 300
Livdyr og slakt	8 400	8 600	8 000	8 100	7 800	8 500	9 000	7 300
Tilskudd	17 400	21 800	13 800	19 900	19 100	19 400	20 900	27 400
Kostnader i alt, kr	575 100	549 200	433 900	502 900	516 600	497 200	525 600	574 100
per arsku	36 500	36 100	28 300	35 300	33 500	32 800	34 700	38 800
Var. kostn. i alt per arsku	14 500	14 700	12 200	14 700	14 700	13 200	14 600	16 500
Herav: Innkjøpt for	8 500	8 400	7 900	8 500	9 000	7 100	8 000	9 800
Faste kostnader per arsku	22 000	21 400	16 100	20 600	18 800	19 600	20 100	22 300
Herav: Leid arbeid	4 900	4 900	3 900	4 200	4 000	4 800	4 900	4 900
Maskiner	7 400	6 700	3 700	7 400	6 500	5 800	6 300	7 700
Driftsbygninger	3 700	3 900	4 400	3 800	3 800	3 900	4 100	3 900
Dekningsbidrag, kr per arsku	35 800	36 700	29 900	33 700	33 600	37 100	36 500	40 400
Dekningsbidrag ekskl. tilskudd, kr per arsku	18 300	14 900	16 200	13 700	14 500	17 800	15 500	13 000
Innsatt kapital, kr per arsku	76 500	80 900	79 500	97 200	85 600	72 100	80 200	85 600
Egenkapitalprosent	60	69	64	49	58	69	65	42
Driftsoverskudd jordbruk, kr	216 700	233 000	212 600	185 800	227 700	265 900	248 300	267 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsverk	161 000	148 000	142 500	128 500	140 000	175 800	161 300	165 800
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsverk	139 100	136 900	124 500	113 300	142 600	163 600	157 100	156 000
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per arsverk	115 400	112 200	101 300	86 000	114 900	140 700	131 300	141 700
Lønnsevne, kr per time	76,70	69,51	66,33	57,55	64,60	85,00	76,67	83,66

Variasjon innenfor driftsformen «kumelk og storfeslakt»

Dette kapitlet tar opp den innbyrdes variasjonen mellom bruk med driftsformen «kumelk og storfeslakt». Brukene er sortert etter driftsoverskudd (medregnet

² English text in table 2.11.

tilskudd) per liter melk. Dette sorteringskriteriet er valgt fordi melkekvota er den knappeste ressursen. Brukene er delt i tre grupper: Tredelen med best resultat (heretter kalt «beste tredel») tredelen med svakest resultat (heretter kalt «svakeste tredel») og tredelen med resultat rundt gjennomsnittet. Uttrykk som «svakt», «godt» eller «dårlig» henspeiler bare på størrelsen på de målte beløpene. I denne sammenhengen gjelder: Jo høyere inntektstall og jo lavere kostnadstall, desto bedre.

Alle sammenligningene som gjøres nedenfor, setter svakeste tredel opp mot beste tredel. Noen variabler som kan bidra til å forklare differansen i resultat, er tatt med. Tabellene 2.13–2.18 belyser variasjonen på bruk i størrelsesgruppa «100–200 dekar», for de regionene hvor det foreligger tilstrekkelig tallmateriale til en slik presentasjon.

Her i variasjonsdrøftinga teller resultatene fra hvert bruk like mye, mens noen av resultatene i driftsgranskingene ellers er veid ut fra antall årsverk. Derfor vil gruppegjennomsnittene som vises i «variasjonstabellene» kunne avvike fra tilsynelatende tilsvarende resultater i hovedtabell 17.

Kvotepoppfyllingsprosenten er presentert bare for «andre bygder» på Østlandet. I de øvrige regionene har det ikke vært nevneverdig forskjell i kvotepoppfylling mellom beste og svakeste tredel.

I «andre bygder» på Østlandet (tabell 2.13) har den svakeste tredelen et vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk som utgjør 62 prosent av det vi finner for den beste tredelen. Tilsvarende sammenligning for driftsoverskuddet per liter melk gir et resultat på 46 prosent hos den svakeste tredelen. Kvotepoppfyllingsprosenten er 100 for den beste tredelen og 102 for den svakeste.

Tabell 2.13 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 100–200 dekar. «Andre bygder» på Østlandet
Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. "Other parts" of Eastern Norway

Østlandet, andre bygder	<i>Eastern Norway, other parts</i>	Gjennom- Snitt <i>Mean</i>	Standard- Avvik <i>Std. dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakeste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	28		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	154	28	147	153	104
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	50	9	48	53	110
Driftsoverskudd, kr per l melk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,51	0,83	3,37	1,56	46
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	187 600	70 600	225 600	129 200	57
Vederl. til arb. og egenkap., kr per arsv.	<i>Ret. on lab. and own cap., NOK/m-y</i>	145 700	53 900	175 700	109 100	62
Kvotepoppfyllingsprosent	<i>Milk sold as percentage of milk quota</i>	102	5	100	102	
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	12,6	3,4	11,5	13,4	116
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	12,4	2,5	12,3	11,9	96
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	348	92	371	360	97
Arbeidsforbruk, timer per arsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	259	74	240	273	114
Levert melk, l per arsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 021	766	5 819	6 030	104
Melkepris, kr per l	<i>Milkprice, NOK per l</i>	3,43	0,18	3,54	3,40	96
Produksjonsinntekt melk, kr per arsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	19 027	2 446	18 897	18 993	101
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per arsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	7 248	3 483	9 197	6 101	66
Produksjonstilskudd, kr per arsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	25 225	3 597	25 098	24 447	97
Variable kostnader, kr per arsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	13 619	3 440	13 692	14 066	103
Faste kostnader, kr per arsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	21 252	5 466	19 497	24 401	125
Herav leid arbeid, kr per arsku	<i>Hereof hired work, NOK per cow</i>	4 942	3 034	3639	6442	177

I Agder og Rogalands «andre bygder» (tabell 2.14) har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for den svakeste tredelen vært på 45 prosent, målt i forhold til beste tredel. For driftsoverskuddet per liter melk er den tilsvarende andelen 56 prosent. Lavere faste kostnader og høyere kjøttinntekter er typisk for den beste tredelen.

Tabell 2.14 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 100–200 daa. «Andre bygder» i Agder og Rogaland

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. "Other parts" of Agder and Rogaland

Agder og Rogaland, andre bygder	<i>Agder and Rogaland, other parts</i>	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std.dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakeste tredel <i>Lowest third</i>	Total %
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	24		8	8	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	165	22	160	174	109
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	46	12	46	46	101
Driftsoverskudd, kr per l melk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,09	0,96	3,13	1,16	37
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	167 400	73 000	235 200	101 300	43
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	135 100	80 900	188 400	85 500	45
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	13,6	4,1	13,2	13,7	103
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	12,9	3,1	12,3	13,7	112
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	403	108	436	388	89
Arbeidsforbruk, timer per arsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	211	59	201	231	115
Leverte melk, l per arsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 080	860	5 801	6 090	105
Melkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,40	0,15	3,52	3,38	96
Produksjonsinntekt melk, kr per arsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	18 795	2 886	18 760	18 134	97
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per arsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	7 550	6 787	11 160	6 035	54
Produksjonstilskudd, kr per arsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	22 263	3 666	22 746	22 500	99
Variable kostnader, kr per arsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	14 794	4 630	14 573	15 492	106
Faste kostnader, kr per arsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	20 834	5 644	18 703	24 465	131
Herav leid arbeid, kr per arsku	<i>Hereof hired work, NOK per cow</i>	4 142	1 543	3763	4 683	124

På Vestlandet (tabell 2.15) har den svakeste tredelen hatt et vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk som utgjør 55 prosent av hva den beste tredelen har oppnådd. Det er verdt å merke seg at både melke- og kjøttinntektene er lavest i den beste tredelen. Driftsoverskuddet per liter melk i den svakeste tredelen tilsvarer 38 prosent av resultatet som den beste tredelen har oppnådd. Det er interessant at melkeleveransen per årsku er 14 prosent høyere for den svakeste tredelen. De faste kostnadene er hele 64 prosent høyere i den svakeste tredelen.

Tabell 2.15 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 100–200 daa. Vestlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. Western Norway

Vestlandet	<i>Western Norway</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- Avvik <i>Std.dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakeste tredel <i>Lowest third</i>	Total %
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	40		13	13	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	149	26	140	154	110
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	45	10	50	41	82
Driftsoverskudd, kr per l melk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,35	1,03	3,44	1,32	38
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	197 700	97 200	252 600	117 400	46
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	146 200	61 700	177 900	98 600	55
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	13,9	4,5	13,6	13,9	102
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	11,7	4,0	11,5	12,4	108
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	403	102	399	399	100
Arbeidsforbruk, timer per arsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	229	77	238	230	97
Leverte melk, l per arsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 274	726	5 693	6 488	114
Melkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,42	0,19	3,45	3,41	99
Produksjonsinntekt melk, kr per arsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	19 604	2 524	18 072	20 372	113
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per arsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	7 435	3 093	7 221	6 758	94
Produksjonstilskudd, kr per arsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	23 109	5 596	23 183	23 225	100
Variable kostnader, kr per arsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	14 590	4 065	12 574	15 748	125
Faste kostnader, kr per arsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	19 303	7 063	14 688	24 161	164
Herav leid hjelp, kr per arsku	<i>Hereof hired work, Nok per cow</i>	4 073	1 828	3 507	4 993	142

For den svakeste tredelen i Trøndelags «andre bygder» (tabell 2.16) har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk og driftsoverskuddet per liter melk utgjort henholdsvis 74 prosent og 54 prosent av hva den beste tredelen har oppnådd. Den beste tredelen har lavere inntekter fra melk, men høyere inntekter fra kjøtt. Produksjonstilleggene er høyest hos den beste tredelen, som samtidig har 77 prosent faste kostnader, målt i forhold til svakeste tredel.

Tabell 2.16 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 100–200 daa. «Andre bygder» i Trøndelag
Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. "Other parts" of Central Norway

Trøndelag, andre bygder	<i>Trøndelag, other parts</i>	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standard- Avvik <i>Std.dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakeste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	22		7	7	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	167	25	175	167	95
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	47	9	49	39	81
Driftsoverskudd, kr per l melk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,46	0,70	3,19	1,73	54
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	224 000	62 600	271 200	174 500	64
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	142 300	33 900	166 500	122 500	74
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	14,5	2,7	13,6	15,2	112
Grovfor per arsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	11,6	2,3	12,5	11,0	88
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	435	110	419	434	104
Arbeidsforbruk, timer per arsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	243	50	256	228	89
Levert melk, l per arsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 440	589	6 276	6 620	105
Melkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,38	0,11	3,42	3,34	98
Produksjonsinntekt melk, kr per arsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	19 694	2 209	19 331	19 927	103
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per arsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	7 391	2 470	8 163	6 790	83
Produksjonstilskudd, kr per arsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	22 988	3 876	23 430	22 213	95
Variable kostnader, kr per arsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	13 356	2 850	12 784	14 416	113
Faste kostnader, kr per arsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	18 795	4 098	16 397	21 300	130
Herav leid hjelp, kr per arsku	<i>Hereof hired work, NOK per cow</i>	4 267	1 672	3 296	5 406	164

I Nord-Norge (tabell 2.17) har vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for den svakeste tredelen utgjort 77 prosent, og de samme brukes driftsoverskudd per liter melk har vært på 52 prosent, hele tida målt mot resultatet til beste tredel. Den beste tredelen har lavest faste og variable kostnader, høyest produksjonstilskudd og lavest inntekter fra melkesalg.

Tabell 2.17 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 100–200 daa. Nord-Norge

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. Northern Norway

Nord-Norge	Northern Norway	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standard- Avvik <i>Std.dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakeste tredel	
					Total	%
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	14		5	5	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	173	30	172	170	99
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	51	7	56	49	88
Driftsoverskudd, kr per l melk	<i>Net farm income, NOK per l</i>	2,96	1,04	3,90	2,02	52
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	220 600	79 900	257 000	172 400	67
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	156 900	68 500	162 800	125 100	77
Antall årskyr	<i>Number of cows</i>	11,6	3,0	10,6	12,4	117
Grovfor per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	15,1	2,1	16,1	14,1	87
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	338	63	318	363	114
Arbeidsforbruk, timer per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	286	106	314	298	95
Lever melk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	6 471	812	6 204	6 510	105
Melkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,41	0,08	3,41	3,43	101
Produksjoninntekt melk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	20 644	2 372	19 472	21 260	109
Produksjoninntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	7 313	2 712	6 707	7 090	106
Produksjonstilskudd, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	36 155	5 681	39 760	34 298	86
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	16 515	2 594	15 181	17 599	116
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	22 407	6 313	19 061	26 385	138
Herav leid hjelp, kr per årsku	<i>Hereof hired work, NOK per cow</i>	4 234	1 428	3 826	4 862	127

Tabell 2.18 er en sammenfatning av tabellene 2.13–2.17 og konsentrerer seg om det relative forholdet mellom den svakeste og den beste tredelen. Når den svakeste tredelen har de høyeste verdiene, er tallene uthevet.

Tabellen dokumenterer at høy melkeleveranse per årsku ikke nødvendigvis betyr godt økonomisk resultat. Tvert imot går det fram at i samtlige regioner er leveransen per årsku høyest på brukene med dårligst resultat. Melkeprisen er, med unntak for Nord-Norge, fra 1 til 4 prosent lavere for den svakeste tredelen. Produksjonstilskudd, og spesielt kjøttinntektene, er større for den beste tredelen. Antall årskyr er størst i den svakeste tredelen, for alle regioner. Fra Vestlandet og nordover er alderen på brukerne lavest i den svakeste tredelen.

Både faste og variable kostnader er høyest i den svakeste tredelen, uansett regiontilhørighet. Det er de faste kostnadene som gjør størst utslag. De ligger fra 25 prosent til 64 prosent høyere i den svakeste tredelen enn i den beste.

Forskjellene i vederlag til arbeid og egenkapital er størst per årsverk i Agder og Rogalands «andre bygder». Forskjellene i vederlag til arbeid og egenkapital er minst, regnet per årsverk, i Nord-Norge.

Produksjonstilskudd per årsku avhenger av grovfôrareal per årsku, påsettprosent og besetningsstørrelse. For eksempel gis driftstilskuddet som et fast grunnbeløp på kr 59 000 per bruk i Sør-Norge og kr 65 000 i Nord-Norge, til bruk med mer enn 30 000 liter omsatt kumelk. Driftstilskuddet inngår i produksjonstilskuddet, og der

den beste tredelen har færrest årskyr, vil dette også bidra til høyere produksjons-tilskudd per årsku.

Tabell 2.18 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 100–200 daa. Den svakeste tredelens relative andel av den beste, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 100–200 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Østlandet Andre bygder <i>Eastern Norway Other parts</i>	Agder og Rogaland Andre bygder <i>Agder and Rogaland Other parts</i>	Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	Nord- Norge <i>Nothern Norway</i>
Antall bruk i gruppa 100–200 daa	28	24	40	22	14
Areal per bruk, daa	104	109	110	95	99
Brukerens alder	110	101	82	81	88
Driftsoverskudd, kr per l melk	46	37	38	54	52
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	57	43	46	64	67
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	62	45	55	74	77
Årskyr	116	103	102	112	117
Grovfor per årsku, daa	96	112	108	88	87
Avling i alt, FEm per daa	97	89	100	104	114
Arbeidsforbruk, timer per årsku	114	115	97	89	95
Leverte melk, l per årsku	104	105	114	105	105
Melkepris, kr per l	96	96	99	98	101
Produksjonsinntekt melk, kr per årsku	101	97	113	103	109
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	66	54	94	83	106
Produksjonstilskudd, kr per årsku	97	99	100	95	86
Variable kostnader, kr per årsku	103	106	125	113	116
Faste kostnader, kr per årsku	125	131	164	130	138
Leid hjelp, kr per årsku	177	124	142	164	127

Tabell 2.19 tilsvarende tabell 2.18 for størrelsesgruppa 200–300 dekar. Som ovenfor angir de uthevede tallene at den svakeste tredelen har de høyeste verdiene. Utvalget av regionale grupper er ikke nøyaktig det samme i tabell 2.19 som i tabell 2.18. Igjen er utvalget betemt av at tallmaterialet fra en enkelt region må ha et visst minsteomfang for at varisjonsanalysen skal kunne gjennomføres for akkurat den regionen.

Også i størrelsesgruppa 200–300 dekar har den svakeste tredelen (unntatt på Vestlandet) levert mest melk per årsku. Melkeprisen varierer lite. Produksjonstilskuddet per årsku er lavere i den svakeste tredelen. Den beste tredelen har færrest årskyr og størst grovfôrareal per årsku. Den beste tredelen har lavest kostnader. I de fleste tilfellene gjelder dette både de faste og de variable. Unntaket med hensyn til det sistnevnte er Vestlandet, hvor de variable kostnadene har vært høyest i beste tredel. Forskjellene i driftsoverskudd per liter melk er større enn forskjellene i vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk. Den svakeste tredelen har oppnådd bare 50 prosent av den beste tredelens driftsoverskudd per liter melk. 70 prosent er tilsvarende andel for vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk.

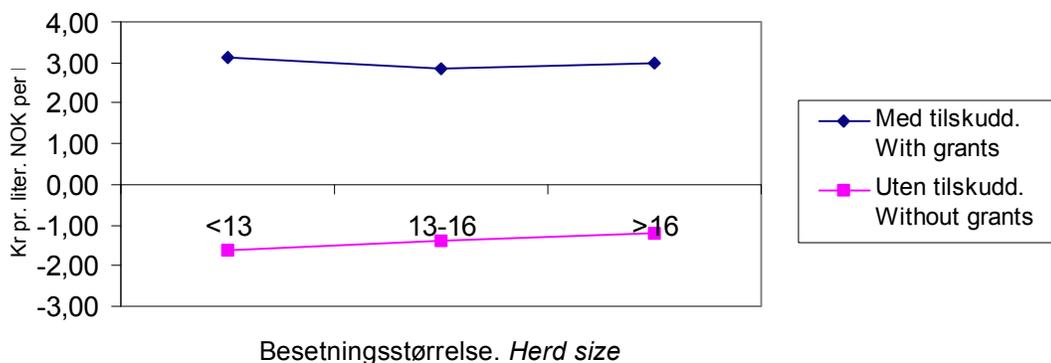
Tabell 2.19 Variasjon. Kumelk og storfeslakt, 200–300 daa. Den svakeste tredelens relative andel av den beste, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 200–300 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Østlandet	Vestlandet	Trøndelag		Northern Norway
	<i>Eastern Norway</i>	<i>Western Norway</i>	Flatbygder	Andre bygder	
	Aandre bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	
Antall bruk	27	20	16	21	33
Areal per bruk, daa	102	96	114	102	101
Brukerens alder	97	87	86	100	85
Driftsoverskudd, kr per l melk	40	51	50	55	57
Driftsoverskudd, kr per bruk	47	62	63	81	58
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	62	72	65	73	79
Årskyr	107	116	117	127	93
Grovfor, daa per årsku	100	78	99	77	105
Avling i alt, FEm per daa	90	114	99	111	91
Arbeidsforbruk, timer per årsku	94	79	86	79	94
Leverte melk, l per årsku	105	99	110	112	107
Melkepris, kr per l	101	102	97	98	101
Produksjonsinntekter melk, kr per årsku	104	100	106	111	104
Produksjonsinntekter kjøtt, kr per årsku	70	57	153	94	103
Produksjonstilskudd, kr per årsku	87	79	94	78	99
Variable kostnader, kr per årsku	111	83	124	117	118
Faste kostnader, kr per årsku	136	121	152	106	151
Leid arbeid, kr per årsku	128	128	196	75	225

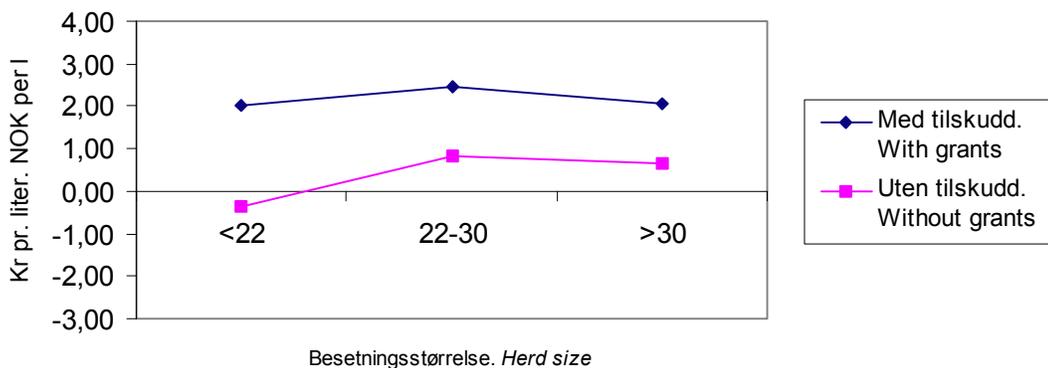
Figurene 2.4 og 2.5 sammenligner driftsoverskudd per liter melk, med og uten tilskudd, for Nord-Norge og Jæren. Besetningene er gruppert etter størrelse.

I Nord-Norge er driftsoverskuddet med tilskudd nokså stabilt, og uavhengig av størrelsen på besetningen. Driftsoverskuddet uten tilskudd øker derimot litt med dyretallet. Driftsoverskuddet per liter melk er likevel negativt uten tilskudd, for alle besetningsstørrelser. Gjennomsnittlig besetningsstørrelse er på 10, 15 og 20 årskyr. Antall besetninger i hver gruppe er henholdsvis 18, 26 og 25.

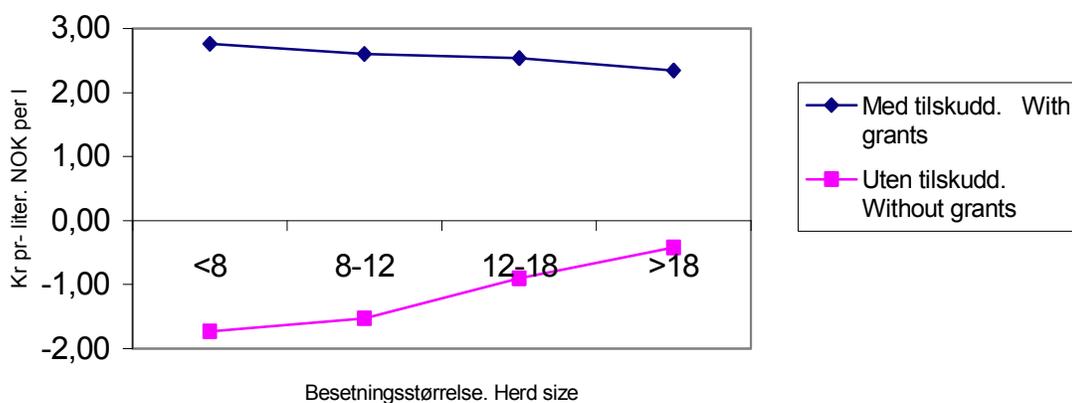
Figur 2.4 Driftsoverskudd i kumelkeproduksjon i Nord-Norge. Kr per l melk
Net farm income, dairy farming in Northern-Norway. NOK/litre

På Jæren er driftsoverskuddet med tilskudd nokså likt for store og små besetninger. Her er driftsoverskuddet uten tilskudd positivt for de to gruppene med størst besetning. Gjennomsnittlig besetningsstørrelse i hver gruppe på Jæren er henholdsvis 14, 26 og 34 årskyr. Gruppene der representerer altså større besetninger enn i Nord-Norge. Antall besetninger i hver gruppe er henholdsvis 7, 5 og 8.

Figur 2.5 Driftsoverskudd i kumelkeproduksjon på Jæren. Kr per l melk
Net farm income, dairy farming, Jæren. NOK/litre

Figur 2.6 viser lønnsomheten innen kumelkeproduksjon for hele landet samlet. Driftsoverskuddet medregnet tilskudd avtar med økende besetningstørrelse. Driftsoverskuddet uten tilskudd øker med økende besetningsstørrelse, men er likevel negativt for alle størrelsesgrupper. Gjennomsnittsbesetningen i hver gruppe er på henholdsvis 6, 10, 15 og 22 årskyr, og grupperinga er den samme som i tabell 2.11. Inndelinga har vært brukt noen år, og antall besetninger i hver gruppe er etter hvert blitt nokså ujevnt, med størst antall i de største gruppene. Antallet er henholdsvis 15, 72, 191 og 134.

Figur 2.6 Driftsoverskudd i kumelkproduksjon, hele landet. Kr per l melk
Net farm income, dairy farming, all regions. NOK/litre

2.3.2 Produksjon av kumelk og svinekjøtt

Hovedtabell: 17b.

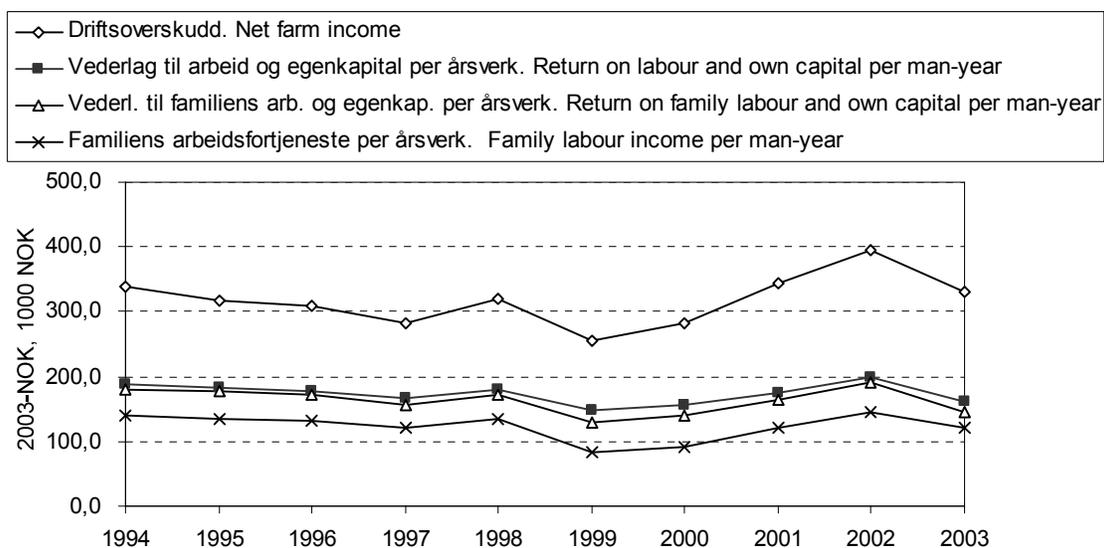
Tabell 2.20 viser at melkeprisen har gått ned fra 2002 til 2003. Det samme har vært tilfelle for prisen på svinekjøtt. Dessuten er melkeytelsen per årsku redusert. Prisene på storfekjøtt og smågriser for salg har derimot blitt høyere. For vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er det registrert en 18 prosents reduksjon.

Alle de fire resultatmålene som omfattes av figur 2.7, viser lavere beløp for 2003 enn hva som var situasjonen 10 år tidligere. Resultatene for 2003 bryter med den stigende utviklingstendensen fra de forgående tre årene.

Tabell 2.20 Produksjon av kumelk og svinekjøtt

Combined dairy and pig farming

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	42	41
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	210	210
Avling i alt, Fem per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	433	417
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	16,6	14,9
Melk per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 528	6 566
Antall avlsgriser	<i>Number of pigs for breeding</i>	16,7	16,1
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Melk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,50	3,60
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow) per kg</i>	26,60	25,04
Annet storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef) per kg</i>	31,94	30,74
Svinekjøtt, per kg	<i>Pork per kg</i>	21,72	21,88
Smagris, per stk	<i>Piglets for sale</i>	784	775
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	119 700	144 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	160 300	195 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	145 200	189 900
Lønnsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	75,60	85,77

Figur 2.7 Resultatmål for bruk med produksjon av kumelk og svinekjøtt, 1994–2003.
Faste 2003-kroner

Results for combined dairy and pig farming, 1994–2003. NOK-2003

2.3.3 Produksjon av kumelk, storfeslakt og korn

Hovedtabell: 17 f

Tabell 2.21 handler om denne driftsformen. En betydelig reduksjon av melkeprisen har skjedd fra 2002 til 2003. Melkeavdråttene per årsku har blitt litt større. Prisene på storfekjøtt har økt. I 2003 har kornavlingene per dekar vært klart høyere enn de som ble oppnådd i 2002. Prisene på bygg og havre har gått opp, men for hvete er det registrert en svak prisnedgang.

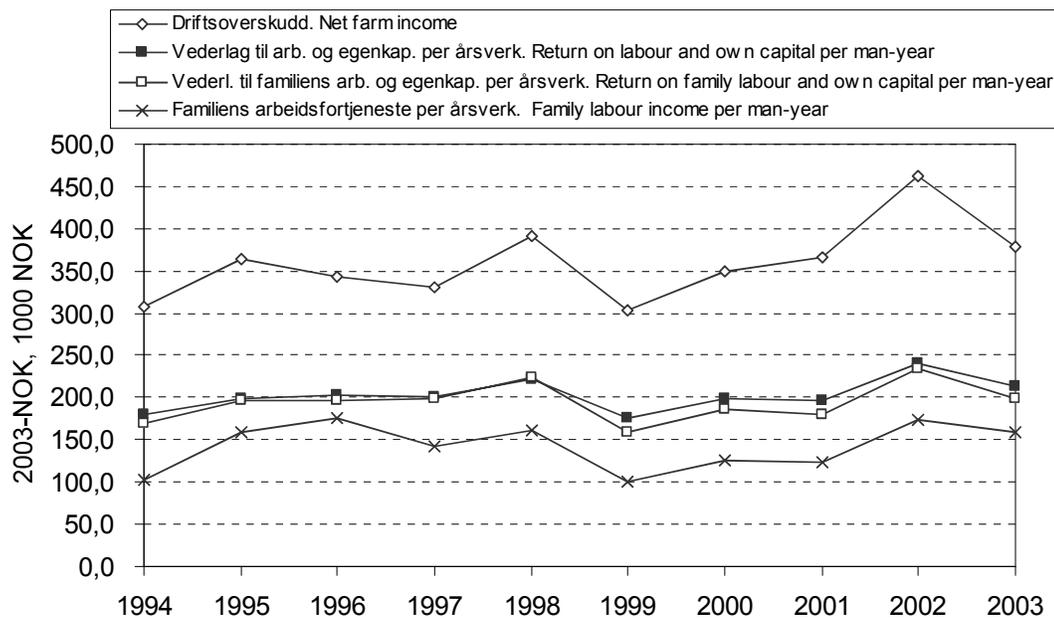
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er redusert med 10 prosent fra det ene året til det andre.

Sett over en tiårsperiode har driftsformen oppnådd forbedring i lønnsomhet, til tross for en markert nedgang i målte resultater fra 2002 til 2003. Dette går fram av figur 2.8.

Tabell 2.21 Produksjon av kumelk, storfeslakt og korn

Combined dairy and beef farming and cereal production

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	31	31
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	538	533
Avlinger	<i>Crops</i>		
I alt, FEm per daa	<i>Total, FUm per decare</i>	440	425
Bygg, kg per daa	<i>Barley, kg per decare</i>	415	383
Havre, "	<i>Oats, "</i>	438	405
Hvete, "	<i>Wheat "</i>	477	441
Grovfôr, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decare</i>	465	484
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	22,1	22,6
Melk per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 826	6 749
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Bygg, per kg	<i>Barley, per kg</i>	1,89	1,87
Havre, per kg	<i>Oats, per kg</i>	1,70	1,63
Hvete, per kg	<i>Wheat, per kg</i>	2,19	2,20
Melk, per l	<i>Milk, per l</i>	3,49	3,86
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	26,39	24,89
Annet storfekjøtt, pr kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	31,47	30,64
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK</i>	158 000	171 000
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	212 400	236 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK</i>	198 000	232 400
Lønnsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	98,72	103,27

Figur 2.8 Resultatmål for bruk med produksjon av kumelk, storfeslakt og korn, 1994–2003. Faste 2003-kroner

Results for combined dairy and beef farming and cereal production, 1994–2003. NOK-2003

2.3.4 Kumelkproduksjon og sauehold

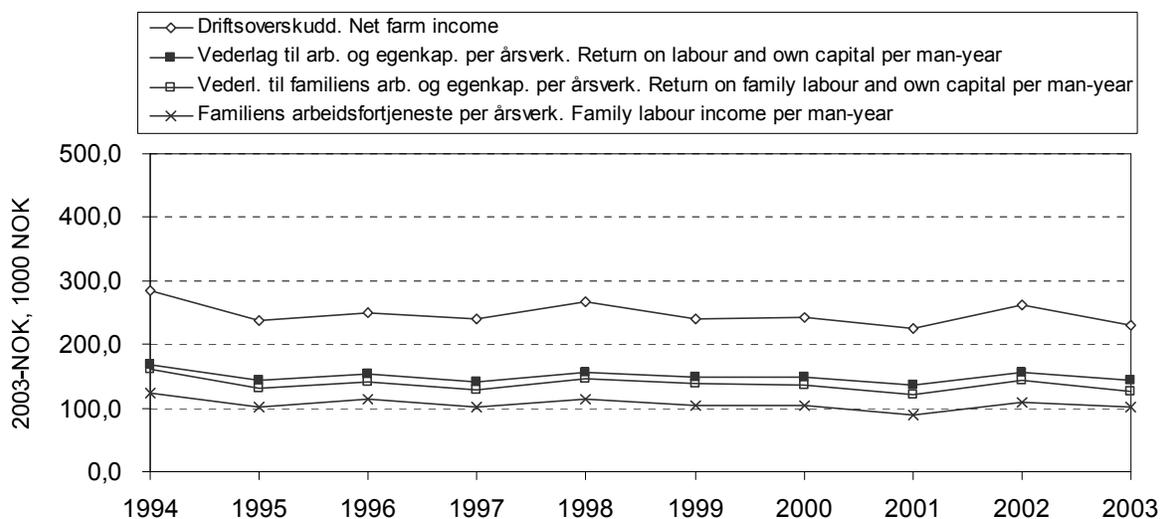
Hovedtabell: 17c.

Oversikt over nøkkeltall for driftsformen finnes i tabell 2.22. Prisen på saue- og lammekjøtt har gått litt opp fra 2002 til 2003, og den har dermed utviklet seg i motsatt retning av hva som har vært tilfelle med melkeprisen. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er redusert med 7 prosent.

Figur 2.9 forteller at de økonomiske resultatene fra 2003 er blant de svakeste som er oppnådd gjennom hele tiårsperioden.

Tabell 2.22 Kumelkproduksjon og sauehold

		2003	2002
<i>Combined dairy and sheep farming</i>			
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	52	55
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	219	206
Avling i FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	341	343
Antall arskyr	<i>Number of cows</i>	12,4	12,0
Melkemengde per arsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	6 349	6 334
Melkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,45	3,56
Antall vinterforede sauer	<i>Number of winter-fed sheep</i>	64	58
Saue- og lammekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (mutton and lamb), NOK per kg</i>	30,07	29,67
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	100 700	106 600
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	142 000	153 400
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	124 900	140 400
Lønnsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	66,50	67,51

Figur 2.9 Resultatmål for bruk med kumelkproduksjon og sauehold, 1994–2003. Faste 2003-kroner

Results for combined dairy and sheep farming, 1994–2003. NOK-2003

2.3.5 Kornproduksjon

Hovedtabell: 17d.

Tabell 2.23 viser at for både bygg, havre og hvete er det oppnådd høyere avlinger i 2003 enn i 2002. Prisene på alle tre kornslagene har også økt. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk i 2003 ligger hele 57 prosent høyere enn for året før.

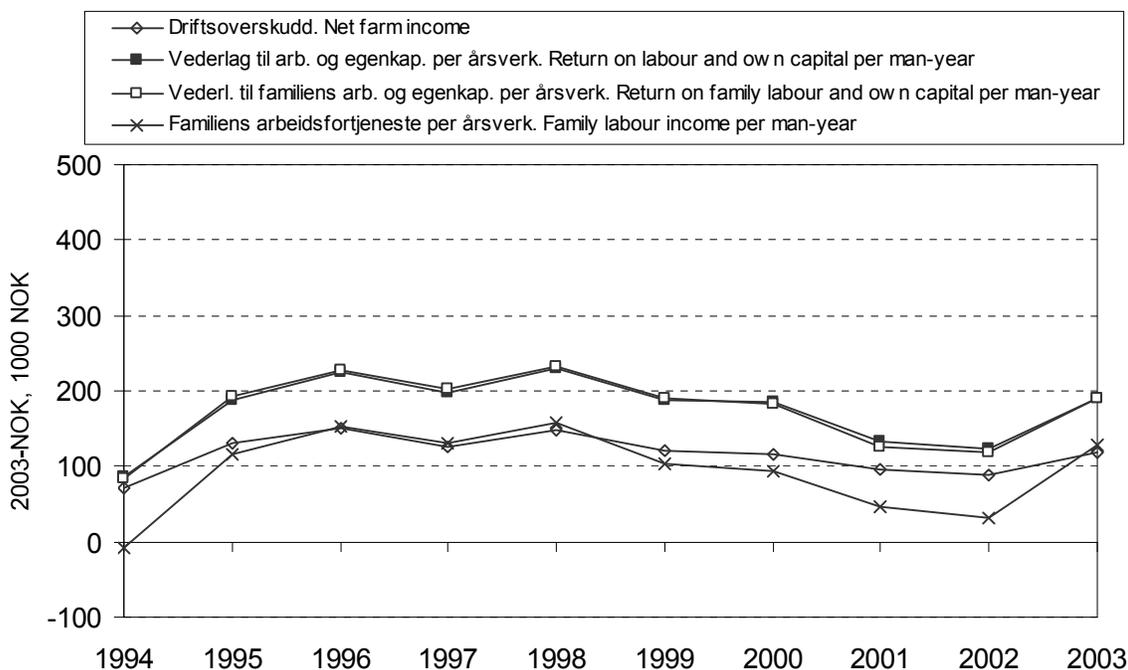
Figur 2.10 viser at lønnsomheten i denne driftsformen har vært synkende fra 1998 til og med 2002. Resultatene for 2003 bryter markert med denne utviklings-trenden.

Figur 2.11 illustrerer hvordan total kapital, gjeld og egenkapital på disse brukene har utviklet seg parallelt med forløpet av lønnsomhetskurvene. I den siste delen av tiårsperioden har gjelda endret seg mer fra år til år enn tidligere. Her kommer den innbyrdes sammenhengen mellom de to figurene til syne: Kurvene til begge de to vederlagsmålene for arbeid og egenkapital har utviklet seg i motsatt retning av hva gjeldssøylene har gjort.

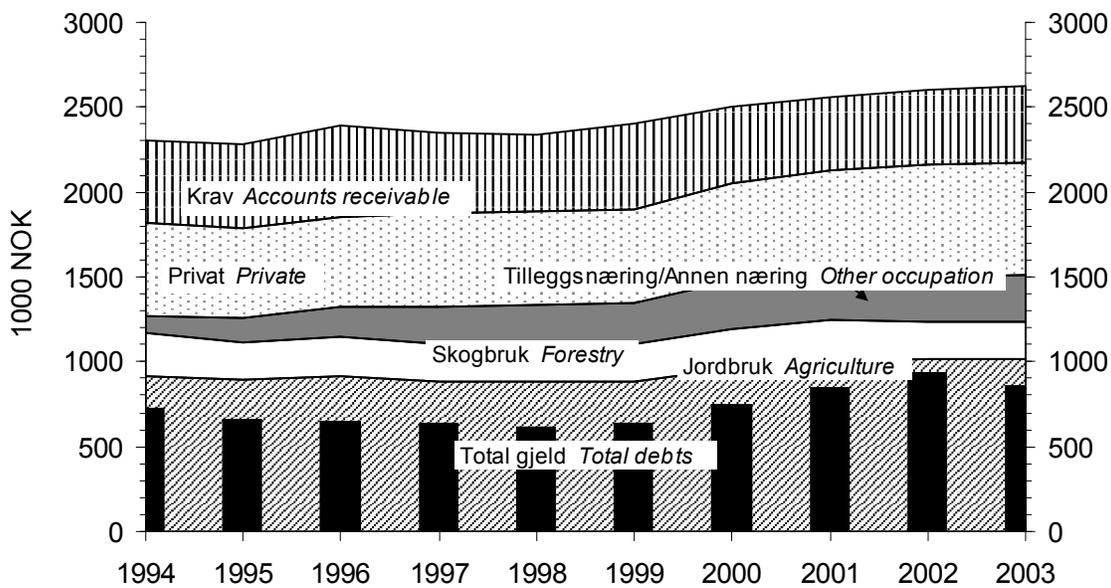
Tabell 2.23 Kornproduksjon

Cereal production

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	86	89
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	326	322
Avlinger, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	421	364
Havre	<i>Oats</i>	423	377
Hvete	<i>Wheat</i>	487	423
Oppnådde priser, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	1,90	1,89
Havre	<i>Oats</i>	1,70	1,66
Hvete	<i>Wheat</i>	2,31	2,24
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	128 200	30 900
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	190 000	120 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	189 000	116 600
Lønnsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	72,10	21,26

Figur 2.10 Resultatmål for bruk med kornproduksjon, 1994–2003. Faste 2003-kroner
Results for cereal production, 1994–2003. NOK-2003

Figur 2.11 Sammensetning av eiendeler og total gjeld per bruk, 1994–2003. Bruk med kornproduksjon. Faste 2003-kroner
Assets and debts per holding, 1994–2003. Cereal production. NOK-2003

Variasjon innenfor kornproduksjonen

Tabellene 2.24 og 2.25 viser variasjon i noen lønnsomhetsmål og andre faktorer for arealgruppene «200–300 dekar» og «300–500 dekar» på bruk med kornproduksjon. *Arealet* vil først og fremst være den faktoren som begrenser produksjonsomfanget, og driftsoverskudd per dekar er derfor valgt som sorteringskriterium. For nærmere forklaring av hva «svakeste tredel» og «beste tredel» innebærer, se omtalen i avsnittet om variasjon under driftsformen «produksjon av kumelk og storfeslakt». Der er det også forklart hvorfor gruppegjennomsnittene i «variasjonstabellene» kan avvike fra tilsynelatende sammenlignbare størrelser i hovedtabell 17.

Tabell 2.24 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa

Variation. Cereal production, 200–300 decares

Alle regioner	<i>All regions</i>	Gjennomsnitt <i>Mean</i>	Standardavvik <i>Std.dev</i>	Beste tredel <i>Highest third</i>	Svakeste tredel <i>Lowest third</i>	
					Total	%
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	23		8	8	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	258	29	267	254	95
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	49	8	49	48	98
Driftsoverskudd jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	320	204	534	121	23
Driftsoverskudd jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	83 300	57 700	143 400	29 200	20
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	188 300	194 100	336 800	64 900	19
Antall dekar korn	<i>Decares of ceral crops</i>	249	35	261	249	96
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	414	102	461	341	74
Arbeidsforbruk, timer per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	3,03	1,18	2,99	2,73	91
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	1,78	0,22	1,81	1,80	100
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	736	210	844	613	73
Produksjonstilkudd, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	357	100	359	360	100
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	227	64	217	243	112
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	570	137	491	603	123

Den svakeste tredelen av brukene med 200–300 dekar har oppnådd 23 prosent av driftsoverskuddet til den beste tredelen, regnet per dekar. For vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er forskjellen mellom svakeste og beste tredel enda større, med 19 prosent kontra 100 prosent. Den beste tredelen har hatt høyere kornavlinger og har så vidt fått en bedre pris. Arealet er litt større hos den beste tredelen. Både de variable og de faste kostnadene har vært betydelig lavere for den beste tredelen.

I arealgruppa «300–500 dekar» har driftsoverskuddet per dekar i den svakeste tredelen ikke kommet opp i mer enn 13 prosent av det tilsvarende resultatet for beste tredel. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har på samme måte utgjort 4 prosent mot 100 prosent.

Den beste tredelen har hatt høyest avlingsnivå og har oppnådd høyere pris. Faste kostnader er lavere og variable kostnader er høyere for den beste tredelen, som også har hatt størst arbeidsforbruk per dekar.

Tabell 2.25 Variasjon. Kornproduksjon, 300–500 daa

Variation. Cereal production, 300–500 decares

Alle regioner	<i>All regionsl</i>	Gjennom- snitt <i>Mean</i>	Standard- avvik <i>Std.dev</i>	Beste tredel		Svakeste tredel	
				<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	Total	%
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	26		9	9		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	374	43	392	360	92	
Brakerens alder	<i>Farmer's age</i>	49	9	52	50	97	
Driftsoverskudd jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	401	295	707	90	13	
Driftsoverskudd jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	155 600	122 000	281 500	33 900	12	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	217 200	208 500	405 700	16 800	4	
Antall dekar korn	<i>Decares of ceral crops</i>	361	46	386	337	87	
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	440	79	489	383	78	
Arbeidsforbruk, timer per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	3,13	1,22	3,24	2,98	92	
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	1,89	0,25	2,01	1,78	89	
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	840	226	986	689	70	
Produksjonstilskudd, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	324	88	331	347	105	
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	300	184	335	301	90	
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	584	229	541	675	125	

Tabell 2.26 er en sammenfatning av resultatene i tabellene 2.24 og 2.25 og viser det relative forholdet mellom den svakeste og den beste tredelen. Uthevinga markerer at den svakeste tredelen har de høyeste verdiene.

Tabell 2.26 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa og 300–500 daa. Den svakeste tredelens relative andel sett i forhold til den beste. prosent

Variation. Cereal production, 200–300 decares and 300–500 decares. The lowest third relatively to the highest. per cent

Alle regioner	<i>All regions</i>	Størrelsesgrupper	
		<i>Farm size</i>	
		200–300 daa	300–500 daa
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	23	26
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	95	92
Brakerens alder	<i>Farmer's age</i>	98	97
Driftsoverskudd jordbruk, kr per daa	<i>Net farm income, NOK per dekar</i>	23	13
Driftsoverskudd jordbruk, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	20	12
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	19	4
Antall dekar korn	<i>Decares of ceeral crops</i>	96	87
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per daa</i>	74	78
Arbeidsforbruk, timer per daa	<i>Labour input, hours per daa</i>	91	92
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	100	89
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per daa</i>	73	70
Produksjonstilskudd, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per daa</i>	100	105
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per daa</i>	112	90
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per daa</i>	123	125
Variable og faste kostnader, kr per daa	<i>Variable and fixed costs, NOK per daa</i>	119	111

De faste kostnadene har stor betydning for variasjonen i resultat. Tabell 2.27 viser sammensetningen av faste kostnader for størrelsesgruppene «200–300 dekar», «300–500 dekar» og «større enn 500 dekar».

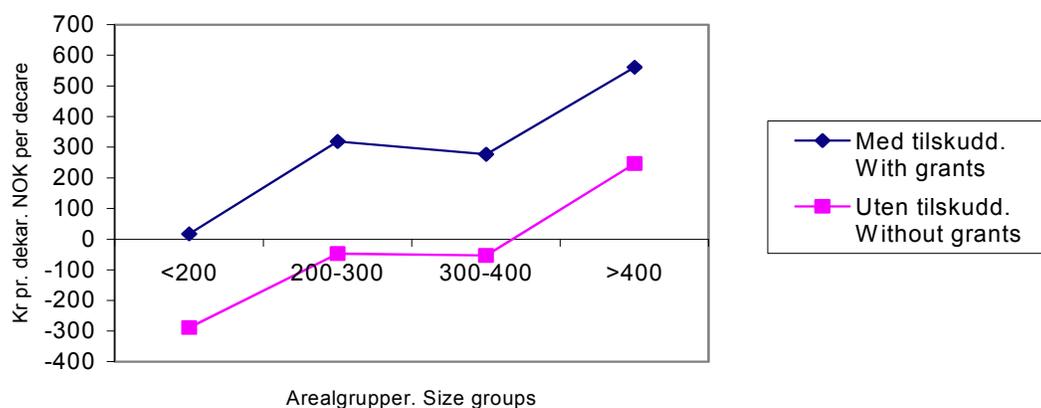
Et markant trekk er at leid arbeid og jordleie utgjør større andel av de faste kostnadene utenom avskrivninger jo større jordbruksarealet er. «Andre faste kostnader», som blant annet omfatter administrasjon og forsikring, har en tilsvarende andel som avtar med bruksstørrelsen. Kostnader til maskiner, (medregnet traktor) og redskap utgjør mellom 18 prosent og 21 prosent av faste kostnader utenom avskrivninger for alle tre grupper. Avskrivningene veier tyngst i gruppa med minst areal og utgjør der 32 prosent av totale faste kostnader. Den sammenlignbare andelen for de to øvrige arealgruppene er 29 prosent. De største brukene har relativt sett høye avskrivninger på maskiner og redskap og lave avskrivninger på bygninger.

Tabell 2.27 Variasjon. Kornproduksjon, 200–300 daa, 300–500 daa og > 500 daa. Sammensetningen av faste kostnader. prosent

Variation. Cereal production, 200–300 decares, 300–500 decares and over 500 decares. Fixed costs, per cent

Alle regioner	All	Størrelsesgrupper		
		Farm size		
		200–300 daa	300–500 daa	> 500 daa
Leid arbeid	<i>Hired labour</i>	2	3	8
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	14	14	13
Traktor	<i>Tractors</i>	7	7	5
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	10	9	6
Jord, grøfter og vanningsanlegg	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	2	4	3
Drivstoff	<i>Fuel</i>	10	9	10
Maskinleie	<i>Rented machinery</i>	9	13	9
Jordleie	<i>Rented farmland</i>	4	6	16
Andre faste kostnader ekskl. avskr.	<i>Other fixed costs</i>	42	33	30
Sum faste kostnader ekskl. avskrivninger	<i>Total fixed costs excl. depreciation</i>	100	100	100
Sum faste kostnader ekskl. avskrivn., kr	<i>Total fixed costs excl. depr., NOK</i>	100 400	155 200	296 800
Avskrivninger:	<i>Depreciations:</i>			
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	34	34	46
Traktor	<i>Tractors</i>	26	30	26
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	35	32	25
Jord og grøfter	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	5	4	3
Sum avskrivninger	<i>Total depreciations</i>	100	100	100
Sum avskrivninger, kr	<i>Total depreciations, NOK</i>	47 000	64 600	123 500
Faste kostnader inkl. avskrivninger, kr	<i>Fixed costs incl. depreciations, NOK</i>	147 000	219 800	420 300

Figur 2.12 viser driftsoverskudd per dekar for fire ulike arealgrupper i kornproduksjonen. Gjennomsnittsstørrelsene i gruppene er 160, 268, 353 og 558 dekar, og det er henholdsvis 24, 23, 18 og 21 bruk i hver gruppe.

Figur 2.12 Driftsoverskudd i kornproduksjonen. Kr per daa
Net farm income, cereal production. NOK per deca

2.3.6 Sauehold

Hovedtabell: 17g.

Av tabell 2.28 kan vi se at avlingsnivået for grovfôr på sauebrukene har vært litt høyere i 2003 enn i 2002. Imidlertid har den produserte kjøttmengden per vinterfôret sau gått noe ned. Mens saue- og lammekjøtt ble betalt med en høyere pris i 2003 enn i 2002, har prisutviklinga gått motsatt vei for ull.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er redusert med 6 prosent fra 2002 til 2003.

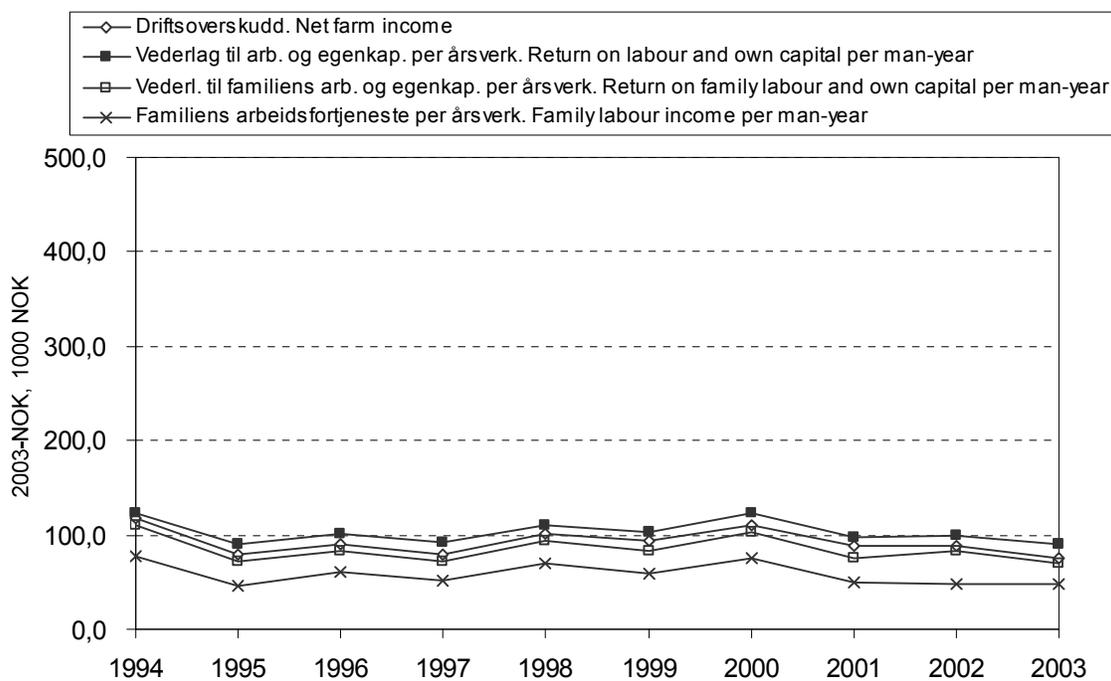
I løpet av de siste 10 årene har resultatene for lønnsomhet i saueholdet hatt en tendens til å veksle mellom nedgang og oppgang fra år til år. Resultatene fra 2003 ligger på et rekordlavt nivå for det nevnte tidsrommet. Figur 2.13 illustrerer dette.

Det er utarbeidet tiårsoversikt for eiendeler, gjeld og egenkapital innenfor denne driftsformen, og oversiktsbildet presenteres i figur 2.14.

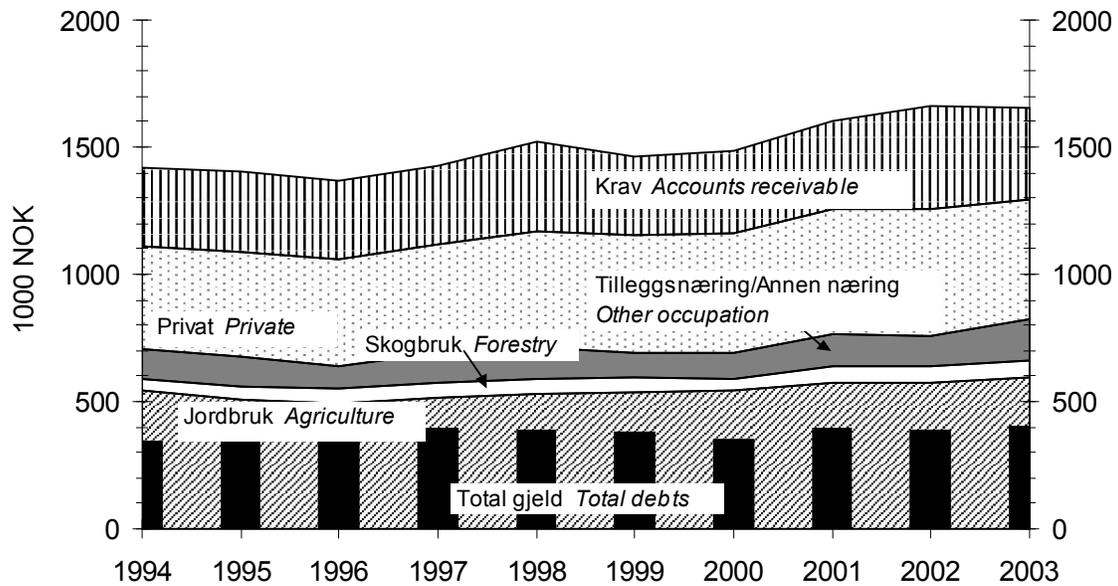
Tabell 2.28 Sauehold

Sheep farming

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	73	82
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	145	147
Avling av grovfor, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	274	261
Vinterforede sauer, stk	<i>Winter-fed sheep (wfs), number</i>	111	105
Gagnslam per vinterforet sau, stk	<i>Lambs per wfs, number</i>	1,4	1,4
Kjøttmengde, kg per vinterforet sau	<i>Produced meat, kg per wfs</i>	27	28
Kjøttpris, kr per kg	<i>Meat (mutton and lamb), NOK per kg</i>	29,57	28,99
Ullpris, kr per kg	<i>Wool, NOK per kg</i>	34,57	35,22
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	47 100	46 500
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	89 900	95 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	68 100	75 700
Lønnsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	38,87	38,08

Figur 2.13 Resultatmål for bruk med sauehold, 1994–2003. Faste 2003-kroner
Results for sheep farming, 1994–2003. NOK-2003

Figur 2.14 Sammensetning av eiendeler og total gjeld per bruk, 1994–2003. Bruk med sauehold. Faste 2003-kroner
Assets and debts per holding, 1994–2003. Sheep farming. NOK-2003

Variasjon innenfor sauehold

Tabellene 2.29 og 2.30 viser variasjonen i resultatmål og noen andre parametre i størrelsesgruppene «50–100 dekar» og «100–200 dekar» i saueholdet. Brukene er sortert etter driftsoverskudd per vinterfôret sau. Dette sorteringskriteriet er brukt fordi sauefjøsset, og dermed antall vinterfôrede sauer, ofte vil være det som begrenser omfanget av produksjonen.

For nærmere forklaring av hva «svakeste tredel» og «beste tredel» innebærer, se omtalen i avsnittet om variasjon under driftsformen «produksjon av kumelk og storfeslakt». Der er det også forklart hvorfor gruppegjennomsnittene i «variasjonstabellene» kan avvike fra tilsynelatende sammenlignbare størrelser i hovedtabell 17.

Tabell 2.29 Sauehold, 50–100 daa
Sheep farming, 50–100 decares

Alle regioner	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel	Svakeste tredel	
		snitt	avvik		Total	%
		<i>Mean</i>	<i>Std.dev</i>	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	21		7	7	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	80	15	89	78	88
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	48	7	51	49	97
Driftsoverskudd, kr per vinterforet sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	298	454	750	-230	
Driftsoverskudd, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	22 000	38 500	55 000	-19 500	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	37 800	39 100	64 500	-3 600	
Antall vinterforede sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	74	21	72	73	102
Arbeidsforbruk, timer per vinterforet sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	23,7	8,0	27,5	23,2	84
Prod. innt kjøtt, kr per vinterforet sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	684	208	673	723	107
Produksjonstilskudd, kr per vinterforet sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	1 798	429	1 987	1 719	87
Variable kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	604	235	439	802	183
Faste kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	1 555	475	1 434	1 872	131

Inntektene i saueholdet for gruppa «50–100 dekar» varierer sterkt. Til dels er det snakk om negative resultattall. Det er særlig de høye kostnadene som skiller den svakeste tredelen fra den beste tredelen. Den svakeste tredelen har fått mindre tilskudd per vinterforet sau. Imidlertid har produksjonsinntektene per vinterforet sau ligget høyest hos den den svakeste tredelen.

Også i gruppa «100–200 dekar» er forskjellene mellom den beste og den svakeste tredelen stor. Den svakeste tredelen har færre sauer, lavere kjøttinntekt og mye høyere kostnader. Den svakeste tredelen har oppnådd 10 prosent av vederlaget til arbeid og egenkapital per bruk, og 1 prosent av driftsoverskuddet per vinterforet sau, sett i forhold til den beste tredelen.

Både driftsoverskuddet per vinterforet sau og vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er mye høyere i arealgruppa «100–200 dekar» enn for brukene som har 50–100 dekar.

Tabell 2.30 Sauehold, 100–200 daa

Sheep farming, 100–200 decares

Alle regioner	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste tredel	Svakeste tredel	
		Snitt	avvik	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	
		<i>Mean</i>	<i>Std.dev</i>		Total	%
Antall bruk, 100–200 daa	<i>Number of holdings</i>	39		13	13	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	147	28	156	142	91
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	47	10	47	44	94
Driftsoverskudd, kr per vinterforet sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>	667	633	1 287	19	1
Driftsoverskudd, jordbruket, kr per bruk	<i>Net farm income, NOK per holding</i>	93 500	88 000	186 000	11 900	6
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	105 700	88 400	172 700	17 500	10
Antall vinterforede sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	128	48	148	116	79
Arbeidsforbruk, timer per vinterforet sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	17,4	6,8	17,5	18,9	108
Prod. innt. kjøtt, kr per vinterforet sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	902	273	1 031	774	75
Produksjonstilskudd, kr per vinterforet sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	1 922	415	2 166	1 670	77
Variable kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	606	184	585	633	108
Faste kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	1 569	704	1 267	1 891	149

Tabell 2.31 viser det relative forholdet mellom den svakeste og den beste tredelen. Det er brukt uthevet skrift der tredelen med svakest økonomisk resultat har de høyeste verdiene.

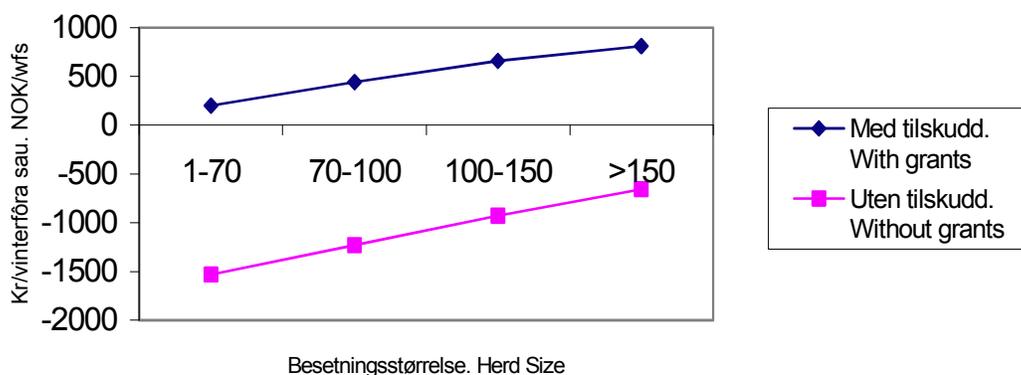
Tabell 2.31 Sauehold, 50–100 daa og 100–200 daa. Den svakeste tredelens relative andel av den beste, prosent

Sheep farming, 50–100 decares and 100–200 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

Alle regioner	<i>All regions</i>	Størrelsesgrupper	
		<i>Farm size</i>	
		50–100 daa	100–200 daa
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	21	39
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	88	91
Brukerens alder	<i>Farmer's age</i>	97	94
Driftsoverskudd, kr per vinterforet sau	<i>Net farm income, NOK per wfs</i>		1
Driftsoverskudd, jordbruket, kr	<i>Net farm income, NOK per holding</i>		6
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per arsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>		10
Antall vinterforede sauer	<i>Number of winter-fed sheep (wfs)</i>	102	79
Arbeidsforbruk, timer per vinterforet sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	84	108
Prod. innt. kjøtt, kr per vinterforet sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	107	75
Produksjonstilskudd, kr per vinterforet sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	87	77
Variable kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	183	108
Faste kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	131	149
Sum kostnader, kr per vinterforet sau	<i>Variable and fixed costs, NOK per wfs</i>	21	39

Figur 2.15 presenterer driftsoverskudd per vinterfôret sau, med og uten tilskudd. Driftsoverskuddet øker i begge tilfeller med størrelsen på besetningen, men tendensen er klarest uten tilskudd. Med tilskudd er driftsoverskuddet positivt i alle størrelsesgruppene, men selv for besetninger på mer enn 150 vinterfôrede sauer er ikke driftsoverskuddet positivt uten tilskudd.

Gjennomsnittsstørrelsen på besetningene er 59, 81, 121 og 190 vinterfôrede sauer, og det er henholdsvis 13, 17, 26 og 17 besetninger i gruppene.

Figur 2.15 Driftsoverskudd i saueholdet. Kr per vinterfôret sau

Net farm income, sheep farming. NOK per wfs

2.3.7 Geitehold

Hovedtabell: 17h.

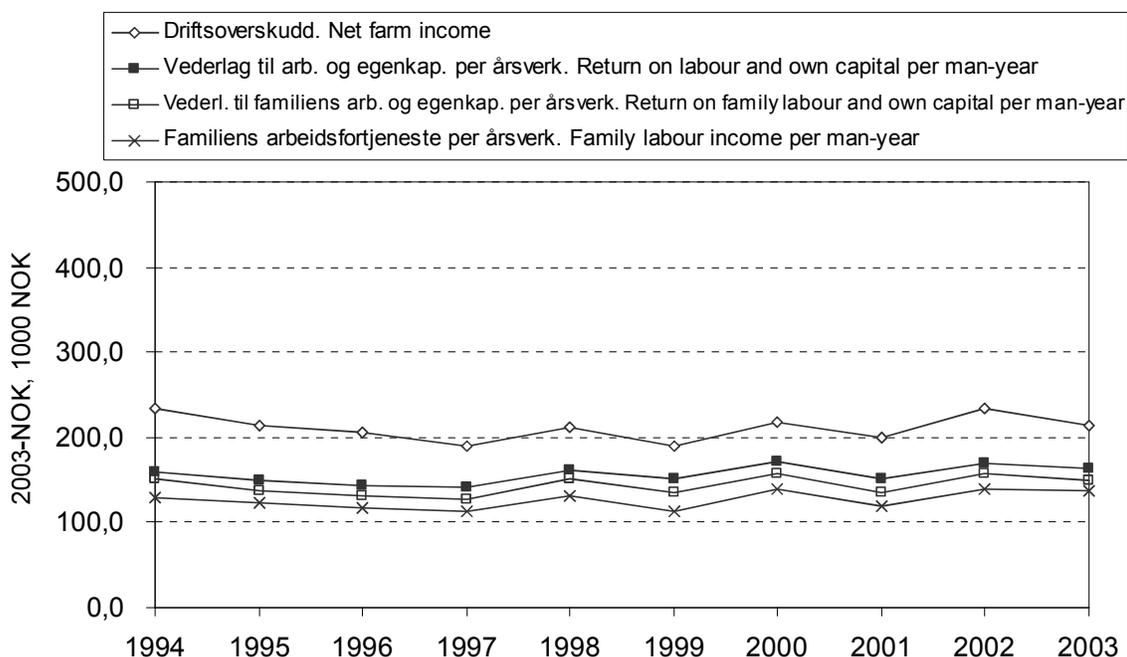
Tabell 2.32 presenterer data for driftsformen. 20 av brukene i gruppa ligger i Nord-Norge. Melkeytelsen per årsgeit har steget fra 2002 til 2003, men melkeprisen har gått ned. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er redusert med 1 prosent.

Av figur 2.16 kan en se at etter 1997 har det vært vanlig i denne driftsformen at lønnsomhetsøkning ett år etterfølges av nedgang i lønnsomhet året etter. Svingningene er forholdsvis små sammenlignet med andre driftsformer. Tallene fra 2003 føyer seg inn i dette mønsteret, og med unntak for driftsoverskuddet ligger lønnsomhetskurvene på omtrent samme nivå i 2003 som ved starten av tiårsperioden. Driftsoverskuddet er lavere i 2003 enn i 1994.

Tabell 2.32 Geitehold

Production of goat's milk

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	25	26
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	112	107
Grovforavling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	226	219
Arsgeiter, stk	<i>Goats, number</i>	78,2	77,9
Melkemengde, kg per arsgreit	<i>Produced milk, kg per goat</i>	587	562
Melkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	3,73	3,85
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per arsværk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	137 500	135 000
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsværk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	163 900	166 000
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsværk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	148 600	153 100
Lønnsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	83,77	81,56

Figur 2.16 Resultatmål for bruk med geitehold, 1994–2003. Faste 2003-kroner

Results for goat's milk production, 1994–2003. NOK-2003

2.3.8 Produksjon av korn og svinekjøtt

Hovedtabell: 17e.

Av tabell 2.33 går det fram at kornprisene er redusert fra 2002 til 2003 innenfor driftsformen med korn og svinekjøtt. Denne utviklinga står i motsetning til hva som har skjedd i bruksgruppa med spesialisert korndyrking.

Deltakerne som produserer korn og svinekjøtt, har oppnådd høyere avlinger per dekar av havre og bygg i 2003 enn i 2002, men hveteavlingen var høyere i 2002.

At prisen på svinekjøtt har gått ned, er et fellestrekk for alle spesifiserte driftsformer som inkluderer svinehold.

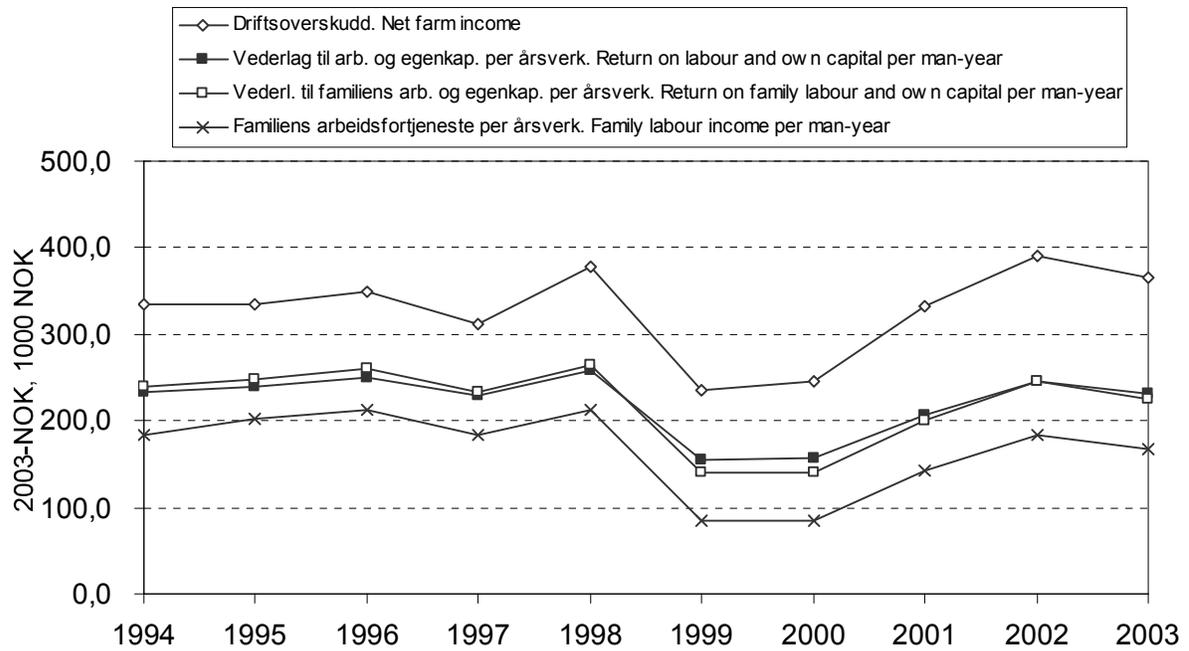
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk er blitt redusert med 3 prosent fra 2002 til 2003.

Figur 2.17 forteller at i siste del av tiårsperioden har driftsoverskuddet utviklet seg på en måte som avviker noe fra utviklinga for de andre lønnsomhetsresultatene. Driftsoverskuddet har økt mens de øvrige resultatene viser stillstand eller svak nedgang. Til dels ligger årsaken i at driftsoverskuddet beregnes per bruk og at drifts-omfanget per bruk har blitt stadig større. Dessuten viser figur 2.18 at i denne deltakergruppa har det skjedd betydelige investeringer i jordbruket etter 1996, samtidig med at gjelda har økt. Renteutgifter på lånt jordbrukskapital og rentekrav på innsatt egenkapital i jordbruket kommer ikke til uttrykk i driftsoverskuddet, men påvirker på ulike måter de andre tre lønnsomhetsresultatene. Dette er med på å forklare at driftsoverskuddet har hatt den mest positive utviklinga.

Tabell 2.33 Produksjon av korn og svinekjøtt

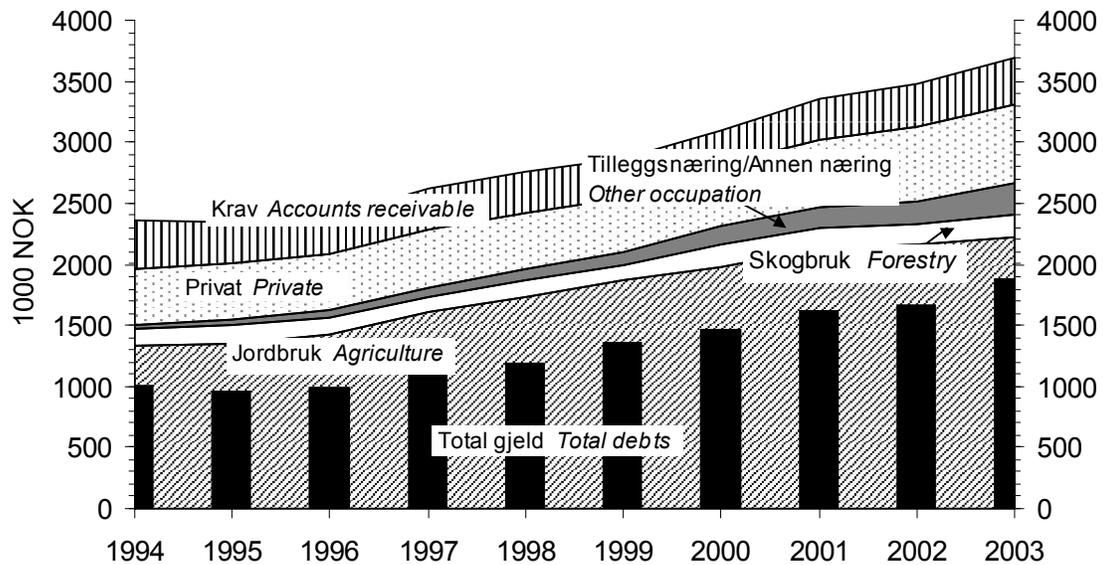
Combined cereal and pig farming

		2003	2002
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>	40	45
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	310	287
Avling, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	406	369
Havre	<i>Oats</i>	470	400
Hvete	<i>Wheat</i>	460	471
Antall avlsgriser	<i>Number of pigs for breeding</i>	38,5	33,9
Oppnådde priser, kr per kg	<i>Price obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	1,87	1,87
Havre	<i>Oats</i>	1,71	1,73
Hvete	<i>Wheat</i>	2,24	2,25
Svinekjøtt	<i>Pork</i>	21,44	21,87
Smagris, kr per stk	<i>Piglets, NOK per unit</i>	821	799
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	190 600	179 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	231 000	238 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	225 100	238 800
Lønnsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	109,00	102,87

Figur 2.17 Resultatmål for bruk med produksjon av korn og svinekjøtt, 1994–2003. Faste 2003-kroner

Results for combined cereal and pig farming, 1994–2003. NOK-2003

Figur 2.18 Sammensetning av eiendeler og total gjeld per bruk, 1994–2003. Bruk med produksjon av korn og svinekjøtt. Faste 2003-kroner

Assets and debts per holding, 1994–2003. Combined cereal and pig farming. NOK-2003

2.3.9 Andre driftsformer

I alt 165 deltakerbruk har driftsformer som faller utenfor de åtte kategoriene som er med i hovedtabellene. Av disse 165 kan 86 bruk fordeles på seks driftsformer som hver er representert i materialet med åtte bruk eller flere. Tabell 2.34 handler om disse driftsformene. Fordi det er få bruk i hver gruppe, må en være forsiktig med å trekke vidtrekkende konklusjoner her.

De driftsformene hvor produksjon av storfekjøtt inngår, skiller seg ut ved å ha lave resultatverdier.

Tabell 2.34 Andre driftsformer

Other categories of farming

Driftsform <i>Category of farming</i>	Korn og storfe-slakt <i>Cereal crops and beef</i>	Frukt <i>Fruit</i>	Storfe-slakt og sau <i>Beef and sheep</i>	Korn og poteter <i>Cereal crops and potatoes</i>	Korn og egg <i>Cereal crops and eggs</i>	Storfe-slakt <i>Beef</i>
Antall bruk <i>Number of holdings</i>	14	9	9	14	10	30
Areal per bruk, daa <i>Agricultural land per holding, decares</i>	417	51	166	373	261	223
Herav grovfor, daa <i>Of which coarse fodder</i>	106	3	164	1	11	187
Avling, alt areal, FEm/daa <i>Crops, FUm per decare</i>	393	315	300	518	357	352
Arbeidstimer i alt <i>Total labour input, hours</i>	1 728	2 765	1 657	2 816	2 322	1 718
Herav familien <i>Of which family</i>	1 442	1 810	1 385	2 081	1 768	1 426
Produksjonsinntekter, kr <i>Enterprise output, NOK</i>						
Planteprodukter <i>Crop production</i>	256 700	265 600	3 400	848 500	237 500	25 200
Husdyrprodukter <i>Livestock production</i>	196 300	500	150 700	31 700	796 000	191 400
Andre jordbruksinntekter <i>Other income, agriculture</i>	235 500	170 100	195 200	124 700	174 500	208 800
Sum produksjonsinntekter <i>Total output</i>	688 500	436 200	349 400	1 004 900	1 208 000	425 400
Kostnader, kr <i>Costs, NOK</i>						
Variable <i>Variable costs</i>	268 200	55 000	93 900	186 900	569 300	142 200
Faste <i>Fixed costs</i>	331 300	166 200	193 800	426 500	365 300	206 400
Sum <i>Total costs</i>	599 500	221 200	287 700	613 400	934 600	348 600
Driftsoverskudd, kr <i>Net farm income, NOK</i>	89 000	215 000	61 700	391 500	273 400	76 800
Rentekrav (5,0 %), kr <i>Calculated interest (5,0 %), NOK</i>	64 500	27 300	44 400	81 500	94 400	53 200
Familiens arbeidsfortjeneste, kr per arsverk <i>Family labour income, NOK per man-year</i>	28 700	164 900	21 800	263 200	182 000	28 100
Vederlag til arbeid og EK, kr per arsverk <i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	92 500	168 300	89 300	288 900	223 400	82 500
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per arsverk <i>Return on fam. labour and own cap., NOK per man-year</i>	74 800	182 600	67 500	310 100	224 900	61 900
Lønsevne, kr per time <i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	27,41	83,94	26,61	136,93	102,89	28,24
Nettoinntekt, kr <i>Net income, NOK</i>	557 900	496 100	533 900	725 500	565 800	398 100
Gjeld per 31.12.03, kr <i>Liabilities 31.12.03, NOK</i>	1 094 200	331 900	429 000	880 200	2 045 700	820 100
Gjeldsprøsent <i>% liabilities of total assets</i>	36,5	17,3	16,4	26,4	50,1	38,5

2.3.10 Sammenligning mellom driftsformer

I tabell 2.35 presenteres en samlet oversikt over vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for de åtte spesifiserte driftsformene. I 2003 har et årsverk innenfor sauehold gitt et vederlag til arbeid og egenkapital som utgjør bare 39 prosent av det tilsvarende resultatet for kombinert korn- og svinekjøttproduksjon.

Tabell 2.35 Sammenligning mellom driftsformer
Comparison between categories of farming

		Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, kroner
		<i>Return on labour and own capital per man-year, NOK</i>
Produksjon av korn og svinekjøtt	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	231 000
Produksjon av kumelk, storfeslakt og korn	<i>Combined dairy and beef farming and cereal production</i>	212 400
Kornproduksjon	<i>Cereal production</i>	190 000
Geitehold	<i>Goat's milk productin</i>	163 900
Produksjon av kumelk og svinekjøtt	<i>Combined dairy and pig farming</i>	160 300
Produksjon av kumelk og storfeslakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	156 800
Kumelkproduksjon og sauehold	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	142 000
Sauehold	<i>Sheep farming</i>	89 900

3 Skogbruk. Resultater fra 2003 og utviklings- trekk gjennom 10 ar

---

3.1 Grunnlagsmaterialet for undersøkelsen

I driftsgranskingene i gårdsskogbruket for 2003 har det vært med 183 bruk. Granskingene i gårdsskogbruket omfatter et underutvalg av brukene som inngår i granskingene i jordbruket.

Hovedtabell 19 viser data for produksjonsgrunnlaget til skogeiendommene samt aldersfordelingen til dem som driver skogen. Det er liten variasjon fra år til år. Hovedårsaken til dette er lita utskifting av deltakerbruk. At deltakermassen er stabil, gjør det interessant å følge utviklinga over tid.

NILF har valgt balansekvantum som inndelingskriterium i skogbruksgranskingene. Da det er store forskjeller i den gjennomsnittlige boniteten (produksjonsevnen) i de ulike skogene, fører dette til at arealstørrelsen innen ei bruksgruppe kan ha stor variasjon.

Driftsveilengden i hovedtabell 19 gjelder den kubikkmasseveide, stående kubikkmassen i hele skogen og ikke årets avvirkning.

Alle deltakerne i 2003 bodde på eiendommene som var med i granskingene. Deltakerne drev jordbruk og utførte hele skogsarbeidet, eller deler av det, selv. Jord- og skogbruk var hovedinntektskildene til familiene på brukene.

3.2 Framdrift

3.2.1 Avvirkning og transport

Hovedtabell 20 viser avvirkningsnivå, sortimentssammensetning og forhold vedrørende transport og framdrift.

Driftsveilengden her gjelder årets avvirkning og måler avstanden fra hogststed fram til leveringssted ved bilvei. Avstanden er kubikkmasseveid.

Terrengforholdene er inndelt i 3 grupper:

- *Lette. Det er mulig å kjøre i terrenget med jordbrukstraktor med eller uten belter. Veikostnadene er lave. Korte vinsjeavstander, oftest mindre enn 15–20 meter.*
- *Middels. Transport med jordbrukstraktor må foregå for det meste etter opparbeidede veier etter bestemte traséer. Middels veikostnader. Vinsjeavstand er oftest mindre enn 40 meter.*
- *Vanskelige. Bratt, blokkerik eller til dels lite bæredyktig mark som krever forholdsvis kostbare veier. Til dels store vinsjeavstander.*

Det er gjennomsnittlig terrengtype for årets drift som er angitt.

I hovedtabellen er vist fordeling av transportert kvantum på jordbruks- og skogstraktor. Andre transportmåter forekommer også, men disse er ubetydelige og ofte i kombinasjon med jordbruks- eller skogstraktor.

Hovedtabellen viser også transportarbeid fordelt på eget og leid utstyr i drifter der eieren har administrert drifta selv.

3.2.2 Arbeidskraft

Hovedtabell 21 viser hvordan familiens arbeidsforbruk fordeler seg mellom jord- og skogbruk for alle bruk som er med i undersøkelsen. Tabellen viser også hva som er leid og hva som er egen arbeidskraft, og hva arbeidskrafta er brukt til. På grunn av forhold vedrørende notering av arbeidsforbruket, omfatter denne delen av tabellen kun de eiendommene der brukeren har administrert hele drifta selv. Drifter der f.eks. skogeierforeningen, eller skogeieren i fellesskap med skogeierforeningen, har administrert drifta, er altså ikke med.

Arbeidet med drift omfatter selve avvirkningsarbeidet, gangtid til og fra avvirkningsstedet, klargjøring og vedlikehold av utstyret, enklere veivedlikehold og administrasjon av drifta.

Arbeidsforbruket i forbindelse med drift gjelder også alt virke som er solgt eller brukt i året. Det omfatter derfor alt arbeid med årets avvirkede kvantum, og eventuelt arbeid med lagerbeholdning av virke ved årets slutt. I skogene som er med i driftsgranskingene, er det vanligvis svært liten lagerbeholdning ved årsskiftet.

3.3 Økonomisk oversikt

3.3.1 Om de valgte presentasjonsmatene

Hovedtabellene 22–24 inneholder sammenlignbare inntekts- og kostnadstall, samt økonomiske resultatmål. Disse tre hovedtabellene er derfor kommentert under ett. Den største forskjellen mellom dem er at hovedtabell 23 er gruppert etter avvirket og solgt virke, mens hovedtabellene 22 og 24 er gruppert etter størrelsen på balansekvantumet. Ei gruppering etter avvirket og solgt virke er hensiktsmessig når en vil se på hvordan det økonomiske resultatet er avhengig av produsert mengde. De øvrige hovedtabellene (og figurene) viser først og fremst avhengigheten mellom ressurser og økonomisk resultat. Se ellers i kapittel 1.6 om resultatmål og resultatberegning.

En bør være noe kritisk til å bruke driftsoverskudd i skogbruket direkte som lønnsomhetsmål. Det er ved driftsoverskuddsberegningen ikke tatt hensyn til endringer i den stående trekapitalen, og en sterk under- eller overavvirkning vil kunne gi et feilaktig bilde av lønnsomheten.

3.3.2 Produksjonsinntekter

Som oftest blir salgsvirket levert ved bilveg, i enkelte tilfeller på industri- eller sagbrukstomt. Tømmeret blir betalt etter bruttopris, med de tillegg eller fradrag som leveringssted og leveringstidspunkt tilsier. Posten «Bruttoinntekt salg» omfatter brutto salgsverdi av dette virket (inklusive endringer av lager). Det er ikke gjort fratrukk for avvirkningsavgift, måleavgift eller skogavgift.

Rotsalg er ikke vanlig på bruk i granskingene, men forekommer av og til. Avtalene kan være forskjellige. I noen tilfeller foregår avvirkningen i skogeierens regi, og eieren får da i tillegg til rotprisen betaling for utført arbeid ved avvirkning. I granskingene blir en slik oppgjørsform betraktet som ordinært salg etter bruttopris. Rotprisen og betalinga for utført arbeid er slått sammen til en bruttopris. For rotsalg der kjøperen har stått for avvirkningen, er det fra og med 1990 foretatt omregning til bruttosalg. Salget går derfor inn i linja «bruttoinntekt salg». Driftsutgifter i forbindelse med rotsalg er tatt inn i kostnadslinja «leid arbeid og utstyr». Rotsalg er omregnet til bruttopris etter følgende formel : «verdi rotsalg»/0,55. Driftsutgiftene er utregnet som («verdi rotsalg»/0,55) x 0,45.

Posten «eget forbruk, bruttoverdi» omfatter stipulert salgsverdi av det virket som enten blir videreforedlet av eieren eller som blir brukt til gards- og husbehov på bruket.

Posten «driftstilskudd» omfatter tilskudd gitt direkte til drifta, f.eks. tilskudd til tynning.

Posten «andre inntekter» er en samlepost som blant annet inneholder etterbetalinger ved virkeslevering, inntekter av pyntegrønt, leie- og kjøreinntekter (maskindel) etc.

Utmarksinntekter (jakt, fiske, bygslingsinntekter etc.) er trukket ut av skogbruksinntekta og betraktes som inntekt fra tilleggsnæring.

3.3.3 Kostnader

Avgrensningen mellom variable og faste kostnader er i hovedtabell 23 forenklet noe i forhold til den generelle definisjonen, ved at alle kostnader utenom avskrivninger betraktes som variable. I hovedtabell 22 er kostnadene imidlertid splittet opp. Dette letter sammenligninga med annen skogbruksstatistikk. Legg merke til at inndelingskriteriet i hovedtabell 23 er avvirkningsgruppe. Alle arbeids- og maskinkostnader unntatt avskrivninger er betraktet som variable kostnader. Dette gjelder også veivedlikehold, anlegg av provisoriske veier, samt avvirknings- og måleavgifter. Administrasjonskostnadene er i sin helhet betraktet som variable kostnader, selv om en del av disse egentlig er faste kostnader. Avskrivningene er faste kostnader og kommer derfor ikke til fradrag ved rånettoberegningen. I hovedtabell 23 er egen arbeidsinnsats kostnadsført for å få et fullstendig bilde av ressursbruken.

En del av kostnadene på brukene er felles for jord- og skogbruk. Dette gjelder først og fremst trekkrafta, men også i noen tilfeller den faste leide hjelpa. I slike tilfeller er kostnadene fordelt mellom jord- og skogbruk etter antall arbeidstimer i de to produksjonsgreinene. Trekkrafta er vanligvis aktivert på jordbruket. Da blir skogbruket belastet med leieutgift når trekkrafta brukes i skogen. Jordbruket blir på sin side godskrevet leieinntekta.

Posten «vedlikehold utstyr, drivstoff» inneholder også lagerendringer for drivstoff. Posten «vedlikehold/anlegg enkle veier» er nettotall. Eventuelle tilskudd er allerede fratrukket. Posten «salgsutgifter, div. trekk» inneholder hovedsaklig måle- og avvirkningsavgifter. Avskrivninger er delt på to linjer, idet avskrivninger på veier er skilt ut (hovedtabell 22).

Teknisk utstyr blir avskrevet lineært over forventet brukstid. Generell avskrivningstid er 15 år. Større varige veier blir aktivert uten avskrivning. Provisoriske veier som antas å bli brukt i bare noen få år, blir enten ført direkte til utgift i anleggsåret eller kostnadsfordelt over en femårsperiode.

Kulturkostnadene omfatter godtgjøring til leid arbeid og utstyr samt kjøp av planter, gjødsel etc. Det er videre gjort fratrukk for tilskudd til skogkulturiltakene slik at kulturkostnadene blir beregnet «netto». Kostnadene til skogkultur kan blant annet være tilplanting etter hogst, eller det kan være skogreising. Uansett betraktes dette som en kostnad som utgiftsføres direkte i året. Det tas altså ikke hensyn til om skogkulturen fører til høyere verdi av skogen. Dette samsvarer også med det som er nevnt tidligere, om at skogkapitalen ikke justeres for over- eller underavvirkning.

Graden av egen arbeidsinnsats i skogen vil sterkt påvirke de direkte utgiftene den enkelte eieren har i skogsdrifta. For at en lettere skal kunne sammenligne kostnadsnivået i de ulike skogene, er det derfor nødvendig å kostnadsføre eierens og familiens arbeid vedrørende drift og vedlikehold (se hovedtabell 23). Vederlaget for egen arbeidsinnsats i skogen blir fastsatt slik som beskrevet i kapittel 1.7.

3.3.4 Resultat

I driftsgranskingene brukes det forskjellige resultatmål, alt etter hvilket «nivå» en vil betrakte. En har således resultat før avskrivninger, resultat før skogkultur, driftsoverskudd og driftsresultat. I driftsresultatet er verdien av egen innsats fratrukket.

I både driftsoverskudds- og driftsresultatberegningene er utgiftene til skogkultur fratrukket. Hovedtabellene 22 og 23 viser ellers hvordan de ulike resultatmålene framkommer. Et uttrykk som er mye brukt i skogbruket, er «rånetto». En definisjon av begrepet er gitt i kapittel 1.7.

I gruppa med «intet salgsvirke» er rånettoen som regel negativ. Det betyr at innsett vederlag for egen arbeidsinnsats og eget utstyr er større enn verdien av det virket som drives fram.

Skogavgift er en type fond som er spesiell for skogbruket. Hvordan skogavgifta inngår i regnskapsoppgjøret, går fram av kapittel 1.5.

Hovedtabell 24 presenterer driftsoverskudd i jord- og skogbruk fordelt på regioner og størrelsesgrupper i skogbruket. Videre viser den de samme driftsoverskuddene fordelt etter størrelsesgrupper i jord- og skogbruk.

3.3.5 Investering og finansiering

I hovedtabell 25 er skogkulturtiltakene betraktet som investeringer. Investeringsbeløpene er brutto. Det vil si at de omfatter også kalkulert arbeidsvederlag til brukerfamilien, samt den delen av investeringene som er finansiert med offentlige tilskudd.

Investeringstiltakene er inndelt i tre hovedgrupper:

- *Skogkultur. Grofthing, gjødsling, anlegg av bestand, bestandspleie fram til tynningsalder.*
- *Veier. Varige veier og enklere veier som aktiveres og avskrives.*
- *Annet. Følgende er aktivert på skogbruket: Skog og grunn, driftsbygninger i skogbruket, yrkesbil, traktorer, maskiner, redskaper og skogtakster.*

I hovedtabell 25 er ordet investeringshyppighet brukt. Det angir hvor mange prosent av skogeiendommene som har vært gjenstand for investeringer i løpet av året.

Tilskudd og skogavgiftsmidler utbetales ofte etterskuddsvis. Under «Finansieringskilde» kan en derfor få ei overfinansiering av årets investeringer. Denne vil kunne framkomme som et negativt tall under «annen investering».

3.3.6 Balanse

Hovedtabell 25 inneholder også en oversikt over omløpsmidler og anleggsmidler i skogbruket. Omløpsmidler i skogbruket er lager av trevirke (avvirket), diesel, olje og andre innkjøpte varer. Den verdimessig tyngste delen av anleggsmidlene er skog og grunn. Større maskiner, som for eksempel traktor, er oftest balanseført på jordbruket.

3.4 Hovedtrekk ved arets driftsgranskinger i skogbruket

Aktiviteten i skogen på brukene i skogbruksgranskningene var omtrent den samme i 2003 som i 2002. Den gjennomsnittlige skogstørrelsen på deltakerbrukene i 2003 var i underkant av 1 300 daa. På disse eiendommene ble det avvirket i overkant av 70 prosent av balansekvantumet (se kapittel 1.7). Dette er samme lave avvirkningsprosent som året før da avvirkningsprosenten var den laveste på 10 år. Til sammenligning var avvirkningsprosenten i 2001 lik 92. Regnet per bruk utgjorde avvirkningen i 2003 gjennomsnittlig 209 m³. Av virket som drives fram med jordbruks-traktor og skogstraktor, ble omtrent 70 prosent drevet fram med skogstraktor både i 2003 og 2002. Av alt framdrevet virke i 2003 ble vel 70 prosent framdrevet av entreprenør, mot vel 60 prosent i 2002.

Driftsoverskuddet per skogeiendom gikk ned med kr 2 400 i gjennomsnitt fra 2002 til 2003, til kr 24 000. Driftsoverskuddet i skogbruket utgjorde 11 prosent av samlet driftsoverskudd fra jord- og skogbruk i 2003. Det var samme andel som i 2002. Dersom en setter inn tarifflønn for brukerfamiliens arbeidsinnsats, blir overskuddet kr 10 500 i gjennomsnitt i 2003. Dette er knapt kr 1 200 mer enn året før.

Pris på solgt virke var kr 293 per m³ i 2003. Dette er kr 12 lavere enn året før. Utreknet per m³ var produksjonsinntekta i 2003 kr 314 mens kostnadene kom opp i kr 199. Dette gav et driftsoverskudd på kr 115. Tilsvarende tall for 2002 var kr 322, kr 201 og kr 122 per m³.

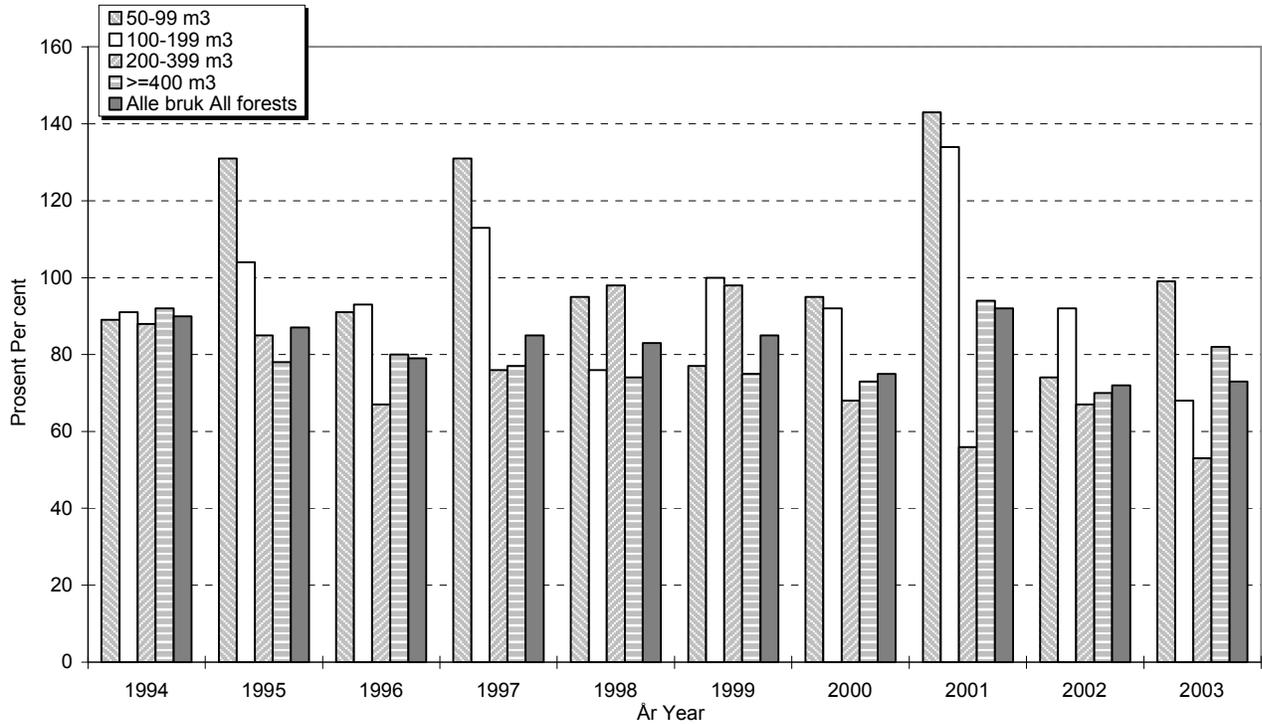
Familiene på deltakerbrukene la ned i gjennomsnitt 100 timer arbeidsinnsats i skogbruket i 2003. Dette er en nedgang på 30 timer sammenlignet med 2002. Arbeidsinnsatsen i jordbruket for disse familiene var litt over 2 100 timer.

Investeringene i 2003 utgjorde 62 prosent av resultat før skogkultur, 10 prosentpoeng mer enn året før.

3.5 10 ars oversikt

Dette kapitlet handler om avvirkningsnivå, arbeidstimer i jord- og skogbruk, økonomisk resultat, investeringsnivå og hvordan investeringene er finansiert.

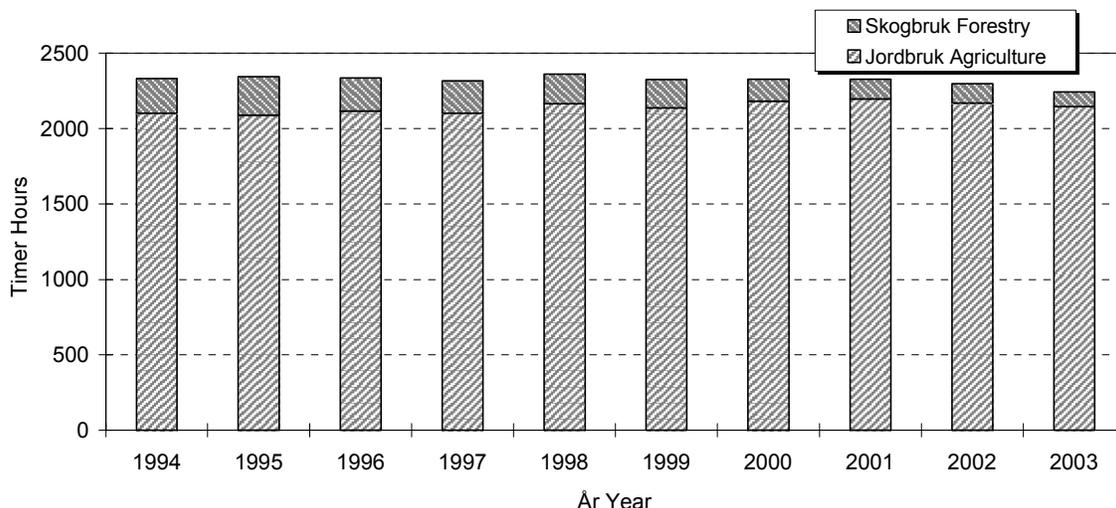
Figur 3.1 viser til dels stor variasjon i avvirkningsnivå, fra år til år og mellom grupper. Størst variasjon finner en i de minste gruppene. En ser at de minste skogeiendommene over tid jevnt over har en høyere avvirkningsprosent enn de store. I gjennomsnitt for alle skoger i undersøkelsen varierer avvirkningsprosenten fra 72 til 92 i tiårsperioden.

Figur 3.1 *Avvirkning i prosent av balansekvantumet 1994–2003*

Roundwood cut as per cent of sustained yield 1994–2003

Figur 3.2 presenterer gjennomsnittlig nivå for familiens arbeidstimer i jord- og skogbruk. Skogbrukets andel holder seg innenfor intervallet 100–250 timer i tiårsperioden, med synkende tendens mot slutten av perioden. Dette skyldes at innsatsen i skogbruket er synkende, men også at mer av arbeidet settes bort til entreprenør.

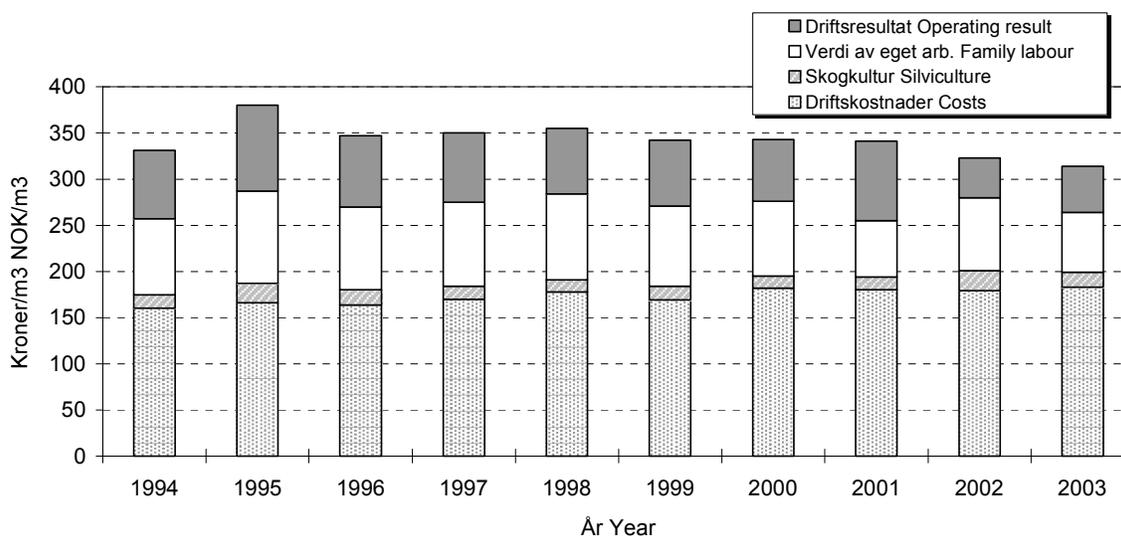

Figur 3.2 Familiens arbeidstimer i jord- og skogbruk 1994–2003

Family labour in agriculture and forestry sector 1994–2003

Figur 3.3 viser driftsresultat per m³ og angir hvordan dette er framkommet. Tallene er ikke justert for prisstigning. Totalhøyden i søylediagrammene representerer produksjonsinntektene per m³ i skogbruket. Summen av driftsresultatet og verdien av eget arbeid utgjør driftsoverskuddet. Resultatet i skogbruket, regnet per m³, har endret seg lite i perioden, bortsett fra i 2002 da resultatet langt på vei ble halvert sammenlignet med tidligere år.

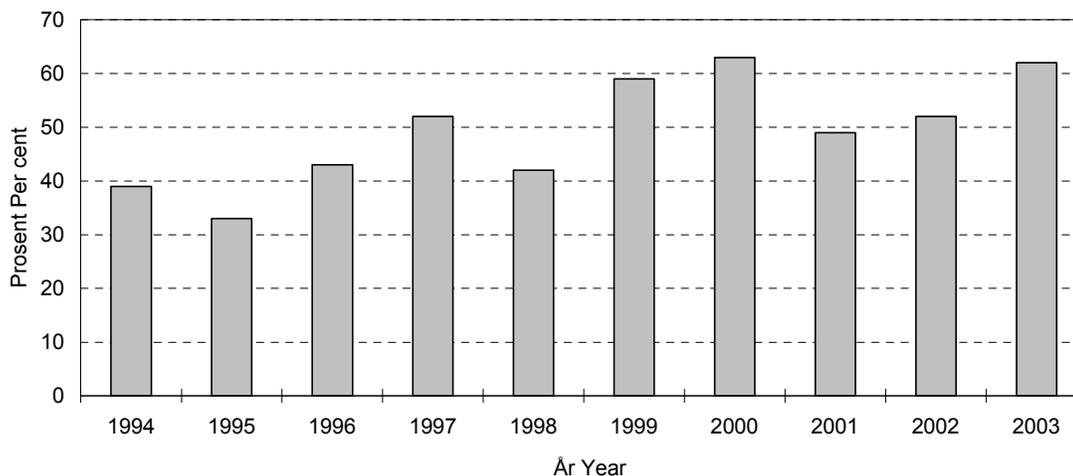
De to faktorene som først og fremst påvirker inntektene i skogbruket, er tømmerpris og avvirket mengde. I gårdsskogbruket har en likevel i en viss grad muligheten til å kompensere for store utgifter til drift, eller for bortfall av inntekter, med større egeninnsats og lavere aktivitet på skogkultur for en kortere periode. Gjennomsnittlig oppnådd tømmerpris for salgsvirke i perioden 1994–2003 var høyest i 1995. Det året kom prisen opp i kr 378 per m³. De siste fem årene har prisen gått ned fra kr 334 per m³ i 1999 til kr 293 per m³ i 2003.

Figur 3.3 Resultat for skogbruket 1994–2003

Results in forestry sector 1994–2003

Figur 3.4 illustrerer størrelsen på investeringene sammenlignet med resultat for skogkultur. I tiårsperioden er tendensen at denne investeringsindikatoren har vært stigende og at den nå holder seg i nærheten av 50–60 prosent.

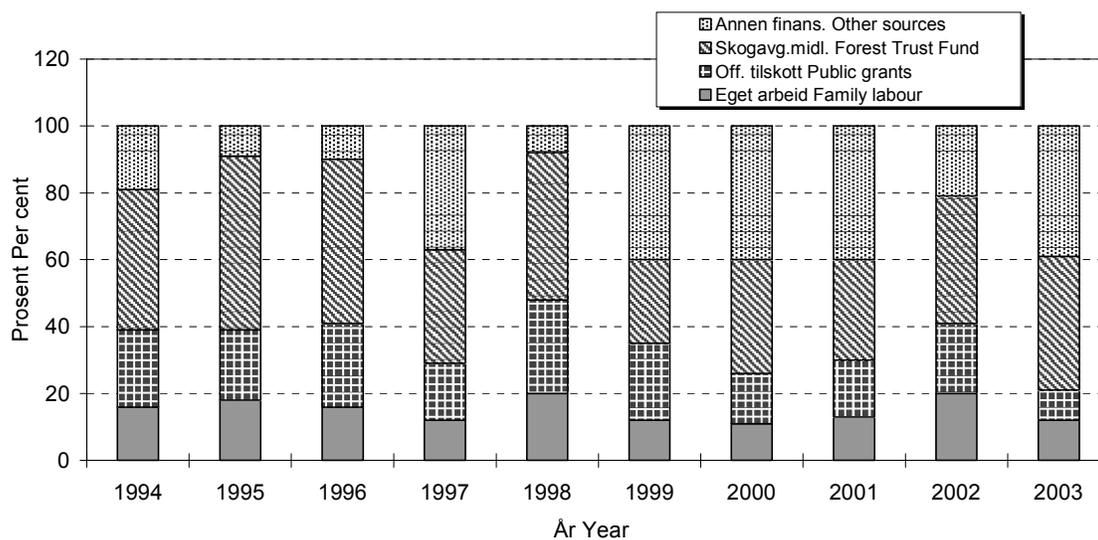

Figur 3.4 Investeringenes prosentvise andeler av resultat for skogkultur 1994–2003

Reinvestments as per cent of net forest income (silviculture costs excl.) 1994–2003

Av figur 3.5 kan vi se hvordan investeringene er finansiert. Selv om «annen finansiering» har bidratt mye i de siste årene, er det vanligvis skogavgifta som har vært den viktigste finansieringskilden. Deretter følger offentlige tilskudd.

I gjennomsnitt for tiårsperioden er fordelinga slik: Skogavgift 40 prosent, «annen finansiering» 25 prosent, offentlige tilskudd 20 prosent og egeninnsats 15 prosent.

Figur 3.5 Finansiering av investeringene 1994–2003
Financing of investments 1994–2003

4 Samlet økonomisk resultat for brukerfamilien

4.1 Innledning

Driftsgranskingene retter søkelyset mot brukerfamilien. Det skyldes at norsk jordbruk er et typisk familiejordbruk. Men brukerfamilien henter bare unntaksvis hele inntekta si fra jord- og skogbruk. Datamaterialet i driftsgranskingene gir grunnlag for å si noe også om de delene av brukerfamiliens økonomi som angår andre forhold enn landbruksdrift.

4.2 Tilleggsnæringer

4.2.1 Et satsingsområde innenfor landbrukspolitikken

Etter hvert som antall årsverk i tradisjonelt jordbruk har gått ned, er det satset en god del offentlige midler for å utvikle alternativ næringsvirksomhet i tilknytning til og med basis i norske gårdsbruk. Det er stor interesse rundt data fra disse tilleggsnæringene, og det er hittil få datakilder på området.

Driftsgranskinger i jord- og skogbruk inneholder data fra all næringsaktivitet på de utvalgte brukene. Fra 1997 er næringsaktivitet med basis i brukets ressurser registrert spesielt. Dette blir i publikasjonen presentert som tilleggsnæringer.

Dessuten er «annen næring», det vil si virksomhet hvor en ikke benytter brukets ressurser, registrert. Kjøring med tømmerbil eller gravemaskin, legepraksis og konsulentvirksomhet er eksempler. Tilleggsnæring definerer vi som næring hvor en bruker gårdsbrukets ressurser av areal, maskiner, bygninger m. m. Leiekjøring med traktor, og utleie av hus som naturlig hører til på gården, er eksempler på aktuelle tilleggsnæringer.

Omfanget av tilleggsnæringer kan bli påvirket av det utvalget av bruk vi har i driftsgranskingene. I landet totalt var det om lag 58 000 bruk som søkte om produksjonstilskudd for 2003, mens driftsgranskingene hentet deltakere fra et utvalg på omtrent 34 400 bruk. Grunnen til den store forskjellen er at i driftsgranskingene skal inntektene fra jordbruket ha et «vesentlig omfang». Det vil si at mange små bruk faller utenom utvalget til driftsstatistikken. Det er sannsynlig at de små brukene kan ha en høyere andel av tilleggsnæringer enn større bruk, for å oppnå tilstrekkelig total inntjening for brukerfamilien.

4.2.2 Klassifisering av tilleggsnæring

Tilleggsnæring blir klassifisert i disse kategoriene:

- Utmarksnæring
- Utmarksnæring og vareproduksjon
- Utmarksnæring og maskinkjøring
- Utmarksnæring og turisme
- Utmarksnæring og annen tjenesteyting
- Vareproduksjon
- Vareproduksjon og maskinkjøring
- Vareproduksjon og turisme
- Vareproduksjon og annen tjenesteyting
- Maskinkjøring
- Turisme
- Utleierom og utleiehus
- Maskinkjøring og turisme
- Maskinkjøring og annen tjenesteyting
- Turisme og annen tjenesteyting
- Annen tjenesteyting
- Ikke klassifisert tilleggsnæring.

For at en virksomhet skal bli klassifisert som tilleggsnæring, må enten familien ha utført minst 200 timer i virksomheten, driftsoverskuddet må være på minst kr 10 000, eller eiendelene i virksomheten må ha en verdi på minst kr 100 000.

Om det skal registreres flere tilleggsnæringer på samme bruk, må hver enkelt tilleggsnæring ha enten minst 50 timer, 25 prosent av driftsoverskuddet eller

25 prosent av verdien av eiendelene i tilleggsnæringene. Dersom mer enn to næringer fyller disse kravene, er koden for tilleggsnæring «ikke klassifisert».

4.2.3 Omfang av ulike tilleggsnæringer

I driftsgranskingsmaterialet for 2003 er 422 bruk, det vil si 45 prosent av deltakerbrukene, registrert med tilleggsnæring. Tilleggsnæring er mest utbredt i Østlandets flatbygder, der 58 prosent av alle deltakerne driver en eller annen form for slik virksomhet. Det er minst tilleggsnæring i Nord-Norge og på Jæren med henholdsvis 28 og 23 prosent.

Tabell 4.1 Antall bruk fordelt regionvis på de ulike tilleggsnæringene
Number of holdings. Classification of farm-based supplementary enterprises

Regioner	Utmarks- næring med div. komb.	Vareprod. med div. kombinasj.	Maskin- kjøring	Turisme	Utleie- hus	Andre kom- binasj.	Ikke Klass- ifisert
<i>Regions</i>	<i>Utilization of non- agricultural farm areas</i>	<i>Production of goods</i>	<i>Machine driving</i>	<i>Tourism</i>	<i>Rental housing</i>	<i>Other</i>	<i>Not classified</i>
Østlandet flatbygder	3	4	24	1	30	17	32
Østlandet andre b.	5	8	12	4	22	13	29
Jæren		1	1		5	3	
Agder/Rog. Andre b.	1	6	13	2	5	15	6
Vestlandet	3	5	30	5	12	8	7
Trøndelag andre b.	2	2	9	1	6	3	2
Trøndelag andre b.	6	3	12		5	6	1
Nord-Norge		6	7	1	8	5	5
Landet	20	35	108	14	93	70	82

Tabell 4.1 viser at maskinkjøring er den vanligste tilleggsnæringa. For mange er maskinkjøring en grei virksomhet å kombinere med landbruksdrift. Enkelte tar på seg snøbrøyting, mens noen har utstyr for rundballpressing og påtar seg leiekjøring med dette. 26 prosent av de driftsgranskingsdeltakerne som har tilleggsnæring, driver med maskinkjøring. I tillegg kommer deltakere som holder på med maskinkjøring i kombinasjon med andre virksomheter.

Utleie av hus har også stort omfang, særlig på Østlandet. Vareproduksjon, som blant annet omfatter foredling av egne råvarer, er jevnt for delt over hele landet. Det forekommer også til en viss grad tilleggsnæring på de 510 brukene som etter vår definisjon ikke har tilleggsnæring. I gjennomsnitt var det kr 1 900 i driftsoverskudd fra tilleggsnæring på disse brukene i 2003.

4.2.4 Driftsoverskudd fra tilleggsnæring

På mange bruk utgjør driftsoverskuddet fra tilleggsnæring en betydelig del av den totale inntekta. I gjennomsnitt for alle deltakerne med tilleggsnæring var driftsoverskuddet fra denne næringsgreinen kr 49 200 i 2003. Det utgjorde 9 prosent av total inntjening på brukene.

Tabell 4.2 viser driftsoverskuddet fordelt på de ulike kategoriene av tilleggsnæring. Under enkelte kategorier hører det hjemme bare 1–2 bruk, så der vil ikke resultatet være representativt for området.

I Østlandets flatbygder i 2003 var gjennomsnittlig driftsoverskudd fra tilleggsnæring kr 75 000. Dette beløpet utgjorde 12 prosent av total inntekt på brukene i den aktuelle gruppa. Bare noen få bruk driver med utmarksnæring eller vareproduksjon, men på Østlandet og Jæren betyr disse tilleggsnæringene mye på enkeltbruk.

På Vestlandet i 2003 var gjennomsnittlig driftsoverskudd fra tilleggsnæringer kr 40 000. Dette utgjorde 9 prosent av total inntjening på de aktuelle brukene. I Nord-Norge har tilleggsnæringer mindre økonomisk betydning for deltakerne i driftsgranskningene. Driftsoverskuddet fra tilleggsnæring var i gjennomsnitt kr 25 000 i Nord-Norge på de brukene vi har registrert med tilleggsnæring.

Tabell 4.2 Driftsoverskudd. Gjennomsnitt for de enkelte tilleggsnæringene. Kroner

Net income. Average results originated from categories of farm-based supplementary enterprises. NOK

Regioner	Utmarks- næring med div. komb.	Vareprod. med div. kombinasj.	Maskin- Kjøring	Turisme	Utleie- Hus	Andre kom- binasjoner	Ikke Klas- sifisert
<i>Regions</i>	<i>Utilization of non- agricultural farm areas</i>	<i>Production of goods</i>	<i>Machine driving</i>	<i>Tourism</i>	<i>Rental housing</i>	<i>Other combinations</i>	<i>Not classified</i>
Østlandet flatbygder	106 700	40 600	66 000	37 600	46 500	124 100	85 100
Østlandet andre b.	58 400	41 700	36 800	50 500	32 800	60 100	30 300
Jæren		102 900	10 100		20 900	31 600	
Agder/Rog. andre b.	3 400	67 200	25 900	10 700	26 700	48 000	22 400
Vestlandet	28 400	51 400	45 700	42 700	32 100	32 100	33 700
Trøndelag flatb.	25 800	66 300	32 200	49 200	35 400	54 700	264 000
Trøndelag andre b.	96 500	30 600	22 100		48 300	87 700	23 000
Nord-Norge		31 800	25 300	-8 200	12 500	49 300	18 600
Landet	66 600	47 800	41 100	36 800	35 400	70 000	56 300

4.2.5 Tilleggsnæringenes betydning for total inntjening

For alle driftsgranskingsdeltakerne samlet sett (932 bruk) utgjorde overskuddet fra tilleggsnæringer i overkant av 4 prosent av totale inntekter i 2003 (tabell 4.3).

Andelen varierte naturlig nok både med ulike landsdeler og ulike tilleggsnæringer. En kan se av tabell 4.3 at det er mest aktivitet på Østlandet og minst på Jæren. I Nord-Norge har tilleggsnæringer hatt relativt liten betydning gjennom hele perioden fra 1997 til 2003 .

Tabell 4.3 Tilleggsnæringenes betydning. Driftsoverskudd i prosent av total inntjening

Significance of farm-based supplementary enterprises. Net income as percentage of total income on the holding

Regioner	Regions	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Østlandet	Flatbygder <i>Lowlands</i>	4,7	5,4	7,1	5,9	6,1	5,7	6,7
Østlandet	Andre b. <i>Other parts</i>	3,5	7,9	8,0	6,0	6,2	5,2	4,5
Jæren		0,5	1,6	3,6	2,8	2,5	0,9	1,4
Agder/ Rogaland	Andre b. <i>Other parts</i>	2,3	4,1	4,1	3,5	3,6	3,2	3,8
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	2,2	4,5	4,8	4,6	3,8	3,5	3,5
Trøndelag	Flatbygder <i>Lowlands</i>	0,9	2,8	2,6	2,6	2,3	2,0	3,2
Trøndelag	Andre b. <i>Other parts</i>	2,2	4,6	4,9	5,1	4,3	3,7	5,3
Nord-Norge	<i>Northern Norway</i>	2,1	2,2	2,5	2,6	3,5	1,5	1,7
Landet		2,9	4,9	5,5	4,7	4,6	3,8	4,3

Ut fra registreringene i driftsgranskingene kan en ikke se at innslaget av tilleggsnæringer har fått særlig økt betydning fra 1997 til 2003. En av årsakene til dette kan være at det utvalget av bruk som er med i driftsgranskingene, har stor jordbruksaktivitet. Det kan da være liten tid til, og mindre behov for, å bygge opp andre næringer på disse brukene. Imidlertid ser vi en liten økning på 0,5 prosentpoeng fra 2002 til 2003. Det er særlig i Trøndelag at vi har hatt økning på tilleggsnæringer.

4.3 Balanse

4.3.1 Eiendeler

Verdien av brukerfamiliens balanseførte eiendeler (totalkapitalen) er vist i hovedtabell 12. Fordelinga mellom gjeld og egenkapital er også presentert der.

I gjennomsnitt for alle bruk økte totalkapitalen i løpet av 2003 med 5 prosent, til kr 2 571 200. De nordnorske deltakerne har en lavere gjennomsnittlig totalkapital enn brukerne i de andre regionale gruppene.

Ved utgangen av 2003 bestod 76 prosent av brukerfamilienes totalkapital av anleggsmidler. 24 prosent var altså definert som omløpsmidler. Jordbrukets andel av totalkapitalen utgjorde samtidig 53 prosent. Gjennom den siste tiårsperioden har jordbrukets andel forandret seg lite. Ved årets slutt i 2003 varierte den fra 31 prosent på bruk med 35–50 dekar til 59 prosent på bruk med mer enn 500 dekar.

På samme tid var 46 prosent av omløpsmidlene på gjennomsnittsbruket bankinnskudd og kontanter. Jordbrukets varelager, medregnet slaktedyr, utgjorde 25 prosent av omløpsmidlene.

4.3.2 Nettoinvestering utenom jordbruket

Ifølge hovedtabell 11 var samlet nettoinvestering i andre sektorer enn jordbruket kr 28 700 per deltakerbruk i 2003. Herav gjaldt kr 15 500 private eiendeler. I tilleggsnæringer var nettoinvesteringen på kr 5 500 per bruk. Skogbruk og «annen næring» er de to øvrige sektorene som inngår i oversikten over nettoinvesteringer. Begge er registrert med positiv gjennomsnittlig nettoinvestering i 2003, og beløpene var henholdsvis kr 6 400 og kr 1 300.

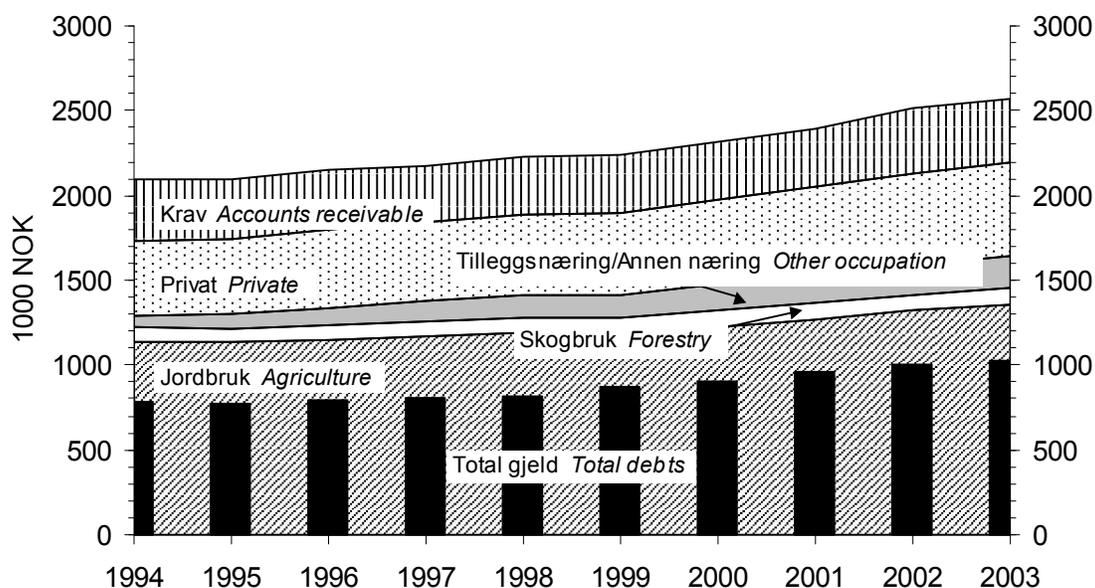
4.3.3 Gjeld og egenkapital

I løpet av 2003 økte samlet gjeld per deltakerbruk med 5 prosent. Dermed var gjennomsnittlig gjeld ved utgangen av året kommet opp i kr 1 023 100. Det vil si at gjeldsprosenten var 40, som ved forrige årsskifte. Nivået for gjeldsprosent har holdt seg tilnærmet uendret gjennom den siste tiårsperioden. I grove trekk øker gjeldsprosenten med bruksstørrelsen. Ved utgangen av 2002 utgjorde gjeld gjennomsnittlig 22 prosent av totalkapitalen på bruk med mindre enn 50 dekar jordbruksareal. Til sammenligning var gjeldsprosenten 44 i størrelsesgruppa med minst 500 dekar.

Egenkapitalen på deltakerbrukene har økt med 5 prosent i løpet av 2003. Ved årets slutt hadde den gjennomsnittlige deltakerfamilien kr 1 548 100 i egenkapital. Brukerfamiliene i Nord-Norge er registrert med klart mindre egenkapital enn deltakerne i de andre landsdelene.

I 2003 hadde deltakerne en gjennomsnittlig gjeldsrentefot på 5,0 prosent. Rente-foten er beregnet ut fra forholdet mellom betalte renter og størrelsen på totalt gjeldsbeløp. Gjeld til skattefogden og leverandørgjeld inngår i samlet gjeld, men er ikke rentebærende. Det betyr at den reelle rentefoten på vanlige lån har ligget noe høyere enn 5,0 prosent.

Figur 4.1 setter resultatene fra 2003 i sammenheng med utviklinga gjennom de siste 10 årene.

Figur 4.1 Sammensetning av eiendeler og total gjeld. Gjennomsnitt for alle bruk, 1994–2003. Faste 2003-kroner

Assets and debts per holding, 1994–2003. 2003-NOK

4.4 Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta omhandles av hovedtabell 18.

Nettoinntekta er familiens samlede inntekt etter fradrag av betalte gjeldsrenter og kår. I gjennomsnitt utgjorde nettoinntekta på deltakerbrukene kr 470 600 i 2003. Økningen, sett i forhold til året før, har vært på 1 prosent.

Brukerfamiliene i Østlandets flatbygder har i snitt hatt kr 563 900 i nettoinntekt. På brukene i Nord-Norge har gjennomsnittlig nettoinntekt vært kr 405 400. De andre regionale gruppene befinner seg mellom disse ytterpunktene. Mellom bruksstørrelsesgruppene er rekkefølgen slik for 2003: Jo større areal desto høyere nettoinntekt.

Jordbrukets andel av totale inntekter gikk ned med 4 prosentpoeng fra 2002 til 2003 og ble på 48 prosent. Jordbrukets andel var størst på Jæren, hvor den utgjorde 65 prosent. I «andre bygder» på Østlandet var jordbrukets inntektsandel lavest. Der kom 43 prosent av den totale inntekta fra jordbruket.

Skogbruket bidrar med en mye mindre andel enn jordbruket til de totale inntektene på deltakerbrukene. I gjennomsnitt for alle bruk i 2003 har skogbrukets andel vært 2 prosent. Selv i «andre bygder» på Østlandet, hvor skogen betyr forholdsvis mye, utgjorde inntekta fra skogen bare 4 prosent av total inntekt.

Privatforbruket, eksklusivt betalte skatter, var i gjennomsnitt for alle bruk kr 322 000 i 2003. Sammenlignet med 2002 var privatforbruket dermed blitt 3 prosent høyere. På

Jæren og i flatbygdene på Østlandet hadde brukerfamiliene høyest privatforbruk. Det er klar tendens til at privatforbruket har vært høyere på store bruk enn på små bruk.

4.5 Tilgang på og bruk av midler

4.5.1 Arbeidskapital

Likviditeten på brukene påvirkes av størrelsen på arbeidskapitalen. Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld og presenteres i tabellene 4.4 og 4.5.

Arbeidskapitalen økte i løpet av 2003 med 10 prosent for alle deltakerbruk sett under ett. En betydelig økning er registrert i alle regioner bortsett fra Vestlandet og Trøndelags «andre bygder», hvor økningen var liten. Inndeling av brukene etter størrelse gir et bilde av ei mer homogen utvikling. Alle størrelsesgrupper har økt arbeidskapitalen betydelig i 2003.

4.5.2 Sparing

Sparing er i driftsgranskningene definert som økning i egenkapital i løpet av regnskapsåret. At «sparing» her og «økning i egenkapitalen» (kapittel 4.3.3) ikke er identiske størrelser, skyldes at i kapittel 4.3.3 er det egenkapitalen i utgående balanse for *deltakerbrukene fra forrige år* som er sammenligningsgrunnlaget. Sparinga beregnes derimot ut fra inngående balanse for *årets deltakere*. Av tabell 4.5 går det fram at gjennomsnittlig sparing på deltakerbrukene i 2003 utgjorde kr 50 100. Beløpet tilsvarer 3 prosent av egenkapitalen i inngående balanse. Hvis vi ser på regionene, finner vi at det er flatbygdene på Østlandet som har hatt størst sparing. Kun Jæren har hatt negativ sparing i 2003. I alle størrelsesgrupper økte brukerfamilienes egenkapital i løpet av året, og størst var økningen for de største brukene.

Tabell 4.4 Tilgang pa og bruk av midler. Endring i arbeidskapital. Regioner

Flow analysis and working capital. Regions

Regioner <i>Regions</i>	Østlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Norge <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flatbygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>other parts</i>	
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	563 900	452 500	494 900	449 800	407 400	538 400	461 100	405 400
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items income</i>	54 900	54 100	42 100	49 600	33 300	22 100	40 200	45 800
- Verdiregulering mottatt <i>Extraordinary items costs</i>	7 900	17 400	22 800	7 300	10 000	9 100	5 500	15 700
- Privatforbruk <i>Private consumption</i>	359 000	290 500	367 200	338 300	294 300	350 200	307 200	307 400
- Betalte skatter <i>Taxes</i>	160 400	129 000	167 100	124 700	113 900	144 700	123 100	102 200
= Sparing <i>Savings</i>	91 500	69 700	-20 100	29 100	22 500	56 500	65 500	25 900
Avskrivninger, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	102 100	66 500	92 000	78 700	70 800	67 100	64 300	69 200
Frasalg og investerings- tilskudd, jordbruket <i>Sales and investment grants, agriculture</i>	30 700	16 700	15 500	33 300	18 400	24 300	18 000	23 500
Ny langsiktig gjeld, <i>New long term liabilities</i>	231 800	171 800	386 300	345 100	221 100	174 900	142 200	170 100
Arbeidskapital 1/1-03 <i>Working capital 03.01.01</i>	385 600	491 300	308 500	252 100	342 400	464 800	358 300	159 100
Sum tilgang pa midler <i>Total capital supply</i>	841 700	816 000	782 200	738 300	675 200	787 600	648 100	447 800
Investert i jord, bygninger og maskiner i jordbruket <i>Investments in farm land, outbuildings, machinery and equipment</i>	180 200	101 400	174 200	120 300	115 700	88 100	135 800	111 400
Endring i andre eiendeler inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	25 000	30 500	8 700	43 300	34 600	39 300	49 600	17 200
Avdrag pa langsiktig gjeld <i>Longterm liabilities, repayment</i>	177 300	142 100	261 400	286 500	181 700	160 900	103 700	138 800
Arbeidskapital pr. 31/12-03 <i>Working capital 03.12.31</i>	459 200	541 900	338 000	288 200	343 200	499 300	358 900	180 400
Sum bruk av midler <i>Total capital spent</i>	841 700	816 000	782 200	738 300	675 200	787 600	648 100	447 800
Endring i arbeidskapital 2003 <i>Working capital, change 2003</i>	73 600	50 500	29 500	36 100	700	34 500	500	21 300
Endring i arbeidskapital 2002 <i>Working capital, change 2002</i>	39 000	41 100	69 900	54 100	54 600	69 000	27 900	38 100

Tabell 4.5 Tilgang pa og bruk av midler. Endring i arbeidskapital. Størrelsesgrupper

Flow analysis and working capital. Farm size

Størrelsesgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle 2003 <i>All 2003</i>
Nettoinntekt <i>Net family income</i>	401 800	431 700	464 800	523 800	661 900	470 600
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	30 600	43 200	43 700	49 200	66 900	44 400
– Verdiregulering mottatt <i>Extraordinary items costs</i>	6 100	21 800	4 900	6 100	9 000	11 400
– Privatforbruk <i>Private consumption</i>	286 600	297 700	335 300	347 500	378 400	322 000
– Betalte skatter <i>Taxes</i>	110 000	124 800	125 400	149 700	174 200	131 500
= Sparing <i>Savings</i>	29 700	30 600	42 900	69 700	167 200	50 100
Avskrivninger, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	38800	62800	78700	98500	147800	77200
Frasalg og investerings tilskudd i jordbruket <i>Sales and investment subsidies, agriculture</i>	5900	14100	16700	45800	58400	23100
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities,</i>	105 900	183 200	253 400	269 800	262 500	218 600
Arbeidskapital 1/1-03 <i>Working capital 03.01 01</i>	331 500	425 300	278 100	347 800	346 900	355 900
Sum tilgang pa midler <i>Total capital supply</i>	511 900	716 000	669 900	831 500	982 800	725 100
Investert i jord, bygninger og maskiner, jordbruket <i>Investments in farm land, outbuildings, machinery and equipment</i>	40 100	89 000	127 000	199 300	272 500	128 200
Endring i andre eiendeler inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	25 300	23 200	17 000	51 300	76 400	30 900
Avdrag pa langsiktig gjeld <i>Long term liabilities, repayment</i>	81 100	155 800	208 600	203 800	172 500	175 200
Arbeidskapital pr. 31/12-03 <i>Working capital 03.12. 31</i>	365 400	448 100	317 100	377 200	461 400	390 800
Sum bruk av midler <i>Total capital spent</i>	511 900	716 000	669 900	831 500	982 800	725 100
Endring i arbeidskapital 2003 <i>Working capital, change 2003</i>	33 900	22 700	39 000	29 400	114 500	34 900
Endring i arbeidskapital 2002 <i>Working capital, change 2002</i>	43 400	63 800	22 600	69 700	–8 900	46 900

4.6 Skatt

De siste årene er skatt og inntektsfradrag blitt en del av den inntektspolitiske biten i jordbruksforhandlingene. Fra og med skatteåret 2001 ble det innført et inntektsfradrag i jordbruket på maksimalt kr 36 000 per bruk. Betingelsen for å få fradraget var at en hadde næringsinntekt i jord- eller hagebruk som oversteg kr 36 000. For året 2001 hadde fradraget halv virkning. Det vil si at 28 prosent av kr 18 000 var mulig skattereduksjon for den som hadde næringsinntekt som tilfredsstilte kravet. Under jordbruksforhandlingene våren 2002 ble fradraget utvidet til også å omfatte 9 prosent av næringsinntekt mellom kr 36 000 og ca. kr 164 000 med virkning for 2002. Maksimalt fradrag for skatteåret 2002 var kr 47 500 per bruk. For året 2003 var maksimalt fradrag kr 61 500 per bruk. For å oppnå dette måtte næringsinntekta være høyere enn ca. kr 170 000.

I driftsgranskingene er alle de sentrale resultatmålene som viser inntekt og inntektsutvikling, upåvirket av skatteforhold og endringer i skatteregler. Eventuelle skattereduksjoner i henhold til det nye jordbruksfradraget vil derfor ikke påvirke resultatmålene i driftsgranskingene.

For å kunne si noe om effekten av jordbruksfradraget for 2003, ble dette registrert for de fleste deltakerbruk i driftsgranskingene. Maksimal mulig skattereduksjon per bruk for 2003 var 28 prosent av kr 61 500, altså kr 17 220. For å oppnå dette måtte næringsinntekta være over kr 170 000. Andre fradrag kan redusere effekten av jordbruksfradraget.

I gjennomsnitt per bruk for hele landet var jordbruksfradraget kr 54 900 i 2003. Det vil si at en del av brukerne ikke har oppnådd maksimalt jordbruksfradrag på grunn av for lav næringsinntekt fra jordbruket.

Tabell 4.6 viser at det er forskjell mellom driftsformer med tanke på gjennomsnittlig jordbruksfradrag. Kornproduksjon og sauehold har de minste gjennomsnittlige fradragene av de registrerte driftsformene. Blant saue- og kornbrukene var 8 prosent uten jordbruksfradrag. Innenfor kumelkproduksjon og kumelkproduksjon kombinert med andre produksjoner var det få bruk som ikke hadde maksimalt jordbruksfradrag. Gjennomsnittsbruket i denne undersøkelsen hadde et jordbruksfradrag på kr 54 900. 3 prosent av brukene i driftsgranskingene hadde så lav næringsinntekt at de ikke var berettiget til jordbruksfradrag i det hele tatt.

Tabell 4.6 Jordbruksfradrag gruppert etter driftsform

Farmer's allowance according to type of farming

Driftsformer <i>Type of farming</i>		Antall bruk <i>Number of holdings</i>	Antall bruk uten fradrag <i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	Jordbruksfradrag, kr <i>Farmer's allowance, NOK</i>
Kumelk og storfeslakt	<i>Dairy and beef</i>	413	7	58 400
Kumelk og svinekjøtt	<i>Dairy and pig</i>	42	0	60 000
Kumelk og saue-/ lammekjøtt	<i>Dairy and sheep</i>	52	0	57 900
Korn	<i>Cereal crops</i>	86	7	43 800
Korn og svinekjøtt	<i>Cereal crops and pig</i>	40	1	58 400
Kumelk, storfekjøtt og korn	<i>Dairy, beef and cereal crops</i>	31	0	60 100
Saue-/lammekjøtt	<i>Sheep</i>	73	6	42 400
Geitemelk	<i>Goat's milk</i>	25	0	59 800
Andre	<i>Other</i>	170	7	52 500
Alle	<i>All holdings</i>	932	28	54 900

Ser vi på jordbruksfradraget relatert til regioner, slik som vist i tabell 4.7, finner vi små forskjeller. Jæren og Nord-Norge ligger høyest med gjennomsnittlig jordbruksfradrag på kr 57 900. Flest bruk uten fradrag finnes i Østlandets flatbygder og på Vestlandet. Det er i hovedsak kornbruk på Østlandet og sauebruk på Vestlandet som ikke er kvalifisert til jordbruksfradrag i det hele tatt.

Tabell 4.7 Jordbruksfradrag sortert etter regioner

Farmer's allowance according to regions

Regioner <i>Regions</i>		Antall bruk <i>Number of holdings</i>	Ant. bruk uten fradrag <i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	Jordbruksfradrag, kr <i>Farmer's allowance, NOK</i>
Østlandet	<i>Lowlands</i>	192	9	53 700
Eastern Norway	<i>Other parts</i>	166	5	52 500
Jæren		43	1	57 900
Agder og Rogaland, andre b.	<i>Other parts</i>	93	3	54 700
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	177	7	54 000
Trøndelag flatbygder	<i>Lowlands</i>	79	2	55 700
Trøndelag andre b.	<i>Other parts</i>	66	1	58 200
Nord-Norge	<i>Northern Norway</i>	116	0	57 900
Alle	<i>All holdings</i>	932	28	54 900

Jordbruksfradraget relatert til størrelsesgrupper er presentert i tabell 4.8. Vi ser at fradraget, som forventet, øker i takt med størrelsen på bruket. Det finnes likevel bruk i alle størrelsesgrupper som er uten jordbruksfradrag

Tabell 4.8 Jordbruksfradrag sortert etter størrelsesgrupper

Farmer's allowance according to farm size

Størrelsesgruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	Antall bruk <i>Number of holdings</i>	Ant. bruk uten fradrag <i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	Jordbruksfradrag <i>Farmer's allowance</i>
35–50	9	2	39 700
50–100	81	5	46 300
100–200	335	12	53 100
200–300	262	3	57 800
300–500	189	4	57 400
Over 500	56	2	57 900
Alle	932	28	54 900

Maksimal skattereduksjon i henhold til jordbruksfradrag økte fra kr 13 300 per bruk i 2002 til kr 17 220 i 2003. I gjennomsnitt for driftsgranskingsmaterialet er tilsvarende tall kr 12 200 og kr 15 400. Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget, forutsatt 33 % marginalsatt, er beregnet til kr 22 900 per bruk i 2003, kr 4 600 høyere enn i 2002. Dette tilsvarer i underkant av kr 3 000 per årsverk. I gjennomsnitt oppnådde deltakerbrukene i driftsgranskningene 89 prosent av maksimalt jordbruksfradrag, 3 prosentpoeng mindre enn i 2002.

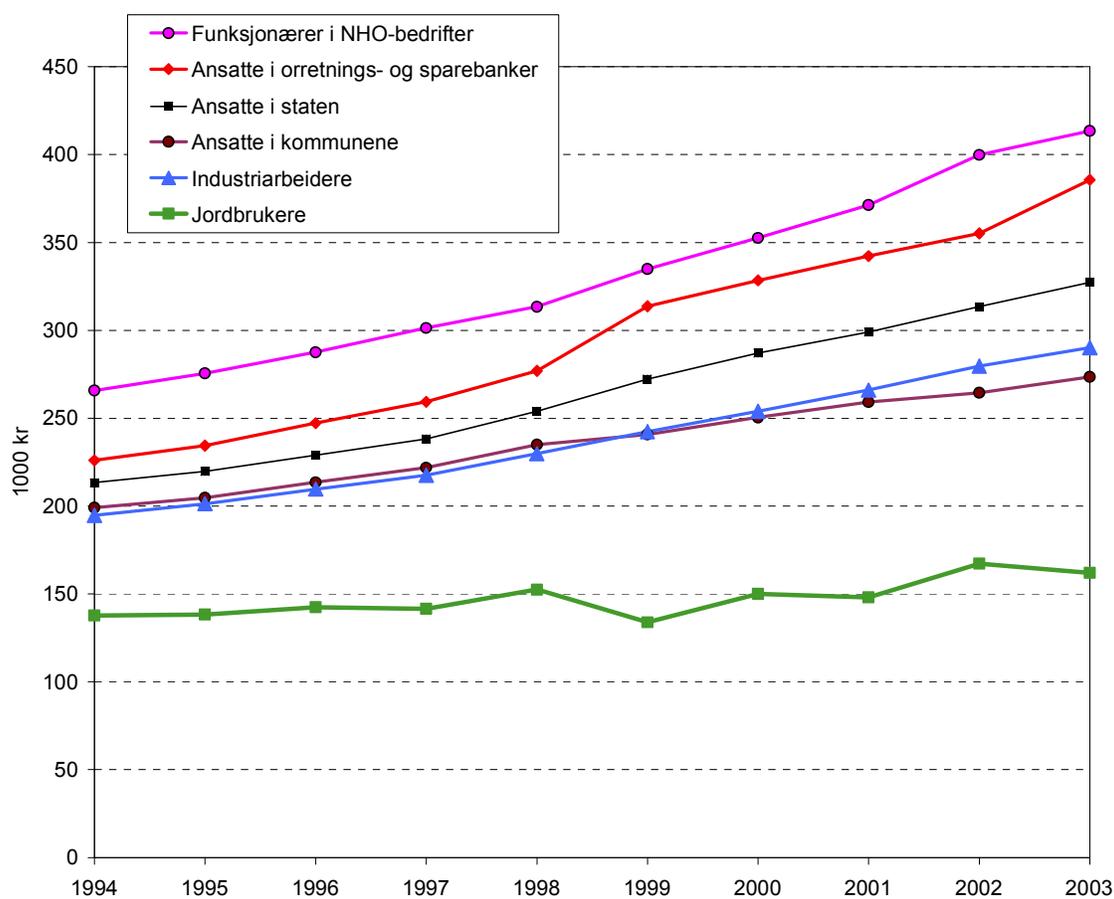
4.7 Sammenligning med andre yrkesgrupper

Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene offentliggjør beregninger av gjennomsnittlig årslønn for heltidsansatte innen forskjellige yrker. Heltidsansatte er arbeidstakere som har utført et fullt, avtalefestet normalt årsverk, uten overtid.

Driftsgranskningene i jord- og skogbruk omfatter et beskjedent utvalg av dem som er sysselsatt i norsk jordbruk. De økonomiske resultatene som driftsgranskningene viser, er framkommet etter helt andre beregningsmetoder enn dem som benyttes av Det tekniske beregningsutvalget. Likevel kan ei sammenligning her være interessant.

I Figur 4.2 er jordbrukets vederlag til arbeid og egenkapital, slik det beregnes i driftsgranskningene, sammenlignet med Det tekniske beregningsutvalgets tall for gjennomsnittlig årslønn for noen kategorier av heltidsansatte. Sammenligninga strekker seg over 10 år, og det er ikke tvil om at vederlaget i jordbruket, som i utgangspunktet lå på et lavt nivå, har hatt svakest vekst. Beløpene er oppgitt i løpende kroner. I dette tilfellet er det for jordbruk regnet med 1 875 timer per års-

verk for årene 1993–1999, 1 860 timer per årsverk i 2001 og 1 845 timer per årsverk fra og med 2002. Også antall timer i et avtalefestet årsverk for andre yrkesgrupper har endret seg i løpet av tiårsperioden.

Figur 4.2 Sammenligning av jordbrukets vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk med årslønn for heltidsansatte i andre yrker

Comparison of farmers' return on labour and own capital per man-year to yearly wages for workers employed in other professions

Summary

About the survey

The main objective of the survey of agriculture account statistics is to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

The survey is based on tax accounts for holdings that are located in all parts of Norway. Tax accounts are converted into management accounts. As regards 2003 the survey has been involving 932 holdings. Hereof 183 holdings have contributed data to the special forestry part of the survey. The survey mainly deals with family-run holdings, where the annual labour input totals 1 800–6 000 standard hours.

The unit «man-year» is now defined to be 1,845 hours.

Financial results of agriculture

Labour input. Agricultural area and herds

In 2003 the total labour input into agriculture has amounted to 2,927 hours at the average sample holding. Hereof the farmer's family has contributed 79 per cent. Compared to results from the previous year, total labour input in agriculture has decreased by 2 hours per holding.

Mean size of the holdings' agricultural area was 247 decares¹, of which 73 decares were rented land. The average farmland size has been rising by 6 decares since 2002.

The herds at the sample holdings have generally been growing from 2002 until 2003.

Agricultural assets and investments

At the end of 2003 the value of agricultural assets at the average sample holding had grown by 5 per cent since the end of 2002 and amounted to NOK 1,355,500. Gross investments amounted to NOK 128,200 for this period, while net investment made NOK 27,800.

Crops, livestock production and prices

In 2003 the average yield for all kinds of crops at all the sample holdings has summed up to 379 FUm² per decares. Hence, the average yield has been 4 per cent higher than in 2002. Barley, oats and wheat have contributed yields which have

---

¹ 1 dekar = 0,1 hectare

² FUm = feed unit milk

been respectively 11 per cent, 10 per cent and 8 per cent higher than those of the foregoing season. Goats have produced 3 per cent more milk a piece than in the previous year. Similarly cows' milk production has increased by 2 per cent. Sheep have reduced their average meat production by 8 per cent.

Prices at farm gate for cow's milk and goat's milk have been kept at a lower level in 2003 than in 2002. In both cases a 3 per cent price decrease has been recorded. Price growth has been the case for cow's meat and beef, at rates of respectively 4 per cent and 3 per cent.

Costs and income

Total costs of agriculture have, on the average sample holding, been rising by 8 per cent, to NOK 593,600. Neither the value of family labour input nor the required return on capital are included here. 47 per cent of total costs belong to the category "variable costs".

The holdings' average agricultural output in 2003 has amounted to NOK 819,600, which makes a 4 per cent higher level than in 2002. Plant products have been accounting for 12 per cent, livestock products for 54 per cent and other income (various production allowances etc.) for 34 per cent of the total output. Total production allowances received at the sample holdings have been reduced by 2 per cent from 2002 until 2003. This drop is caused by reductions of both refunded expences for substitutes and allowances on meat and milk.

Financial results, in general and particularly for some categories of farming

As an average for all sample holdings the operating profit per holding has been NOK 226,000 in 2002. This result undercuts the operating profit of the foregoing season by 7 per cent.

In 2003 the sample holdings' average family labour income per man-year was NOK 118,900. Compared to the previous year there has occurred a 2 per cent decrease. The average return on family labour and own capital per man-year has dropped by 11 per cent, to NOK 146,200.

Return on labour and own capital per man-year has been NOK 161,900. This result indicates a curtailment of 3 per cent since 2002.

Combined dairy and beef farming

Accounts from 412 holdings with dairy and beef farming have been recorded. In average these farms have been at disposal of 16.2 cows and 233 decares of agricultural land. Return on labour and own capital per man-year in 2003 has amounted to NOK 156,800. This value is 5 per cent lower than what was achieved in 2002.

Combined dairy and pig farming

This group consists of 42 holdings. The average herd size in 2003 has been 16.6 cows and 16.7 breeding pigs. A mean agricultural area of 210 decares has been at these farmers' disposal. Return on labour and own capital per man-year has dropped by 17 per cent to NOK 160,300.

Combined dairy and beef farming and cereal production

These 31 holdings are relatively large. Their average size of agricultural area in 2003 has been 538 decares. Mean herd size was 22.1 cows. Cereal production has occupied 304 decares. Return on labour and own capital per man-year has been going down by 10 per cent, to NOK 212,400.

Combined dairy and sheep farming

The 52 holdings with dairy and sheep farming have in average been feeding 12.4 cows and 64 winter-fed sheep. Their mean agricultural area in 2003 was 219 decares. Return on labour and own capital per man-year was in average NOK 142,000. This amount is 7 per cent lower than the comparable result for the foregoing year.

Cereal production

86 holdings belong to this group. In 2003 the agricultural area per holding was 322 decares. Return on labour and own capital per man-year has been developing upwards by 57 per cent since 2002 and is measured to NOK 190,000.

Sheep farming

The group of sheep farming holdings counts 73 farms. Their average farm land size has been 145 decares in 2003. These holdings' mean herd has consisted of 111 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year has been exposed to a 6 per cent drop since the foregoing season. For 2003 the result is NOK 89,900.

Goat's milk production

The 25 sample holdings that produce goat's milk have in average been disposing of 112 decares of agricultural land. Their mean herd in 2003 has been counting 78.2 goats. 20 of these holdings have their sites in Northern Norway. Return on labour and own capital per man-year has turned out at NOK 163,900. This value makes a 1 per cent lower level than what was achieved in 2002.

Combined cereal production and pig farming

For these 40 sample holdings average agricultural area in 2002 has been 310 decares. Mean herd size was 38.5 breeding pigs.

Return on labour and own capital per man-year has been reduced by 3 per cent since 2002, to an amount of 231,000.

Farm forestry statistics

Contributors to the farm forestry statistics are selected from the holdings that provide account statistics for agriculture. The statistics include figures on stocks and yields, roundwood cut and logging, labour input, output, costs and results, investments and financing, and a balance sheet.

Chapter 3.3 reviews developments during the last 10 years for roundwood cut, labour input in agriculture and forestry, results, investment levels and sources of financing for investments.

The average size of productive forestry area on the sample holdings of 2003 was 1,300 decares. The average amount of roundwood cut was 209 m³. This was approximately 70 per cent of sustainable yield, a slightly lower percentage compared to 2002. About 70 per cent of roundwood cut and logging quantities carried out by tractors, were carried out by tractors specialized for logging. About 70 per cent of all roundwood cut and logging quantities were carried out by entrepreneurs.

Mean family labour input on the holdings in 2003 was about 100 hours in the forestry sector and 2,100 hours in the agricultural sector.

The average net income in forestry decreased by NOK 2,400 to NOK 24,000 per holding from 2002 to 2003. The forestry sector contributed 11 per cent of total net income from agriculture and forestry in 2003. If the family had been paid tariff wages, the mean operating result of 2003 would have been NOK 10,500. This makes an increase of about NOK 1,200 compared to the year before.

Sales' price for timber was in average NOK 293 per m³ in 2003. This is NOK 12 less than in 2002. The average output of 2003 was NOK 314 per m³, and the mean costs were NOK 199 per m³. These circumstances give a net income in forestry of NOK 115 per m³. Corresponding figures for 2002 were NOK 322, 201 and NOK 122.

Overall financial results

Farm-based supplementary enterprises

Farm-based supplementary enterprises are enterprises that involve the holdings' resources of area, buildings or machinery. 45 per cent of the sample holdings are involved in enterprises of these kinds. Net income from farm-based supplementary enterprises has in 2003 made NOK 49,200 as an average for those farmer families actually involved. This sum formed 9 per cent of these same families' total net income in 2003.

Balance sheet

The average total value of all holding families' assets was rising by 5 per cent during the year of 2003 and ended up at a level of NOK 2,571,200. The percentage distribution between fixed assets and current assets was 76 to 24. Agricultural assets made 53 per cent of the total assets' value. Bank deposits and cash constituted 46 per cent of current assets' value. Total net investment outside of agriculture amounted to NOK 28,700. Hereof a sum of NOK 15,500 was spent on private assets. Average total liabilities are registered to have been NOK 1,023,100 at the end of 2003 and had thereby increased by 5 per cent in one year. The farming families' mean value of own capital reached NOK 1,548,100 at the end of 2003, after having grown by 5 per cent during the last year. At the same time total liabilities as percentage of total assets' value made 40 and had then been kept at an unchanged level since the end of 2002.

Total net income per family

Total net income includes the farmer family's income from all sources, after deduction of interest paid on debts, and after deduction of payment in money or kind to the previous owners. In average total net income has been increasing by 1 per cent from 2002 to 2003. This means that the 2003 average net income on the sample holdings has been NOK 470,600.

Flow analysis and working capital

Working capital is the difference between liquid assets and short-time liabilities. During 2003 the sample families' average working capital increased by 10 per cent to NOK 390,800. The families have been saving a mean amount of NOK 50,100 in 2003. That sum makes 3 per cent of average own capital at the start of the year.

Taxes

Taxes and Farmer's allowance have since 2001 been part of Norwegian agricultural policy. The maximum Farmer's allowance of 2003 was NOK 61,500. Taxes are reduced by 28 per cent of Farmer's allowance. Merely farmers that have achieved a certain level of total net income from agriculture are entitled to Farmer's allowance. The owners of the sample holdings are recorded with NOK 54,900 as an average Farmer's allowance for 2003. Hence, their largest possible 2003 tax reduction has been NOK 15,400.

Comparison to other categories of workers

In 2003 average return on labour and own capital per man-year on the sample holdings made 56 per cent of Norwegian industrial workers' average yearly wages.

1 Purpose, sample and methods

All figures (1.x) and tables (1.x) referred to in this chapter are presented in the Norwegian version of Chapter 1. However, Table 1.5 is worked out separately for this English version and will be found below.

1.1 Purpose

The main purpose of the survey of agriculture account statistics is to present current results, and development during a certain period, for financial conditions on holdings where income from agriculture has a substantial extent.

Further the survey has these objectives:

- Present financial results for the farmer's family, specified for different categories of holdings as regards size, site and type of farming
- Provide data that make comparisons to other national and international statistics possible and relevant
- Provide material for further research work and analysis
- Contribute to advisory services and education
- Contribute to public politics and administration

Each year since 1950 close to 1,000 holdings have been involved in the survey of agriculture account statistics. In the process of selecting participants care has been taken to ensure that the survey includes a representative sample of agricultural holdings where a considerable part of the family's income derives from the holding itself. As regards the year of 2003, the survey has included 932 holdings.

Since 1964 a number of the participants also have provided separate account data concerning farm forestry. 183 holdings have been contributing to the forestry account statistics for 2003.

1.2 Principles and methods of sampling

New participants are selected from lists of farmers, randomly drawn from the register of grants run by the Norwegian National Grain Administration. The sample population is defined in terms of standard gross margin. Only farmers with a standard gross margin of agriculture exceeding 8 ESU (European Size Units) are included in the sample population. 1 ESU = Euro 1,200. The standard gross margin expresses extent of production and has no link to financial results actually achieved by the current farmer.

Participation in the survey is voluntary. There exists no upper limit as concerns the number of years a holding may be involved in the survey. However, the farmer may not be more than 67 years old. Approximately 10 per cent of the survey holdings will normally be replaced from one year to another.

Merely farm forests with a sustainable yield of at least 50 m³, may be involved in forestry account statistics.

1.3 Criteria for classification

1.3.1 Agriculture

Regions

The various regions are pointed out in Figure 1.1. Eastern Norway and Trøndelag are both subdivided into “lowlands” and “other parts”. Agder and Rogaland is split up into Jæren and “other parts”. The subdivisions are due to a substantially better production basis found in the lowland regions and at Jæren.

Size groups

The holdings are divided into size groups according to their area of agricultural land, as shown in Table 1.1. A few size groups may be omitted in some result presentations. The omissions occur when the groups contain too few holdings for publishing.

Categories of farming

The holdings are classified according to their main category of farming. Types of production that account for less than 10 per cent of a holding's total enterprise, are not taken into account when the current category is being determined. Cereal production will come to expression in the chosen category only if more than 40 per cent of the agricultural area is occupied by cereals.

Among the 932 holdings participating in the 2003 survey, 761 have been classified in one of the eight categories of farming listed in Tables 1.2 and 1.3 and

in Appendix table 17. The remaining holdings have either been engaged in more than two main categories of production, or their types of farming are more rare.

1.3.2 Forestry

Regions

All the holdings involved in the farm forestry part of the survey are located in coniferous forest areas. The participants are split up according to three regions: «Eastern Norway», «Agder» and «Central Norway». «Central Norway» consists of Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, the southern part of Nordland and the northern part of Møre og Romsdal. In other words these regions differ from those in the agricultural part of the survey, see Figure 1.2.

Size groups based on roundwood cut

Holdings where no roundwood has been cut, or where the roundwood cut has been used merely by the farmer's family, constitute a separate category. For holdings where roundwood *has been cut for sale*, possibly in addition to a quantity cut for family utilization, the total quantity cut is used as a criterion for classification. This is done to point out how the financial results depend on the quantity produced. The following size groups are defined:

- Total cut < 100 m³
- Total cut 100–199 m³
- Total cut 200–399 m³
- Total cut ≥ 400 m³

1.4 Representativeness

Because the number of participants in farm forestry account statistics is low, and due to the fact that no updated version of national data for forest allocation exists, the extent of representativeness in the forestry part of the survey will not be discussed here.

As regards the agricultural part of account statistics, group averages will not be presented if there are five or less holdings in a group. Still, the results concerning these holdings are included in the overall averages.

Table 1.4 compares the size group allocation of the survey holdings to a similar overview of all Norwegian holdings with farm land exceeding 5 decares and with at least 50 per cent of the family's income deriving from the holding. The table makes it clear that small holdings are somewhat under-represented and that large ones are slightly over-represented in the survey sample. In order to obtain large enough groups of holdings for some typical categories of farming, one has in fact given lower priority to the achievement of a representative survey sample as regards size groups and regions.

1.5 Accounting principles

The Norwegian Agricultural Economics Research Institute converts tax accounts to management accounts for all holdings in the survey. The most important differences between tax accounts and management accounts will be mentioned below.

- Unpaid labour executed by close relatives to the farmer's family is recorded in management accounts by number of hours and is classified as hired labour. Still hired labour costs merely include wages actually paid.
- Management accounts present a clearer distinction between agriculture, forestry, other enterprises and private finances than what is the case for tax accounts. Certain items of income and expenditure may thus be wholly or partly transferred during the conversion process from tax accounts to management accounts. For instance, management accounts regard farmhouses as part of the private family economy.
- Management accounts present the agricultural output both as a total, and split up into three main categories: Output from crop production, output from livestock production and a miscellaneous category including support, grants and other income. Similarly farm forestry output is classified according to whether it is originated from timber sales, from grants or from other sources. The costs of both agriculture and forestry are divided into fixed and variable ones.
- In management accounts each item of output and expenditure is adjusted for changes in the balance sheet.
- The value given for livestock in a management account is the break-up value.
- Management accounts make use of linear depreciation, while reducing balance depreciation is found in tax accounts. In management accounts, profits or losses on sales of fixed assets are down-written or depreciated.
- Management accounts value the stocks of farm products for sale by utilizing estimated sales values at the end of the year. At this point tax accounts use standardized production costs.
- Management accounts include an imputed value for family labour connected to investments. This value is capitalized under investment costs and is also recorded as a separate item of income.
- The size of agricultural land, disposal of this area, labour input and achieved agricultural yields are recorded in management accounts. For farm forestry sustainable yield and some technical data on the current financial year's operations are registered.
- Tax accounts measure the average forestry result from the last five years, whereas management accounts focus on the current forestry result for each financial year.
- Management accounts treat payments to the Forest Trust Fund as allocations to reserves and disregard these transactions. Similarly, refunds from the Forest Trust Fund are not recorded as income.

- The construction of forestry roads leads to directly charged expenses in tax accounts. These investments are instead capitalized in management accounts.

1.6 Result measures and calculations

Various result measures are utilized in the survey of account statistics. The ones most frequently in use are pointed out by bold print in the following section. The residual method is used to find values for each performance measure. In other words the amount left to cover each factor is calculated after absorption of the costs of all other factors.

1.6.1 Calculation of results in agriculture

- Output
- Variable costs
- = **Gross margin**
- Fixed costs excluding depreciation
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = **Net income**

Net income from agriculture is also named net farm income. Net farm income expresses what the family receives for own labour and for own and borrowed capital. There are several ways to split the net farm income into returns on labour and capital:

- 1) Net farm income
  - Required return on agricultural assets
  - = Family labour income
  - + Costs of hired labour
  - = Capacity to pay

- 2) Net farm income
  - Family payment for labour (imputed value)
  - = **Return on capital**

- 3) Net farm income
  - + Costs of hired labour
  - Share of interest on debt and payments to previous owner assigned to agriculture
  - = **Return on labour and own capital**

- 4) Net farm income
 – Share of interest on debt and payments to previous owner assigned to agriculture
 = **Return on family labour and own capital**

Family labour income, return on labour and own capital and return on family labour and own capital are also calculated per man-year. One man-year is defined to be 1,845 hours of labour.

The required rate of return has been 5.0 per cent for 2003, whereas the comparable require was 7.0 per cent during the years 1999–2002.

1.6.2 Total income of the family

Total net income measures the family's total income:

- Net farm income
- + Net income, forestry
- + Net income, other occupations
- + Wage income and pensions
- + Family labour connected to investments, imputed value
- + Interest earnings
- = Total return on labour and capital
- Interest payments
- Payments to previous owner
- = Total net income

The private consumption of the family is being calculated. At this point taxes paid, changes in the balance sheet during the year and various private and public payments are taken into account:

- Total net income
- Extraordinary items, debit (bad debts, advancement of inheritance etc.)
- + Extraordinary items, credit (child benefit, inheritance/gifts received etc.)
- Closing balance
- + Opening balance
- Taxes paid
- = **Private consumption**

1.6.3 Calculation of results in forestry

The result measures used for forestry are a little different from those of agriculture. Profitability is calculated both excluding and including silviculture activities.

Changes of growing stock are not taken into consideration when calculating result measures for forestry.

- Output
- Costs excluding silviculture
- = Result before silviculture
- Silviculture (net)
- = **Net income, forestry**

To allow comparison with results from other forestry statistics, an imputed value for family labour input is included:

- Income from timber sales
- Variable costs including imputed value of own labour
- = **Net conversion return**
- + Other income
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = Result before silviculture
- Silviculture (net) including value of own labour
- = **Operating result, forestry**
- +/- Forest Trust Fund
- = Adjusted operating result, forestry

1.7 Definitions and explanations of terms

Agricultural land: The areas occupied by different crops are registered in decares, to one decimal place. 1 decare = 0.1 hectare. Areas of uncultivated and surface-cultivated meadow are reduced by the area considered to be unproductive, so that the figures quoted are for the productive net area. Shares of cultivated common pasture are considered to form part of the holding. The agricultural area includes both own and rented land. The number of decares of rented land is recorded.

Assets See *fixed assets* and *current assets*.

The **balance sheet** is a statement of the family's total assets, liabilities and own capital on 31 December.

Capacity to pay (calculated for agriculture only) shows how much the agricultural sector can pay for total labour input. It is given in NOK per holding or per hour.

The percentage **capacity to pay** (calculated for agriculture only) shows the capacity to pay as a percentage of total labour costs (family payment for labour plus the cost of hired labour).

Capitalization thresholds: Fixed assets are capitalized if the cost price, including any investment tax, is at least NOK 15,000, which is the same threshold as found in tax accounts. For types of machinery and equipment that are used only a few hours per year, capitalization may be appropriate even if the cost price is below NOK 15,000.

In tax accounts only improvement of standard is capitalized as concerns major repairs and maintenance work. Management accounts often let a larger share of such work be capitalized and hence subject to ordinary depreciation, or perhaps subject to cost allocation over a shorter period of time.

The **closing balance** is the balance at the end of the financial year.

Costs are the values of goods and services used in production during the financial year.

Crops. The quantities recorded are storable crops. Cereal quantities are measured by kg and refer to 15 per cent water content. Root crops, potatoes and hay are also measured by kg while silage quantities are recorded either by kg or by m³. Grazing is quantified in terms of FUm, which is also the case for fresh harvested grass and green fodder. All crops are finally converted into FUm per decaire.

Current assets are assets that are not acquired for permanent ownership or use, and that have a longevity of less than one year. Current assets are linked to short term sales of goods and services. Examples of current assets are bank deposits, cash, other claims, animals for slaughter and stocks.

The **debt ratio** presents the family's debts expressed as a percentage of their total capital, and shows the proportion of their assets financed by loan capital.

Tabell 4.9 Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts

Assets	Tax accounts	Management accounts
<i>Agricultural and forestry areas</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Farm roads</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry roads</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry tracks</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, max. 10 years</i>
<i>Cultivation of new land</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Levelling agricultural land</i>	<i>Cost allocation over 10 years</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Orchards</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Direct charge offs</i>
<i>Ditches, piped</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Ditches, open</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Irrigation equipment, portable</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Irrigation equipment, permanent, including pumps</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Water conduit</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Outbuildings</i>		
<i>Expected life > 20 years</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 30 years</i>
<i>Expected life < 20 years (for farms and greenhouses)</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 15 years</i>
<i>Fixtures in outbuildings</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Machinery and equipment</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Vans and lorries</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Breeding livestock</i>	<i>Treated as current assets</i>	<i>Capitalized according to slaughter value</i>
<i>Stocks of farm products for sale</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Estimated sales value, prices at the end of the year</i>
<i>Stocks of purchased goods</i>	<i>Purchased price</i>	<i>Purchased price</i>
<i>Stocks of fodder grown on the holding</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Valued as fodder</i>
<i>Forestry plan</i>	<i>Linear depreciation, 10 years*</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Farmhouses</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Linear depreciation, 50 years</i>
<i>Private vehicle</i>	<i>Depreciation varies with age of vehicle</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>

Depreciation is defined as the planned distribution of assets' value reduction throughout the expected asset lifetime. This reduction may be a result of wear and tear, of age or of obsolescence.

In tax accounts the principle of reducing balance depreciation rules for most depreciable assets. This means that a certain percentage of the asset's book value is depreciated each year. Consequently the annual depreciation drops year by year. Depreciable assets are divided into various groups. Buildings and installations are treated individually, while fixtures, equipment and machinery are treated collectively.

Management accounts use linear depreciation, which means depreciation by the same amount each year. Depreciable assets are treated individually, and the depreciation period is determined by expected asset lifetime. For example second-hand equipment will be depreciated over a shorter period than what is the case for new equipment.

The depreciation rates for various types of assets in both tax and management accounts are shown in Table 1.5.

The **family** consists of the farmer and spouse or partner, if any, and any children aged under 17.

Family labour income (calculated for agriculture only) is found by deducting the required rate of return on agricultural assets from the net farm income and shows what is left as payment for family labour input. The average of opening and closing balances gives the value of agricultural assets.

Family payment for labour is the imputed value of family labour input. The calculations are based on expected costs of hiring corresponding labour at standard wages, holiday allowances and payment for public holidays included. Employers' national insurance contributions, which vary from one region to another, are also included in the calculations. As a result thereof the hourly pay varies between regions.

The **farmer** is the person administratively responsible for the holding. He or she is normally the owner of all, or part of, the real property. Generally the farmer is the person who works the largest number of hours on the holding.

Fixed assets are assets for permanent ownership or use. All assets, except current ones, are fixed. Fixed assets have an effective lifetime on the holding of more than one year. Agricultural land and forest, outbuildings, machinery and breeding livestock exemplify fixed assets.

Fixed costs are costs which, during a certain period, do not vary significantly with the size of production. Examples are depreciation and maintenance of outbuildings.

The **gross margin** is defined to be output minus variable costs.

A **holding** is an operating unit in agriculture. It may consist of own and/or rented land.

Investment frequency (calculated for forestry only) shows the percentage of forests where investments have been made during the course of the year.

Labour: Both hired labour and family labour are recorded by hours. For persons aged under 18 or over 65, hours actually worked are converted into standard hours in accordance with the table below:

Age	Multiplication factor
12–14 years	0.6
15–16 years	0.8
17 years	0.9
66–70 years	0.9
over 70 years	0.7

Agricultural or forestry labour provided by previous owners, or by children of the family aged over 17, is recorded as hired labour in management accounts. Hired labour is split up into two categories: Paid and unpaid. Unpaid hired labour is given a zero value.

An imputed value for family labour connected to investments is recorded separately and is object to capitalization.

Family labour input in various occupations is recorded weekly or annually by the survey participants.

In tax accounts **livestock** is classified as current assets and is given a value according to standardized unit prices for variable rearing and breeding costs (production value). Management accounts instead generally utilize break-up values for livestock. Laying hens, piglets and horses are exceptions. Management accounts classify cattle for slaughter, piglets, pigs for slaughter and poultry for slaughter as current assets. The rest of the livestock is given status as fixed assets (breeding animals). Both tax accounts and management accounts let animals keep their original “grown-up value” in the balance sheet.

Long-term liabilities normally have a date of payment which lies one year or more ahead of the moment time for closing of accounts. These liabilities are not directly linked to the holding’s short-term sales of goods and services.

A **man-year** is defined to be 1,845 registered hours of labour.

Net conversion return is the output from timber sales minus variable costs, including the imputed value of own labour but excluding the costs of silviculture. Variable costs include all labour (own and hired), rental and maintenance of equipment, fuel, selling costs etc. Depreciation of own equipment is not included.

Net income is output minus costs and expresses the compensation that the family receives for its own labour and for own and borrowed capital.

Net investments are gross investments minus depreciation, sales and investment grants.

Net mechanization costs include all costs related to machinery (tractors, harvesters, farm cars and other machinery and equipment), including interest on the book value, but minus income from hiring out machinery:

- Depreciation and maintenance
- + Fuel costs
- + Cost of rented machinery and equipment
- + Required return on capital
- = Total mechanization costs
- Income, rent of machinery
- = Net mechanization costs

NOK is the monetary unit in Norway. In 2003 NOK 1,000 were USD 141, or Euro 125.

The **opening balance** is the balance at the beginning of the financial year.

Output is the value of the goods and services produced during the year. Output includes both sales, consumption and changes in stocks.

Own capital is the value of total assets minus total debt.

The **percentage cut** is the total roundwood cut expressed as a percentage of the sustainable yield.

Productive forest: All land where productivity corresponds at least to the one required for the lowest class in a scale of site quality classes.

Return on labour and own capital (calculated for agriculture only) consists of net farm income plus the costs of hired labour minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is put at the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

Return on family labour and own capital (calculated for agriculture only) shows net farm income minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is put at the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

The **required return on agricultural assets** is the calculated interest on the average value of agricultural assets.

Sales of capitalized fixed assets. Tax accounts present accrual profits or losses from sales of both non-depreciable fixed assets and assets which are depreciated individually. When handling fixed assets which are depreciated collectively, it is not possible to determine the profit or loss. Therefore the whole selling price is written down in the appropriate asset group.

In management accounts, profits from sales are written down, and losses from sales are depreciated.

If agricultural land or forest is sold off, the book value of the area sold is written down to zero in management accounts. If the sales income is taxable (sales for building sites), the remaining part after down-writing is included in income from other occupations. In cases where the sales income is not taxable, the remaining part after down-writing is recorded under extraordinary items.

Savings are any increase in own capital during the year.

Short-term liabilities normally have a deadline for payment which lies less than one year ahead of the closing of accounts. Short-time liabilities may instead be directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

The **sustainable yield** is the largest amount of timber, measured by m³ without bark, that can be logged each year in a forest without reducing future yields.

Total net income is the net income from all occupations, together with wages, pensions, any imputed value for family labour in connection with investments, and interest earnings. Interest charges and payments to previous owners are deducted.

Unpaid, hired labour: Management accounts record unpaid, hired labour by number of hours worked. Often this labour is carried out by close relatives just outside of "the farmer's family".

Valuation: Both management accounts and tax accounts use the historical cost when giving values to fixed assets in the balance sheet. Grants are deducted. If the farmer's family has been executing labour connected to investments, this labour is given an imputed value in management accounts. The current labour will then be added to the cost price. Tax accounts do not record any labour value in these cases.

In tax accounts, but not in management accounts, fixed assets of forestry are written down by contributions received from the Forest Trust Fund. The principles and amounts of annual depreciation also differ between the two types of accounts (see *depreciation* and *sales*).

Both categories of accounts register stocks of purchased goods in the balance sheet by purchase price plus freight charges.

In tax accounts the production value is used for stocks of farm products. Standard unit prices are utilized. Current production values apply for forestry products.

In management accounts products for sale are valued by estimated sales values at 31 December. Fodder grown on the holding is given a value on basis of the barley price at the end of the year. Different types of fodder are estimated differently. The valuation of animals for slaughter is described under the heading *livestock*.

Variable costs are costs that, during a given period, change proportionally with production. Costs concerning purchases of seed, fertilizer and fodder may be mentioned as examples. Fuel costs are considered to be fixed.

Working capital is defined as current assets minus short-term liabilities. This is a measure of the family's liquidity.

Hovedtabeller

Main tables

Hovedtabellene er også lagt ut på hjemmesidene til NILF:

<http://www.nilf.no/Driftsgranskinger/Bm/Driftsgranskinger.shtml>

The main tables are also available at our homepages:

<http://www.nilf.no/Engelsk/Hoved.shtml>

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 1 Bruksstørrelse, dekar. Brukerens alder

Size of holdings, decares¹⁾ Farmer's age

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tallet på bruk <i>No. of holdings</i>	Jordbruksareal, daa <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleid areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Brukers alder <i>Age of farmer</i>
			Totalt <i>Total</i>	Leid <i>Rented</i>	Fulldyrket <i>Cultivated</i>		
<i>Østlandet Eastern Norway</i>							
<i>Flatbygder Lowlands</i>							
	35- 49,9	2	25	7	25	124	51
	50- 99,9	2	73		73		44
	100-199,9	29	153	17	151	6	52
	200-299,9	46	253	41	247	4	47
	300-499,9	69	389	104	386	6	49
	500-	44	681	259	673		46
	Alle <i>All</i>	192	381	109	376	5	48
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	50- 99,9	15	88	12	85	3	52
	100-199,9	76	151	33	146	1	50
	200-299,9	43	254	84	241	1	48
	300-499,9	26	357	130	336	7	49
	500-	6	648	272	635		53
	Alle <i>All</i>	166	222	68	212	2	49
<i>Agder & Rogaland</i>							
<i>Jæren</i>							
	50- 99,9	3	82	3	65		39
	100-199,9	16	152	18	135	3	45
	200-299,9	17	255	38	177	1	42
	300-499,9	7	372	52	220		43
	500-						
	Alle <i>All</i>	43	223	31	161	1	43
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	50- 99,9	10	75	22	67		52
	100-199,9	42	155	49	120		44
	200-299,9	26	242	93	197		41
	300-499,9	14	364	183	286		44
	500-	1	538	468	538		40
	Alle <i>All</i>	93	206	83	165		44
<i>Vestlandet Western Norway</i>							
	35- 49,9	7	40	1	29		54
	50- 99,9	39	76	15	63	1	47
	100-199,9	80	149	43	117		45
	200-299,9	34	234	74	189	1	43
	300-499,9	15	355	153	290		40
	500-	2	598	336	456		45
	Alle <i>All</i>	177	168	54	134		45
<i>Trøndelag</i>							
<i>Flatbygder Lowlands</i>							
	100-199,9	19	166	19	164	5	51
	200-299,9	35	244	38	236	2	48
	300-499,9	22	349	70	343		45
	500-	3	658	352	658		46
	Alle <i>All</i>	79	270	54	265	2	48
<i>Andre bygder Other parts</i>							
	100-199,9	29	163	25	162		47
	200-299,9	25	253	72	250		45
	300-499,9	12	351	133	329	2	47
	Alle <i>All</i>	66	232	62	226		46

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tallet på bruk <i>No. of holdings</i>	Jordbruksareal, dekar <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleid areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Brukers alder <i>Age of farmer</i>
			Totalt	Leid	Fulldyrket		
			<i>Total</i>	<i>Rented</i>	<i>Cultivated</i>		
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	50- 99,9	12	85	27	82	3	52
	100-199,9	44	151	49	146	2	50
	200-299,9	36	239	77	234		47
	300-499,9	24	366	168	349		46
	Alle <i>All</i>	116	216	80	209	1	48
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9	9	36	2	28	28	54
	50- 99,9	81	80	16	71	1	49
	100-199,9	335	153	36	138	1	47
	200-299,9	262	247	65	226	1	46
	300-499,9	189	369	121	345	3	47
	500-	56	671	272	658		47
	Alle <i>All</i>	932	247	73	229	2	47

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 2 Bruk av jordbruksarealet, dekar

Use of agricultural area, decares

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Hvete <i>Wheat</i>	Oljefrø, annet korn o.l. <i>Oilseeds, other cereals etc.</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	49	26	26	4		2
	200-299,9	77	35	33	8	1	1
	300-499,9	109	51	93	13	1	14
	500-	193	75	226	44	7	13
	Alle <i>All</i>	109	48	97	17	2	9
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	10	3				
	100-199,9	11	11	5	2		
	200-299,9	29	22	7	1		4
	300-499,9	33	47	21		1	2
	500-	275	107	91			25
	Alle <i>All</i>	29	22	11	1		2
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	18					1
	200-299,9	5					4
	300-499,9	17					7
	Alle <i>All</i>	12					3
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	11	3			2	10
	100-199,9	2				2	1
	200-299,9	13	1		2	3	3
	300-499,9	11	18	1			12
	Alle <i>All</i>	9	4	1	1	2	5
Vestlandet <i>Western Norway</i>	35- 49,9						
	50- 99,9						1
	100-199,9						
	200-299,9	2	1				
	300-499,9	31	3				
	Alle <i>All</i>	4					
Trøndelag							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	50					
	200-299,9	92	15	5	2		
	300-499,9	152	34	7	1	1	
	Alle <i>All</i>	108	16	4	1		2
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	3					
	200-299,9	11					
	300-499,9	36	1	1			
	Alle <i>All</i>	12					
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	50- 99,9						1
	100-199,9						1
	200-299,9	1					1
	300-499,9						1
	Alle <i>All</i>	1					1
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9						
	50- 99,9	4	1	1			2
	100-199,9	11	5	3	1		1
	200-299,9	34	12	8	2	1	2
	300-499,9	68	30	38	5		7
	500-	205	72	188	35	7	16
	Alle <i>All</i>	40	16	22	4	1	3

Eng og beite	Grønnsaker	Frukt og bær	Brakk	I alt
<i>Grass and pasture</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Fruit and berries</i>	<i>Fallow</i>	<i>Total</i>
42		2	1	153
97			1	253
104	2		2	389
117	4	1	2	681
94	2	1	2	381
74				88
121				151
190				254
253	1			357
151				648
157				222
132			1	152
245				255
346				372
208				223
45	3	1		75
149	1			155
216	2	2		242
315	4	4		364
180	3	1		206
18		20	1	40
62		11	3	76
148			1	149
231				234
321				355
159		3	1	168
116				166
129			1	244
149			4	349
138			2	270
160				163
241			1	253
312				351
218			1	232
79			5	85
149				151
237				239
363			2	366
213			1	216
14		21	1	36
64	1	6	2	80
132			1	153
188				247
218	1		2	369
143	4	1	1	671
159	1	1	1	247

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 3 *Avling, kg per dekar*

Crop yields, kg per decares

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Hvete <i>Wheat</i>	Oljefrø <i>Oilseeds</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder <i>Lowlands</i>							
	100-199,9	400	405	462	178		3153
	200-299,9	419	444	429	183	34	3121
	300-499,9	411	457	470	167	24	2708
	500-	462	453	481	171	48	2881
	Alle <i>All</i>	432	449	472	172	44	2795
Andre bygder <i>Other parts</i>							
	50- 99,9	332	418				1543
	100-199,9	329	323	431	89		1668
	200-299,9	379	438	452	135		2625
	300-499,9	417	390	427			2135
	500-	373	489	520			2550
	Alle <i>All</i>	373	405	461	101		2481
Agder & Rogaland							
Jæren							
	100-199,9	527					2054
	200-299,9	352					3078
	300-499,9	461					2437
	Alle <i>All</i>	479					2724
Andre bygder <i>Other parts</i>							
	50- 99,9	222	268			62	1696
	100-199,9	136				35	1706
	200-299,9	273	559			48	1227
	300-499,9	388	332	200			1779
	Alle <i>All</i>	277	332	339		45	1517
Vestlandet <i>Western Norway</i>							
	35- 49,9						2000
	50- 99,9						1753
	100-199,9	189					1667
	200-299,9	282	201				1475
	300-499,9	356	125				
	Alle <i>All</i>	318	158				1691
Trøndelag							
Flatbygder <i>Lowlands</i>							
	100-199,9	371					1647
	200-299,9	370	371	412			2160
	300-499,9	380	367	680		16	3778
	Alle <i>All</i>	389	368	545		16	2399
Andre bygder <i>Other parts</i>							
	100-199,9	382					1819
	200-299,9	370	364				1000
	300-499,9	426	253	550			2500
	Alle <i>All</i>	403	296	550			2006
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>							
	50- 99,9						
	100-199,9	525					1227
	200-299,9	400					949
	300-499,9						2074
	Alle <i>All</i>	430					1365
Alle bruk <i>All holdings</i>							
	35- 49,9						2000
	50- 99,9	294	364	433		62	1675
	100-199,9	381	363	451	127	35	1995
	200-299,9	386	428	431	171	42	2351
	300-499,9	402	423	471	167	21	2554
	500-	446	456	482	171	49	2623
	Alle <i>All</i>	409	426	472	166	43	2464

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 4 *Avling, FEm per dekar*

Crop yields, FUm per decare

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Korn inkl. halm <i>Cereals inc. straw</i>	Eng og beite <i>Grass and pasture</i>	Grovfôr i alt <i>Total coarse fodder crops</i>	Avling i alt <i>Total crops</i>
<i>Østlandet Eastern Norway</i>					
<i>Flatbygder Lowlands</i>					
	100-199,9	393	387	387	391
	200-299,9	407	386	386	399
	300-499,9	422	413	413	419
	500-	445	414	414	439
	Alle <i>All</i>	428	405	405	422
<i>Andre bygder Other parts</i>					
	50- 99,9	362	326	326	331
	100-199,9	309	318	318	316
	200-299,9	378	330	330	342
	300-499,9	373	322	322	336
	500-	411	423	423	414
	Alle <i>All</i>	370	327	327	339
<i>Agder & Rogaland</i>					
<i>Jæren</i>					
	100-199,9	572	600	600	597
	200-299,9	437	553	555	553
	300-499,9	508	478	480	481
	Alle <i>All</i>	532	546	547	546
<i>Andre bygder Other parts</i>					
	50- 99,9	245	293	293	282
	100-199,9	142	389	389	386
	200-299,9	275	381	381	374
	300-499,9	322	281	281	285
	Alle <i>All</i>	281	356	356	350
<i>Vestlandet Western Norway</i>					
	35- 49,9		367	367	367
	50- 99,9		376	376	376
	100-199,9	201	368	368	368
	200-299,9	242	326	326	325
	300-499,9	339	325	325	326
	Alle <i>All</i>	302	346	346	345
<i>Trøndelag</i>					
<i>Flatbygder Lowlands</i>					
	100-199,9	368	494	494	456
	200-299,9	354	413	413	386
	300-499,9	381	414	414	395
	Alle <i>All</i>	379	430	430	405
<i>Andre bygder Other parts</i>					
	100-199,9	371	426	426	426
	200-299,9	360	406	406	404
	300-499,9	432	353	353	362
	Alle <i>All</i>	402	399	399	399
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>					
	50- 99,9		234	234	234
	100-199,9	509	291	291	291
	200-299,9	240	304	304	303
	300-499,9		258	258	258
	Alle <i>All</i>	305	281	281	282
<i>Alle bruk All holdings</i>					
	35- 49,9		367	367	367
	50- 99,9	333	343	343	343
	100-199,9	366	373	373	372
	200-299,9	381	371	372	374
	300-499,9	408	340	340	367
	500-	440	396	396	430
	Alle <i>All</i>	410	363	364	379

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 5 Buskapens størrelse, gjennomsnitt per bruk

Numbers of livestock per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kyr <i>Cows</i>	Kviger og kalver <i>Heifers and calves</i>	Okser >1år <i>Steers >1 year</i>	Griser <i>Pigs</i>		Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørfe <i>Poultry</i>
					Avlssvin <i>Breeding pigs</i>	A. > 2 mnd <i>Other >2 months</i>			
Østlandet <i>Eastern Norway</i>									
<i>Flatbygder Lowlands</i>									
	100-199,9	3,8	5,2	0,9	7,6	34,1	0,7		495
	200-299,9	9,1	14,3	3,2	8,6	32,5	1,7		654
	300-499,9	8,9	16,2	3,3	5,4	28,5	2,2	0,3	83
	500-	11,9	18,5	4,2	2,9	29,5	1,0		581
	Alle <i>All</i>	8,7	14,3	3,1	5,9	30,7	1,5	0,1	411
<i>Andre bygder Other parts</i>									
	50- 99,9	3,8	4,6	0,5	4,6	16,4	32,8	5,1	
	100-199,9	7,2	10,3	1,6	0,6	4,3	25,1	5,3	139
	200-299,9	12,0	18,1	2,9	1,6	9,4	9,0		115
	300-499,9	13,9	22,5	5,6	2,0	4,4	20,1		5
	500-	15,1	24,3	4,7					1065
	Alle <i>All</i>	9,5	14,2	2,6	1,4	6,6	19,9	2,9	133
Agder & Rogaland									
<i>Jæren</i>									
	100-199,9	16,3	23,7	4,8	8,5	35,0	12,1		64
	200-299,9	25,3	38,9	5,8	6,4	18,9	13,9		116
	300-499,9	31,6	46,7	9,9		16,7	52,7		
	Alle <i>All</i>	21,9	32,6	5,8	6,2	23,2	18,6		72
<i>Andre bygder Other parts</i>									
	50- 99,9	2,4	3,6	1,0	9,0	33,0	13,0		1
	100-199,9	11,3	15,1	2,7	2,8	18,5	14,7		317
	200-299,9	12,8	21,9	4,9		21,6	44,9	5,3	71
	300-499,9	15,2	28,3	5,1		5,2	33,7		1
	Alle <i>All</i>	11,2	17,7	3,6	2,2	18,7	25,7	1,5	163
Vestlandet <i>Western Norway</i>									
	35- 49,9	0,4	0,7	0,2			16,4		
	50- 99,9	3,1	4,4	0,4	0,4	6,1	30,2	10,4	
	100-199,9	11,7	16,7	2,6	2,8	9,7	23,4	3,0	63
	200-299,9	14,2	21,4	3,8	1,0	2,4	28,8		19
	300-499,9	16,1	23,3	4,6	3,5	17,1	69,4		
	Alle <i>All</i>	10,3	15,0	2,5	1,9	7,6	30,1	3,7	32
Trøndelag									
<i>Flatbygder Lowlands</i>									
	100-199,9	10,9	16,8	2,7	6,0	23,9			1
	200-299,9	9,8	14,7	3,2	5,0	18,4	5,5		
	300-499,9	10,9	19,9	5,1	6,4	32,0			1
	Alle <i>All</i>	10,6	17,3	3,7	5,4	22,8	2,4		1
<i>Andre bygder Other parts</i>									
	100-199,9	11,3	16,8	3,4			39,9		
	200-299,9	15,8	24,5	5,2			25,1		
	300-499,9	21,7	35,0	7,3					
	Alle <i>All</i>	14,9	23,1	4,8			27,0		
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>									
	50- 99,9						27,2	46,3	
	100-199,9	4,8	6,6	0,9			43,2	32,6	2
	200-299,9	15,2	21,2	3,1			4,5	3,0	
	300-499,9	17,9	27,6	5,8	0,2		9,1		2
	Alle <i>All</i>	10,2	14,8	2,5			22,5	18,1	1
Alle bruk <i>All holdings</i>									
	35- 49,9	0,3	0,6	0,2	1,9	6,1	12,7		
	50- 99,9	2,9	3,9	0,5	2,5	11,3	26,3	12,8	41
	100-199,9	9,2	13,1	2,2	2,6	11,6	22,9	6,2	133
	200-299,9	13,2	20,2	3,8	3,0	13,4	14,6	0,9	151
	300-499,9	13,7	22,7	4,9	3,3	17,1	14,7	0,1	31
	500-	12,6	20,2	4,6	2,3	23,2	3,3		571
	Alle <i>All</i>	10,8	16,5	3,2	2,8	13,8	17,9	3,6	134

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 6 Husdyrproduksjon
Livestock production

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kumelk, I omsatt <i>Cow milk, I sold</i>	Melk, kg/årsku <i>Milk, kg/cow</i>	Storfekjøtt, kg omsatt <i>Beef, kg sold</i>	Svinekjøtt, kg omsatt <i>Pork, kg sold</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>					
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	17173	6172	818	9474
	200-299,9	39551	6699	2253	4736
	300-499,9	39863	6832	2810	7581
	500-	56465	6741	3010	8373
	Alle <i>All</i>	39335	6722	2363	7452
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	16207	5367	715	2215
	100-199,9	34960	6082	1577	944
	200-299,9	62293	6547	2829	1532
	300-499,9	69489	6165	4185	432
	500-	81315	6308	3709	
	Alle <i>All</i>	47429	6239	2309	1097
Agder & Rogaland					
Jæren	100-199,9	82753	6500	3663	7305
	200-299,9	155008	6825	5690	4229
	300-499,9	169466	6485	7544	5898
	Alle <i>All</i>	123490	6651	4969	5424
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	9884	5765	670	8201
	100-199,9	56131	6272	2392	1960
	200-299,9	69789	6461	4035	5930
	300-499,9	73641	6427	4420	1963
	Alle <i>All</i>	57009	6356	2969	3720
Vestlandet <i>Western Norway</i>	35- 49,9	2716	7471	180	
	50- 99,9	16394	6298	583	1257
	100-199,9	60565	6431	2375	2590
	200-299,9	76506	6279	3462	1796
	300-499,9	87359	6606	4120	4027
	Alle <i>All</i>	54436	6403	2284	2134
Trøndelag					
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	57408	6547	2734	6143
	200-299,9	45493	6693	2559	5326
	300-499,9	46534	6708	4018	7597
	Alle <i>All</i>	49567	6639	3106	5953
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	63642	6603	2714	
	200-299,9	80049	6443	4075	
	300-499,9	118834	6543	5432	
	Alle <i>All</i>	79892	6525	3724	
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	50- 99,9				
	100-199,9	23987	6401	1169	10
	200-299,9	84772	6382	3181	
	300-499,9	104030	6785	4842	3
	Alle <i>All</i>	56931	6533	2433	4
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9	2113	7471	140	1128
	50- 99,9	14147	6050	564	2517
	100-199,9	46787	6368	2014	2597
	200-299,9	69443	6524	3247	2890
	300-499,9	68949	6591	3963	4395
	500-	60739	6629	3267	6579
	Alle <i>All</i>	55220	6488	2687	3262

Salgbare smågr./purke <i>Piglets for sale/sow</i>	Gagnslam/ v.f. sau <i>Lambs/w.f.sheep</i>	Kjøtt, kg/ v.f. sau <i>Meat, kg/w.f.sheep</i>	Geitemelk, l omsatt <i>Goat's milk, l sold</i>	Melk, kg/ årsgeit <i>Goat's milk, kg/goat</i>	Egg, kg omsatt <i>Eggs, kg sold</i>
16	1,2	31			1906
18	1,7	36			1683
20	1,1	26			2208
25	1,3	31			2399
19	1,3	30			2034
32	1,4	28	2605	664	
22	1,4	28	1881	542	2507
26	1,8	39			2356
13	1,4	32			37
					16625
24	1,5	30	1096	564	2365
24	1,1	22			1122
13	1,5	33			4997
	1,4	30			
19	1,4	29			2429
10	1,3	24			
22	1,5	29			5843
	1,2	23	1869	517	1260
	1,5	31			
17	1,3	26	522	517	2991
	1,5	33			
24	1,2	22	3144	421	
19	1,3	25	1342	620	1001
22	1,4	28			324
6	1,1	19			
17	1,2	24	1299	493	515
17					1
17	1,3	25			8
16					
17	1,3	25			4
	1,4	28			
	1,3	23			
	1,3	26			
	1,2	26	21085	611	
	1,5	30	14056	619	6
	1,1	20	1213	553	
2	1,4	27			
2	1,4	29	7889	613	2
8	1,5	33			
20	1,3	24	5120	541	19
19	1,4	28	2593	605	1760
18	1,4	27	352	534	1174
17	1,3	26			811
25	1,3	24			3666
19	1,3	27	1476	579	1349

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 7 *Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timer*

Labour input, hours per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Jordbruk <i>Agriculture</i>								
		Ubetalt arbeid <i>Hired labour</i>	Leid arbeid <i>Hired labour</i>	Bruker <i>Farmer</i>	Ektefelle <i>Spouse</i>	Øvrig familie <i>Other family</i>	Familien i alt <i>Total family</i>	Arbeid i alt <i>Total labour input</i>	Fam. arb. Årsverk à 1845 t. <i>Family man-years (1845 h.)</i>	
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	84	204	1198	286	1	1485	1773	0,8
		200-299,9	97	346	1624	390	27	2042	2485	1,1
		300-499,9	115	447	1841	209	48	2098	2661	1,1
		500-	223	689	2043	241	13	2297	3209	1,2
		Alle <i>All</i>	129	455	1718	268	27	2012	2596	1,1
Andre bygder <i>Other parts</i>		50- 99,9	48	308	1678	458	2	2138	2494	1,2
		100-199,9	51	348	1692	342	23	2057	2456	1,1
		200-299,9	183	418	1889	632	34	2554	3155	1,4
		300-499,9	178	340	2103	513	27	2643	3161	1,4
		500-	25	1136	2282	375	120	2777	3937	1,5
	Alle <i>All</i>	104	390	1827	455	28	2311	2804	1,3	
Agder & Rogaland	Jæren	100-199,9	243	508	1909	302	30	2242	2993	1,2
		200-299,9	264	605	2496	510	13	3019	3888	1,6
		300-499,9	438	965	2437	562	115	3114	4516	1,7
		Alle <i>All</i>	311	636	2164	420	35	2619	3566	1,4
	Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	244	438	906	486		1393	2075	0,8
	100-199,9	92	362	1994	331	23	2348	2802	1,3	
	200-299,9	224	581	2247	379	3	2629	3434	1,4	
	300-499,9	183	628	2178	685	8	2871	3683	1,6	
	Alle <i>All</i>	158	516	1978	413	12	2402	3077	1,3	
Vestlandet <i>Western Norway</i>		35- 49,9	243	168	1484	375	11	1871	2282	1
		50- 99,9	240	330	1704	258	11	1972	2543	1,1
		100-199,9	257	426	2006	290	17	2313	2996	1,3
		200-299,9	332	509	1941	465	8	2413	3254	1,3
		300-499,9	300	616	2384	729	13	3126	4042	1,7
		Alle <i>All</i>	276	428	1949	356	14	2319	3024	1,3
Trøndelag	Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	58	351	1859	283	8	2150	2559	1,2
		200-299,9	93	304	1821	325	21	2166	2563	1,2
		300-499,9	123	383	1868	289	20	2177	2683	1,2
		Alle <i>All</i>	105	368	1859	299	19	2176	2649	1,2
	Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	199	420	2048	500	15	2562	3182	1,4
	200-299,9	213	508	2256	415	10	2681	3402	1,5	
	300-499,9	196	677	2162	436	26	2624	3497	1,4	
	Alle <i>All</i>	204	500	2147	456	15	2618	3323	1,4	
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>		50- 99,9		286	1542	483	20	2046	2332	1,1
		100-199,9	38	464	1718	533	25	2277	2779	1,2
		200-299,9	168	560	2079	438	30	2547	3274	1,4
		300-499,9	93	758	2325	642	59	3026	3877	1,6
		Alle <i>All</i>	86	536	1937	521	33	2492	3113	1,4
Alle bruk <i>All holdings</i>		35- 49,9	192	282	1380	292	9	1680	2154	0,9
		50- 99,9	179	377	1525	350	9	1885	2440	1,0
		100-199,9	129	385	1816	357	19	2192	2706	1,2
		200-299,9	185	458	1976	446	20	2443	3086	1,3
		300-499,9	159	525	2052	419	39	2510	3194	1,4
		500-	226	823	2115	249	27	2391	3440	1,3
		Alle <i>All</i>	162	459	1897	387	23	2307	2927	1,3

Skogbruk Forestry			Nyanlegg Investments			Familiens arbeidsvederlag		
Bruker Farmer	Ektefelle Spouse	Øvrig familie Other family	Bruker Farmer	Ektefelle Spouse	Øvrig familie Other family	Family labour imputed value		
						Jordbruk Agriculture	Skogbruk Forestry	Nyanlegg Investments
73	4					210983	10951	
43	3	1	26			289275	6515	3705
35	1	1	28			297944	5225	3919
26	1					326215	3912	
40	2	1	16			285647	6034	2296
56						289366	7692	
59	1		4			282906	8306	574
44	11		7			346370	7493	948
80			22			363804	11196	3057
67			83			392239	9433	11836
58	3		10			316552	8533	1415
2	3	1				318428	824	
13			78			427920	1780	11036
17			19			440823	2435	2658
9	1		34			371427	1406	4796
55	7			5		196884	8581	710
59	2		50	33		329001	8595	11624
47	9					371141	7812	
61			36			403013	8602	4979
55	4		28	16		337769	8283	6075
19						258682	2563	
32	8		16			274203	5617	2160
50	7		22			321307	8023	3095
50	4		77	11		334344	7530	12124
12	5		156		4	435689	2371	22753
43	6		42	2		322221	6917	6132
67	2	3	9	16		301642	10099	3366
42	2		14			306338	6279	2029
57	1		2			307401	8225	323
51	2	1	9	4		307086	7573	1798
64	3	1	17			345978	9151	2279
67			62	1		357818	8950	8211
54			42			354043	7371	5679
63	1		38			351929	8751	5144
10	3					267657	1635	
49	2		33	3		294792	6707	4701
30			33	12		328672	3965	5687
19	1		50			390889	2493	6244
33	1		33	5		322381	4460	4840
21						233186	2956	
34	5		8	1		258653	5431	1128
55	3		19	6		301409	8111	3332
43	4		33	3		335848	6479	4932
42	1		38			347476	6105	5315
35	1		9			339381	5147	1268
46	3		25	3		318339	6785	3836

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 8 Oppnådde priser på gården, kroner per kg/l/stk

Prices at farm gate, NOK per kg/ l /animal

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Hvete <i>Wheat</i>	Poteter <i>Potatoes</i>	Kumelk per l <i>Cow's milk per l</i>	Kukjøtt <i>Meat (cow)</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	1,95	1,74	2,24	1,74	3,53	26,94
	200-299,9	1,94	1,75	2,34	2,45	3,56	26,34
	300-499,9	1,92	1,70	2,28	1,72	3,56	26,91
	500-	1,91	1,66	2,27	1,54	3,50	27,08
	Alle <i>All</i>	1,92	1,70	2,27	1,69	3,54	26,85
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	1,69	1,46		1,23	3,33	25,68
	100-199,9	1,82	1,72	2,18	0,83	3,39	25,90
	200-299,9	1,81	1,65	2,07	2,21	3,42	25,86
	300-499,9	1,77	1,73	2,29	4,19	3,50	26,35
	500-	1,81	1,60	2,27	1,23	3,42	27,11
	Alle <i>All</i>	1,80	1,67	2,22	1,87	3,43	26,06
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	1,73			1,68	3,47	26,88
	200-299,9	1,89			1,16	3,62	26,85
	300-499,9	1,68			1,73	3,61	27,72
	Alle <i>All</i>	1,75			1,52	3,58	27,08
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	1,71	1,61		3,28	3,46	27,80
	100-199,9	1,69			4,71	3,42	25,82
	200-299,9	1,65	1,38		5,18	3,49	26,72
	300-499,9	1,73	1,59	2,05	3,31	3,52	27,26
	Alle <i>All</i>	1,66	1,55	2,46	3,80	3,46	26,44
Vestlandet <i>Western Norway</i>	35- 49,9					3,43	20,91
	50- 99,9				3,62	3,33	26,09
	100-199,9	1,55			1,40	3,44	26,84
	200-299,9					3,54	26,17
	300-499,9	1,59				3,47	26,85
	Alle <i>All</i>	1,64			3,57	3,46	26,54
Trøndelag							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	1,81		2,02	2,71	3,46	25,79
	200-299,9	1,80	1,66	1,83	4,31	3,48	26,20
	300-499,9	1,84	1,72	2,15	4,36	3,48	26,62
	Alle <i>All</i>	1,86	1,69	1,99	1,45	3,47	26,20
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	1,58			1,95	3,38	25,42
	200-299,9	1,75				3,41	25,52
	300-499,9	1,70	1,66		2,78	3,45	25,77
	Alle <i>All</i>	1,71	1,66		2,21	3,41	25,55
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>							
Alle bruk <i>All holdings</i>	50- 99,9				2,01		
	100-199,9				6,39	3,45	24,43
	200-299,9				2,15	3,42	24,64
	300-499,9				2,00	3,44	24,64
	Alle <i>All</i>				5,54	3,43	24,60
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9					3,43	20,91
	50- 99,9	1,70	1,50	2,04	3,36	3,41	26,28
	100-199,9	1,85	1,73	2,21	3,13	3,43	26,12
	200-299,9	1,86	1,70	2,26	2,47	3,49	25,97
	300-499,9	1,87	1,70	2,28	1,91	3,50	26,38
	500-	1,92	1,65	2,27	1,49	3,49	26,89
	Alle <i>All</i>	1,88	1,69	2,27	1,93	3,47	26,19

Annet storfe kjøtt <i>Meat (beef)</i>	Smågris per stk <i>Piglets (each)</i>	Svinekjøtt <i>Pork</i>	Saue- og lammekjøtt <i>Mutton and lamb</i>	Ull <i>Wool</i>	Geitemelk per l <i>Goat's milk per l</i>	Egg <i>Eggs</i>
32,05	850	21,90	20,97	29,61		13,02
31,94	804	21,74	28,99	30,80		10,87
32,79	815	21,27	29,11	26,10		13,27
31,94	811	21,60	22,45	26,48		10,96
32,32	816	21,56	27,58	27,96		12,13
30,30	818	22,15	31,30	34,11	5,83	
30,73	782	21,84	30,36	33,03	4,09	11,61
31,28	941	21,96	31,49	36,43		11,89
31,70	712	15,61	31,18	35,97		13,59
31,98						11,89
31,25	821	21,56	30,80	34,11	4,47	11,76
31,71	776	21,93	27,84	39,80		10,68
31,67	848	21,78	30,35	37,72		11,22
32,36		21,86	31,06	36,30		
31,84	794	21,87	30,15	37,52		11,31
30,55	925	21,99	32,08	36,24		
31,95	799	21,44	30,08	35,19		11,15
31,64		21,73	31,09	32,20	4,22	10,87
33,29		21,88	30,37	32,06		
32,13	800	21,74	30,70	33,16	4,22	11,12
29,38			29,31	30,36		
29,60	773	21,85	29,87	34,40	3,57	
31,19	784	21,42	30,01	34,63	3,20	12,92
31,68	718	22,81	30,96	33,83		19,37
32,56	371	20,63	29,35	32,19		
31,46	774	21,58	30,13	33,86	3,40	13,70
31,69	788	21,08				11,00
31,52	810	21,22	29,05	37,52		11,00
31,45	789	20,71				
31,55	796	21,01	29,05	37,52		11,00
30,41			29,69	33,96		
31,18			31,68	33,77		
31,41						
31,01			30,30	33,90		
28,30		29,07	26,60	34,88	3,73	
28,56			28,06	36,66	3,89	13,23
28,71		21,00	24,47	36,34	3,47	
28,58		27,98	22,42	34,58		
			26,99	36,28	3,83	13,23
29,38		20,23	29,31	30,36		
30,10	807	22,03	29,72	34,54	3,88	23,45
31,01	798	21,64	29,44	34,85	3,84	11,70
31,19	823	21,72	30,71	34,10	3,86	11,61
31,75	803	21,08	29,28	33,53		13,28
31,85	811	21,60	31,29	31,51		11,41
31,36	807	21,52	29,76	34,36	3,85	11,84

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 9 Eiendeler i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper <i>Farm size, decares</i>	Avlingslager etc.					Harvested crops etc. in stock			I alt <i>Total</i>
		Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Hvete <i>Wheat</i>	Poteter <i>Potatoes</i>	Grønnsaker <i>Vegetables</i>	Ull <i>Wool</i>	Annet <i>Other</i>		
Østlandet Eastern Norway										
<i>Flatbygder Lowlands</i>										
	100-199,9	16,6	9,1	7,5	4,9			0,1		38,2
	200-299,9	26,1	12,8	21,2	7,7			1,7		69,5
	300-499,9	37,6	15,9	52,0	25,2	2,4		0,1		133,2
	500-	92,5	22,6	99,8	33,0	14,1		7,9		269,9
	Alle <i>All</i>	43,5	15,5	47,7	19,2	4,1		2,3		132,3
<i>Andre bygder Other regions</i>										
	50- 99,9				0,1			0,6		0,7
	100-199,9	1,0	3,2	0,1				0,8	0,2	5,4
	200-299,9	7,8	5,5		9,6			0,2		23,0
	300-499,9	9,0	16,4	4,6	2,0			1,2	0,1	33,3
	500-	97,8	29,3	67,8	52,6					247,6
	Alle <i>All</i>	7,4	6,5	3,2	4,7			0,7	0,1	22,6
Agder & Rogaland										
<i>Jæren</i>										
	100-199,9				0,1					0,1
	200-299,9				1,9					1,9
	300-499,9									
	Alle <i>All</i>				0,8					0,8
<i>Andre bygder Other regions</i>										
	50- 99,9				9,7	6,8				16,5
	100-199,9				1,9	1,9	0,2	0,9		4,8
	200-299,9		0,4		0,8	2,0	0,7	1,2		5,2
	300-499,9		0,1		7,2					7,3
	Alle <i>All</i>		0,1		3,8	2,8	0,3	0,7		7,7
Vestlandet Western Norway										
	35- 49,9									
	50- 99,9				0,2		1,5	0,2		1,9
	100-199,9						1,0			1,0
	200-299,9						1,6			1,6
	300-499,9	1,5					1,5			3,0
	Alle <i>All</i>	0,2			0,1		1,2			1,5
Trøndelag										
<i>Flatbygder Lowlands</i>										
	100-199,9	14,2			0,1					14,3
	200-299,9	20,3	2,4	0,2	0,1		0,5	0,2		23,8
	300-499,9	42,4	10,0	5,0	0,7					58,1
	Alle <i>All</i>	28,3	3,9	1,5	0,4		0,2	0,1		34,4
<i>Andre bygder Other regions</i>										
	100-199,9	0,6					2,5			3,1
	200-299,9	1,9	0,3				1,3			3,4
	300-499,9	1,1	0,6	1,5	0,1					3,3
	Alle <i>All</i>	1,2	0,2	0,3			1,6			3,2
Nord-Norge Northern Norway										
	50- 99,9				0,3		0,5			0,8
	100-199,9				0,7		2,1			2,8
	200-299,9				0,2					0,2
	300-499,9				0,5		0,4			0,9
	Alle <i>All</i>				0,5		0,9			1,4
Alle bruk All holdings										
	35- 49,9		2,6							2,6
	50- 99,9				1,4	0,8	0,9	0,1		3,2
	100-199,9	2,5	1,5	0,7	0,8	0,2	0,9	0,2		6,8
	200-299,9	8,7	3,5	3,7	3,2	0,2	0,5	0,5		20,4
	300-499,9	20,1	9,3	20,3	10,1	0,9	0,3			61,1
	500-	89,0	20,9	85,7	32,9	12,1		6,2		246,8
	Alle <i>All</i>	12,8	4,7	10,5	5,3	1,1	0,6	0,6		35,7

Produksjonsmidler		Means of production		
Innkjøpte fôrmidler <i>Purchased fodder</i>	Grovfôr Coarse fodder	Handels- gjødsel <i>Fertilizer</i>	Annet <i>Other</i>	I alt <i>Total</i>
5,8	9,6	7,2	5,0	27,6
10,1	24,3	18,7	8,5	61,6
6,0	29,5	32,6	12,9	81,0
5,7	34,9	63,8	22,4	126,9
7,0	25,9	32,0	12,6	77,5
6,5	16,7	1,9	1,9	27,1
4,4	29,1	5,4	2,7	41,5
5,9	41,3	9,7	2,7	59,6
6,9	53,8	16,0	5,4	82,0
5,3	55,5	67,2	25,4	153,4
5,4	36,0	10,1	3,9	55,3
10,5	47,8	2,2	2,9	63,4
11,9	75,8	4,2	6,7	98,5
11,0	100,5	10,1	1,8	123,4
11,4	66,1	4,4	4,2	86,2
6,7	7,4	2,3	5,7	22,1
5,9	34,6	2,7	2,8	45,9
8,0	43,8	11,4	6,8	69,9
7,5	55,3	14,5	5,9	83,1
6,8	37,2	7,8	5,0	56,8
0,3	4,6	0,4	2,5	7,8
2,4	15,8	1,6	3,3	23,2
7,5	37,9	4,5	4,0	53,9
7,6	49,2	6,6	3,6	66,9
10,2	63,0	11,9	7,0	92,2
6,3	36,5	5,0	4,0	51,9
7,8	38,3	9,7	3,1	58,9
4,7	32,8	15,2	4,3	56,9
6,6	37,7	20,5	7,5	72,3
6,0	37,5	15,8	5,0	64,2
4,8	48,6	10,3	5,4	69,1
7,1	67,4	13,8	4,0	92,4
5,0	82,7	20,5	8,9	117,1
5,7	61,9	13,5	5,5	86,7
2,7	14,3	0,8	1,5	19,3
4,2	34,5	2,8	2,2	43,8
5,5	55,5	3,7	3,1	67,8
6,2	71,8	14,8	4,4	97,2
4,9	46,7	5,4	2,9	59,7
0,7	3,6	0,3	2,8	7,4
4,7	14,8	1,8	3,1	24,5
5,9	34,0	5,2	3,4	48,5
7,3	45,1	11,0	4,9	68,4
6,8	49,7	22,1	8,5	87,1
5,4	41,3	61,6	21,6	130,0
6,3	38,8	13,3	5,9	64,3

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 9 Forts. Cont. Eiendeler i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Husdyr <i>Livestock</i>							I alt <i>Total</i>
		Storfe <i>Cattle</i>	Griser <i>Pigs</i>	Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørfe <i>Poultry</i>	Andre <i>Other</i>		
Østlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	46,5	58,4	0,4		6,1		111,4	
	200-299,9	129,1	68,7	0,9		19,9		218,5	
	300-499,9	138,5	50,9	1,1	0,1	2,9		193,5	
	500-	165,6	44,7	0,5		10,0		220,8	
	Alle <i>All</i>	125,7	55,0	0,8		9,0		190,5	
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	41,1	43,8	17,2	1,4			103,6	
	100-199,9	90,0	7,9	13,3	1,4	6,3	0,7	119,6	
	200-299,9	153,8	16,3	4,6		1,7	0,9	177,3	
	300-499,9	201,7	12,2	10,1		0,2		224,3	
	500-	210,9				22,6		233,5	
Alle <i>All</i>	124,0	13,7	10,4	0,8	4,2	0,5	153,6		
Agder & Rogaland Jæren	100-199,9	213,1	68,3	6,5		1,3		289,2	
	200-299,9	328,8	48,6	6,8				384,2	
	300-499,9	424,0	24,4	26,1				474,4	
	Alle <i>All</i>	286,5	51,3	9,4		0,6	0,1	347,8	
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	30,2	54,9	6,4			0,6	92,1	
	100-199,9	137,5	27,1	7,7		9,1	2,1	183,5	
	200-299,9	184,8	28,6	23,3	1,3	2,1	0,9	241,0	
	300-499,9	221,1	6,9	17,7			0,7	246,4	
	Alle <i>All</i>	151,4	27,2	13,3	0,4	4,7	1,4	198,4	
Vestlandet <i>Western Norway</i>	35- 49,9	5,7		8,9				14,6	
	50- 99,9	36,3	7,3	15,4	2,7		0,2	62,1	
	100-199,9	148,2	20,7	11,3	0,8	2,0	0,4	183,3	
	200-299,9	187,9	6,5	14,6		0,7	0,8	210,4	
	300-499,9	210,9	25,8	33,1				269,7	
Alle <i>All</i>	133,1	14,4	14,9	1,0	1,0	0,4	164,7		
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	148,6	46,8					195,4	
	200-299,9	142,9	36,2	2,7				181,9	
	300-499,9	186,3	54,7					241,1	
	Alle <i>All</i>	160,2	42,5	1,2				204,0	
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	146,3		20,0			0,8	167,1	
	200-299,9	218,9		13,3			0,2	232,4	
	300-499,9	304,9						304,9	
	Alle <i>All</i>	202,6		13,8			0,4	216,9	
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	50- 99,9			14,0	11,6			25,6	
	100-199,9	57,9		23,3	7,7		1,6	90,5	
	200-299,9	187,9		2,5	0,7		0,4	191,5	
	300-499,9	243,3	0,8	3,1		0,1		247,3	
	Alle <i>All</i>	130,6	0,2	11,7	4,4		0,7	147,6	
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9	4,4	10,7	6,9				22,0	
	50- 99,9	33,2	21,5	13,5	3,3		0,2	71,7	
	100-199,9	116,0	21,1	11,8	1,5	3,6	0,8	154,8	
	200-299,9	177,8	26,4	7,5	0,2	4,1	0,4	216,4	
	300-499,9	199,1	30,2	7,1		1,1		237,5	
	500-	179,8	35,1	1,7		10,3		227,0	
	Alle <i>All</i>	145,8	25,2	9,1	0,9	3,3	0,4	184,7	

Anleggsmidler <i>Fixed assets</i>								Eiendeler i alt	
Mask., redsk.	Traktor	Skurtresker	Yrkesbil	Driftsbygninger	Vannanlegg	Grøfter	Jord etc.	I alt	i jordbruket
<i>Mach., equip.</i>	<i>Tractor</i>	<i>Comb. harv.</i>	<i>Farm car</i>	<i>Out buildings</i>	<i>Water supply</i>	<i>Drainage</i>	<i>Farmland</i>	<i>Total</i>	<i>Total assets agric.</i>
46,1	81,1	9,7	2,9	543,0	6,1	6,9	154,2	850,1	1027,3
99,1	118,3	29,0	5,4	861,4	6,2	7,0	301,0	1427,3	1776,9
140,8	149,8	37,4	10,1	824,1	9,6	14,1	372,4	1558,3	1966,0
225,3	208,0	125,7	32,9	913,3	14,2	19,4	510,9	2049,7	2667,3
135,1	143,8	50,7	13,5	799,8	9,1	12,6	350,1	1514,8	1915,1
52,1	60,3		7,8	389,7	3,4	8,5	78,1	600,0	731,4
60,1	92,7	2,3	13,5	347,8	5,7	7,5	121,9	651,5	818,0
84,0	136,1	3,6	0,8	441,2	6,4	3,6	219,1	894,8	1154,7
126,0	160,7	5,0	39,3	773,9	10,1	5,0	210,9	1330,9	1670,5
184,3	218,2	147,1	10,2	1144,4	7,4	40,9	533,3	2285,8	2920,3
80,4	116,2	8,1	13,6	471,3	6,5	7,4	171,9	875,4	1106,9
64,3	92,4			795,1	0,8	41,3	286,3	1280,3	1633,0
77,6	140,0			938,5	0,7	81,5	483,9	1722,2	2206,8
137,8	82,5		3,2	902,8	4,1	77,5	473,7	1681,6	2279,4
84,9	106,0		2,3	851,8	1,2	63,4	391,1	1500,8	1935,6
40,7	79,3	0,4		311,7	1,8	7,1	70,7	511,6	642,3
77,7	131,7		6,0	550,0	4,0	26,1	182,2	977,8	1212,0
117,9	165,1		3,8	823,1	8,3	37,4	321,2	1476,7	1792,8
141,3	147,2	1,7	2,3	653,1	12,9	47,6	441,2	1447,4	1784,2
98,3	138,9	0,3	4,5	619,4	6,3	30,9	247,3	1145,9	1408,8
14,4	57,7			118,9	6,0	30,8	188,4	416,3	438,7
36,4	71,1			205,0	2,5	13,4	138,2	466,6	553,8
77,5	93,5		3,4	545,6	4,3	23,4	187,0	934,7	1172,9
111,5	128,7		2,7	748,3	4,1	22,5	209,0	1227,0	1505,9
191,5	167,4	0,5	1,2	1111,1	0,2	40,1	350,0	1862,0	2226,9
83,5	101,4	0,2	2,2	540,1	3,7	23,2	195,5	949,8	1167,9
56,8	92,4	4,0		333,2	1,8	5,6	133,5	627,4	896,0
78,2	103,5	20,1	10,6	425,3	1,8	15,9	193,4	849,0	1111,6
97,4	118,4	27,3	2,2	523,4	0,4	14,6	286,9	1070,8	1442,3
83,6	106,6	21,6	5,9	443,5	1,4	12,5	212,2	887,1	1189,7
55,0	97,3		0,3	443,4	3,6	5,9	165,7	771,1	1010,4
89,0	137,7			437,1	3,7	7,1	197,0	871,7	1199,9
155,2	187,5			451,7	2,8	0,2	296,2	1093,6	1518,9
86,1	129,0		0,2	442,5	3,5	5,3	201,3	867,9	1174,7
18,4	52,0			224,2	0,6	2,5	69,0	366,7	412,4
70,2	81,8	0,2	5,5	353,2	3,9	5,2	134,5	654,6	791,7
125,2	155,9	0,2	5,4	414,7	1,2	11,2	205,5	919,3	1178,8
175,7	151,4		12,1	633,2	1,1	10,4	224,8	1208,8	1554,2
103,7	116,1	0,1	6,3	416,9	2,2	7,9	168,5	821,6	1030,3
18,2	46,4		3,9	153,3	5,3	28,2	205,6	460,7	492,7
43,5	68,3		3,4	270,1	2,2	11,5	110,9	509,9	609,3
66,2	95,7	1,6	5,6	466,8	4,3	14,6	161,7	816,7	1026,8
98,6	133,7	8,4	4,0	618,8	4,3	18,1	252,1	1137,9	1443,1
143,0	149,0	17,7	11,3	747,3	6,4	18,5	323,7	1416,8	1802,5
222,9	206,2	120,8	28,4	914,4	12,3	23,3	491,4	2019,6	2623,4
97,8	121,0	13,8	7,5	573,2	5,0	16,8	235,8	1070,8	1355,5

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 10 Nyanlegg, avskrivninger, salg, tilskudd

Investments, depreciation, sales, grants

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Maskiner, redskap <i>Machinery, equipment</i>			Traktor <i>Tractor</i>			Yrkesbil, skurtresker <i>Farm car, comb. harvester</i>		
		Nyanl.	Avskriv.	Salg/tilsk.	Nyanl.	Avskriv.	Salg/tilsk.	Nyanl.	Avskriv.	Salg/tilsk.
		<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>										
<i>Flatbygder Lowlands</i>										
	100-199,9	8,3	8,8	2,3	18,8	13,4	0,5	0,9	3,1	
	200-299,9	20,3	14,7	4,9	39,0	16,0	9,4	1,3	6,2	1,2
	300-499,9	42,2	21,9	4,0	40,1	24,4	11,5	11,5	7,3	0,2
	500-	73,9	35,2	22,3	20,0	32,1	9,8	56,6	27,6	10,0
	Alle <i>All</i>	38,4	21,0	8,1	31,2	22,1	8,7	17,5	11,0	2,7
<i>Andre bygder Other parts</i>										
	50- 99,9	13,4	8,1	0,9	2,1	8,2		8,3	0,6	
	100-199,9	16,2	10,5	2,1	29,1	15,2	9,1	3,9	2,4	0,2
	200-299,9	21,8	13,1	5,5	13,1	21,4	3,2	1,2	1,8	
	300-499,9	38,3	21,2	10,0	29,7	27,3	16,9	10,3	5,5	
	500-	46,0	25,7	7,5		37,7		79,2	19,6	
	Alle <i>All</i>	21,9	13,2	4,3	21,6	18,9	7,6	7,3	3,2	0,1
Agder & Rogaland										
<i>Jæren</i>										
	100-199,9	5,0	10,1	0,9	1,0	13,4	4,1			
	200-299,9	19,9	15,6	5,5	19,7	22,7	6,8		0,6	
	300-499,9	43,1	21,4	8,5		18,1	2,9	3,6	0,9	
	Alle <i>All</i>	19,5	14,8	3,9	8,6	17,6	4,9	0,6	0,6	
<i>Andre bygder Other parts</i>										
	50- 99,9	2,7	7,3	0,4		15,0				
	100-199,9	17,1	12,8	2,0	27,5	21,1	11,9	5,2	1,1	4,1
	200-299,9	26,5	19,5	5,1	9,7	22,9			0,6	
	300-499,9	35,5	27,7	8,5	53,1	21,3	89,0	1,8	0,9	
	Alle <i>All</i>	20,8	16,8	3,7	23,1	21,0	18,7	2,6	0,9	1,9
Vestlandet <i>Western Norway</i>										
	35- 49,9	8,5	2,6			10,8				
	50- 99,9	3,3	7,2		16,5	13,1			0,1	1,9
	100-199,9	11,3	13,6	0,3	27,0	19,9	7,3		0,6	
	200-299,9	25,1	18,4	1,7	11,2	22,2	6,7		0,4	
	300-499,9	47,9	26,9	17,0	95,7	22,8	65,0		1,2	
	Alle <i>All</i>	15,1	14,0	2,0	27,3	18,8	10,6	0,2	0,5	0,4
Trøndelag										
<i>Flatbygder Lowlands</i>										
	100-199,9	9,9	8,9	0,6	16,6	13,5	3,7		0,9	
	200-299,9	15,9	12,2	2,1	26,6	17,2	10,4	10,7	4,9	6,3
	300-499,9	13,2	15,2	7,9	46,9	19,7	25,1	15,8	5,0	6,4
	Alle <i>All</i>	15,1	13,4	3,3	28,8	17,3	12,5	9,1	4,3	4,6
<i>Andre bygder Other parts</i>										
	100-199,9	11,7	9,5	1,9	27,3	17,2	5,9		0,4	
	200-299,9	24,9	14,3	1,9	34,9	16,6	8,4			
	300-499,9	41,1	22,1	12,7	57,5	23,5	11,3			
	Alle <i>All</i>	22,0	13,6	3,9	35,7	18,1	7,8		0,2	
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>										
	50- 99,9	1,0	5,3	0,8	38,0	6,6	21,3			0,1
	100-199,9	16,3	13,9	2,7	15,1	15,4	2,6	0,3	1,5	
	200-299,9	28,9	20,9	5,5	15,8	22,7	1,9	0,9	1,1	
	300-499,9	61,9	29,1	8,0	60,8	26,0	32,5		2,3	
	Alle <i>All</i>	28,1	18,3	4,5	27,1	18,9	10,5	0,4	1,4	
Alle bruk <i>All holdings</i>										
	35- 49,9	9,4	3,3	1,0	1,7	8,5			2,0	
	50- 99,9	6,0	7,8	0,3	14,2	11,4	3,3	1,5	0,4	1,0
	100-199,9	13,2	11,6	1,6	23,5	16,9	6,6	1,7	1,4	0,6
	200-299,9	22,8	15,9	4,1	21,7	19,9	6,0	2,0	2,3	1,1
	300-499,9	40,7	22,8	7,9	47,1	23,8	26,1	7,7	4,5	0,8
	500-	66,2	34,7	18,7	19,6	32,1	9,2	53,5	24,7	7,8
	Alle <i>All</i>	24,0	16,1	4,5	26,5	19,5	10,2	6,1	3,6	1,2

og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk

and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding

Driftsbygninger <i>Out buildings</i>			Grøfter, vannanlegg <i>Drainage, water supply</i>			Jord etc. <i>Farmland, etc.</i>		I alt <i>Total</i>			Netto investering <i>Net investment</i>
Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>	
10,8	32,4	7,2		2,2		2,1	0,9	40,9	59,9	10,9	-30,0
69,3	46,7	2,0	0,4	1,7		3,4		133,7	85,4	17,5	30,8
90,5	47,2	9,2	1,8	2,7		18,7	0,6	204,8	103,8	25,6	75,4
122,7	50,8	21,1	1,4	4,2		20,7	4,3	295,3	150,0	67,5	77,8
79,4	45,1	9,8	1,1	2,7		12,6	1,3	180,2	102,1	30,7	47,4
28,2	22,0			1,5		2,5		54,5	40,2	0,9	13,4
32,7	22,9	3,8	1,0	1,3		4,1	0,9	87,1	52,4	16,1	18,5
40,4	29,7	5,5	0,6	1,4		17,4	0,4	94,5	67,4	14,7	12,4
53,2	44,5	2,9	3,1	1,7	0,5	13,5	0,7	148,0	100,0	31,0	17,0
121,3	69,0	8,3		6,5		2,5		248,9	158,5	15,8	74,6
40,7	29,6	3,9	1,1	1,6	0,1	8,8	0,6	101,4	66,5	16,7	18,3
96,5	50,6			3,5		5,2		107,7	77,6	5,0	25,2
212,0	58,8	6,9	7,7	6,9	1,8	12,8		272,2	104,5	21,0	146,7
80,0	55,3			7,9		13,3	20,1	140,1	103,5	31,5	5,1
133,3	53,3	2,7	3,1	5,5	0,7	9,2	3,3	174,2	92,0	15,5	66,7
22,2	19,5	4,3		1,2	0,2	3,5		28,4	43,0	4,9	-19,5
85,4	34,3	9,0	3,3	2,6	0,4	3,7	2,2	142,4	72,0	29,6	40,8
38,7	42,7	3,6	0,8	4,1		8,2	1,1	83,9	90,1	9,8	-16,0
93,2	42,8	10,3	2,0	6,0		10,2	3,3	195,8	98,8	111,0	-14,0
65,8	36,4	7,1	2,0	3,4	0,2	5,9	1,8	120,3	78,7	33,3	8,3
8,3	11,7			4,5				16,8	31,7		-14,9
8,4	14,5			1,6		3,7	1,3	31,9	37,3	3,2	-8,6
40,3	37,3	3,3	4,0	2,7		7,4	0,3	89,9	74,3	11,4	4,2
90,8	45,5	1,8	3,6	2,3		16,9	0,6	147,6	88,8	10,9	47,9
253,3	58,3	23,9	8,1	3,2	2,0	32,2	1,7	437,1	112,7	109,7	214,8
59,6	34,6	4,5	3,2	2,5	0,2	10,3	0,7	115,7	70,8	18,4	26,5
27,2	24,2			0,9		3,5		57,2	48,5	4,3	4,4
33,2	30,3	3,4	1,1	1,9		1,8	0,4	89,2	66,4	22,7	0,1
25,7	34,6	5,3	1,0	1,3	0,3	3,1	2,6	105,7	75,8	47,6	-17,7
31,6	30,8	3,0	0,8	1,4	0,1	2,6	0,9	88,1	67,1	24,3	-3,4
48,2	30,1	4,4		1,8		6,6	0,2	93,8	59,0	12,4	22,4
88,7	30,4	10,2	2,4	1,1		18,5	0,9	169,4	62,4	21,5	85,6
34,1	34,3		1,9	0,4		32,8	0,5	167,5	80,7	24,4	62,3
61,0	31,0	5,8	1,3	1,3		15,9	0,5	135,8	64,3	18,0	53,6
6,0	16,3			0,8		9,0	1,0	54,0	29,0	23,2	1,8
34,4	24,4	3,5	0,4	1,1		8,7	2,8	75,3	56,3	11,6	7,4
53,2	31,1	7,5	1,1	1,4	1,0	8,1	1,5	108,0	77,2	17,4	13,5
68,2	41,8	9,9	0,5	1,9	0,2	20,2	4,2	211,5	101,0	54,8	55,8
44,3	29,2	5,7	0,6	1,3	0,3	10,9	2,5	111,4	69,2	23,5	18,7
6,5	14,5	2,9		4,2				17,6	34,3	3,9	-20,6
14,3	17,4	0,5		1,5		4,0	0,8	40,1	38,8	5,9	-4,6
43,5	30,8	4,3	1,7	2,0	0,1	5,5	1,0	89,0	62,8	14,1	12,1
68,4	38,3	4,8	1,7	2,2	0,2	10,4	0,6	127,0	78,7	16,7	31,6
84,1	44,7	8,3	2,2	2,6	0,3	17,5	2,3	199,3	98,5	45,8	55,1
114,9	51,9	19,3	1,1	4,3		17,3	3,4	272,5	147,8	58,4	66,3
60,1	35,7	5,8	1,6	2,3	0,1	9,8	1,3	128,2	77,3	23,1	27,8

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 11 Nyanlegg, avskrivninger, salg, tilskudd og nettoinvestering i
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Skogbruk <i>Forestry</i>			Tilleggsnæring <i>Other, farm-based</i>		
		Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	0,6	3,2	1,7	6,1	2,1	0,4
	200-299,9	0,8	0,9	0,1	0,8	3,1	
	300-499,9	8,8	1,0	0,4	24,4	4,4	1,2
	500-	4,8	1,1	0,6	28,2	1,9	
	Alle <i>All</i>	4,5	1,3	0,5	16,3	3,1	0,5
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	1,7	0,9	0,4		0,2	2,7
	100-199,9	7,0	2,8	2,7	4,5	2,6	1,1
	200-299,9	5,3	1,9		3,9	2,7	0,3
	300-499,9	7,5	1,9		10,1	5,6	
	500-	749,7	8,4	3,2	7,0	3,9	
	Alle <i>All</i>	33,0	2,4	1,4	4,9	2,9	0,8
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9					1,4	
	200-299,9					0,6	
	300-499,9					0,6	
	Alle <i>All</i>		0,1			0,6	
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	52,5	6,0	6,3	3,6	2,4	
	100-199,9	1,1	2,1	0,5		1,2	0,2
	200-299,9	1,1	2,3		11,9	9,4	1,5
	300-499,9	2,1	2,7		21,4	2,4	
	Alle <i>All</i>	6,8	2,6	0,9	6,9	4,0	0,5
Vestlandet <i>Western Norway</i>	35- 49,9		1,9		25,7	2,0	0,5
	50- 99,9	1,0	0,8		23,1	2,6	
	100-199,9	2,2	1,5	0,7	3,3	4,2	8,8
	200-299,9	1,8	1,6		14,5	4,6	2,4
	300-499,9		0,6		18,8	2,9	
	Alle <i>All</i>	1,8	1,3	0,3	12,0	3,7	4,4
Trøndelag							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	0,8	0,4			0,3	
	200-299,9	1,0	0,7	1,2	3,2	2,3	2,3
	300-499,9	2,5	1,5		1,0	0,1	
	Alle <i>All</i>	1,3	0,9	0,5	1,7	1,1	1,0
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	9,0	1,3	1,9	1,3	0,4	1,2
	200-299,9	2,2	0,9	0,6	4,5	0,5	
	300-499,9	5,1	1,0	0,3	32,8	0,7	
	Alle <i>All</i>	5,7	1,1	1,1	8,2	0,5	0,5
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	50- 99,9		0,1				
	100-199,9	1,5	1,5	0,2	10,5	1,2	0,3
	200-299,9	1,0	1,0		10,9	2,3	
	300-499,9	0,5	0,5		25,1	1,5	6,2
	Alle <i>All</i>	1,0	1,0	0,1	12,5	1,5	1,4
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9		1,5		20,0	1,5	0,4
	50- 99,9	7,3	1,4	0,8	11,6	1,6	0,5
	100-199,9	3,3	1,9	1,2	3,8	2,1	2,5
	200-299,9	1,8	1,2	0,2	6,2	3,3	0,8
	300-499,9	5,1	1,2	0,1	18,8	3,0	1,2
	500-	84,9	1,8	0,8	22,9	2,2	
	Alle <i>All</i>	8,5	1,5	0,6	9,5	2,6	1,4

skogbruk, annen næring og privat, 1000 kroner per bruk

forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding

Annen næring <i>Other, off-farm</i>			Privat <i>Private</i>			Nettoinvestering <i>S+ Tn+An+P</i>
Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Salg/tilsk. <i>Sales/grant</i>	Net investment <i>total</i>
	2,0		35,1	28,6	5,7	-1,9
5,6	1,1		54,4	32,1	11,4	12,9
3,2	3,6		59,1	31,2	5,5	48,2
	2,7		55,4	39,4	44,1	-1,4
2,5	2,5		54,0	32,9	15,7	20,8
14,7	1,9		26,0	32,2		4,1
0,1	2,0	0,9	28,5	25,1	0,9	2,0
	2,8	3,5	31,4	30,7	1,5	-2,8
	2,3		38,2	29,2	1,3	15,5
			4,5	22,8	0,2	722,7
1,4	2,2	1,3	29,7	27,8	1,0	29,2
			102,1	31,5		70,6
	1,7		22,9	39,3	7,6	-27,1
			3,6	31,9		-28,9
	0,7		47,6	35,7	3,0	7,5
			110,0	27,7	0,4	123,3
	0,8		75,7	33,9	0,8	37,3
80,7	10,7	28,0	47,9	33,6	7,0	49,1
	5,3		26,6	35,8		3,9
22,6	4,1	7,8	63,4	33,5	3,1	43,2
			57,4	24,9	0,1	53,7
	0,7		29,9	26,3	1,5	22,1
6,3	1,0		76,2	33,0	3,7	35,1
3,2	1,6		46,2	28,4	3,0	24,1
	1,0		70,5	29,2	0,5	55,1
3,4	1,0		58,4	30,0	2,6	32,3
			48,8	25,5	0,9	22,0
0,9	1,4		60,4	26,8	1,8	29,2
	0,3		93,9	27,8	0,8	67,2
0,2	0,5		64,7	26,8	1,3	35,8
			53,2	28,3	4,5	25,4
	0,5		65,4	22,4	8,8	38,9
	0,6		109,0	39,0	1,6	103,7
	0,3		68,0	28,0	5,6	44,8
33,3	1,5	3,8	17,5	29,2	1,7	14,5
	2,9		35,5	25,1	4,3	12,0
0,6	1,3		22,1	29,6	8,9	-8,5
4,4	1,9	5,6	99,9	34,4	19,9	59,9
4,6	2,0	1,6	42,8	28,9	8,7	15,7
			69,6	26,7	0,1	59,4
7,7	0,9	0,6	36,6	28,8	1,0	27,6
1,6	1,5	0,2	54,1	29,0	2,7	21,7
9,5	2,3	3,4	44,3	30,0	6,1	14,5
1,7	2,4	0,7	65,1	31,6	5,0	45,5
	2,1		44,7	36,7	35,9	73,0
4,3	1,8	1,2	51,6	30,2	5,9	28,7

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 12a *Eiendeler 31.12, 1000 kr per bruk*

Assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Omløpsmidler <i>Current assets</i>								
		Kontanter <i>Cash</i>	Bank- innskudd <i>Bank deposits</i>	Skog- avgift <i>Forest Trust Fund</i>	Andre krav <i>Other claims</i>	Lettings- verdipapirer <i>Securities</i>	Varelager og slak- tedyr i jordbruket <i>Agricult. stocks+ anim. f. slaughter</i>	Skogbruk, varelager <i>Forestry stocks</i>	Tilleggs- næring <i>Other, farm-based</i>	Annen næring <i>Other, off-farm</i>
<i>Østlandet Eastern Norway</i>										
<i>Flatbygder Lowlands</i>										
	100-199,9	1,0	396,4	9,2	120,8	127,8	117,6	1,0		
	200-299,9	1,5	283,2	10,5	70,8	149,7	213,4	1,4	0,4	3,1
	300-499,9	1,8	275,5	10,9	88,6	127,1	292,0	0,2	20,4	0,3
	500-	7,0	305,1	14,2	178,9	146,7	481,0	0,1		0,4
	Alle <i>All</i>	2,8	299,9	11,3	108,2	136,6	285,5	0,6	7,4	1,0
<i>Andre bygder Other parts</i>										
	50- 99,9	1,3	455,7	3,8	74,1	51,5	66,1		0,5	3,1
	100-199,9	1,0	411,1	10,4	93,3	158,3	72,5	1,5	0,9	6,6
	200-299,9	0,6	272,7	13,5	68,2	113,2	127,6	0,1	1,5	0,8
	300-499,9	0,8	373,8	14,5	122,8	94,1	184,1		1,7	
	500-	2,2	227,3	31,9	170,5	144,1	459,9			
	Alle <i>All</i>	1,0	366,8	12,0	92,5	126,4	117,7	0,7	1,1	3,5
<i>Agder & Rogaland</i>										
<i>Jæren</i>										
	100-199,9	0,1	418,9		141,5	138,5	160,7			
	200-299,9	0,6	210,3		120,1	89,2	193,2	1,2		
	300-499,9	0,1	82,3		92,8	26,0	256,2			1,7
	Alle <i>All</i>	0,3	262,0		118,0	91,1	184,1	0,5		0,3
<i>Andre bygder Other parts</i>										
	50- 99,9	2,0	174,7	15,6	62,4	89,8	79,8	0,9		
	100-199,9	0,3	220,8	3,1	69,3	119,4	98,3	1,2		
	200-299,9	0,3	208,0	4,5	73,4	26,0	153,3	1,6	2,0	0,8
	300-499,9	1,1	226,7	13,7	145,6	14,2	156,4	1,2		
	Alle <i>All</i>	0,6	213,5	6,4	82,0	73,2	123,4	1,2	0,6	0,2
<i>Vestlandet Western Norway</i>										
	35- 49,9	3,8	515,5	2,3	66,7	36,4	11,1	0,1	1,1	
	50- 99,9	0,7	324,1	1,3	54,1	30,5	38,5	0,4		1,5
	100-199,9	0,6	235,5	1,4	77,3	112,7	98,9	0,9	0,8	1,1
	200-299,9	0,3	284,6	1,8	73,8	54,2	113,3	0,1		2,1
	300-499,9	0,1	231,5	1,3	121,4	52,4	165,5	1,0	4,0	1,4
	Alle <i>All</i>	0,7	274,8	1,5	74,3	74,0	92,0	0,6	0,7	1,4
<i>Trøndelag</i>										
<i>Flatbygder Lowlands</i>										
	100-199,9	0,5	563,1	5,7	31,1	29,8	135,9			
	200-299,9	1,6	271,7	6,5	51,8	80,9	139,7	1,4	1,8	
	300-499,9	0,5	337,9	5,1	67,8	171,0	224,1	0,9	1,6	4,6
	Alle <i>All</i>	1,0	358,3	5,7	50,6	91,1	168,5	0,9	1,3	1,3
<i>Andre bygder Other parts</i>										
	100-199,9	1,6	307,9	7,8	98,9	87,5	106,2	0,5	2,4	0,8
	200-299,9	0,3	165,1	10,5	63,9	46,3	150,5	1,1	0,3	1,6
	300-499,9		279,4	4,6	106,5	38,6	192,7		0,8	
	Alle <i>All</i>	0,8	248,7	8,2	87,0	63,0	138,7	0,7	1,3	1,0
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>										
	50- 99,9	0,6	274,8		28,3	5,1	20,1	1,0		
	100-199,9	0,6	230,5	3,2	51,9	27,3	56,2	1,6	1,3	0,9
	200-299,9	0,5	154,8	1,0	62,1	29,5	103,5	1,1	2,6	
	300-499,9	0,4	116,4	-0,1	86,8	16,8	158,5	0,9	2,9	3,1
	Alle <i>All</i>	0,5	188,0	1,5	59,9	23,5	88,3	1,2	1,9	1,0
<i>Alle bruk All holdings</i>										
	35- 49,9	3,1	420,0	4,5	51,9	31,2	18,8	0,2	0,9	
	50- 99,9	1,0	313,2	3,4	53,5	40,8	49,3	0,5	0,1	1,3
	100-199,9	0,8	320,4	5,3	82,7	108,3	94,5	1,1	0,8	2,0
	200-299,9	0,8	239,0	6,7	69,8	79,5	148,1	1,0	1,1	1,2
	300-499,9	1,0	262,1	8,0	98,7	90,0	224,6	0,5	8,6	1,2
	500-	5,8	287,5	14,6	164,5	131,6	458,5	0,1		0,3
	Alle <i>All</i>	1,2	284,1	6,6	84,4	91,3	153,2	0,8	2,4	1,4

Jordbruk <i>Agriculture</i>	Anleggsmidler <i>Fixed assets</i>						Eiendeler i alt <i>Total assets</i>
	Skogbruk <i>Forestry</i>		Tilleggs næring <i>Other farm-based</i>	Annen næring <i>Other off-farm</i>	Privat <i>Private</i>		
	Skog og veger <i>Forest and forestry roads</i>	Annet <i>Other</i>			Hovedbyggn. <i>Farmhouse</i>	Annet <i>Other</i>	
909,6	144,9	10,0	35,7	71,6	369,3	119,2	2434,0
1563,6	160,1	7,3	107,5	14,3	482,3	159,0	3228,0
1673,9	132,1	5,3	119,6	45,8	492,7	158,9	3445,1
2186,2	174,7	8,1	66,2	80,3	731,4	144,6	4524,9
1629,5	148,5	7,0	89,3	49,1	523,5	149,3	3449,4
665,3	102,8	2,8		41,4	380,5	148,1	1997,0
745,4	165,0	15,3	43,1	36,5	348,9	126,7	2236,5
1027,1	196,1	13,0	53,1	8,5	435,0	123,6	2454,7
1486,4	162,4	9,3	107,0	100,4	409,6	138,3	3205,2
2460,4	1250,8	21,1	138,8	5,5	412,9	173,1	5498,5
989,2	206,3	12,8	55,3	38,6	385,8	131,3	2541,1
1472,2	0,1		2,4		505,2	148,1	2987,7
2013,7	0,6	0,1	12,7	50,8	577,5	82,1	3352,1
2023,2	2,0		25,2		712,9	36,2	3258,6
1751,5	0,6	1,0	10,0	20,1	592,0	101,9	3133,3
562,4	152,8	9,4	69,0	3,8	493,5	91,9	1808,0
1113,8	74,7	10,8	37,3	8,8	471,3	131,0	2360,1
1639,6	141,6	7,4	173,4	127,9	433,8	94,0	3087,6
1627,8	217,1	8,1	36,0	126,9	339,1	144,5	3058,5
1285,4	122,9	9,2	78,7	59,2	443,0	117,3	2616,8
427,6	36,8	12,5	64,0		282,7	144,6	1605,2
515,3	14,6	3,1	63,9	7,2	402,0	75,5	1532,8
1074,1	28,6	6,2	49,8	10,4	483,3	112,4	2294,0
1392,7	33,6	5,5	67,6	25,3	435,7	79,2	2569,8
2061,4	57,2	1,0	55,7	46,3	548,3	78,9	3427,5
1075,8	29,0	5,4	56,8	15,1	458,1	95,2	2255,4
760,1	41,2	2,5	6,9	11,4	293,1	107,6	1988,8
971,9	69,2	2,9	56,8	6,6	411,8	124,8	2199,4
1218,1	68,7	10,7	8,7		391,8	138,5	2650,0
1021,2	59,8	4,9	29,2	5,7	371,3	122,5	2293,2
904,2	60,2	9,5	9,3	6,2	327,5	102,3	2032,9
1049,5	67,1	6,2	12,0		354,9	111,4	2040,7
1326,2	66,9	4,9	60,5	72,0	615,3	142,1	2910,5
1036,0	64,0	7,4	19,6	15,8	390,2	113,0	2195,4
392,2	2,0	0,4	4,2	28,9	225,6	87,0	1070,3
735,5	40,8	5,4	23,8	42,0	220,1	91,9	1533,0
1075,3	8,3	4,3	74,5	18,6	309,2	113,1	1958,4
1395,7	16,4	2,0	37,3	53,0	393,5	136,6	2420,1
942,0	21,6	3,8	40,3	35,7	284,2	107,2	1800,7
473,9	39,7	9,7	49,8		315,6	163,5	1582,9
560,0	45,7	3,7	39,9	15,9	397,1	93,9	1619,3
932,3	79,1	8,8	33,9	24,8	383,6	116,4	2194,8
1294,9	95,5	6,4	73,4	26,6	424,5	116,0	2584,5
1577,9	105,6	5,7	76,0	54,9	465,9	137,8	3118,4
2164,8	272,6	9,4	67,8	63,7	670,6	136,7	4448,4
1202,4	97,4	7,1	56,2	32,7	429,6	120,4	2571,2

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 12b Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk

Liabilities and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Gjeld <i>Liabilities</i>					Gjeld i alt <i>Total liabilities</i>	Egen- kapital <i>Own capital</i>
		Kortsiktig <i>Short-term</i>			Langsiktig <i>Long-term</i>			
		Driftskreditt <i>Working credit</i>	Skattefogden <i>Indirect taxes</i>	Annen <i>Other</i>	Familien <i>Family</i>	Annen <i>Other</i>		
Østlandet <i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder <i>Lowlands</i>								
	100-199,9	103,2	23,2	108,0	53,5	494,7	782,6	1651,4
	200-299,9	118,4	22,7	165,4	211,9	928,1	1446,6	1781,6
	300-499,9	164,2	31,2	175,5	127,4	973,7	1472,0	1973,0
	500-	228,8	51,0	368,2	159,4	1126,6	1934,0	2591,0
	Alle <i>All</i>	157,2	32,2	204,6	144,2	915,7	1453,9	1995,4
Andre bygder <i>Other parts</i>								
	50- 99,9	5,0	19,4	32,8	22,9	290,2	370,3	1626,9
	100-199,9	44,6	10,6	86,8	44,4	394,2	580,7	1655,8
	200-299,9	96,0	20,4	96,3	53,7	567,0	833,5	1621,3
	300-499,9	96,4	28,1	98,4	75,3	576,6	874,8	2330,6
	500-	195,9	39,3	309,3	219,0	1764,8	2528,3	2970,2
	Alle <i>All</i>	67,9	17,7	94,2	56,0	507,7	743,5	1797,4
Agder & Rogaland								
Jæren								
	100-199,9	87,2	27,7	107,1	122,7	977,8	1322,5	1665,2
	200-299,9	162,7	36,4	186,1	102,5	1269,0	1756,7	1595,2
	300-499,9	167,2	21,6	219,3		1031,1	1439,2	1819,5
	Alle <i>All</i>	128,9	28,9	160,4	90,6	1085,7	1494,4	1638,9
Andre bygder <i>Other parts</i>								
	50- 99,9	30,0	9,3	84,4	81,9	647,0	852,6	955,4
	100-199,9	106,5	10,0	115,8	99,1	759,1	1090,5	1269,6
	200-299,9	64,4	24,3	104,2	120,4	1024,2	1337,5	1750,1
	300-499,9	141,7	13,5	106,0	266,3	929,1	1456,6	1602,0
	Alle <i>All</i>	90,6	15,0	107,2	127,3	845,8	1185,9	1430,8
Vestlandet <i>Western Norway</i>								
	35- 49,9	0,6	4,9	31,3		154,3	191,1	1414,2
	50- 99,9	22,3	5,9	70,3	47,7	332,3	478,6	1054,1
	100-199,9	84,4	17,7	65,2	78,8	638,8	884,9	1409,1
	200-299,9	92,6	14,5	106,6	37,9	904,5	1156,1	1413,6
	300-499,9	152,8	-0,3	230,6	71,8	934,5	1389,4	2038,2
	Alle <i>All</i>	76,6	12,3	87,9	65,1	630,5	872,4	1382,8
Trøndelag								
Flatbygder <i>Lowlands</i>								
	100-199,9	66,0	24,9	46,7	10,9	432,2	580,7	1408,3
	200-299,9	61,8	16,9	88,5	83,0	596,9	847,0	1352,4
	300-499,9	70,8	32,1	112,0	73,4	654,1	942,4	1707,6
	Alle <i>All</i>	68,9	23,2	87,3	65,4	599,1	843,9	1449,4
Andre bygder <i>Other parts</i>								
	100-199,9	68,5	17,6	66,0	11,3	418,6	582,0	1451,0
	200-299,9	74,3	15,1	95,1	28,3	650,0	862,8	1178,5
	300-499,9	120,5	29,9	145,1	29,6	782,1	1107,1	1803,4
	Alle <i>All</i>	80,2	18,9	91,4	21,0	572,3	783,9	1411,8
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>								
	50- 99,9	35,3	7,7	23,0		314,8	380,8	689,5
	100-199,9	53,9	12,9	43,7	26,7	454,9	592,0	940,8
	200-299,9	117,6	18,9	79,1	11,5	800,4	1027,5	930,8
	300-499,9	180,3	23,5	133,3	91,0	1068,3	1496,3	923,7
	Alle <i>All</i>	97,9	16,4	71,1	32,5	674,5	892,4	908,2
Alle bruk <i>All holdings</i>								
	35- 49,9	11,9	10,4	27,9	1,5	291,0	342,7	1240,0
	50- 99,9	26,2	9,2	62,2	46,6	373,9	518,2	1101,1
	100-199,9	73,5	15,9	78,3	56,9	547,2	771,8	1422,9
	200-299,9	97,0	20,3	112,9	84,9	809,1	1124,2	1460,5
	300-499,9	140,8	25,6	151,1	104,3	877,4	1299,2	1819,3
	500-	217,7	46,7	337,1	174,4	1184,8	1960,7	2487,7
	Alle <i>All</i>	97,7	20,3	116,5	80,0	708,6	1023,1	1548,1

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 13a Variable kostnader, 1000 kroner per bruk

Variable costs, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Såkom <i>Cereal seeds</i>	Andre så- varer og pl. <i>Other seeds/plants</i>	Handels- gjødsel <i>Fertilizer</i>	Kalk <i>Lime</i>	Plantevern- midler <i>Pesticides</i>	Konserv. midler <i>Preserva- tives</i>	Krafftør <i>Feed concentrate</i>	Meieri- produkter <i>Dairy products</i>
<i>Østlandet Eastern Norway</i>									
<i>Flatbygder Lowlands</i>									
	100-199,9	8,7	1,9	17,0	1,0	7,5	1,3	195,1	0,6
	200-299,9	13,3	3,1	29,3	0,8	9,0	2,5	231,2	4,1
	300-499,9	24,7	6,9	46,4	4,1	20,1	4,0	185,6	4,6
	500-	40,0	9,9	76,5	6,4	41,2	4,5	205,6	8,5
	Alle <i>All</i>	22,6	6,0	43,9	3,3	20,3	3,3	203,2	4,7
<i>Andre bygder Other parts</i>									
	50- 99,9	1,3	2,8	6,8		1,2	2,4	98,3	1,5
	100-199,9	2,1	1,8	13,0	0,7	2,0	3,3	85,4	1,5
	200-299,9	4,7	3,8	22,8	1,3	3,9	5,6	139,7	2,9
	300-499,9	7,7	4,3	31,8	1,7	4,8	4,0	127,4	0,8
	500-	33,1	4,5	77,3	1,3	25,2	7,0	188,2	3,9
	Alle <i>All</i>	4,7	2,9	20,2	1,0	3,7	4,0	111,0	1,9
<i>Agder & Rogaland</i>									
<i>Jæren</i>									
	100-199,9	1,4	2,1	19,5	1,3	2,0	8,1	207,1	9,7
	200-299,9	1,5	5,5	32,2	0,5	5,9	11,1	278,8	4,1
	300-499,9	1,1	5,0	39,7	3,4	3,1	16,2	290,1	5,0
	Alle <i>All</i>	1,3	4,0	26,8	1,3	3,6	10,3	243,8	6,2
<i>Andre bygder Other parts</i>									
	50- 99,9	1,4	7,7	11,2	0,2	3,2	0,9	125,1	13,3
	100-199,9	0,2	2,7	17,9	1,3	2,0	5,3	153,9	3,5
	200-299,9	1,4	7,0	31,5	4,0	3,5	6,7	178,8	3,2
	300-499,9	2,0	25,5	41,3	2,5	11,0	7,4	150,0	1,9
	Alle <i>All</i>	1,2	9,0	25,4	2,1	4,0	5,5	155,7	4,2
<i>Vestlandet Western Norway</i>									
	35- 49,9		3,2	4,0	0,3	9,9	0,9	10,3	0,6
	50- 99,9		3,7	7,1	0,4	5,6	3,4	51,5	1,1
	100-199,9	0,1	1,8	14,8	1,5	0,9	6,8	144,4	3,8
	200-299,9	0,3	2,5	23,0	1,1	1,6	5,9	144,4	4,9
	300-499,9	3,0	4,0	30,7	2,3	3,6	6,4	210,2	4,5
	Alle <i>All</i>	0,5	2,6	16,0	1,2	2,7	5,6	124,7	3,4
<i>Trøndelag</i>									
<i>Flatbygder Lowlands</i>									
	100-199,9	3,1	3,1	19,4	1,0	1,9	5,3	151,2	3,3
	200-299,9	6,2	2,7	20,1	1,5	4,3	4,8	124,3	1,4
	300-499,9	9,5	4,0	29,2	1,6	7,4	5,5	170,7	1,8
	Alle <i>All</i>	7,1	3,6	24,3	1,4	5,3	5,2	143,1	2,0
<i>Andre bygder Other parts</i>									
	100-199,9	0,4	3,5	18,6	2,0	1,2	6,4	90,1	1,5
	200-299,9	2,4	3,9	25,2	2,7	1,9	8,9	111,2	2,9
	300-499,9	3,0	5,5	30,8	2,6	3,5	10,4	155,4	2,1
	Alle <i>All</i>	1,7	4,0	23,3	2,4	1,9	8,1	110,0	2,2
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>									
	50- 99,9	0,3	1,4	8,1	0,2	0,1	2,7	49,4	1,5
	100-199,9	0,1	2,6	16,8	0,7	0,5	3,6	79,5	1,7
	200-299,9	0,3	3,2	24,8	0,8	0,8	5,8	123,3	2,7
	300-499,9	0,2	3,2	30,8	0,7	0,5	8,9	176,2	2,5
	Alle <i>All</i>	0,2	2,8	21,3	0,7	0,6	5,3	110,0	2,2
<i>Alle bruk All holdings</i>									
	35- 49,9		4,6	3,7	0,2	11,3	0,7	33,6	0,5
	50- 99,9	0,5	3,7	7,6	0,4	3,7	2,8	78,5	2,8
	100-199,9	1,6	2,3	16,0	1,1	2,0	4,9	126,8	2,7
	200-299,9	4,5	3,7	25,6	1,5	4,0	5,8	162,3	3,2
	300-499,9	11,8	6,7	37,5	2,7	10,4	6,1	175,9	3,1
	500-	37,1	11,2	75,7	5,4	36,5	4,9	194,5	7,8
	Alle <i>All</i>	6,5	4,3	25,8	1,7	6,6	5,1	145,7	3,2

Annet fôr <i>Other fodder</i>	Veterinær og insemin. <i>Vet. and insem.</i>	Medisin <i>Medicine</i>	Fjøskontroll + annet til husdyrholdet <i>Misc. costs, livestock production</i>	Innkjøp av dyr <i>Purchase of livestock</i>					Andre forbruksart. <i>Other varia- ble costs</i>	Variable kostn. i alt <i>Total variable costs</i>
				Storfe <i>Cattle</i>	Griser <i>Pigs</i>	Sauer <i>Sheep</i>	Fjørfe <i>Poultry</i>	Geiter o.a. <i>Goats, other</i>		
6,1	11,0	2,0	1,1	1,2	58,1	0,1	26,1		12,9	351,7
8,5	14,2	2,9	1,6	11,6	28,2	0,1	33,3		18,0	411,7
6,9	14,0	2,5	1,3	21,7	57,4	0,1	9,1	0,9	18,1	428,4
7,8	14,1	1,7	1,7	13,9	54,4		18,5		20,7	525,4
7,2	13,4	2,3	1,4	13,9	50,9	0,1	20,3	0,3	17,9	435,0
4,8	10,6	2,5	1,2	1,5	13,5	0,4			10,3	159,1
6,6	9,3	1,9	1,8	6,4	8,1	0,5	3,2	0,5	11,2	159,3
11,1	15,0	3,1	1,8	7,8	2,0	0,2	3,2		18,3	247,2
14,1	17,1	3,9	2,4	16,8	4,5				21,3	262,6
7,9	16,4	2,3	2,7	2,6			22,5		12,0	406,9
8,8	12,4	2,6	1,9	7,8	6,2	0,3	3,1	0,2	14,6	207,3
7,7	30,9	0,7	2,1	6,2	29,7	0,2	2,0		13,0	343,7
12,1	41,4	0,1	3,4	8,0	56,0	0,3		0,1	24,6	485,6
6,1	38,3	0,1	3,4	16,5	75,1	9,4			24,0	536,5
9,0	35,9	0,3	2,8	8,2	47,8	1,7	0,7		19,8	423,5
7,8	8,5	0,9	0,9		30,2				12,8	224,1
12,5	16,0	1,8	1,9	13,5	19,7	0,2	9,8	1,5	14,3	278,0
14,8	15,0	2,7	2,9	16,2	68,5	1,5	2,5		17,5	377,7
14,3	19,5	4,2	4,6	24,0	20,9	0,2		0,4	37,4	367,1
12,8	15,3	2,3	2,5	14,6	34,4	0,6	5,1	0,7	18,8	314,2
0,4	0,5	0,5	0,7	1,9		0,8			8,7	42,7
3,0	5,2	1,3	1,4	1,2	12,9	0,5			9,3	107,6
8,3	15,4	2,3	1,5	9,5	9,8	0,4	0,1	0,1	13,9	235,4
11,2	15,1	3,1	2,0	16,8	10,7	0,2	0,7	0,1	19,5	263,1
11,7	20,5	3,4	2,5	23,3	47,1	0,7	6,9		23,3	404,1
7,6	13,0	2,3	1,7	9,9	13,3	0,4	0,8	0,1	14,6	220,4
7,1	14,5	1,7	1,1	5,6	5,7				17,0	241,0
8,2	13,6	1,3	1,2	3,8	8,3	0,1			12,2	214,0
7,7	14,6	0,8	1,1	17,3	28,0				14,8	314,0
8,3	14,2	1,2	1,3	9,0	12,8				14,4	253,2
6,4	13,6	2,8	1,9	5,1		0,3			14,2	168,0
11,4	17,2	2,2	3,6	14,1		0,1		0,2	18,0	225,9
26,8	22,1	3,1	1,8	7,9					19,9	294,9
12,0	16,5	2,6	2,5	9,0		0,2		0,1	16,7	213,2
3,5	1,9	1,3	1,3			0,4		1,2	7,0	80,3
8,5	7,2	1,5	2,0	4,0		0,7		0,7	12,9	143,0
13,2	16,1	2,3	1,6	2,9		0,1			18,0	215,9
9,4	19,9	3,4	2,5	18,6	1,5	0,3	0,1		27,7	306,4
9,6	12,0	2,1	1,9	6,3	0,3	0,4		0,4	16,9	193,0
0,3	1,3	0,5	0,8	1,4		0,6			10,7	70,2
4,0	6,8	1,4	1,3	0,9	19,1	0,4	2,1	0,2	10,2	146,4
8,0	13,2	1,9	1,7	7,1	13,4	0,4	4,3	0,4	13,3	221,1
11,0	16,8	2,4	2,1	9,9	18,2	0,3	6,7		17,8	295,8
10,4	17,6	2,7	2,0	19,4	33,1	0,5	3,9	0,4	21,6	365,8
8,2	14,7	1,9	2,1	13,6	42,7		16,9		20,2	493,4
8,9	14,5	2,2	1,8	10,2	20,9	0,3	5,4	0,3	16,4	279,8

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 13b Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk

Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Leid arbeid <i>Hired labour</i>		Drivstoff o.l <i>Fuel etc.</i>	Vedlikehold <i>Maintenance</i>				
		Avløser, m.m. <i>Regular paid labour</i>	Sos. utg. <i>Social costs</i>		Mask., redsk. <i>Mach. and equipment</i>	Traktor <i>Tractor</i>	Yrkesbil, skurtr. <i>Farm car, comb. harv.</i>	Driftsbyggn. <i>Out buildings</i>	Grøfter, vannanl. <i>Drainage, water supply</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>									
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	28,2	1,1	7,4	16,2	9,6	1,3	13,6	1,3
	200-299,9	46,8	2,0	14,7	22,4	10,8	3,1	25,1	2,5
	300-499,9	57,9	3,7	21,3	27,7	18,2	6,8	23,6	2,6
	500-	86,1	6,9	38,5	45,5	24,1	14,4	30,7	3,8
	Alle <i>All</i>	57,8	3,8	21,3	28,4	16,3	6,9	24,0	2,6
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	39,7	0,3	5,9	11,0	7,1	1,4	9,0	0,4
	100-199,9	43,2	0,9	10,1	17,0	7,0	1,2	16,8	2,0
	200-299,9	58,8	0,3	14,0	21,7	14,2	1,9	23,3	0,7
	300-499,9	52,0	0,7	17,6	28,9	17,4	3,4	28,6	1,0
	500-	157,1	3,9	22,6	40,2	17,1	7,3	46,7	4,8
	Alle <i>All</i>	52,4	0,7	12,3	20,4	10,9	2,0	20,7	1,5
Agder & Rogaland									
Jæren	100-199,9	74,5	0,1	6,6	19,1	6,4		31,5	0,3
	200-299,9	84,8	1,7	11,4	28,5	16,7	0,9	41,9	1,3
	300-499,9	131,3	0,8	14,6	39,5	10,3	5,1	58,5	3,9
	Alle <i>All</i>	87,0	0,8	9,7	26,1	11,3	1,9	39,5	1,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	40,2	2,2	4,1	11,3	9,2	0,2	4,5	0,5
	100-199,9	51,4	1,3	9,0	24,3	9,8	0,9	19,9	1,1
	200-299,9	74,1	2,6	12,3	23,7	10,2	2,0	24,3	1,3
	300-499,9	75,1	3,0	17,2	32,5	17,5	0,4	34,5	2,8
	Alle <i>All</i>	65,0	2,9	10,7	24,3	11,0	1,1	21,8	1,4
Vestlandet <i>Western Norway</i>	35- 49,9	17,9	2,0	4,2	11,8	2,2		7,2	2,4
	50- 99,9	33,8	1,2	5,1	13,5	5,7	0,5	9,7	0,9
	100-199,9	54,1	0,7	9,0	22,0	8,6	0,8	19,6	0,8
	200-299,9	67,6	0,4	10,4	30,3	9,9	0,9	20,1	0,6
	300-499,9	69,8	1,2	20,2	43,0	13,7	2,0	25,3	1,3
	Alle <i>All</i>	52,5	0,8	9,3	23,5	8,5	0,8	17,6	0,9
Trøndelag									
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	48,4	1,1	9,1	15,4	8,5	2,3	21,1	0,4
	200-299,9	44,7	0,3	10,7	18,8	11,1	2,6	22,4	1,5
	300-499,9	51,0	0,8	13,7	23,0	10,1	4,3	22,9	0,4
	Alle <i>All</i>	50,7	0,7	11,5	19,5	11,3	3,1	22,5	0,9
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	58,2	0,6	9,8	21,2	11,6	1,2	22,1	0,8
	200-299,9	72,8	0,1	13,0	28,3	16,0	0,8	31,5	0,3
	300-499,9	93,8	0,3	14,8	32,7	15,6		27,0	0,3
	Alle <i>All</i>	70,2	0,4	11,9	26,0	14,0	0,8	26,5	0,5
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	50- 99,9	31,8	0,8	5,5	11,3	6,1	0,2	9,3	0,8
	100-199,9	59,2	0,8	9,1	17,8	9,6	2,6	19,7	0,3
	200-299,9	73,8	0,3	12,8	24,9	10,4	1,1	20,5	0,1
	300-499,9	97,7	0,6	19,5	28,0	17,5	2,6	31,7	
	Alle <i>All</i>	68,9	0,6	12,0	21,4	11,1	1,9	21,3	0,2
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9	26,9	3,4	5,1	11,1	4,4	2,6	9,9	1,9
	50- 99,9	38,5	1,4	5,3	12,5	6,5	1,1	9,6	0,7
	100-199,9	50,7	0,8	9,1	19,5	8,8	1,2	19,4	1,0
	200-299,9	62,6	0,9	12,6	24,3	12,0	1,8	24,8	1,1
	300-499,9	68,6	2,0	18,6	29,7	16,2	4,2	27,7	1,6
	500-	103,6	7,4	34,9	44,3	23,7	12,5	32,4	3,6
	Alle <i>All</i>	59,6	1,6	13,2	23,7	11,8	2,7	22,4	1,3

	Vedlikehold i alt	Sum avskrivn.	Maskinleie	Jordleie	Forsik- ringer	El. kraft	Privatbil i J.B.	Admini- strasjon	aste kostn i alt	Kostnader i alt
Jord, veger Agric.land, etc.	Total maintenance	Total depreciation	Rented machinery	Rented farmland	Insurance	Electricity	Private car in agric.	Admini- stration	Total fixed costs	Total costs
2,5	44,5	59,9	17,0	1,9	16,7	18,3	8,2	20,5	223,7	575,4
6,2	70,1	85,4	30,7	7,3	21,3	28,0	9,7	24,0	340,0	751,7
4,8	83,7	103,7	31,3	25,8	21,4	26,3	9,4	28,9	413,4	841,8
8,0	126,5	150,0	52,5	77,6	31,6	30,2	7,8	46,1	653,8	1179,2
5,4	83,6	102,1	33,4	29,1	22,8	26,6	8,9	30,2	419,6	854,6
2,3	31,2	40,2	7,5	0,2	12,0	14,2	11,0	16,3	178,5	337,6
3,2	47,2	52,4	11,0	2,8	13,9	15,5	9,6	17,9	224,5	383,8
3,2	65,0	67,4	11,3	8,1	17,8	20,3	12,4	25,5	300,9	548,1
3,0	82,3	100,0	26,5	10,0	18,1	22,8	9,5	28,8	368,3	630,9
5,0	121,1	158,5	36,2	68,5	27,2	36,8	7,4	37,2	676,5	1083,4
3,2	58,7	66,5	14,1	7,4	15,9	18,5	10,3	22,1	278,9	486,2
1,3	58,6	77,6	28,9	6,6	13,8	20,5	8,7	25,8	321,7	665,4
5,4	94,7	104,5	34,7	13,0	19,0	31,1	9,1	36,2	440,2	925,8
6,6	123,9	103,5	32,9	3,9	18,4	29,3	6,9	37,0	502,5	1039,0
3,9	84,0	92,0	31,0	8,3	16,3	25,9	8,2	32,0	395,2	818,7
3,3	29,0	43,0	12,8	1,7	14,8	13,2	8,2	16,8	186,0	410,1
1,7	57,7	72,0	14,7	4,0	13,0	14,8	9,0	22,0	268,9	546,9
3,3	64,8	90,1	19,2	13,2	13,9	16,7	11,3	25,8	344,0	721,7
4,9	92,6	98,8	42,3	12,8	18,5	20,9	9,6	23,6	414,4	781,5
2,8	62,4	78,7	19,9	8,3	14,4	16,4	9,7	23,1	311,5	625,7
2,2	25,8	31,7	2,3		7,2	5,9	6,2	10,9	114,1	156,8
1,8	32,1	37,3	4,3	1,1	8,7	7,6	6,3	14,1	151,6	259,2
1,6	53,4	74,3	9,3	2,8	12,8	16,3	7,5	18,0	258,2	493,6
2,2	64,0	88,8	15,1	3,3	16,0	16,6	11,5	23,6	317,3	580,4
2,3	87,6	112,7	26,7	5,9	15,8	21,5	13,9	27,9	403,2	807,3
1,9	53,2	70,8	10,5	2,8	12,7	14,6	8,6	18,9	254,7	475,1
1,7	49,4	48,5	9,4	1,3	16,4	12,8	7,0	20,9	224,3	465,3
3,2	59,6	66,4	13,2	4,4	16,4	14,6	6,9	26,3	263,5	477,5
2,2	62,9	75,8	20,6	10,2	20,6	17,9	6,7	29,1	309,3	623,3
2,6	59,9	67,1	14,4	7,0	18,0	15,6	6,9	26,0	277,8	531,0
1,7	58,6	59,0	9,6	2,6	13,6	13,1	10,5	18,5	254,1	422,1
1,9	78,8	62,4	13,4	5,5	15,8	18,2	10,8	22,6	313,4	539,3
4,1	79,7	80,7	27,0	7,5	21,2	26,3	12,1	28,3	391,7	686,6
2,2	70,0	64,3	14,2	4,6	15,8	17,4	10,9	21,9	301,6	514,8
0,2	27,9	29,0	6,6		9,7	10,3	6,7	16,1	144,4	224,7
1,5	51,5	56,3	6,6	0,9	12,3	14,7	9,0	18,6	239,0	382,0
3,5	60,5	77,2	8,4	2,1	17,1	18,2	12,6	25,7	308,7	524,6
1,7	81,5	101,0	8,7	2,4	21,3	19,7	9,0	26,5	387,9	694,3
2,0	57,9	69,2	7,6	1,5	15,4	16,3	9,9	22,2	281,5	474,5
2,0	31,9	34,3	1,8	0,6	8,6	9,2	6,7	13,1	141,6	211,8
1,9	32,3	38,8	7,2	0,8	10,4	11,2	7,3	15,9	169,1	315,5
2,0	51,9	62,8	11,6	2,7	13,7	15,6	8,7	19,3	246,9	468,0
3,7	67,7	78,7	17,6	6,6	17,4	20,3	10,6	25,6	320,6	616,4
3,7	83,1	98,5	26,8	14,3	20,0	23,4	9,5	28,4	393,2	759,0
7,4	123,9	147,8	46,5	72,8	30,6	30,8	8,2	43,9	650,4	1143,8
3,1	65,0	77,3	18,0	10,2	16,7	19,0	9,2	24,0	313,8	593,6

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 14a **Produksjonsinntekter, 1000 kroner per bruk.**

Output, NOK 1000 per holding.

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Hvete <i>Wheat</i>	Oljefrø, a. korn o.l. <i>Oilseeds, other cereals</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Østlandet <i>Eastern Norway</i>							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	34,2	17,8	26,7	3,1		7,7
	200-299,9	59,3	25,0	30,3	6,2	1,1	8,0
	300-499,9	84,8	38,6	99,9	12,3	0,3	72,3
	500-	162,2	54,8	252,3	32,3	6,8	59,5
	Alle <i>All</i>	87,1	35,2	105,3	13,8	1,9	42,7
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	4,8	2,0				0,2
	100-199,9	6,5	5,5	4,7	0,8		0,1
	200-299,9	18,3	14,6	6,6	0,7		21,5
	300-499,9	23,9	27,5	19,7			9,4
	500-	170,4	71,2	110,3			83,7
Alle <i>All</i>	18,1	13,4	10,9	0,6		10,1	
Agder & Rogaland							
Jæren	100-199,9	12,9					1,3
	200-299,9	2,4					11,8
	300-499,9	8,4					29,6
	Alle <i>All</i>	7,1					10,7
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	3,9	1,2			1,8	48,5
	100-199,9	0,4				1,1	9,2
	200-299,9	6,0	0,4		0,4	3,0	21,5
	300-499,9	6,1	8,0	0,3			66,6
	Alle <i>All</i>	4,0	1,8	0,6	0,2	2,1	26,5
Vestlandet <i>Western Norway</i>							
	35- 49,9						0,1
	50- 99,9						1,0
	100-199,9						0,1
	200-299,9						0,1
	300-499,9	15,1					
Alle <i>All</i>	1,8					0,3	
Trøndelag							
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	33,3		0,1			0,2
	200-299,9	61,7	9,9	3,5	1,3		0,3
	300-499,9	103,2	20,5	10,7	0,2	0,5	0,2
	Alle <i>All</i>	76,4	10,1	4,6	0,7	0,1	2,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	0,6					0,3
	200-299,9	5,3	0,3				
	300-499,9	26,4	0,7	1,5			0,2
	Alle <i>All</i>	7,1	0,2	0,3			0,2
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>							
	50- 99,9						0,2
	100-199,9						1,6
	200-299,9						0,2
	300-499,9						0,1
Alle <i>All</i>						0,7	
Alle bruk <i>All holdings</i>							
	35- 49,9		1,3				
	50- 99,9	1,6	0,5	0,7		0,2	6,9
	100-199,9	7,1	2,8	3,4	0,5	0,1	2,2
	200-299,9	22,9	8,2	6,9	1,4	0,5	7,9
	300-499,9	49,9	20,9	40,5	4,5	0,2	33,8
	500-	165,9	51,3	210,9	25,6	6,3	60,4
Alle <i>All</i>	29,2	10,7	24,1	3,0	0,6	14,1	

Planteprodukter

Total crop products

Grønn- saker Vegetables	Frukt og bær Fruit and berries	Grovfôr Coarse fodder	Andre planteprod. Other plant prod.	Planteprod. i alt Total plant prod.
	11,2	4,9		105,6
		9,1		139,0
7,2		9,6	0,7	325,7
34,3	4,3	12,1		618,6
10,8	6,4	9,1	0,3	312,6
		2,1		9,1
	3,4	4,2		25,2
		5,5		67,2
1,8		10,7		93,0
		6,8		442,4
0,3	1,6	5,5		60,5
		3,2	0,2	17,6
12,4		6,0		32,6
0,1		17,0		55,1
5,2		6,3	0,1	29,4
38,3	8,2	1,3		103,2
5,0	3,1	7,1	0,1	26,0
22,3		8,4	13,1	75,1
46,6	14,7	9,1	1,1	152,5
28,5	4,5	7,1	3,9	79,2
	106,7	1,1	0,7	108,6
	59,7	1,3	0,4	62,4
0,7	0,3	3,5	3,7	8,3
		5,5		5,6
		11,6		26,7
0,3	17,5	4,0	1,8	25,7
		7,2		40,8
0,6		2,9		80,2
		6,2		141,5
0,3		5,4		99,8
		6,4		7,3
		10,0		15,6
		16,1		44,9
		9,5		17,3
		2,3		2,5
0,4	2,3	5,2		9,5
		8,7		8,9
		7,0		7,1
0,1	0,9	6,4		8,1
	137,1	0,9	0,5	139,8
5,9	32,5	1,5	0,2	50,0
0,8	2,5	4,9	0,9	25,2
3,1		7,0	1,3	59,2
6,3	1,1	9,8	0,4	167,4
41,6	3,4	11,3		576,7
5,5	5,5	6,5	0,8	100,0

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 14b Produksjonsinntekter, 1000 kroner per bruk.

Output, NOK 1000 per holding.

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Storfe <i>Cattle</i>				Griser <i>Pigs</i>		
		Melk <i>Milk</i>	Livdyr Sold <i>live</i>	Kuslakt <i>Beef (cows)</i>	Annet slakt <i>Beef (other)</i>	Smågris <i>Piglets</i>	Slaktegris <i>Pork</i>	Purker/råner <i>Sows and boars</i>
<i>Østlandet Eastern Norway</i>								
<i>Flatbygder Lowlands</i>								
	100-199,9	60,6	6,2	10,1	14,6	48,1	201,1	13,2
	200-299,9	140,7	10,8	25,2	50,2	67,5	114,2	11,9
	300-499,9	142,0	8,9	30,1	72,1	42,6	158,8	32,5
	500-	197,7	19,1	34,7	60,9	14,9	186,1	4,3
	Alle <i>All</i>	139,2	11,1	26,3	54,1	42,2	162,9	17,7
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	50- 99,9	53,9	1,6	7,1	9,9	90,1	67,6	15,9
	100-199,9	118,6	6,5	18,1	29,8	9,0	22,1	3,6
	200-299,9	212,9	9,8	35,2	47,1	13,3	33,7	20,7
	300-499,9	243,2	12,5	35,5	98,4	8,6	6,7	29,5
	500-	277,9	14,7	39,6	79,5			
	Alle <i>All</i>	162,4	8,1	25,0	45,0	17,1	26,0	13,1
<i>Agder & Rogaland</i>								
<i>Jæren</i>								
	100-199,9	287,1	20,9	46,6	59,1	96,3	161,2	17,1
	200-299,9	560,5	21,1	68,9	98,2	46,5	82,6	30,6
	300-499,9	612,6	18,4	81,5	169,3	-1,3	146,5	
	Alle <i>All</i>	442,6	19,4	59,0	91,5	61,4	118,1	19,8
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	50- 99,9	34,2	4,7	3,6	10,8	1,9	189,1	9,7
	100-199,9	191,7	12,9	28,5	39,8	43,7	46,7	5,0
	200-299,9	243,8	6,8	31,8	86,9	1,4	141,7	0,6
	300-499,9	259,1	20,9	37,7	104,2	0,4	44,6	
	Alle <i>All</i>	197,4	11,4	27,8	60,0	20,4	87,7	3,5
<i>Vestlandet Western Norway</i>								
	35- 49,9	9,3		1,4	2,7			
	50- 99,9	54,6	2,2	5,9	9,9	7,5	27,2	1,0
	100-199,9	208,0	11,2	33,3	42,9	17,7	58,6	3,3
	200-299,9	270,6	9,9	40,1	71,3	2,6	42,2	-0,9
	300-499,9	303,2	11,1	51,3	83,2	1,2	90,8	24,7
	Alle <i>All</i>	188,4	8,4	29,6	43,9	10,2	48,3	3,6
<i>Trøndelag</i>								
<i>Flatbygder Lowlands</i>								
	100-199,9	198,6	11,8	29,2	51,8	13,2	126,5	8,5
	200-299,9	158,3	7,2	27,4	51,2	10,2	110,8	3,3
	300-499,9	161,7	5,8	30,3	93,6	10,2	160,1	36,9
	Alle <i>All</i>	172,2	7,6	29,4	65,7	10,5	124,1	13,8
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	100-199,9	215,4	9,8	29,9	42,3			
	200-299,9	273,2	10,4	47,6	75,5			
	300-499,9	410,5	11,5	55,5	114,8			
	Alle <i>All</i>	272,8	10,4	41,2	68,1			
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>								
	50- 99,9							
	100-199,9	82,8	2,3	11,0	20,9		0,3	
	200-299,9	290,3	6,6	35,2	50,1			
	300-499,9	357,7	8,6	51,7	84,0	0,1	0,1	0,7
	Alle <i>All</i>	195,5	4,7	25,8	40,8		0,1	0,2
<i>Alle bruk All holdings</i>								
	35- 49,9	7,2		1,1	2,1	1,7	18,3	5,3
	50- 99,9	48,2	2,1	5,2	9,6	24,4	60,6	5,3
	100-199,9	160,4	9,1	24,4	35,4	21,2	57,2	4,7
	200-299,9	242,4	9,7	36,0	61,7	18,9	65,3	7,9
	300-499,9	241,6	10,6	39,4	89,3	18,0	93,5	22,3
	500-	211,8	16,6	37,7	68,8	11,7	146,2	3,4
	Alle <i>All</i>	191,8	9,3	29,6	53,2	19,4	72,1	9,1

Husdyrprodukter, eksklusive drifts-, distrikts- og grunntilskudd

Livestock products, price support not included

Livdyr Sold live	Sauer Sheep		Geiter Goats		Fjørfe Poultry		Hester og hestehold	A. inntekter fra husd.h. Livestock, other	Husdyrprod. i alt Livestock total
	Slakt Mutton and lamb	Ull Wool	Livd./slakt Sold live/ meat	Melk Milk	Livd./slakt Sold live/ meat	Egg Eggs			
		0,4	0,1			93,7	24,8	1,3	474,2
		1,6	0,3			144,7	18,3	3,6	589,0
		1,1	0,2	0,2		18,6	29,3	2,6	539,0
		0,5	0,1			50,3	26,3	2,3	597,2
		0,9	0,2	0,1		70,6	24,7	2,6	552,6
0,2	27,1	5,0	1,0	15,2				0,8	295,4
0,9	21,2	4,2	0,5	7,7	1,3	29,2	0,4	2,3	275,4
1,6	9,2	1,7			-0,7	28,0	0,6	2,1	415,2
2,3	21,1	4,8				0,5	-0,4	1,4	464,1
					31,9	197,7		24,8	666,1
1,2	17,9	3,5	0,3	4,9	1,6	27,8	0,3	2,8	357,0
0,7	7,5	2,4			0,1	12,0		1,3	712,3
0,6	13,8	3,8			-10,7	56,1		1,1	973,1
0,3	43,6	10,7						1,1	1082,7
0,6	15,4	4,1			-4,2	27,5		1,1	856,3
1,8	8,4	1,8				0,2		2,1	268,3
0,7	10,9	2,5			-2,4	65,2	2,6	2,8	450,6
1,6	29,9	6,7	0,5	7,9		13,7	0,1	1,2	574,6
0,7	27,0	5,5					-0,4	0,7	500,4
1,1	18,2	4,0	0,1	2,2	-1,1	33,3	1,1	2,0	469,1
0,5	12,1	3,0						0,1	29,1
0,6	18,8	4,6	0,4	11,2			-0,1	0,9	144,7
1,8	15,6	3,8	0,2	4,3	-1,3	12,9		2,0	414,3
2,2	22,0	4,6			-0,1	6,3	0,5	1,3	472,6
1,3	32,5	8,9			24,4			3,2	635,8
1,5	19,3	4,6	0,2	4,4	1,5	7,1	0,1	1,7	372,8
								3,5	443,1
	4,1	0,8				0,1		3,1	376,5
						0,1		4,4	503,1
	1,8	0,4				0,1		3,5	429,1
0,9	37,6	6,7					0,3	1,7	344,6
	22,8	3,3						4,3	437,1
								2,4	594,7
0,4	25,2	4,2					0,1	2,8	425,2
0,4	18,5	4,4	2,4	78,7				0,3	104,7
1,1	40,7	8,6	2,0	54,7		0,2	0,2	0,5	225,3
	2,2	0,3		4,2				6,9	395,8
	6,4	0,9				0,3		0,8	511,3
0,4	19,4	4,0	1,0	30,2		0,1	0,1	2,5	324,8
0,4	9,4	2,3						0,9	48,7
0,6	17,9	4,0	0,7	19,9	8,5	0,5		1,1	208,6
1,0	18,9	4,0	0,4	10,0	7,8	20,6	0,5	1,9	377,5
0,7	11,5	2,3		1,4	24,6	13,6	0,2	3,1	499,3
0,5	10,3	2,4	0,1		8,7	10,8	-0,1	2,3	549,7
0,1	2,3	0,4			42,9	41,8		4,6	588,3
0,7	13,9	3,0	0,2	5,7	14,8	16,0	0,2	2,4	441,4

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 14c Produksjonstilskudd, andre inntekter

Grants, other income

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Refusjon av avløserutg. <i>Refunding of expenses for substitutes</i>	Produksjonstilskudd <i>Production allowances</i>					Tilskudd til melk og kjøtt <i>Allowances milk and meat</i>
			Areal- og kulturil.tilskudd			Husdyr	Bunnfradrag	
			<i>Acreage and cultural landscape support</i>			<i>Livestock</i>	<i>Basic deduction</i>	
			Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Korn <i>Cereals</i>	Salgsavling <i>Crops for sale</i>			
<i>Østlandet Eastern Norway</i>								
<i>Flatbygder Lowlands</i>								
	100-199,9	17,3	13,1	27,6	1,8	31,3	-5,8	17,9
	200-299,9	27,2	27,7	39,7	0,4	53,5	-5,7	29,4
	300-499,9	23,8	24,2	70,5	4,1	49,0	-5,9	30,3
	500-	26,0	30,6	136,1	6,3	57,4	-5,6	34,6
	Alle <i>All</i>	23,7	24,3	70,3	3,4	48,8	-5,8	28,6
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	50- 99,9	32,9	31,7	3,5	0,1	42,9	-6,0	42,7
	100-199,9	30,8	48,5	9,3	0,3	49,1	-5,9	64,6
	200-299,9	43,5	66,5	19,2	1,1	61,3	-5,9	82,3
	300-499,9	37,5	75,8	30,3	0,7	73,6	-6,0	90,0
	500-	31,1	48,2	112,5	6,7	74,7	-6,0	43,0
	Alle <i>All</i>	35,3	55,9	18,3	0,8	56,5	-5,9	70,4
<i>Agder & Rogaland</i>								
<i>Jæren</i>								
	100-199,9	40,8	26,7	4,4	0,2	87,0	-5,3	54,3
	200-299,9	49,2	51,2	3,7	0,5	114,6	-6,0	68,7
	300-499,9	48,0	55,7		2,4	127,9	-6,9	74,4
	Alle <i>All</i>	44,7	40,3	3,1	0,7	102,0	-5,9	63,7
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	50- 99,9	19,0	16,3	8,6	5,6	26,0	-6,5	25,1
	100-199,9	39,6	56,4	1,4	1,1	65,5	-6,1	73,5
	200-299,9	48,6	72,3	8,2	2,7	82,9	-6,0	89,5
	300-499,9	39,3	92,3	13,4	4,8	85,0	-6,0	94,3
	Alle <i>All</i>	39,6	61,5	7,4	3,2	68,4	-6,1	75,2
<i>Vestlandet Western Norway</i>								
	35- 49,9	6,6	6,5		16,1	9,7	-6,0	11,2
	50- 99,9	21,0	26,5		7,0	39,4	-6,0	49,7
	100-199,9	39,0	55,4	0,2	0,2	67,8	-5,9	90,2
	200-299,9	50,2	82,5	0,7	0,1	76,2	-6,2	100,3
	300-499,9	44,7	96,9	11,8	0,1	97,4	-6,0	112,2
	Alle <i>All</i>	36,8	56,7	1,6	2,3	63,9	-6,0	82,4
<i>Trøndelag</i>								
<i>Flatbygder Lowlands</i>								
	100-199,9	36,0	39,3	20,3	0,1	60,5	-6,0	58,6
	200-299,9	30,7	39,0	44,7	0,1	54,7	-6,0	42,7
	300-499,9	31,2	43,9	76,6	0,1	65,0	-6,3	49,7
	Alle <i>All</i>	32,2	41,6	50,9	0,5	59,7	-6,1	49,3
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	100-199,9	43,0	65,5	1,4	0,1	66,3	-6,0	86,9
	200-299,9	47,9	86,0	4,1		80,9	-5,8	99,7
	300-499,9	49,1	87,5	14,0	0,1	91,5	-6,0	114,9
	Alle <i>All</i>	45,9	77,3	4,7	0,1	76,4	-5,9	96,8
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>								
	50- 99,9	24,8	38,1		0,8	61,9	-6,0	108,5
	100-199,9	37,4	70,0	0,1	1,1	72,0	-6,0	141,5
	200-299,9	48,7	98,5	0,6	1,2	71,8	-6,0	179,8
	300-499,9	50,6	118,9		0,8	84,0	-6,0	219,9
	Alle <i>All</i>	42,3	85,6	0,2	1,0	73,4	-6,0	166,2
<i>Alle bruk All holdings</i>								
	35- 49,9	5,2	5,1	0,4	15,7	10,6	-6,0	8,7
	50- 99,9	23,7	26,9	2,0	4,2	42,1	-6,1	53,3
	100-199,9	35,4	50,8	6,2	0,6	61,0	-5,9	79,0
	200-299,9	41,8	64,0	17,7	0,7	69,9	-5,9	85,0
	300-499,9	35,2	61,6	41,6	2,2	70,8	-6,0	83,1
	500-	28,4	37,8	129,7	7,2	61,3	-5,7	40,1
	Alle <i>All</i>	35,4	53,4	23,6	1,8	63,4	-5,9	76,2

og produksjonsinntekter i alt, 1000 kroner per bruk

and total output., NOK 1000 per holding

Tilsk. økol. drift Grants for organic production	Miljø- tilskudd Environ- mental grants	Andre tilskudd Other grants	Tilskudd i alt Total grants	Leieinntekter			Salg av melkekvote Sale of milk quotas	Andre inntekter Other income	I alt Total	Produksjons- inntekter i alt Total Output
				Traktor i skogen	Traktor og mask. annen næring	Yrkesbil brukt privat				
				Rent tractor, forestry	Rent tractor etc., other occupations	Farm car used privately				
	4,2	1,1	108,5	2,7	6,9	0,7		1,3	11,6	699,9
0,6	7,5	3,8	184,1	1,1	13,7			7,5	22,3	934,4
1,2	13,5	5,1	215,8	1,6	12,5	1,2		5,5	20,8	1101,3
3,3	27,6	2,7	319,0	1,1	23,0	-0,9	11,8	10,1	45,0	1579,8
1,3	13,6	3,7	211,9	1,5	14,5	0,4	2,7	6,7	25,8	1102,9
0,9	1,6	7,8	158,1	2,0	3,9			1,0	7,0	469,6
0,4	1,4	13,1	211,6	1,9	2,5	1,7	4,2	0,5	10,7	522,9
1,5	2,8	10,8	283,1	2,4	8,3		7,8	1,1	19,6	785,1
2,0	4,4	12,7	321,0	4,1	10,4	2,0	6,3	1,3	24,1	902,2
	14,0	2,5	326,7	1,8	22,0				23,7	1458,9
0,9	2,7	11,6	246,5	2,4	6,1	1,1	4,9	0,8	15,3	679,3
	0,2	2,3	210,6	0,1	0,7				0,9	941,4
		5,2	287,1	1,0	3,6	0,3			5,0	1297,8
		4,9	306,4	0,5	4,6				5,1	1449,3
0,1	0,2	3,9	252,8	0,5	2,4	0,1			3,1	1141,6
	0,2	2,2	96,5	1,6	1,3				2,8	470,8
0,6		4,6	236,6	1,9	7,9			2,8	12,5	725,7
	0,2	9,0	307,4	3,5	11,1			0,8	15,5	972,6
1,6	0,2	12,6	337,5	5,1	19,9		2,6	8,3	35,9	1026,3
0,5	0,1	6,7	256,5	2,8	10,9		0,4	2,7	16,8	821,6
		46,3	90,4	0,3	1,4			0,1	1,8	229,9
0,3		41,5	179,4	0,8	2,8	0,3	2,8	4,0	10,7	397,2
0,3	0,2	10,6	258,0	2,5	6,3	0,2		1,7	10,8	691,4
0,5	0,1	10,9	315,3	2,6	4,6				7,2	800,7
4,9	1,5	18,3	381,8	1,4	10,4	1,6			13,4	1057,7
0,7	0,2	19,6	258,2	2,0	5,5	0,3	0,6	1,6	10,1	666,8
	2,4	8,3	219,5	2,7	3,1	0,4		2,6	8,8	712,2
1,6	18,4	1,6	227,5	0,9	2,7	0,5		1,7	5,8	690,0
16,2	10,1	7,1	293,6	4,0	5,4		1,7	1,7	12,9	951,1
5,2	11,9	5,0	250,2	2,2	3,6	0,3	0,5	1,9	8,5	787,6
	0,2	14,4	271,8	2,0	4,3	1,0		-0,5	6,8	630,5
	0,6	12,9	326,3	2,0	6,6			1,1	9,7	788,7
0,5	0,9	8,7	361,2	2,2	35,8			-2,9	35,1	1035,9
0,1	0,5	12,8	308,7	2,1	10,9	0,4		-0,4	13,0	764,2
		10,7	238,8	3,4	2,3			9,7	15,4	361,4
1,2	0,2	16,1	333,6	2,2	1,5	0,6	7,1	0,1	11,5	579,9
		8,9	403,5	1,2	4,3	-0,2		0,1	5,3	813,5
		14,1	482,3	4,0	2,3	0,6			6,9	1007,6
0,5	0,1	12,9	376,2	2,4	2,6	0,3	2,7	1,1	9,0	718,1
		38,6	78,3	0,5	8,5			9,4	18,3	285,1
0,4	0,4	23,4	170,3	1,5	2,6	0,3	1,3	3,6	9,3	438,2
0,4	0,9	10,1	238,5	2,1	4,4	0,7	1,9	1,1	10,2	651,4
0,6	4,3	7,8	285,9	1,8	7,3	0,1	1,3	1,9	12,4	856,8
3,1	6,9	9,3	307,8	2,8	11,7	0,9	1,3	2,8	19,4	1044,3
2,6	23,8	3,5	328,7	1,3	23,1	-0,7	9,3	7,9	40,8	1534,5
1,1	4,4	10,3	263,7	2,0	7,7	0,4	2,0	2,4	14,5	819,6

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 15 **Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk**

Net costs of mechanisation, NOK 1000 per holding

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Avskrivninger og vedlikehold <i>Depreciation and maintenance</i>	Drivstoff <i>Fuel</i>	Leieutgifter mask. og redsk. <i>Rented machinery</i>	Rentekrav 5,0 % <i>Required return on capital</i>	Brutto meka- niseringskostnad <i>Total costs of mechanisation</i>	Leieinntekter <i>Income, rent of machinery</i>	Nettomek- kostnad <i>Net costs of mechan.</i>
<i>Østlandet Eastern Norway</i>								
<i>Flatbygder Lowlands</i>								
	100-199,9	52,5	7,4	17,0	7,0	83,9	10,3	73,6
	200-299,9	73,2	14,7	30,7	12,4	131,0	14,8	116,2
	300-499,9	107,2	21,3	31,3	16,5	176,3	15,3	161,0
	500-	178,8	38,5	52,5	29,2	299,0	23,2	275,8
	Alle <i>All</i>	105,9	21,3	33,4	16,9	177,5	16,4	161,1
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	50- 99,9	37,4	5,9	7,5	6,3	57,1	6,0	51,1
	100-199,9	53,9	10,1	11,0	8,4	83,4	6,1	77,3
	200-299,9	73,9	14,0	11,3	11,4	110,6	10,7	99,9
	300-499,9	103,5	17,6	26,5	16,6	164,2	16,5	147,7
	500-	147,7	22,6	36,2	27,1	233,6	23,7	209,9
	Alle <i>All</i>	69,0	12,3	14,1	11,0	106,4	9,5	96,9
<i>Agder & Rogaland</i>								
<i>Jæren</i>								
	100-199,9	49,1	6,6	28,9	8,4	93,0	0,9	92,1
	200-299,9	84,5	11,4	34,7	11,1	141,7	5,0	136,7
	300-499,9	94,9	14,6	32,9	11,3	153,7	5,1	148,6
	Alle <i>All</i>	71,9	9,7	31,0	9,9	122,5	3,1	119,4
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	50- 99,9	43,0	4,1	12,8	6,5	66,4	2,8	63,6
	100-199,9	69,8	9,0	14,7	10,8	104,3	9,7	94,6
	200-299,9	78,4	12,3	19,2	14,6	124,5	14,6	109,9
	300-499,9	99,9	17,2	42,3	16,0	175,4	25,0	150,4
	Alle <i>All</i>	74,7	10,7	19,9	12,5	117,8	13,6	104,2
<i>Vestlandet Western Norway</i>								
	35- 49,9	29,2	4,2	2,3	4,3	40,0	1,7	38,3
	50- 99,9	39,8	5,1	4,3	5,4	54,6	3,9	50,7
	100-199,9	65,4	9,0	9,3	8,9	92,6	9,1	83,5
	200-299,9	81,8	10,4	15,1	12,5	119,8	7,2	112,6
	300-499,9	109,2	20,2	26,7	17,7	173,8	13,4	160,4
	Alle <i>All</i>	66,0	9,3	10,5	9,5	95,3	7,8	87,5
<i>Trøndelag Trøndelag</i>								
<i>Flatbygder Lowlands</i>								
	100-199,9	50,9	9,1	9,4	8,1	77,5	6,2	71,3
	200-299,9	68,3	10,7	13,2	11,2	103,4	4,1	99,3
	300-499,9	77,3	13,7	20,6	12,4	124,0	9,4	114,6
	Alle <i>All</i>	70,0	11,5	14,4	11,4	107,3	6,1	101,2
<i>Andre bygder Other parts</i>								
	100-199,9	60,8	9,8	9,6	7,5	87,7	7,3	80,4
	200-299,9	75,9	13,0	13,4	10,9	113,2	8,6	104,6
	300-499,9	93,8	14,8	27,0	16,4	152,0	38,0	114,0
	Alle <i>All</i>	72,5	11,9	14,2	10,4	109,0	13,4	95,6
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>								
	50- 99,9	29,4	5,5	6,6	3,4	44,9	5,7	39,2
	100-199,9	60,4	9,1	6,6	7,9	84,0	4,3	79,7
	200-299,9	80,8	12,8	8,4	14,4	116,4	5,2	111,2
	300-499,9	105,1	19,5	8,7	16,3	149,6	6,9	142,7
	Alle <i>All</i>	72,7	12,0	7,6	11,2	103,5	5,3	98,2
<i>Alle bruk All holdings</i>								
	35- 49,9	33,4	5,1	1,8	3,9	44,2	8,9	35,3
	50- 99,9	39,6	5,3	7,2	5,9	58,0	4,4	53,6
	100-199,9	59,5	9,1	11,6	8,5	88,7	7,3	81,4
	200-299,9	76,4	12,6	17,6	12,4	119,0	9,1	109,9
	300-499,9	101,2	18,6	26,8	15,9	162,5	15,4	147,1
	500-	171,9	34,9	46,5	28,6	281,9	23,7	258,2
	Alle <i>All</i>	77,5	13,2	18,0	12,1	120,8	10,2	110,6

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 16 *Driftsresultater i jordbruket,*
Operating results, agriculture.

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Resultat før avskrivning <i>Result before</i> <i>depreciation</i>	Drifts- overskudd <i>Net income</i> <i>agriculture</i>	Kalkulert rente 5,0 % <i>Required return</i> <i>on capital</i>	Familiens arbeidsforstjeneste <i>Family labour income</i>	
					per bruk <i>per holding</i>	per årsverk <i>per man-year</i>
<i>Østlandet Eastern Norway</i>						
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	184,4	124,5	52,1	72,4	85,1
	200-299,9	268,1	182,7	87,8	94,9	81,9
	300-499,9	363,2	259,4	95,6	163,9	136,6
	500-	550,6	400,6	130,8	269,8	197,6
	Alle <i>All</i>	350,4	248,3	94,0	154,3	132,9
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	172,2	132,0	36,0	96,0	81,0
	100-199,9	191,5	139,1	40,4	98,7	86,4
	200-299,9	304,4	237,0	57,5	179,5	121,0
	300-499,9	371,3	271,3	82,8	188,5	123,3
	500-	534,0	375,5	142,7	232,8	153,3
	Alle <i>All</i>	259,6	193,1	54,8	138,3	105,7
<i>Agder & Rogaland</i>						
Jæren	100-199,9	353,6	276,0	81,1	194,9	144,7
	200-299,9	476,5	372,0	106,7	265,3	149,1
	300-499,9	513,8	410,3	112,7	297,6	154,6
	Alle <i>All</i>	414,9	322,9	94,9	228,0	143,6
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	103,7	60,7	32,4	28,3	31,9
	100-199,9	250,8	178,8	59,6	119,2	90,2
	200-299,9	341,0	250,9	89,8	161,1	104,2
	300-499,9	343,6	244,8	89,5	155,3	93,8
	Alle <i>All</i>	274,6	195,9	70,1	125,8	90,7
<i>Vestlandet Western Norway</i>						
Flatbygder <i>Lowlands</i>	35- 49,9	104,8	73,1	22,3	50,8	44,3
	50- 99,9	175,3	138,0	27,9	110,1	91,8
	100-199,9	272,1	197,8	58,5	139,3	100,0
	200-299,9	309,1	220,3	74,0	146,3	98,3
	300-499,9	363,1	250,4	105,9	144,5	77,8
	Alle <i>All</i>	262,5	191,7	57,7	134,0	95,3
<i>Trøndelag</i>						
Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	295,4	246,9	44,7	157,0	128,2
	200-299,9	278,9	212,5	55,5	255,4	204,9
	300-499,9	403,6	327,8	72,4	205,2	133,0
	Alle <i>All</i>	323,7	256,6	59,5	197,1	159,4
Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	267,4	208,4	50,2	158,2	105,7
	200-299,9	311,8	249,4	57,7	191,7	122,2
	300-499,9	430,0	349,3	74,2	275,1	180,0
	Alle <i>All</i>	313,7	249,4	57,4	192,0	125,5
<i>Nord-Norge Northern Norway</i>						
Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	165,7	136,7	20,8	115,9	104,6
	100-199,9	254,2	197,9	39,4	158,5	126,3
	200-299,9	366,1	288,9	58,6	230,3	156,5
	300-499,9	414,3	313,3	76,2	237,1	140,2
	Alle <i>All</i>	312,8	243,6	51,1	192,5	137,8
<i>Alle bruk All holdings</i>						
Alle bruk <i>All holdings</i>	35- 49,9	107,6	73,3	25,2	48,1	47,4
	50- 99,9	161,5	122,7	30,5	92,2	82,4
	100-199,9	246,2	183,4	51,0	132,4	105,2
	200-299,9	319,1	240,4	71,3	169,1	118,8
	300-499,9	383,8	285,3	88,3	197,0	136,2
	500-	538,5	390,7	128,7	262,0	184,7
	Alle <i>All</i>	303,3	226,0	66,9	159,1	118,9

1000 kroner per bruk

NOK 1000 per holding

Lønnsevne <i>Capacity to pay</i>			Vederlag til arbeid og egenkapital <i>Return on labour and own capital</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital <i>Return on family labour and own capital</i>	
i alt	kr per time	i %	per bruk	per årsverk	per bruk	per årsverk
<i>total</i>	<i>NOK per hour</i>	<i>in %</i>	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>
101,7	57,35	42	134,1	139,5	104,8	123,2
143,7	57,84	43	187,7	139,4	138,9	119,8
225,5	84,72	63	274,4	190,3	212,8	177,4
362,8	113,07	87	429,5	246,9	336,5	246,4
215,9	83,15	62	264,7	188,1	203,1	175,0
136,0	54,52	41	163,7	121,1	123,7	104,4
142,8	58,15	44	170,5	128,1	126,4	110,6
238,6	75,64	59	271,3	158,7	212,2	143,0
241,2	76,30	58	295,9	172,7	243,2	159,1
393,8	100,03	71	476,5	223,3	315,5	207,7
191,4	68,28	52	227,0	149,4	173,9	132,9
269,5	90,06	69	313,1	193,0	238,5	177,1
351,8	90,48	68	389,8	185,0	303,3	170,5
429,7	95,15	75	485,3	198,3	353,2	183,5
315,8	88,55	69	357,8	185,1	270,0	170,0
70,7	34,07	30	89,3	79,4	46,9	52,9
171,9	61,36	45	200,6	132,1	147,9	111,8
237,8	69,26	53	284,5	152,9	207,8	134,4
233,4	63,38	49	286,0	143,3	207,9	125,6
193,7	62,96	48	230,2	138,0	162,3	117,0
70,7	30,98	25	89,6	72,4	69,7	60,8
145,1	57,04	47	162,2	117,7	127,2	106,1
194,1	64,79	52	228,6	140,8	173,8	124,8
214,3	65,85	53	246,0	139,5	178,0	119,6
215,5	53,32	43	277,8	126,8	206,8	111,4
187,3	61,95	50	219,8	134,1	166,5	118,4
202,0	78,81	57	233,3	167,9	188,3	153,8
307,2	114,51	86	350,8	241,2	299,0	239,8
340,2	86,05	70	369,8	172,6	234,8	152,2
248,5	93,81	69	282,9	197,0	231,5	187,3
217,0	68,20	54	250,4	145,2	191,6	128,0
264,6	77,76	61	293,8	159,3	220,9	140,8
369,2	105,58	82	413,4	218,1	319,3	208,9
262,6	79,02	62	296,6	164,7	226,0	147,8
148,5	63,70	49	161,3	127,6	128,7	116,1
218,5	78,61	62	241,5	160,3	181,5	144,7
304,4	92,98	76	326,3	183,9	252,2	171,4
335,4	86,50	69	358,5	170,6	260,2	153,9
262,0	84,18	67	284,3	168,5	214,8	153,7
78,4	36,40	30	95,9	82,1	65,6	64,7
132,1	54,13	44	151,2	114,3	111,3	99,5
183,9	67,95	52	214,7	146,4	163,2	129,7
232,6	75,39	58	267,3	159,8	203,8	143,1
267,6	83,78	64	315,1	182,0	244,5	169,0
373,0	108,42	83	438,9	235,4	327,9	231,2
220,3	75,26	58	256,9	161,9	195,7	146,2

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Østlandet <i>Eastern Norway</i>			
		Flatbygder <i>Lowlands</i>			
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		14	12	33
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	46	46	46
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	246	403	311
herav leid	of which rented land	" "	57	175	118
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	1631591	2156806	1824680
Varelager	<i>Stocks</i>	"	95559	155943	111747
Buskap	<i>Livestock</i>	"	270058	368475	298480
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	117271	181658	150971
Traktor	<i>Tractors</i>	"	143171	181900	161177
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	673521	921021	762804
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	332011	347808	339501
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	3546	4012	3735
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2965	2833	2810
Arealbruk:	<i>Land use:</i>				
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	55,2	82,4	67,4
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "			
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	190,1	321,0	243,7
Annet	<i>Other</i>	" "	0,2		0,1
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>				
Korn	<i>Cereals</i>	kg	376	391	381
Poteter	<i>Potatoes</i>	"			2500
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	394	398	389
I alt	<i>Total</i>	"	390	397	387
Storfehold:	<i>Cattle:</i>				
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	18,6	23,0	20,2
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	30,0	46,2	35,2
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	6,6	7,9	6,4
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6652	6747	6629
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	111408	139471	119888
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	113680	136364	119737
Kraffôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	8541	9469	8792
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	10,2	14,0	12,0
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,56	3,57	3,57
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	26,45	26,96	27,28
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	31,83	33,58	32,73
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	396164	497886	427719
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	60786	52458	54977
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	8860	10064	9055
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	53275	69384	55815
" annet storfe kjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	94975	200180	124862
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	6025	33048	16981
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	16924	18737	24064
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	640	37357	13971
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	491	495	525
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	2523	2165	2305
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	146819	172860	149129
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	126770	147368	121910
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	98707	116417	91489

¹ FU_m = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions

Størrelsesgrupper	Farm size	daa	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		14	12	33
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	903286	1291595	1051154
Planteprodukter	Plant products	"	42735	80611	62034
Husdyrprodukter	Livestock products	"	561978	823544	646430
Tiilskudd	Support	"	279271	365849	315669
Andre inntekter	Other income	"	19302	21592	27021
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	283916	418134	333767
Såvarer	Seeds	"	10959	22534	16222
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	29374	34500	30596
Plantevernmidler	Pesticides	"	3781	5315	4472
Konserveringsmidler	Preservatives	"	4784	12294	6933
Førmidler	Fodder	"	178650	230738	196838
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	23689	30646	25580
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	14429	51553	27701
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	18251	30555	25427
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leid arbeid	Hired labour	"	72561	129352	102996
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	26193	45696	37983
Traktor	Tractors	"	11005	26460	20275
Driftsbygninger	Outbuildings	"	25093	38282	31363
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	7777	6819	7747
Drivstoff	Fuel	"	13288	28146	19524
Maskinleie	Rented machinery	"	32239	47856	43036
Jordleie	Rented farmland	"	8853	32905	20808
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	91341	108730	97517
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	572265	882380	715016
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	331021	409215	336138
Avskrivninger:	Depreciation:				
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	18941	27289	23876
Traktor	Tractors	"	19111	27064	23961
Driftsbygninger	Outbuildings	"	46010	53559	47007
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2609	2022	2209
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5,0 %	"	81152	104505	89824
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	244350	299281	239085
+ " skogbruk	+ " forestry	"	2857	21328	20172
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	31117	51972	38644
+ " a, Næring	+ " other off-farm	"	-296	3059	987
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5060	7368	6499
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	260617	232798	226548
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	39744	45697	45239
+ Fam, arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	7102	2367	3874
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	4251	16494	10215
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	60009	90891	71118
= Nettoinntekt	= Total net income	"	534793	589471	520145
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	81583	93155	81111
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	229367	350185	285242
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	120567	-9542	56359
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:				
Jordbruk	Agriculture	"	1631591	2156806	1824680
Skogbruk	Forestry	"	135674	196296	169852
A.næring + till.næring	Other occupations	"	138029	210072	189141
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	680820	631653	640678
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	230978	523479	404234
Eiendeler i alt	Total assets	"	2817092	3718307	3228585
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	266417	525595	392731
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	923457	1373994	1068232
Egenkapital	Own capital	"	1627218	1818717	1767622

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Østlandet <i>Eastern Norway</i>				
		Andre bygder <i>Other parts</i>				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		28	27	12	72
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	50	47	47	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	154	254	341	218
herav leid	of which rented land	" "	40	91	133	74
Eiendeler i jordbruket	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	900215	1252773	2041389	1195442
Varelager	<i>Stocks</i>	"	54789	71679	105080	67748
Buskap	<i>Livestock</i>	"	156333	219484	300324	201520
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	99097	83053	210769	108640
Traktor	<i>Tractors</i>	"	119673	151689	212258	144032
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	319324	461904	967624	469397
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	151000	264965	245334	204104
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	3144	3718	3780	3446
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2608	2942	3047	2788
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	2,1	6,1	9,5	4,7
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,3		2,8	0,6
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	151,7	247,9	328,8	213,0
Annet	<i>Other</i>	" "				
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	kg	322	294	283	295
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1539	2000	2318	2090
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEMFUm ¹	346	340	345	344
I alt	<i>Total</i>	"	345	339	344	343
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	12,6	16,0	20,0	14,9
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	17,8	25,8	34,0	23,1
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	2,1	4,0	8,6	3,8
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6196	6527	6160	6279
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	69868	93119	106240	82945
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	68404	92464	104425	81985
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	7392	8324	7952	7860
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	12,0	15,5	16,4	14,3
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,42	3,41	3,51	3,43
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	25,97	25,71	26,66	26,03
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	30,43	30,95	32,00	31,11
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	238829	317899	372962	284738
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	59357	59185	59417	59278
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	22267	29396	27181	25321
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	34590	47190	51532	41203
" annet storfe kjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	42468	64770	156882	68758
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	17423	26337	38887	23876
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	12450	15497	15676	13447
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	5514	2934	902	3435
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	580	405	477	476
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	2917	2286	2106	2447
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	139358	140625	153514	141743
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	120862	119555	138771	122827
Fam. arbeidsfortj. /Årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	97966	103525	107567	101229

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		28	27	12	72
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	618546	816154	1029652	747511
Planteprodukter	Plant products	"	6239	8723	34082	11431
Husdyrprodukter	Livestock products	"	333851	448290	597954	411580
Tilskudd	Support	"	271364	345206	379773	313205
Andre inntekter	Other income	"	7093	13936	17843	11296
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	168884	235429	311322	213146
Såvarer	Seeds	"	2774	4651	10204	4671
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	13268	21113	24649	17654
Plantevernmidler	Pesticides	"	617	776	2361	941
Konserveringsmidler	Preservatives	"	5504	8460	5315	6385
Fôrmidler	Fodder	"	104554	149091	178898	131398
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	18040	21785	25937	20121
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	8125	8387	34279	12305
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	16002	21168	29680	19671
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leid arbeid	Hired labour	"	61009	77162	62518	67504
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	21979	27109	36694	25725
Traktor	Tractors	"	7788	16025	18010	12270
Driftsbygninger	Outbuildings	"	18332	27121	40219	24797
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	5078	5121	4667	4730
Drivstoff	Fuel	"	11887	14534	16116	13000
Maskinleie	Rented machinery	"	10234	11702	27893	13577
Jordleie	Rented farmland	"	4977	6210	9702	5903
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	62352	86634	89230	74900
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	372519	507047	616371	455552
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	246028	309107	413281	291959
Avskrivninger:	Depreciation:					
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	16258	12278	28419	16396
Traktor	Tractors	"	17188	21851	31886	20748
Driftsbygninger	Outbuildings	"	23409	32490	55547	31517
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1597	1790	1431	1612
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	44569	62147	100652	59161
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	187575	240698	295998	221687
+ " skogbruk	+ " forestry	"	8686	5880	15955	8316
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	28339	39124	36431	32824
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	9278	4485	1770	7344
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5452	-749	16873	4660
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	177864	170937	130599	164000
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	41708	28005	740	29762
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	300	1510	2008	1018
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12758	11814	8221	11810
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	24978	69322	67812	48092
= Nettoinntekt	= Total net income	"	446983	432382	440782	433330
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	66331	64373	36185	59388
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	524667	382860	358543	446354
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-29446	-57775	-6207	-33155
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:					
Jordbruk	Agriculture	"	900215	1252773	2041389	1195442
Skogbruk	Forestry	"	78970	131180	78835	94193
A.næring + till næring	Other occupations	"	201024	206151	266456	206138
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	396624	538638	416914	443927
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	440403	388570	343561	408434
Eiendeler i alt	Total assets	"	2017236	2517312	3147155	2348134
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	159205	264158	281338	210964
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	280723	747160	790340	533208
Egenkapital	Own capital	"	1577308	1505995	2075477	1603962

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Agder og Rogaland <i>Agder and Rogaland</i> Jæren			
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	Alle
Antall bruk	Number of holdings		6	10	20
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	45	41	43
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	151	254	228
herav leid	of which rented land	" "	3	39	20
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	1205832	2047312	1683702
Varelager	<i>Stocks</i>	"	58914	103344	90958
Buskap	<i>Livestock</i>	"	211866	371909	323949
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	66241	55544	72549
Traktor	<i>Tractors</i>	"	71912	110445	88595
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	479480	784287	628374
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	317419	621782	479278
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	3282	3896	3768
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2546	3083	2829
Arealbruk:	<i>Land use:</i>				
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>		8,5	4,3
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,1	3,6	4,2
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	149,4	241,9	218,9
Annet	<i>Other</i>	" "	1,7		0,5
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>				
Korn	<i>Cereals</i>	kg		437	437
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	2000	3296	2822
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFUm ¹	550	598	570
I alt	<i>Total</i>	"	544	595	567
Storfehold:	<i>Cattle:</i>				
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	15,8	28,3	24,9
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	24,8	42,7	36,6
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	5,5	7,1	6,6
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6376	6713	6501
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	87257	167871	142237
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	83680	170296	144333
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	7200	6748	7056
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	9,5	8,6	8,8
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,40	3,64	3,60
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	26,50	27,04	26,95
Annet storfekjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	32,01	31,69	31,90
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	296442	610417	511866
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	59000	47200	53100
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"		11800	5900
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	41771	69909	61052
" annet storfekjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	83021	121182	108795
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	5174	7043	6416
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	2765	21753	14533
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	10214	2572	6360
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	465	478	489
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	3149	3189	3096
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	149817	202009	183147
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	131557	195214	170611
Fam. arbeidsfortj. /årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	108142	168208	145926

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Agder og Rogaland Agder and Rogaland Jæren			
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	Alle
Antall bruk	Number of holdings		6	10	20
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	664013	1120982	985873
Planteprodukter	Plant products	"	3328	18697	24322
Husdyrprodukter	Livestock products	"	434213	825833	702605
Tilskudd	Support	"	224429	271614	255473
Andre inntekter	Other income	"	2043	4839	3473
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	188004	311233	280656
Såvarer	Seeds	"	819	5610	3854
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	20923	29017	26250
Plantevernmidler	Pesticides	"	1378	4360	3083
Konserveringsmidler	Preservatives	"	7008	12584	10279
Fôrmidler	Fodder	"	123894	203098	185349
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	17839	33545	29198
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	4217	6672	5851
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	11926	16348	16792
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"			
Leid arbeid	Hired labour	"	63494	69187	78122
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	19144	24601	27654
Traktor	Tractors	"	6595	13391	9901
Driftsbygninger	Outbuildings	"	24784	42079	38694
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	334	6152	4739
Drivstoff	Fuel	"	6560	10377	9323
Maskinleie	Rented machinery	"	11911	33305	26800
Jordleie	Rented farmland	"	1333	12519	6659
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	53160	87305	78795
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	375318	610148	561342
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	288695	510834	424531
Avskrivninger:	Depreciation:	"			
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	9825	14685	14717
Traktor	Tractors	"	10828	21343	18271
Driftsbygninger	Outbuildings	"	35821	55299	46834
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3272	8460	6234
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	62105	103113	85383
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	228949	411047	338476
+ " skogbruk	+ " forestry	"	630	-4	37
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	1683	6903	6316
+ " a. næring	+ " other off- farm	"	70	4247	3689
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	13201	2078	4999
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	294372	155208	200800
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	25007	18299	19587
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		710	355
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7724	10795	7933
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	50238	86964	71868
= Nettoinntekt	= Total net income	"	521398	522319	510324
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	69629	29538	22116
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	665224	259943	332678
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-4430	-7854	-7004
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"			
Jordbruk	Agriculture	"	1205832	2047312	1683702
Skogbruk	Forestry	"	333	2200	3850
A.næring + till næring	Other occupations	"	120275	174367	127562
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	472495	773373	678545
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	532790	319959	348788
Eiendeler i alt	Total assets	"	2331725	3317211	2842448
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	105105	333084	265788
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	677879	1142499	973879
Egenkapital	Own capital	"	1548741	1841629	1602780

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Agder og Rogaland <i>Agder and Rogaland</i>				
		Andre bygder <i>Other parts</i>				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		24	13	8	48
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	46	43	42	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	165	247	359	214
herav leid	of which rented land	" "	54	114	143	84
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	1248279	1796434	2007951	1482630
Varelager	<i>Stocks</i>	"	51795	72087	87637	61175
Buskap	<i>Livestock</i>	"	178780	252438	302797	212774
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	94880	95645	154458	100426
Traktor	<i>Tractors</i>	"	160212	154398	188936	155099
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	517180	904277	751353	649432
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	245432	317589	522772	303724
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	2834	3282	3890	3090
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2369	2539	3080	2497
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>		5,0	8,5	2,8
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,2	0,4	2,0	0,5
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	165,0	241,6	348,9	210,4
Annet	<i>Other</i>	" "				
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	kg		432	441	437
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1143	1409	575	842
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEMFUm ¹	401	401	290	369
I alt	<i>Total</i>	"	401	401	292	369
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	13,6	17,0	18,1	14,8
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	19,4	29,6	39,1	24,8
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	3,9	6,9	6,4	4,9
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6303	6330	6467	6331
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	75434	96052	100590	82555
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	77328	94102	98409	83051
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	7763	8212	8925	8167
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	12,2	14,2	19,3	14,2
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,40	3,48	3,53	3,45
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	25,61	26,65	27,57	26,39
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	31,47	31,65	33,49	32,02
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	256120	334598	355337	285021
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	59000	59000	59000	58877
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	16794	19691	23641	18139
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	36095	43772	52119	39178
" annet storfe kjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	49401	112998	145344	80655
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	16241	27909	30140	21078
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	14935	7197	27815	14771
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	5237	5579	1255	4347
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	609	455	416	507
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	2663	2385	1837	2355
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	123737	161829	127823	133154
Vederl til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	101069	143832	106555	111895
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	79871	109502	75074	85587

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Agder og Rogaland Agder and Rogaland Andre bygder Other parts				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		24	13	8	48
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	639902	843706	982997	731950
Planteprodukter	Plant products	"	7916	10164	16013	9658
Husdyrprodukter	Livestock products	"	361787	504145	581870	423973
Tilskudd	Support	"	259642	322279	358630	286615
Andre inntekter	Other income	"	10556	7118	26484	11703
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	200186	254844	322868	228774
Såvarer	Seeds	"	1553	3918	6249	2883
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	21077	31980	38507	26085
Plantevernmidler	Pesticides	"	1089	2559	2804	1734
Konserveringsmidler	Preservatives	"	6329	7636	7849	6701
Førmidler	Fodder	"	119317	155120	179389	135763
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	18463	21549	31354	20712
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	18541	16552	33165	19281
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	13818	15531	23552	15616
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leid arbeid	Hired labour	"	54878	68593	78824	61768
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	24876	23584	33969	25093
Traktor	Tractors	"	11482	11979	21371	13053
Driftsbygninger	Outbuildings	"	19718	19156	43367	22621
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2430	3501	8998	4071
Drivstoff	Fuel	"	9632	11762	17605	11260
Maskinleie	Rented machinery	"	13759	15609	21847	15277
Jordleie	Rented farmland	"	2990	12374	10339	6674
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	60182	65069	74195	62450
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	400134	486471	633382	451040
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	239767	357235	349615	280909
Avskrivninger:	Depreciation:					
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	14915	19905	33612	18719
Traktor	Tractors	"	23652	24889	30070	23912
Driftsbygninger	Outbuildings	"	30908	49210	46244	37645
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2886	4827	6602	3928
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	60571	91479	98768	73375
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	167406	258405	233087	196705
+ " skogbruk	+ " forestry	"	8321	4804	3558	5806
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	14084	6780	17961	12576
+ " a. næring	+ " other off- farm	"	16613	-231	22247	11952
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	34994	-4853	1658	16595
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	169535	269666	100367	184753
+ Pensjoner/sykepengar	+ Pensions/sick pay	"	50979	7399	42696	40426
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	20342		8713	11771
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5323	5294	4389	5152
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	57529	63175	71384	61769
= Nettoinntekt	= Total net income	"	430068	484088	363293	423967
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	50164	7540	-79564	16412
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	157959	305036	267504	220050
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-81494	13266	-37670	-45337
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:					
Jordbruk	Agriculture	"	1248279	1796434	2007951	1482630
Skogbruk	Forestry	"	101277	196922	299406	168740
A.næring + till næring	Other occupations	"	89167	65801	262026	129897
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	557081	575195	467611	549718
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	233295	264834	340159	251173
Eiendeler i alt	Total assets	"	2229099	2899186	3377153	2582157
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	228636	146732	250792	202236
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	848582	1093038	1526491	1040308
Egenkapital	Own capital	"	1151880	1659416	1599870	1339613

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Vestlandet <i>Western Norway</i>					
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		10	40	20	6	78
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	45	45	44	42	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	82	149	244	354	186
herav leid	of which rented land	" "	13	32	87	145	58
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	680830	1074343	1352073	2362931	1207217
Varelager	<i>Stocks</i>	"	32042	57778	80304	122288	66420
Buskap	<i>Livestock</i>	"	103662	185084	235508	315769	200392
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	50293	74333	103811	186602	90470
Traktor	<i>Tractors</i>	"	57470	89063	139170	183898	108321
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	255648	425894	563062	1012684	486190
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	181716	242191	230219	541689	255424
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	2543	2920	3279	4121	3068
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2053	2281	2423	3276	2367
Arealbruk:	<i>Land use:</i>						
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>			5,0	39,2	6,6
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,1	0,2	0,1		0,2
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	82,2	147,9	238,9	314,7	178,9
Annet	<i>Other</i>	" "		0,7			0,4
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>						
Korn	<i>Cereals</i>	kg			242	464	340
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	2400	1882	1150		1783
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	406	408	354	421	387
I alt	<i>Total</i>	"	406	406	352	426	385
Storfehold:	<i>Cattle:</i>						
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	8,6	13,9	16,6	22,6	14,6
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	12,0	20,8	26,4	35,6	22,4
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	1,3	3,3	5,6	7,0	4
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6294	6470	6394	6810	6468
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	49256	79387	94431	137731	83941
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	50136	81262	97736	142762	86357
Kraffôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	8727	8862	8822	9133	8861
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	9,5	10,7	14,4	13,9	12,30
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,38	3,42	3,52	3,46	3,46
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	25,85	26,89	25,87	26,19	26,38
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	30,11	30,73	31,44	32,26	31,14
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	166353	271758	331988	476940	290115
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	59000	59000	59000	59000	58773
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	15167	24206	25834	43873	25028
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	16193	39622	42422	76378	41162
" annet storfe kjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	24902	48099	93701	111549	63370
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	8158	17185	24457	32604	19209
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	6369	14159	9219	7928	11051
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	2062	3658	8569	2838	4683
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	736	561	466	599	535
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	3461	3044	2369	2127	2644
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	92979	147089	165990	130505	146081
Vederl til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	73358	130217	151693	114105	129399
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	60618	105429	131127	87831	106828

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

		Vestlandet Western Norway					
Regioner Regions		daa	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle
Størrelsesgrupper Farm size							
Antall bruk	Number of holdings		10	40	20	6	78
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	403637	649760	828544	1122513	706261
Planteprodukter	Plant products	"	2760	3223	6705	41204	8035
Husdyrprodukter	Livestock products	"	215879	377294	485899	675632	410380
Tilskudd	Support	"	179502	260261	327742	391840	278940
Andre inntekter	Other income	"	5496	8982	8198	13837	8906
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	119120	196801	250536	369865	214558
Såvarer	Seeds	"	1140	2005	2496	6992	2706
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	8424	17258	27410	49627	21548
Plantevernmidler	Pesticides	"	1031	1141	1749	6806	1751
Konserveringsmidler	Preservatives	"	4441	7141	6943	7192	6614
Fôrmidler	Fodder	"	81014	131337	157032	215269	137789
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	11356	17619	22751	30546	19087
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2079	7605	10001	25213	9035
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	9635	12696	22154	28221	16027
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"	36590	55660	68935	66495	57375
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	17046	22377	30527	53878	26761
Traktor	Tractors	"	5521	8315	10075	13178	8904
Driftsbygninger	Outbuildings	"	12849	19137	17809	26820	18864
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1650	3094	2155	4646	2793
Drivstoff	Fuel	"	5306	8857	10487	30107	10671
Maskinleie	Rented machinery	"	5669	9191	18489	51934	14176
Jordleie	Rented farmland	"	964	1922	2491	4368	2340
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	41279	53007	71044	87891	58990
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	245992	378361	482549	709181	415432
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	157645	271400	345994	413332	290829
Avskrivninger:	Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	9986	14561	16468	30350	15905
Traktor	Tractors	"	17331	21454	23984	28058	22451
Driftsbygninger	Outbuildings	"	18145	34715	40241	68629	36602
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1542	2912	2538	4607	2764
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	34978	54323	67345	108477	59957
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	110641	197758	262763	281688	213108
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-461	1777	-234	538	689
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	12448	12580	31163	34251	18766
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	2080	1771	11254	13251	5080
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	25383	13470	220	35269	12935
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	148055	189628	121449	131798	159875
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	12061	25622	25227	18966	25161
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		1732	2506	36999	4377
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7831	8632	9242	3092	8123
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	42822	39853	63715	85079	50482
= Nettoinntekt	= Total net income	"	275216	413116	399875	470772	397632
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	24422	-7722	6293	29584	5247
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	275558	362794	312236	-31954	302036
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	25330	-17845	35675	-196133	-8363
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:						
Jordbruk	Agriculture	"	680830	1074343	1352073	2362931	1207217
Skogbruk	Forestry	"	28769	46889	38865	31132	43159
A.næring + till næring	Other occupations	"	74250	160165	188403	164997	152770
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	443281	521423	410977	726107	508511
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	301143	275705	357381	262800	296389
Eiendeler i alt	Total assets	"	1528273	2078525	2347699	3547967	2208046
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	88702	147766	265078	533612	203078
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	599076	632860	744333	1359521	718455
Egenkapital	Own capital	"	840495	1297899	1338288	1654834	1286512

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Trøndelag				
		Flatbygder <i>Lowlands</i>				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		13	16	7	37
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	49	50	48	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	169	241	336	243
herav leid	of which rented land	" "	22	57	116	67
Eiendeler i jordbruket	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	962664	1203697	1248525	1149845
Varelager	<i>Stocks</i>	"	77835	88677	93980	88955
Buskap	<i>Livestock</i>	"	200001	234342	252925	230759
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	72444	91199	130568	97151
Traktor	<i>Tractors</i>	"	102578	122128	98830	113676
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	341488	468111	431218	423659
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	168319	199239	241004	195644
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	2968	3834	3299	3443
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2466	3214	2764	2848
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	11,1	29,7	70,1	30,0
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,5	0,3	1,1	0,5
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	156,9	210,6	264,6	211,7
Annet	<i>Other</i>	" "	0,4	0,5		0,4
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	kg	384	438	394	412
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1385	2178	4000	2674
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	497	440	398	441
I alt	<i>Total</i>	"	488	440	399	438
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	14,4	16,8	16,9	16,0
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	23,1	26,8	29,8	26,8
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	3,9	5,9	7,2	5,6
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6547	6693	6562	6644
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	83904	99515	97201	93442
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	83279	97148	94397	91615
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	7207	7251	8145	7560
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	10,9	12,5	15,7	13,3
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,46	3,48	3,46	3,47
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	25,77	26,13	26,58	26,01
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	31,21	31,11	31,01	31,17
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	290247	346305	336000	324359
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	54462	59000	59000	57405
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	14017	10019	12497	11825
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	36624	48625	46470	44507
" annet storfe kjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	71233	79475	129698	90863
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	14577	14423	29572	18357
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	13911	10479	8200	10971
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	1360	5270	2277	3323
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	448	452	331	412
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	3020	2440	2062	2403
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	191576	151125	227140	174890
Vederl til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	180330	131949	220088	158692
Fam. arbeidsfortj. /Årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	156565	111913	195822	136496

¹ FU_m = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Trøndelag Central Norway Flatbygder Lowlands				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		13	16	7	37
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	698902	813771	957602	809828
Planteprodukter	Plant products	"	15008	25953	56344	28461
Husdyrprodukter	Livestock products	"	413375	490154	522645	474022
Tilskudd	Support	"	263086	294441	360756	299777
Andre inntekter	Other income	"	7432	3223	17857	7567
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	189001	225425	265018	227078
Såvarer	Seeds	"	4521	7699	11656	7829
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	21869	24410	28054	25276
Plantevernmidler	Pesticides	"	1188	2226	2518	1897
Konserveringsmidler	Preservatives	"	7287	9388	7665	8278
Fôrmidler	Fodder	"	112310	137754	150772	133751
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	16422	23871	19653	21179
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	8198	3162	26346	10610
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	17206	16917	18354	18258
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leid arbeid	Hired labour	"	59667	76017	73500	73366
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	18325	23502	23998	21717
Traktor	Tractors	"	10247	15342	10116	13026
Driftsbygninger	Outbuildings	"	24729	25618	23132	25164
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1978	6376	3634	4152
Drivstoff	Fuel	"	9473	11973	12513	11404
Maskinleie	Rented machinery	"	11172	14009	29533	15700
Jordleie	Rented farmland	"	1264	6660	11022	7104
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	58633	73090	73411	68427
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	384489	478011	525878	467137
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	314413	335760	431723	342691
Avskrivninger:	Depreciation:					
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	10667	15102	18734	15280
Traktor	Tractors	"	14627	21344	17818	18776
Driftsbygninger	Outbuildings	"	24644	36162	35658	32531
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1053	1501	300	1076
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	47671	59801	63197	57387
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	263422	261650	359213	275028
+ " skogbruk	+ " forestry	"	7804	1284	14013	6105
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	10597	15722	45936	19582
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	1872	15682	4685	8325
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	31	445	5623	1267
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	122578	106797	99707	108351
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	60310	25223	31994	40287
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	4919	2663		2880
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	30397	8715	6229	15696
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	32737	40596	48263	40720
= Nettoinntekt	= Total net income	"	469193	397584	519135	436802
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	82123	487	78224	41230
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	763719	244465	524054	475244
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	55677	-7626	-9352	11312
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:					
Jordbruk	Agriculture	"	962664	1203697	1248525	1149845
Skogbruk	Forestry	"	52380	69249	98492	66983
A.næring + till næring	Other occupations	"	32805	92466	291916	106739
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	321426	412162	350858	362715
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	742725	287390	282688	442511
Eiendeler i alt	Total assets	"	2112000	2064964	2272479	2128792
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	125033	205147	197111	180784
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	373140	569920	722335	541654
Egenkapital	Own capital	"	1613827	1289897	1353033	1406354

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med
Summary of accounts for combined dairy

Regioner <i>Regions</i>		Trøndelag				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	Alle
Andre bygder <i>Other parts</i>						
Antall bruk	Number of holdings		22	21	12	55
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	47	45	47	46
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	167	254	351	241
herav leid	of which rented land	" "	28	74	133	69
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	1121439	1283861	1518927	1270180
Varelager	<i>Stocks</i>	"	72633	98749	120437	93035
Buskap	<i>Livestock</i>	"	192879	245096	304853	237247
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	58470	85447	155204	89876
Traktor	<i>Tractors</i>	"	92258	146929	187457	133903
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	518932	483562	451733	490766
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	186267	224077	299243	225353
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	3441	3545	3497	3493
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2752	2756	2624	2726
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	2,3	13,2	38,9	14,4
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,5		0,4	0,3
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	164,0	239,8	311,7	225,2
Annet	<i>Other</i>	" "	0,6	1,3		0,7
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	kg	333	360	432	401
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1819	1000	2500	2006
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	431	416	353	401
I alt	<i>Total</i>	"	428	411	362	400
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	14,5	16,6	20,1	16,5
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	22,2	28,0	35,0	27,2
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	4,4	6,2	7,3	5,7
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6603	6443	6543	6525
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	83892	95296	118834	95870
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	82440	94481	120622	95368
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	7485	7769	7822	7684
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	11,3	14,4	15,5	13,3
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,38	3,41	3,45	3,41
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	25,42	25,74	25,77	25,63
Annet storfekjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	30,41	31,20	31,41	31,02
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	283963	325277	410451	327335
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	54977	59000	59000	57391
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	24925	26554	24136	25375
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	39355	56337	55536	49370
" annet storfekjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	55751	86947	114807	80547
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	21078	26638	31803	25541
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	12957	12437	11454	12430
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	1699	4174	2449	2808
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	483	426	325	409
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	2951	2351	2111	2441
Vederil til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	142581	164327	218106	167583
Vederil til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	125584	146125	208888	150964
Fam. arbeidsfortj. /Jårsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	103968	126551	179958	128526

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Trøndelag Central Norway Andre bygder Other parts				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		22	21	12	55
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	687492	848251	1035956	824901
Planteprodukter	Plant products	"	5966	16845	44890	18612
Husdyrprodukter	Livestock products	"	393725	485172	594697	472490
Tilskudd	Support	"	281131	338628	361265	320568
Andre inntekter	Other income	"	6671	7606	35104	13231
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	193558	250502	295062	237446
Såvarer	Seeds	"	4459	6533	8517	6137
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	21884	28893	33406	27074
Plantevernmidler	Pesticides	"	1015	2139	3513	1989
Konserveringsmidler	Preservatives	"	7714	9844	10443	9122
Fôrmidler	Fodder	"	115112	141732	184311	140374
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	20581	24877	27060	23635
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	6786	16784	7905	10847
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	16007	19700	19907	18268
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leid arbeid	Hired labour	"	62383	77713	94121	75161
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	23431	30063	32715	27989
Traktor	Tractors	"	12389	15484	15567	14264
Driftsbygninger	Outbuildings	"	26820	35559	26957	30187
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2685	2522	4430	3003
Drivstoff	Fuel	"	9452	13100	14755	12002
Maskinleie	Rented machinery	"	8739	13197	27032	14432
Jordleie	Rented farmland	"	2923	5962	7456	5072
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	58684	69883	87869	69327
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	401063	513985	605964	488884
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	286429	334266	429992	336017
Avskrivninger:	Depreciation:	"				
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	9901	14560	22144	14351
Traktor	Tractors	"	16241	17688	23502	18378
Driftsbygninger	Outbuildings	"	33990	33125	34325	33733
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2308	1136	768	1525
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	55468	61633	74203	61910
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	223989	267757	349253	268031
+ " skogbruk	+ " forestry	"	8928	20114	12133	13899
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	24354	19278	63772	31016
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	9269	12232	2316	8883
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	4858	-771	1039	1876
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	165808	138220	164010	154882
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	10841	19870	24197	17203
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3004	7905	5679	5459
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	13123	8529	10845	10872
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	38586	50129	57458	47111
= Nettoinntekt	= Total net income	"	425588	443008	575785	465009
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	60699	28990	168999	72221
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	414981	266172	327061	338980
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-40317	-17894	-14193	-26056
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	1121439	1283861	1518927	1270180
Skogbruk	Forestry	"	61293	79087	71763	70372
A.næring + till næring	Other occupations	"	83243	69318	171913	97272
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	447121	480305	757420	527493
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	404783	250658	390492	342817
Eiendeler i alt	Total assets	"	2117879	2163228	2910515	2308133
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	176084	202074	295499	212062
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	474185	698985	811614	633639
Egenkapital	Own capital	"	1467610	1262169	1803402	1462433

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

		Nord-Norge <i>Northern Norway</i>				
Regioner <i>Regions</i>						
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		14	33	22	69
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	51	47	45	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	173	240	369	267
herav leid	of which rented land	" "	51	77	171	101
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	932707	1222233	1534015	1262898
Varelager	<i>Stocks</i>	"	58141	71170	98174	77136
Buskap	<i>Livestock</i>	"	141688	200557	243801	202400
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	68892	138458	187406	139950
Traktor	<i>Tractors</i>	"	87698	167206	155224	147254
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	397436	424423	602441	475707
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	178851	220420	246969	220450
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	3098	3400	3883	3493
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2613	2638	3030	2758
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	0,1	1,5		0,7
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	1,2	0,7	1,0	0,9
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	171,5	237,1	365,8	264,8
Annet	<i>Other</i>	" "	0,4	0,5	1,9	0,9
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	kg		240		240
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1434	948	2123	1498
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFUm ¹	336	317	255	292
I alt	<i>Total</i>	"	335	315	254	291
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	11,6	15,9	17,2	15,4
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	15,9	22,6	27,0	22,7
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	2	3,3	5,1	3,6
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6615	6382	6780	6559
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	69797	92478	106147	92234
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	70770	93354,0	110219	94149
Kraftfôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	9465	8497	10342	9300
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	14,8	15,0	21,3	17,2
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,41	3,42	3,44	3,43
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	24,37	24,62	24,59	24,57
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	28,49	28,56	28,65	28,59
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	238118	316712	365562	316341
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	60357	63030	63523	62645
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	66181	86166	100135	86565
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	27993	37537	52438	40351
" annet storfe kjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	46868	53067	79083	60104
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	29393	38665	54072	41696
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	7002	7203	8310	7515
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	2648	7642	7537	6595
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	457	482	397	441
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	2720	2591	1921	2313
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	149096	184671	173858	174621
Vederl til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	137287	172124	157389	160669
Fam. arbeidsfortj. /Årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	118817	157503	142364	144955

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Nord-Norge Northern Norway				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		14	33	22	69
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	659408	849675	1013209	863211
Planteprodukter	Plant products	"	14401	9452	6418	9489
Husdyrprodukter	Livestock products	"	322629	422161	512929	430907
Tilskudd	Support	"	316920	412373	487845	417069
Andre inntekter	Other income	"	5458	5690	6016	5747
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	188251	228434	305046	244708
Såvarer	Seeds	"	3127	3717	3295	3463
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	21596	26398	31884	27173
Plantevernmidler	Pesticides	"	693	833	533	709
Konserveringsmidler	Preservatives	"	5033	6100	8978	6801
Fôrmidler	Fodder	"	118021	148365	187668	154740
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	16356	21368	26280	21917
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	8694	2836	18650	9067
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	14732	18817	27759	20839
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leid arbeid	Hired labour	"	48897	77167	100269	78797
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	20989	26876	31099	27028
Traktor	Tractors	"	9371	10621	18266	12805
Driftsbygninger	Outbuildings	"	28303	21737	31199	26086
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2877	3908	1790	3023
Drivstoff	Fuel	"	9321	13237	19607	14474
Maskinleie	Rented machinery	"	9531	7811	8464	8368
Jordleie	Rented farmland	"	890	2205	2670	2086
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	60862	75174	77408	72982
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	379292	467170	595820	490358
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	280116	382506	417389	372853
Avskrivninger:	Depreciation:					
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	12260	23246	32251	23888
Traktor	Tractors	"	15806	24466	26538	23369
Driftsbygninger	Outbuildings	"	29950	31839	40745	34295
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1535	1489	1648	1549
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	46223	60646	75963	62603
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	220565	301465	316208	289751
+ " skogbruk	+ " forestry	"	12398	474	1520	3227
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	9811	11853	6279	9662
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	439	10200	-1753	4409
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	353	3256	281	1718
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	134603	97057	119056	111689
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	29015	37331	47109	38761
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3944	6204	5566	5542
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5723	5519	5012	5399
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	36504	63180	79687	63031
= Nettoinntekt	= Total net income	"	380348	410178	419591	407127
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	97888	22421	30230	40223
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	282087	132982	52940	137714
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	33010	15155	-10488	10602
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:					
Jordbruk	Agriculture	"	932707	1222233	1534015	1262898
Skogbruk	Forestry	"	89395	13793	20062	31131
A.næring + till næring	Other occupations	"	50192	132257	120186	111758
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	387051	438841	541165	460958
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	321302	209584	200048	229211
Eiendeler i alt	Total assets	"	1780647	2016708	2415476	2095955
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	129027	221828	323165	235309
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	604770	845930	1137625	890003
Egenkapital	Own capital	"	1046850	948951	954687	970643

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17a Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for combined dairy*

Regioner <i>Regions</i>		Alle <i>All</i>					
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle <i>All</i>
Antall bruk	Number of holdings		19	152	154	82	412
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	48	47	46	45	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	83	160	247	361	233
herav leid	of which rented land	" "	17	37	77	145	76
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	620378	1061202	1390190	1788491	1322411
Varelager	<i>Stocks</i>	"	28764	59692	82409	112668	78234
Buskap	<i>Livestock</i>	"	104421	177467	239823	298741	223870
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	54303	79666	101182	174062	107589
Traktor	<i>Tractors</i>	"	57792	109075	146444	169164	133704
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	234036	425944	548123	709364	524571
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	141062	209358	272210	324493	254444
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	2561	3052	3540	3831	3385
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2013	2479	2790	2953	2670
Arealbruk:	<i>Land use:</i>						
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>		2,7	12,9	28,8	12,7
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,2	0,4	0,5	1,6	0,6
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	82,5	156,3	233,3	330,4	219,2
Annet	<i>Other</i>	" "		0,4	0,4	0,5	0,4
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>						
Korn	<i>Cereals</i>	kg		355	376	403	382
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1444	1593	2255	2242	2090
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	393	404	384	336	374
I alt	<i>Total</i>	"	392	402	383	342	374
Storfehold:	<i>Cattle:</i>						
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	8,6	13,6	17,4	20,1	16,2
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	11,6	20,1	27,4	34,8	25,6
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	1,1	3,3	5,2	6,9	4,7
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6000	6440	6503	6554	6479
Omsatt melk	<i>Milk sold</i>	l	46156	77580	100878	117132	93149
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	48529	77847	101222	118113	93676
Kraffôr/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	8236	7991	8084	8895	8277
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	9,6	11,5	13,5	16,5	13,6
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	NOK/l	3,39	3,42	3,48	3,50	3,47
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow), excl. support</i>	NOK/kg	26,24	25,99	25,86	26,16	26,03
Annet storfekjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef), excl. support</i>	"	29,37	30,70	30,95	31,68	31,09
Produksjonsinntekt melk:	<i>Total output milk</i>	NOK	156409	265094	350951	409967	322804
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	58689	57898	59292	59317	58635
Andre tilskudd melk	<i>Other support</i>	"	13365	24238	34869	42432	31235
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	15703	36777	47639	57809	44337
" annet storfekjøtt	<i>" meat(beef)</i>	"	25653	50991	81052	128706	77671
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	8169	17850	24571	37840	23978
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	5854	13372	11801	13625	12699
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	1286	3836	5078	8988	5199
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	698	540	453	427	472
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	3414	2903	2475	2062	2452
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	98077	145677	163741	173736	156837
Vederl til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	75977	128212	147035	156738	138998
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	62313	105053	126486	131460	116510

¹ FUm = Feed Unit milk

**produksjon av kumelk og storfeslakt
and beef farming**

Regioner Regions		Alle All					
Størrelsesgrupper Farm size		daa	50-100	100-200	200-300	300-500	Alle All
Antall bruk	Number of holdings		19	152	154	82	412
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	394618	653836	859117	1073107	809085
Planteprodukter	Plant products	"	2357	7428	15376	37871	17423
Husdyrprodukter	Livestock products	"	204905	370071	496520	619095	462710
Tilskudd	Support	"	182973	268455	338451	398391	318187
Andre inntekter	Other income	"	4383	7882	8769	17750	10765
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	112139	190064	247877	328071	237954
Såvarer	Seeds	"	1188	2931	5318	9229	5253
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	7601	18775	26648	33166	24364
Plantevernmidler	Pesticides	"	680	1014	1907	2886	1760
Konserveringsmidler	Preservatives	"	3593	6466	7906	8886	7303
Føremidler	Fodder	"	77137	118797	154488	193629	146296
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	10204	18086	23376	27793	21737
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2181	9311	9136	26355	12529
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	9556	14685	19096	26126	18711
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"	44298	57941	74391	93167	71716
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	15424	22503	26987	36484	27083
Traktor	Tractors	"	5423	9611	12981	17814	12674
Driftsbygninger	Outbuildings	"	11674	21649	25867	34226	25589
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2122	3013	4423	4718	3960
Drivstoff	Fuel	"	4679	9506	12652	19378	12670
Maskinleie	Rented machinery	"	7993	10853	15793	27008	16322
Jordleie	Rented farmland	"	855	2615	6052	10312	5907
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	42270	58304	77113	86733	70792
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	246876	386058	504137	657910	484668
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	147741	267777	354980	415197	324417
Avskrivninger:	Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	10255	13606	17183	27867	17973
Traktor	Tractors	"	12651	18857	22042	26620	21522
Driftsbygninger	Outbuildings	"	16690	30361	37947	46432	36030
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1470	2211	2467	2280	2302
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	31331	52799	69051	87562	65481
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	106675	202743	275340	311998	246591
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-748	8285	4643	9222	6822
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	12346	16804	21558	32709	21673
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	7762	6343	7960	4492	6568
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	13737	11354	721	6997	6612
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	151447	171714	153019	142398	157458
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	32096	34267	26942	31976	31655
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	374	4942	3966	6522	4621
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8939	11314	8057	7783	9171
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	37130	39161	61456	73477	54845
= Nettoinntekt	= Total net income	"	295497	428605	440751	480620	436325
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	34909	46639	30883	48933	40934
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	328055	411032	261347	234990	310814
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	15312	-22090	6089	-27146	-9172
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec:						
Jordbruk	Agriculture	"	620378	1061202	1390190	1788491	1322411
Skogbruk	Forestry	"	59114	72016	78082	96214	78706
A.næring + till.næring	Other occupations	"	122927	125712	137437	190743	142710
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	446474	464266	510833	563319	502342
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	306569	381587	287620	320602	329953
Eiendeler i alt	Total assets	"	1555461	2104783	2404161	2959369	2376123
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	80862	161778	235378	343428	227188
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	538860	549672	813870	1096622	765524
Egenkapital	Own capital	"	935739	1393333	1354913	1519319	1383410

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17b

Drift og driftsresultater på bruk med produksjon av

Summary of accounts for combined dairy

Regioner	Regions		Østlandet			Agder og Rogaland	
			Eastern Norway			Agder and Rogaland	
			Andre bygder	Other	Jæren	A.bygder	Other
			Other				Other
Størrelsesgrupper	Farm size	daa decare	100-200	Alle	100-200	Alle	Alle
Antall bruk	Number of holdings		7	7	6	13	6
Brukers alder	Age of farmer	år year	324	324	43	41	40
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decare	175	175	164	230	203
herav leid	of which rented land	" "	37	37	35	47	92
Eiendeler i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	1272416	1272416	2277983	2794299	1933677
Varelager	Stocks	"	77793	77793	84865	105298	69592
Buskap	Livestock	"	306077	306077	438277	484970	345020
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	137096	137096	81518	133251	125127
Traktor	Tractors	"	60823	60823	130321	177101	111924
Driftsbygninger	Outbuildings	"	504033	504033	1208704	1419180	968093
Jord etc.	Farmland etc.	"	186593	186593	334298	474499	313922
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3228	3228	3544	3887	4507
herav familien	of which family	" "	2720	2720	2612	2781	3706
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decare	2,9	2,9	29,5	22,8	5,0
Poteter	Potatoes	" "	0,4	0,4	1,1	3,4	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	171,6	171,6	133,7	203,8	197,8
Annet	Other	" "					
Avlinger pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	kg	632	632	628	580	217
Poteter	Potatoes	"	1900	1900	2242	2694	2000
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	384	384	682	577	384
I alt	Total	"	389	389	671	578	380
Storfe- og svinehold:	Dairy and pig farming:						
Årskyr	Cows	stk no.	13,7	13,7	20,2	23,1	12,5
Kviger og kalver (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	24,0	24,0	28,6	35,8	17,1
Okser over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,6	5,6	1,8	5,2	2,8
Melk/årsku	Milk/cow	kg	6093	6093	6604	6893	6253
Omsatt melk	Sold milk	l	73185	73185	117302	141145	69458
Melkekvote	Milk quota	l	71707	71707	116023	140475	71945
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decare	12,5	12,5	6,6	8,8	15,8
Avlsgriser (gj.snitt)	Pigs for breeding (average)	stk no.	7,0	7,0	22,7	20,7	4,8
Smågriskull	Litters	" "	16	16	53	39	10
Salgbare smågriser	Piglets for sale	" "	154	154	539	387	92
Omsatt slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	135	135	224	219	424
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	88072	88072	64074	148949	292217
Pris: Melk uten tilskudd	Milk price excl. support	"	3,31	3,31	3,54	3,56	3,42
Kukjøtt uten tilskudd	Meat(cow) excl. support	"	24,97	24,97	27,05	27,08	24,91
Annet storfekjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	31,10	31,10	30,63	31,68	31,76
Svinekjøtt	Pork	"	21,85	21,85	21,91	21,86	21,73
Smågris, salg	Piglets for sale	"	782	782	776	794	
Produksjonsinntekt melk	Total output milk	"	242406	242406	415611	502443	237729
Driftstillegg	Production allowance	"	59000	59000	49167	45385	57667
Andre tilskudd melk	Other support to milk	"	16522	16522	9833	17615	9609
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	35439	35439	66678	74174	22038
" annet storfekjøtt	" meat(beef)	"	84952	84952	22508	86019	61695
Tilskudd kjøtt	Support	"	19632	19632	2526	5214	12598
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	6701	6701	37495	28774	8886
" smågris	" piglets	"	97674	97674	256706	203096	5018
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	239225	239225	394986	369742	739331
" avlsgriser	" pigs for breeding	"	39372	39372	45541	65524	7211
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	13417	13417	6758	10804	45800
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	560	560	811	686	598
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	3496	3496	5630	3905	3336
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	198190	198190	271494	191176	121813
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	192001	192001	269159	170950	103403
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	"	156962	156962	227238	145214	85742

¹ FUm = Feed Unit milk

kumelk og svinekjøtt
and pig farming

Regioner	Regions	Størrelsesgrupper	Farm size	daa	Østlandet		Agder og Rogaland		
					Eastern Norway		Agder and Rogaland		
					Andre bygder		Jæren	A.bygder	
					Other			Other	
					100-200	Alle	100-200	Alle	Alle
Antall bruk	Number of holdings				7	7	6	13	6
Produksjonsinntekter i alt:	Output:			NOK	1066673	1066673	1520680	1642898	1507241
Planteprodukter	Plant products			"	11950	11950	24549	27311	8996
Husdyrprodukter	Livestock products			"	759186	759186	1246284	1340575	1127707
Tilskudd	Support			"	287584	287584	249657	272026	315948
Andre inntekter	Other income			"	7954	7954	191	2986	54591
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:			"	455386	455386	595442	744710	830624
Såvarer	Seeds			"	4642	4642	6632	7763	4337
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime			"	14096	14096	22774	32374	28627
Plantevernmidler	Pesticides			"	912	912	3014	5567	1421
Konserveringsmidler	Preservatives			"	6906	6906	10606	13225	6481
Førmidler	Fodder			"	271398	271398	400493	430169	424523
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry			"	35314	35314	66858	67935	29654
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle			"	104656	104656	66221	162499	308619
Andre forbruksartikler	Other variable costs			"	17462	17462	18845	25177	26961
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:								
Leid arbeid	Hired labour			"	56511	56511	110300	116456	74845
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment			"	22428	22428	24527	31876	33136
Traktor	Tractors			"	7646	7646	8024	15430	12956
Driftsbygninger	Outbuildings			"	29953	29953	51858	57498	35727
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply			"	7134	7134	3201	6596	7772
Drivstoff	Fuel			"	13138	13138	8895	11591	9047
Maskinleie	Rented machinery			"	12371	12371	52022	46043	54044
Jordleie	Rented farmland			"	4289	4289	11163	12338	4630
Andre faste kostnader	Other fixed costs			"	80320	80320	91163	102421	75153
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs			"	689178	689178	956594	1144958	1137934
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation			"	377495	377495	564086	497939	369307
Avskrivninger:	Depreciation:								
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment			"	25831	25831	13543	20340	19174
Traktor	Tractors			"	14738	14738	15238	20486	15799
Driftsbygninger	Outbuildings			"	35449	35449	75890	77349	50537
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply			"	2138	2138	3108	5706	5053
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %			"	62104	62104	109209	130825	94054
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture			"	299339	299339	456307	374059	278745
+ " skogbruk	+ " forestry			"	-3581	-3581		343	9280
+ " till.næring	+ " other farm-based			"	19396	19396	1792	16472	39108
+ " a. næring	+ " other off-farm			"				2527	30375
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading			"	5697	5697	328	152	4200
+ Lønnsinntekter	+ Wage income			"	54676	54676	252132	207402	107413
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay			"	1809	1809		7217	7555
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments			"				12586	
+ Renteinntekter	+ Interest received			"	25909	25909	17103	9150	12383
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payment to previous owner			"	19702	19702	82536	132178	111158
= Nettoinntekt	= Total net income			"	383544	383544	645126	497729	377902
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)			"	-112897	-112897	31075	-71098	4862
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.			"	811701	811701	846523	427385	654807
Endring i arbeidskapital	Change in working capital			"	-40535	-40535	-76250	-44148	31868
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:								
Jordbruk	Agriculture			"	1272416	1272416	2277983	2794299	1933677
Skogbruk	Forestry			"	51942	51942			106980
Till.næring og annen næring	Other occupations			"	169727	169727	176396	122467	574570
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private			"	642267	642267	915739	760643	651816
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash			"	605083	605083	791640	533197	570371
Eiendeler i alt	Total assets			"	2741435	2741435	4161757	4210606	3837413
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities			"	161869	161869	361286	485403	252500
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities			"	138947	138947	1414097	1811358	1657645
Egenkapital	Own capital			"	2440620	2440620	2386375	1913846	1927269

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17b Forts. *Cont.*

Drift og driftsresultater på bruk med produksjon av

Summary of accounts for combined dairy

Regioner <i>Regions</i>		Vestlandet			Alle <i>All</i>			
		<i>Western Norway</i>						
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	Alle	100-200	200-300	300-500	Alle <i>All</i>
Antall bruk	Number of holdings		9	15	26	8	6	42
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	44	41	120	37	38	89
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	169	214	166	242	394	210
herav leid	of which rented land	" "	88	107	55	46	200	72
Eiendeler i jordbruket	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	2375390	2734227	1949322	3810716	2791015	2405786
Varelager	<i>Stocks</i>	"	67433	74821	71172	98701	122867	83712
Buskap	<i>Livestock</i>	"	366938	350960	356420	494941	424806	386693
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	69040	113755	92065	170762	212543	124790
Traktor	<i>Tractors</i>	"	148943	148827	110682	193585	193589	134096
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	1446513	1756482	1056164	2294484	1440970	1338489
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	276522	289382	262820	558244	396240	338007
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	4107	4179	3736	4417	4779	3980
herav familien	<i>of which family</i>	" "	3036	3134	2920	3439	3189	3034
Arealbruk:	<i>Land use:</i>							
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	0,7	18,3	7,8	3,8	64,5	14,8
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,1	0,1	0,4	4,4	0,4	1,2
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	166,2	194,1	157,5	233,3	329,1	193,3
Annet	<i>Other</i>	" "			0,6			0,4
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>							
Korn	<i>Cereals</i>	kg	201	229	616	217	315	409
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1000	1000	2035	2845	1600	2610
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEm <i>FUm</i> ¹	374	351	439	456	395	435
I alt	<i>Total</i>	"	369	339	446	455	381	433
Storfe- og svinehold:	<i>Dairy and pig farming:</i>							
Årskyr	<i>Cows</i>	stk <i>no.</i>	13,6	14	15,0	21,4	19,2	16,6
Kviger og kalver (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	20,3	21,1	22,6	31,5	34,0	25,6
Okser over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	3,3	3,0	3,8	5,3	6,8	4,3
Melk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	6643	6388	6382	6500	7049	6528
Omsatt melk	<i>Sold milk</i>	l	79869	78675	84255	123670	120541	95793
Melkekvote	<i>Milk quota</i>	l	78607	77782	83823	123279	121813	95386
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	12,3	13,9	10,5	10,9	17,1	11,7
Avlsgriser (gj.snitt)	<i>Pigs for breeding (average)</i>	stk <i>no.</i>	25,1	22,0	17,8	17,9	8,8	16,7
Smågriskull	<i>Litters</i>	" "	46	39	36	28	8	31
Salgbare smågriser	<i>Piglets for sale</i>	" "	474	382	365	269	54	304
Omsatt slaktesvin	<i>Pigs for slaughter</i>	" "	299	278	240	404	231	259
Innkjøp av svin	<i>Purchase of pigs</i>	NOK	85173	116096	80134	332016	207221	144311
Pris: Melk uten tilskudd	<i>Milk price excl. support</i>	"	3,48	3,53	3,46	3,62	3,53	3,50
Kukjøtt uten tilskudd	<i>Meat(cow) excl. support</i>	"	26,7	26,92	26,16	26,40	27,75	26,60
Annet storfekjøtt u.tilsk.	<i>Meat(beef) excl. support</i>	"	31,8	32,86	31,35	31,70	33,01	31,94
Svinekjøtt	<i>Pork</i>	"	21,43	21,52	21,68	22,11	21,05	21,72
Smågris, salg	<i>Piglets for sale</i>	"	784	774	779	829	371	784
Produksjonsinntekt melk	<i>Total output milk</i>	"	277748	277951	291589	447096	425563	335686
Driftstillegg	<i>Production allowance</i>	"	57387	58032	56365	50625	49167	54369
Andre tilskudd melk	<i>Other support to milk</i>	"	22818	23420	15714	17538	32337	18094
Prod. inntekt kukjøtt	<i>Total output meat(cow)</i>	"	42658	52038	43456	72551	67981	51419
" annet storfekjøtt	<i>meat(beef)</i>	"	44580	65145	52780	95195	159345	75956
Tilskudd kjøtt	<i>Support</i>	"	16665	19138	12982	13322	19747	13698
Prod.innt. livdyr, storfe	<i>Total output cattle sold live</i>	"	15346	15520	16909	16052	20517	16835
" smågris	<i>piglets</i>	"	156897	120661	142989	110014	2232	124299
" slaktesvin	<i>pigs for fattening</i>	"	518699	486121	410194	700744	407351	446003
" avlsgriser	<i>pigs for breeding</i>	"	29572	43048	33831	62400	61952	43948
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	12359	20308	10830	24727	55231	19376
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	625	598	646	716	482	629
Dekningsbidrag/dekar	<i>Gross margin/decare</i>	"	4820	3610	4484	3384	2259	3666
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/ <i>man-year</i>	188323	140262	199173	74789	142518	160281
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	187975	130911	192048	40928	126445	145233
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	166206	111056	160119	34342	100807	119718

¹ FUm = Feed Unit milk

kumelk og svinekjøtt
and pig farming

Regioner <i>Regions</i>		Vestlandet <i>Western Norway</i>				Alle <i>All</i>		
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa	100-200	Alle	100-200	200-300	300-500	Alle <i>All</i>
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>		9	15	26	8	6	42
Produksjonsinntekter i alt:	<i>Output:</i>	NOK	1434185	1449861	1305800	1900281	1679510	1451250
Planteprodukter	<i>Plant products</i>	"	11310	15987	12927	22479	35310	17440
Husdyrprodukter	<i>Livestock products</i>	"	1097859	1080792	1002577	1528779	1200172	1113523
Tilskudd	<i>Support</i>	"	313169	339082	281275	330300	402743	305239
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	11848	14000	9021	18723	41286	15048
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	620717	679095	559948	1082991	789425	682735
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	1817	5120	3701	8775	11188	5683
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	14359	18481	16506	33439	45260	23382
Plantevernmidler	<i>Pesticides</i>	"	638	1419	1324	6283	3742	2585
Konserveringsmidler	<i>Preservatives</i>	"	8438	7601	7885	7308	15083	8885
Føremidler	<i>Fodder</i>	"	438372	432164	376277	563263	379511	405504
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	43835	38534	45721	48360	44601	46186
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	90614	149865	88314	382660	253777	165673
Andre forbruksartikler	<i>Other variable costs</i>	"	22644	25910	20219	32904	36263	24838
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>							
Leid arbeid	<i>Hired labour</i>	"	70813	70349	78175	96284	110359	85549
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	"	25613	39057	24577	50078	45325	33037
Traktor	<i>Tractors</i>	"	15932	17435	11808	18576	22779	14675
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	27782	29593	33015	54731	51486	39099
Jord, grøfter og vannanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	1235	3653	4281	9578	8849	5947
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	10615	13028	10179	12693	19124	11913
Maskinleie	<i>Rented machinery</i>	"	19815	17878	26053	39408	55586	32224
Jordleie	<i>Rented farmland</i>	"	8163	7833	6660	10260	13408	7993
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	86757	90902	83789	109711	98288	91056
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	887441	968823	838485	1484309	1214627	1004229
Resultat før avskrivninger	<i>Result before depreciation</i>	"	546744	481038	467315	415972	464883	447021
Avskrivninger:	<i>Depreciation:</i>							
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	"	13357	19815	16850	26122	31460	20802
Traktor	<i>Tractors</i>	"	23037	23030	17459	27247	17669	19279
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	82881	92179	63249	110819	67589	72422
Jord, grøfter og vannanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	5677	4794	4300	7101	5221	4916
Kalkulert rente, 5,0 %	<i>Required return on capital 5.0 %</i>	"	113702	131371	94383	175236	136641	115110
Driftsoverskudd jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	421792	341221	365457	244682	342944	329602
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	-1261	-199	-1173	8419	-794	764
+ " till.næring	+ <i>other farm-based</i>	"	19901	19631	16796	31595	31754	21167
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	753	1331	1136	1648	32059	5597
+ Aksjeutbytte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	511	-3577	4203	-100	-9708	1196
+ Lønnsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	209746	189398	160219	86901	132657	156296
+ Pensjoner/sykepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	8934	20492	11219	19151	31407	15123
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"	14363	25094	4972	34815	22038	12858
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	6988	6628	15562	3641	4001	11287
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payment to previous owner</i>	"	105119	131345	68900	232181	115623	108748
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	576607	468674	509490	198570	470735	445141
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	44889	-14705	-9126	-186449	-8443	-43688
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	21367	46230	516779	247959	117682	388165
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	35671	55121	-9059	142610	-108456	5310
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec.:</i>							
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	2375390	2734227	1949322	3810716	2791015	2405786
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	26923	67398	30371	54693	131207	48201
Till.næring og annen næring	<i>Other occupations</i>	"	64039	85723	141886	410678	149137	188084
Hovedbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	739531	727216	730921	809801	456881	703470
Krav og kontanter	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	198271	211842	477792	378437	305662	424418
Eiendeler i alt	<i>Total assets</i>	"	3404153	3826406	3330292	5464326	3833901	3769959
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	455058	456837	314243	465983	588382	383228
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	1509248	1816327	988342	3356047	1357196	1500823
Egenkapital	<i>Own capital</i>	"	1439847	1553241	2027707	1642296	1888323	1885908

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17c

Drift og driftsresultater på bruk med

Summary of accounts for

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway	Agder og R. Agder and R	Vestlandet Western Norway			
		Andre bygder Other	Andre bygder Other	100-200	200-300	Alle	
Størrelsesgrupper Farm size		daa decares	Alle	Alle			
Antall bruk	Number of holdings		9	8	13	8	29
Brukers alder	Age of farmer	år year	51	43	46	42	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	255	242	152	215	196
herav leid	of which rented land	"	93	66	57	81	74
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1164357	1418550	1093449	1244219	1160176
Varelager	Stocks	"	73368	80653	59537	54349	57384
Buskap	Livestock	"	221358	220327	162261	164408	169246
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	78000	68938	115600	102710	118495
Traktor	Tractors	"	156166	93771	76655	140951	102582
Driftsbygninger	Outbuildings	"	455168	469389	499487	590738	525798
Jord etc	Farmland etc.	"	180297	485472	179909	191063	186671
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3693	3445	3262	3562	3462
herav familien	of which family	" "	3058	2881	2571	2500	2713
Arealbruk:	Land use :						
Korn	Cereals	daa decares					
Poteter	Potatoes	" "	0,3		0,2	0,1	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	254,3	241,8	150,3	214,6	195,2
Annet	Other	" "			1,5		0,7
Avlinger pr daa:	Crops per decare :						
Korn	Cereals	kg					
Poteter	Potatoes	"	1600		2000	3000	2067
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	307	391	348	315	314
I alt	Total	"	307	391	344	315	313
melkeproduksjon og sauehold:	Dairy and sheep farming:						
Årskyr	Cows	stk no.	12,9	15,1	10,6	10,6	10,4
Kviger og kalver (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	21,6	21,6	15,2	14,7	14,6
Okser over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	4,1	1,8	1,0	1,3	1,5
Melk/årsku	Milk/cow	kg	5828	6519	6392	6268	6322
Omsatt melk	Milk sold	l	65031	84011	57951	57796	56607
Melkekvote	Milk quota	l	67343	85638	58558	57651	56531
Vinterfødde sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	58	71	50	62	63
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4
Omsatt saue- og l. kjøtt	Mutton sold	kg	1772	1864	1365	1692	1579
Pris: Melk uten tilskudd	Milk price excl. support	NOK/l	3,36	3,57	3,45	3,48	3,42
Kukjøtt uten tilskudd	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	25,85	27,10	26,95	27,06	27,00
Annet storfekjøtt u.tilsk.	Meat (beef) excl. support	"	31,71	31,24	31,65	31,51	31,52
Saue- og lammekjøtt u.t	Meat (mutton) excl. support	"	28,99	30,17	30,33	30,19	30,69
Ull	Wool	"	36,11	33,49	35,33	34,61	34,86
Produksjonsinntekt melk	Total output milk	NOK	218823	300029	199651	200899	193802
Driftstillegg	Production allowance	"	59000	59000	59000	59000	58797
Andre tilskudd melk	Other support to milk	"	20201	13837	17786	17071	17217
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	39224	39491	33501	26950	31658
" annet storfekjøtt	" meat (beef)	"	83313	57246	31129	32195	34210
Tilskudd storfekjøtt	Support	"	27249	15581	10467	10162	11212
Produkt.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	2559	16610	12715	11177	10956
" Saue- og lammekj.	" mutton	"	52071	56661	39039	54236	47878
Tilskudd kjøtt	Support (mutton)	"	15211	14446	10599	13666	11784
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	3480	2218	5216	6398	4649
Prod.inntekt, ull	" wool	"	13116	14332	9543	12994	12066
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	4036	708	1344	2961	2345
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	512	410	564	461	472
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2263	2226	2789	2318	2346
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	148188	138268	117147	128927	127544
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	132016	122459	94202	103504	107023
Fam. arbeidsfortj. /Jårsverk	Family labour income agric.	"	110906	97274	69381	82379	81142

[†] FUm = Feed Unit milk

kumelkproduksjon og sauehold

combined dairy and sheep farming

Regioner	Regions		Østlandet Eastern Norway	Agder og R. Agder and R	Vestlandet Western Norway		
			Andre bygder Other	A. bygder Other	100-200	200-300	Alle
Størrelsesgrupper	Farm size	daa	Alle	Alle			
Antall bruk	Number of holdings		9	8	13	8	29
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	795555	821942	632920	682480	656548
Planteprodukter	Plant products	"	7123	5640	5070	1739	3995
Husdyrprodukter	Livestock products	"	416622	487295	332137	347811	337565
Tilskudd	Support	"	365620	319896	282897	325587	305777
Andre inntekter	Other income	"	6190	9112	12816	7342	9212
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	219554	283791	209005	184626	196664
Såvarer	Seeds	"	2193	3256	3050	2983	2321
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	25554	32499	19458	22368	20932
Plantevernmidler	Pesticides	"	-89	847	1161	1705	1132
Konserveringsmidler	Preservatives	"	5122	10153	7609	6032	6885
Fôrmidler	Fodder	"	133801	171388	125175	113081	121257
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	"	20323	31908	21763	20851	20256
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	11964	15879	14565	2691	9818
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	20686	17862	16225	14916	14063
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"	63791	63395	63067	80313	65961
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	19482	28569	27925	26872	26965
Traktor	Tractors	"	14511	10516	9215	11182	9326
Driftsbygninger	Outbuildings	"	19442	32727	21793	21652	21254
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2226	6867	1175	2074	1956
Drivstoff	Fuel	"	14717	11001	8967	10646	9495
Maskinleie	Rented machinery	"	25408	22014	6088	7968	7501
Jordleie	Rented farmland	"	7568	12656	4055	7633	5254
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	79216	62303	51481	61431	54859
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	465915	533840	402771	414397	399235
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	329640	288102	230149	268083	257313
Avskrivninger:	Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	19153	14225	14982	18839	17245
Traktor	Tractors	"	30919	13252	21623	18404	19841
Driftsbygninger	Outbuildings	"	24865	31324	29846	33346	28942
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	940	3527	2990	1444	2357
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	58160	71037	54634	61845	57504
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	253763	225773	160709	196051	188928
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-428	7270	3890	1319	2307
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	27027	22695	33642	25538	53223
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-820	20521		18993	5243
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	1404	295	819	49	381
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	69378	134576	217439	129460	170664
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	45856		14453	61513	25894
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	3156		530	18249	5272
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	16150	6678	17628	10888	16044
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	44546	47956	36720	49506	32230
= Nettoinntekt	= Total net income	"	370941	369851	412390	412555	435725
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	99362	-60297	18705	87850	66420
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	437122	113937	588486	337704	535892
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	78193	-46409	-36114	-32449	-37341
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1164357	1418550	1093449	1244219	1160176
Skogbruk	Forestry	"	48437	59083	14960	49908	26342
Till.næring og a.næring	Other occupations	"	156882	113626	228218	136741	174527
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	670841	408588	558629	459661	528227
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	437852	196360	510939	355189	510008
Eiendeler i alt	Total assets	"	2478369	2196207	2406195	2245718	2399280
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	174268	212376	150413	116675	129786
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	532443	698288	596174	731794	533804
Egenkapital	Own capital	"	1771658	1285544	1659608	1397249	1735690

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17c Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med Summary of accounts for

Regioner Regions		Alle All				
Størrelsesgrupper Farm size		daa decares	100-200	200-300	300-500	Alle All
Antall bruk	Number of holdings		21	15	12	52
Brukers alder	Age of farmer	år year	48	43	45	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	146	235	337	219
herav leid	of which rented land	"	40	56	156	73
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	963300	1403368	1684134	1223956
Varelager	Stocks	"	56015	67175	91787	66211
Buskap	Livestock	"	168578	195118	268543	196024
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	85430	98144	130848	96503
Traktor	Tractors	"	94891	132901	102755	105563
Driftsbygninger	Outbuildings	"	403226	593113	726888	512984
Jord etc	Farmland etc.	"	155161	316917	363313	246672
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3242	3643	3819	3501
herav familien	of which family	" "	2648	2704	3223	2825
Arealbruk:	Land use :					
Korn	Cereals	daa decares				
Poteter	Potatoes	" "	0,1	0,1	0,3	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	145,4	235,3	336,5	218,5
Annet	Other	" "	1,0			0,4
Avlinger pr daa:	Crops per decare :					
Korn	Cereals	kg				
Poteter	Potatoes	"	2000	3000	1333	1788
Grovfor og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	385	352	311	341
I alt	Total	"	382	352	311	341
melkeproduksjon og sauehold:	Dairy and sheep farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	11,0	13,0	15,8	12,4
Kviger og kalver (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	15,6	19,2	24,1	18,2
Okser over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,7	1,4	4,7	2,3
Melk/årsku	Milk/cow	kg	6067	6733	6271	6349
Omsatt melk	Milk sold	l	57725	76106	85835	68283
Melkekvote	Milk quota	l	60554	75209	86284	69189
Vinterforede sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	51	65	85	64
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	stk no.	1,5	1,5	1,3	1,4
Omsatt saue- og l. kjøtt	Mutton sold	kg	1374	1797	2391	1730
Pris: Melk uten tilskudd	Milk price excl. support	NOK/l	3,42	3,51	3,46	3,45
Kukjøtt uten tilskudd	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	26,91	26,94	26,39	26,68
Annet storfekjøtt u.tilsk.	Meat (beef) excl. support	"	31,39	31,75	31,69	31,54
Saue- og lammekjøtt u.t	Meat (mutton) excl. support	"	29,58	30,97	29,09	30,07
Ull	Wool	"	35,54	35,87	35,08	35,40
Produksjonsinntekt melk	Total output milk	NOK	197302	267399	296866	235358
Driftstillegg	Production allowance	"	58357	59000	59500	58742
Andre tilskudd melk	Other support to milk	"	15896	14611	27469	17926
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	34786	39628	39416	36765
" annet storfekjøtt	" meat (beef)	"	36708	44286	79320	47676
Tilskudd storfekjøtt	Support	"	11409	13047	24397	14606
Produk.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	9323	11975	14898	10770
" Saue- og lammekj.	" mutton	"	38553	57609	66587	51120
Tilskudd kjøtt	Support (mutton)	"	10684	12925	19069	13241
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	3799	5011	3331	3940
Prod.inntekt, ull	" wool	"	10207	13942	17763	12965
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	711	1905	5818	2202
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	558	449	380	447
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2896	2334	2010	2345
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	121241	143745	179556	141970
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	101393	126755	165450	124871
Fam. arbeidsfortj. /Jårsverk	Family labour income agric.	"	80754	101825	135427	100731

¹ FUm = Feed Unit milk

kumelkproduksjon og sauehold

combined dairy and sheep farming

Regioner Regions		Alle All				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle All
Antall bruk	Number of holdings		21	15	12	52
Produksjonsinntekter i alt: Output:		NOK	623993	796193	945281	738944
Planteprodukter	Plant products	"	4027	19337	8616	9454
Husdyrprodukter	Livestock products	"	331389	441754	524000	400796
Tilskudd	Support	"	279694	328089	404899	320922
Andre inntekter	Other income	"	8883	7012	7766	7772
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	199824	246768	268339	225444
Såvarer	Seeds	"	2560	4370	2116	2806
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	19042	29590	30115	24919
Plantevernmidler	Pesticides	"	945	1712	75	938
Konserveringsmidler	Preservatives	"	6893	7336	9240	7519
Føremidler	Fodder	"	123007	143818	173670	138301
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	"	19641	25831	28872	23424
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	12542	10291	7552	10026
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	15195	23819	16699	17512
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"	59038	68570	74277	63908
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	23144	26757	30063	25096
Traktor	Tractors	"	9163	11217	13192	10471
Driftsbygninger	Outbuildings	"	22483	23606	28644	23771
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1380	4683	3846	3147
Drivstoff	Fuel	"	8761	12968	12917	10759
Maskinleie	Rented machinery	"	7778	12644	25401	13307
Jordleie	Rented farmland	"	4348	8674	8526	6668
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	55503	66512	69512	61683
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	391423	482399	534716	444255
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	232570	313794	410565	294689
Avskrivninger: Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	12066	17600	21426	15730
Traktor	Tractors	"	20621	19717	20854	19995
Driftsbygninger	Outbuildings	"	26476	32357	38878	29896
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2297	1493	3465	2445
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	48467	69706	82493	60858
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	171109	242627	325943	226623
+ " skogbruk	+ " forestry	"	4020	4089	50	2818
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	35905	20402	72386	38529
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	1620	20999	-514	6595
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	620	26	1053	501
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	187622	93469	163468	148935
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	10349	42957	19252	22377
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	328	12100	2367	4169
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	17397	8668	9495	13200
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	38468	45588	50683	40676
= Nettoinntekt	= Total net income	"	390502	399748	542817	423071
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-4360	104975	79891	50141
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	506199	266808	275241	394309
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-4357	-27176	-18008	-14602
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	963300	1403368	1684134	1223956
Skogbruk	Forestry	"	16788	40031	52788	32861
Till.næring og a.næring	Other occupations	"	210619	105487	123564	146859
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	504325	483602	775285	540122
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	469361	305078	356964	411899
Eiendeler i alt	Total assets	"	2164392	2337567	2992735	2355697
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	148630	156778	257587	171600
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	563649	714992	562717	582876
Egenkapital	Own capital	"	1452113	1465797	2172431	1601221

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17d

Drift og driftsresultater på bruk med Summary of accounts for

Regioner <i>Regions</i>		Østlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>					Alle
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		9	8	18	12	48
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	55	47	49	48	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	149	269	373	636	373
herav leid	of which rented land	" "	12	27	39	152	59
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	332989	1011163	1357958	2064983	1259757
Varelager	<i>Stocks</i>	"	40613	176251	187479	397942	207132
Masker og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	15327	77875	64487	203816	91080
Skurtresker	<i>Combine harvesters</i>	"	11951	38342	91715	125922	74505
Traktor	<i>Tractors</i>	"	31167	54571	132606	167387	106513
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	142313	402127	374230	560819	376430
Jord etc	<i>Farmland etc</i>	"	90877	261997	499760	607368	400645
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	586	586	1150	1716	1072
herav familien	<i>of which family</i>	" "	583	484	1041	1430	942
Arealbruk:	<i>Land use:</i>						
Bygg	<i>Barley</i>	daa <i>decares</i>	56,9	85,9	137,8	196,3	125,7
Havre	<i>Oats</i>	" "	50,3	101,1	95,2	144,0	98,0
Hvete	<i>Wheat</i>	" "	24,2	56,1	111,2	186,0	103,3
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "				8,7	2,2
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	7,0	16,5	5,1	15,3	9,8
Annet	<i>Other</i>	" "	10,3	9,0	23,7	85,3	33,7
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>						
Bygg	<i>Barley</i>	kg	370	435	393	483	431
Havre	<i>Oats</i>	"	375	468	434	421	429
Hvete	<i>Wheat</i>	"	412	493	501	485	488
Poteter	<i>Potatoes</i>	"				3012	3012
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEm <i>FUm</i> ¹	196	419	205	322	310
I alt	<i>Total</i>	"	331	420	401	418	405
Kornproduksjon:	<i>Cereal production:</i>						
Pris: Bygg	<i>Price: Barley</i>	NOK/kg	1,87	1,98	1,94	1,95	1,94
Havre	<i>Oats</i>	"	1,56	1,83	1,75	1,65	1,71
Hvete	<i>Wheat</i>	"	2,09	2,35	2,35	2,37	2,34
Variable kostnader	<i>Variable costs</i>	NOK/decare	259	229	342	255	285
Produksjonsinntekt bygg	<i>Total output barley</i>	NOK	38696	70120	102883	179084	102294
" havre	<i>oats</i>	"	29118	81004	66902	99666	68965
" hvete	<i>wheat</i>	"	20114	62737	130909	221505	119798
" oljefrø	<i>oilseeds</i>	"	2974	6644	15231	53176	20671
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	292	335	281	330	309
Dekningsbidrag/dekar	<i>Gross margin/decare</i>	"	728	971	1019	1102	1026
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	-35044	240242	206641	275122	213349
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	-35044	242876	204101	284066	213360
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	-69457	106239	138962	216206	142316

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands					Alle
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		9	8	18	12	48
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	146827	322478	507525	862630	488542
Planteprodukter	Plant products	"	91231	238479	326860	617817	334982
Husdyrprodukter	Livestock products	"	1440		41627	2038	16390
Tilskudd	Support	"	41676	72555	113663	214974	116456
Andre inntekter	Other income	"	12480	11445	25375	27802	20714
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	38476	61595	127481	162222	106147
Såvarer	Seeds	"	10013	15322	32502	44541	27755
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	16705	34281	50874	73128	46417
Plantevernmidler	Pesticides	"	7913	10200	24655	38241	22084
Konserveringsmidler	Preservatives	"	333				63
Fôrmidler	Fodder	"	943	658	14203	370	5705
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	545		1350	298	683
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	228		106	167	124
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	1796	1134	3791	5478	3317
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"		891	7471	18764	7641
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	11349	17915	17696	36054	20763
Traktor	Tractors	"	8490	8214	9376	14590	10161
Driftsbygninger	Outbuildings	"	7711	10044	14546	16707	12751
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1434	1613	8974	9225	6209
Drivstoff	Fuel	"	6803	12541	13056	32333	16365
Maskinleie	Rented machinery	"	2165	13126	25656	24646	18548
Jordleie	Rented farmland	"	1922	5205	9272	46766	16397
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	41503	46909	54589	91609	59269
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	119853	178050	288118	452915	274251
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	26974	144428	219408	409715	214291
Avskrivninger:	Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	11012	21771	23681	58126	29135
Traktor	Tractors	"	9559	11498	20831	32250	19583
Driftsbygninger	Outbuildings	"	9846	24903	22655	30721	22311
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1360	2312	2227	4621	2631
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	17257	50956	67423	103494	63047
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	-4803	83944	150014	283998	140631
+ " skogbruk	+ " forestry	"	6070	-3071	-210	10783	3256
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	4353	34897	52642	36198	35423
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	1789		36299	46298	25522
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	2389	123142	825	1636	21690
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	353024	606234	365211	275627	385111
+ Pensjoner/sykepengar	+ Pensions/sick pay	"	72363	18045	29517	25748	34081
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"			7891		2959
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	14101	24463	7538	16062	13567
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	22211	25368	62269	91735	55061
= Nettoinntekt	= Total net income	"	427075	862285	587458	604616	607178
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	17249	231783	76352	173042	112039
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec .	"	423783	1273747	280903	695840	578800
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	24345	-28063	98771	107265	64246
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	332989	1011163	1357958	2064983	1259757
Skogbruk	Forestry	"	59805	97075	127725	233379	134467
Till.næring og annen næring	Other occupations	"	70421	674095	365182	273652	335676
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	317471	599364	796831	927478	694987
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	388212	625622	297618	544847	427575
Eiendeler i alt	Total assets	"	1168898	3007318	2945314	4044339	2852462
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	70722	97526	260893	400197	227462
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	213230	521964	811554	1048097	702476
Egenkapital	Own capital	"	884946	2387829	1872867	2596044	1922524

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17d Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med Summary of accounts for

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts			Trøndelag Flatbygder Lowlands		
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	Alle	200-300	Alle
Antall bruk	Number of holdings		11	6	22	9	16
Brukers alder	Age of farmer	år year	49	53	51	48	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	162	247	244	255	301
herav leid	of which rented land	" "	6	32	36	3	18
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	472397	556620	626020	725930	823204
Varelager	Stocks	"	37358	79203	73858	69626	105138
Masker og redskap	Machinery and equipment	"	49525	47099	60118	47519	66562
Skurtresker	Combine harvester	"	13509	8338	14690	23360	42485
Traktor	Tractors	"	62341	98404	88087	75790	86165
Driftsbygninger	Outbuildings	"	178435	108917	207323	214213	218074
Jord etc	Farmland etc	"	131230	213159	181535	294877	304473
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	671	932	920	857	1018
herav familien	of which family	" "	594	900	849	811	853
Arealbruk:	Land use :						
Bygg	Barley	daa decares	57,5	96,2	78,4	220,3	247,5
Havre	Oats	" "	53,2	86,3	94,2	20,0	30,1
Hvete	Wheat	" "	27,4	50,2	49,3	12,2	15
Poteter	Potatoes	" "	0,1		0,2		6,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	10,5	5,0	10,7	1,4	0,8
Annet	Other	" "	13,8	9,3	10,8	1,3	0,8
Avlinger pr daa:	Crops per decare :						
Bygg	Barley	kg	338	380	405	349	414
Havre	Oats	"	312	515	411	406	415
Hvete	Wheat	"	472	452	464	381	568
Poteter	Potatoes	"	3000		1410		2353
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	164	281	202	680	680
I alt	Total	"	300	400	368	341	406
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,79	1,75	1,76	1,82	1,9
Havre	Oats	"	1,77	1,62	1,70	1,47	1,56
Hvete	Wheat	"	2,24	2,07	2,22	1,74	1,95
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	229	286	251	185	208
Produksjonsinntekt bygg	Tc Total output barley	NOK	33748	55670	52776	136794	188098
"	havre " oats	"	26876	60829	58606	11248	18955
"	hvete " wheat	"	28321	47073	49959	8094	17387
"	oljefrø " oilseeds	"	3558	5077	3163		
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	363	248	289	240	267
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	722	790	828	897	1016
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-13533	125679	80341	172699	247890
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	-40896	124938	73640	170095	257149
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-83807	80937	27280	128374	216104

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts			Trøndelag Central N Flatbygder Lowlands		
Størrelsesgrupper Farm size	daa	100-200	200-300	Alle	200-300	Alle	
Antall bruk	Number of holdings		11	6	22	9	16
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	154548	265824	262921	276185	367887
Planteprodukter	Plant products	"	96817	170283	171839	156286	234851
Husdyrprodukter	Livestock products	"		1514	413	114	64
Tilskudd	Support	"	50604	82669	74548	114648	129291
Andre inntekter	Other income	"	7127	11358	16121	5136	3681
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	37248	70686	61203	47145	62586
Såvarer	Seeds	"	8853	20157	17244	11265	14073
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	19668	32562	29886	23579	31543
Plantevernmidler	Pesticides	"	7935	10668	11266	8513	13777
Konserveringsmidler	Preservatives	"					
Fôrmidler	Fodder	"		1596	435	1569	883
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"		380	104	361	697
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		1667	455		
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	792	3657	1814	1859	1613
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"	8642	1243	4660	3996	8821
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	7258	10189	15150	13914	19610
Traktor	Tractors	"	5633	9604	9276	4438	7423
Driftsbygninger	Outbuildings	"	6001	9926	11907	9566	8352
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4195	3225	3716	2023	1542
Drivstoff	Fuel	"	9207	7842	10761	9240	9105
Maskinleie	Rented machinery	"	13945	8427	13882	5698	5405
Jordleie	Rented farmland	"	273	7553	8755	178	3594
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	30985	32798	36295	43583	45038
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	123386	161494	175608	139781	171476
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	31162	104331	87313	136404	196411
Avskrivninger:	Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	7789	12948	12141	13448	17676
Traktor	Tractors	"	15516	13813	15344	11826	14581
Driftsbygninger	Outbuildings	"	11373	8947	13813	13670	12952
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1380	806	1797	3056	2126
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	22900	27517	31106	36902	41551
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	-4895	67818	44218	94405	149076
+ " skogbruk	+ " forestry	"	33981	25023	34494	29481	17468
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	31652	12027	22575	25573	28430
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-950	39285	34939	9631	5245
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	15612	10396	23931	74838	43576
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	267102	343086	256881	462121	490633
+ Pensjoner/sykepengar	+ Pensions/sick pay	"	29482	28782	37512	19776	27478
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	659		1556		
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	28011	7694	19450	8512	10442
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	48530	18962	35464	50811	54185
= Nettoinntekt	= Total net income	"	352123	515147	440092	673526	718162
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-51609	75266	67322	61237	77386
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec .	"	916862	292655	700064	465456	504227
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-13468	-30242	-12619	-90084	-49624
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	472397	556620	626020	725930	823204
Skogbruk	Forestry	"	527604	363189	494616	108150	84165
Till.næring og annen næring	Other occupations	"	205783	191724	221676	277012	195442
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	587985	565112	589438	604163	635397
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	850838	205488	584708	309903	372890
Eiendeler i alt	Total assets	"	2644607	1882132	2516458	2025158	2111097
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	98385	121928	110081	159665	149694
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	720421	366685	531647	792184	807976
Egenkapital	Own capital	"	1825802	1393520	1874730	1073309	1153427

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17d Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med

Summary of accounts for

Regioner <i>Regions</i>		Alle <i>All</i>					
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle <i>all</i>
Antall bruk	Number of holdings		22	23	26	14	86
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	52	49	49	48	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	159	258	374	632	326
herav leid	of which rented land	" "	8	19	46	152	46
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	403595	780973	1196663	2092731	1016419
Varelager	<i>Stocks</i>	"	38997	109211	176611	376489	154063
Masker og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	34564	57968	70158	202666	78598
Skurtresker	<i>Combine harvesters</i>	"	14985	24652	71357	130515	53246
Traktor	<i>Tractors</i>	"	50197	74309	117013	183815	98014
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	151955	252106	333937	585020	303709
Jord etc	<i>Farmland etc</i>	"	112595	262123	422268	612744	326701
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	618	782	1175	1833	1023
herav familien	<i>of which family</i>	" "	574	720	1057	1476	902
Arealbruk:	<i>Land use :</i>						
Bygg	<i>Barley</i>	daa <i>decares</i>	68,8	141,2	147,4	223,4	136,3
Havre	<i>Oats</i>	" "	47,2	65,5	104,4	142,7	84,4
Hvete	<i>Wheat</i>	" "	23,6	37,4	97,4	165,1	73,1
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,1		0,2	14,8	2,5
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	8,1	7,6	7,0	13,1	8,4
Annet	<i>Other</i>	" "	11,1	6,1	17,5	73,1	21,7
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare :</i>						
Bygg	<i>Barley</i>	kg	358	373	417	507	421
Havre	<i>Oats</i>	"	339	477	414	439	423
Hvete	<i>Wheat</i>	"	447	464	503	489	487
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	3000		1013	2684	2654
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEm FUm ¹	175	415	214	322	281
I alt	<i>Total</i>	"	319	384	402	434	398
Kornproduksjon:	<i>Cereal production:</i>						
Pris: Bygg	<i>Price: Barley</i>	NOK/kg	1,82	1,84	1,88	1,99	1,90
Havre	<i>Oats</i>	"	1,67	1,71	1,75	1,64	1,70
Hvete	<i>Wheat</i>	"	2,17	2,21	2,34	2,37	2,31
Variable kostnader	<i>Variable costs</i>	NOK/decare	243	226	302	260	265
Produksjonsinntekt bygg	<i>Tc Total output barley</i>	NOK	43825	92440	112049	219801	105590
"	<i>havre " oats</i>	"	25350	48445	69075	102504	57011
"	<i>hvete " wheat</i>	"	22389	37268	113979	197246	82879
"	<i>oljefrø " oilseeds</i>	"	2996	3635	10545	45579	12346
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	327	276	280	321	298
Dekningsbidrag/dekar	<i>Gross margin/decare</i>	"	738	897	1004	1127	986
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	-5418	176341	216839	268639	189997
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	-19238	175588	215425	282764	189013
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	-58550	107675	155792	217217	128245

¹ FUm = Feed Unit milk

kornproduksjon

cereal production

Regioner Regions		Alle All					
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle all
Antall bruk	Number of holdings		22	23	26	14	86
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	155820	289584	488476	876420	408377
Planteprodukter	Plant products	"	96851	188526	317375	631835	274619
Husdyrprodukter	Livestock products	"	589	440	28819	1747	9265
Tilskudd	Support	"	49597	91664	121581	209237	108123
Andre inntekter	Other income	"	8783	8954	20701	33603	16370
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	38647	58312	113030	164144	86545
Såvarer	Seeds	"	9977	14996	27961	46099	22520
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	18926	29645	48226	73427	39421
Plantevernmidler	Pesticides	"	7516	9662	22798	38819	17771
Konserveringsmidler	Preservatives	"	136				35
Fôrmidler	Fodder	"	386	1259	9833	317	3460
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	223	240	1096	521	537
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	93	435	73	143	185
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	1390	2076	3044	4818	2615
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leid arbeid	Hired labour	"	4321	2198	5315	23331	7098
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	9297	14334	21484	39352	19113
Traktor	Tractors	"	6366	7099	11201	15305	9425
Driftsbygninger	Outbuildings	"	6702	9826	14597	18193	11717
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	2954	2194	6859	7907	4703
Drivstoff	Fuel	"	8037	10024	13341	29483	13581
Maskinleie	Rented machinery	"	7858	8993	20597	25621	14909
Jordleie	Rented farmland	"	995	3850	9942	47728	12060
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	35366	41926	51903	89856	50744
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	120542	158756	268268	460920	229896
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	35278	130828	220208	415501	178482
Avskrivninger:	Depreciation:						
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	9857	16212	21815	56432	22656
Traktor	Tractors	"	12563	12230	19316	32211	17568
Driftsbygninger	Outbuildings	"	10170	16345	20897	30885	18396
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1247	2210	2542	3961	2323
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	20115	39342	59652	104951	50877
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	1442	83830	155638	292012	117539
+ " skogbruk	+ " forestry	"	19450	16996	8912	10252	13891
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	17660	25282	48162	30685	30835
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	131	14017	35082	60017	24159
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	8983	74828	6645	12384	26335
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	328996	481194	362866	262146	371940
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	46259	21523	34491	35096	33731
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	329		6501		2050
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	20497	13847	10583	14388	14490
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments to previous owner	"	36291	33653	53774	92937	49885
= Nettoinntekt	= Total net income	"	407456	697865	615103	624043	585083
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-10503	124217	117802	177917	94153
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	657994	701522	432253	644995	595947
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	5777	-52901	62835	103142	23398
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	403595	780973	1196663	2092731	1016419
Skogbruk	Forestry	"	289949	170830	169243	281024	217240
Till.næring og annen næring	Other occupations	"	133391	392879	318443	259805	280423
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	495818	592306	745349	882050	656900
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	610236	392480	378945	494228	457598
Eiendeler i alt	Total assets	"	1932988	2329468	2808644	4009838	2628579
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	83324	128207	215293	382324	182966
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	494273	587194	692816	1107933	678403
Egenkapital	Own capital	"	1355392	1614066	1900535	2519581	1767210

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17e

Drift og driftsresultater på bruk med Summary of accounts for

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands					Trøndelag
Størrelsesgrupper Farm size		daa decares	100-200	200-300	300-500	Alle	Alle
Antall bruk	Number of holdings		6	6	10	26	11
Brukers alder	Age of farmer	år year	47	38	51	48	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	157	265	385	344	240
herav leid	of which rented land	"	17	42	98	92	27
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	1196847	3796735	2342343	2411382	1665064
Varelager	Stocks	"	52963	153117	167428	158230	105919
Buskap	Livestock	"	204788	447088	274032	301661	290988
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	26968	151516	170609	132057	62121
Skurtresker	Combine harvester	"	8014	75025	66018	84400	51928
Traktor	Tractors	"	69206	145128	147097	137875	121859
Driftsbygninger	Outbuildings	"	648697	2329710	1259204	1282670	852371
Jord etc.	Farmland etc.	"	186212	495151	257955	314490	179877
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2288	3171	2932	2811	2893
herav familien	of which family	" "	2000	2213	2618	2331	2432
Arealbruk:	Land use :						
Bygg	Barley	daa decares	37,8	171,8	85,7	109,0	190,7
Havre	Oats	" "	38,5	29,7	68,9	60,7	26,1
Hvete	Wheat	" "	54,0	38,5	178,5	133,5	4,7
Poteter	Potatoes	" "	0,8			0,2	0,2
Annet	Other	" "	26,2	25,0	52,1	41,0	18,1
Avlinger pr daa:	Crops per decare :						
Bygg	Barley	kg	419	431	450	458	350
Havre	Oats	"	468	536	559	520	303
Hvete	Wheat	"	451	508	466	461	477
Poteter	Potatoes	"	1600			1600	2500
I alt	Total	FEm ¹	410	411	431	424	338
Avlsgriser (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	31,8	65,3	32,1	38,3	38,9
Smågriskull	Litters	" "	51	122	55	69	68
Salgbare smågriser	Piglets for sale	" "	517	1140	525	677	645
Omsatt slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	354	459	580	520	511
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	122263	143664	340493	239467	46871
Pris: Bygg	Price: l Barley	NOK/kg	1,93	1,93	1,87	1,91	1,83
Havre	Oats	"	1,94	1,59	1,67	1,70	2,05
Hvete	Wheat	"	2,39	2,29	2,25	2,24	2,01
Slaktesvin	Pork	"	22,35	21,83	21,29	21,66	21,02
Smågris, salg	Piglets for sale	NOK/stk	866	804	817	819	789
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	3958	3489	2784	2741	2707
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	25958	131011	70834	86890	131042
" havre	" oats	"	34940	23784	62501	51195	17684
" hvete	" wheat	"	57471	43672	185731	137727	4795
" oljefrø	" oilseeds	"	9942		5716	7971	
" smågris	" piglets	"	216656	517640	182179	266789	70742
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	563315	781601	905529	838736	808244
" avlsgriser	" pigs for breeding	"	59917	90107	149096	96987	98796
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	7100	6001	7138	6787	15123
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/daa	"	510	624	430	479	394
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	3146	3320	1963	2253	3191
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	180794	152507	187032	203895	282883
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	169939	123741	176878	193935	286156
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	"	151284	108641	146240	163265	251194

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøtt

combined cereal and pig farming

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands				Trøndelag Central N Flatbygder Lowlands	
Størrelsesgrupper Farm size		daa	100-200	200-300	300-500	Alle	Alle
Antall bruk Number of holdings			6	6	10	26	11
Produksjonsinntekter i alt: Output:		NOK	1117656	1804577	1828219	1720179	1414580
Planteprodukter Plant products		"	164882	211627	384862	321562	163954
Husdyrprodukter Livestock products		"	846988	1395348	1243942	1209300	992905
Tilskudd Support		"	103211	186833	191750	182111	241084
Andre inntekter Other income		"	2576	10769	7665	7206	16637
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	622721	924700	1072244	943999	649278
Såvarer Seeds		"	17920	23077	35344	29465	12087
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	18881	24854	55792	43918	15644
Plantevermidler Pesticides		"	9827	16957	26320	20996	6648
Konserveringsmidler Preservatives		"				658	411
Fôrmidler Fodder		"	392927	619710	552804	542245	505648
Diverse til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	40536	65937	39342	44833	37477
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	122263	143664	340493	239467	46893
Andre forbruksart. Other variable costs		"	20368	30502	22150	22418	24471
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:							
Leid arbeid Hired labour		"	39219	92676	46259	57133	50900
Maskiner og redskaper Machinery and equipment		"	21003	32042	33683	33387	25213
Traktor Tractors		"	7735	19689	17729	16281	8348
Driftsbygninger Outbuildings		"	16374	39245	28154	28161	37252
Jord, grøfter og vannanl. Farmland, drainage and water supply		"	4946	6154	7663	6884	4425
Drivstoff Fuel		"	8649	20932	26371	21776	11491
Maskinleie Rented machinery		"	23368	27595	21435	27608	12479
Jordleie Rented farmland		"	2693	7479	24551	24076	5629
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	87232	141344	102210	108366	91477
Registrerte kostnader i alt Total registered costs		"	833939	1311855	1380297	1267671	896493
Resultat før avskrivninger Result before depreciation		"	283717	492721	447922	452508	518087
Avskrivninger: Depreciation:							
Maskiner og redskaper Machinery and equipment		"	8446	34248	35505	37268	15948
Traktor Tractors		"	7879	18623	19515	17156	18017
Driftsbygninger Outbuildings		"	39543	106509	70781	65771	54106
Jord, grøfter og vannanl. Farmland, drainage and water supply		"	3000	691	110	1073	2793
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	60199	183890	114509	117808	82544
Driftsoverskudd jordbruk Net income agriculture		"	224849	332651	322011	331241	427222
+ " skogbruk + " forestry		"	-12386	17087	7108	3727	7395
+ " till.næring + " other farm-based		"	8647	87980	63567	48726	15748
+ " a. næring + " other off-farm		"	96076		1037	22570	2349
+ Aksjeutbytte og handel + Dividend and stock trading		"	210		544	-658	2108
+ Lønnsinntekter + Wage income		"	299558	138326	162583	209408	189555
+ Pensjoner/sykepenger + Pensions/sick pay		"	13342	58925	39615	31914	23456
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"		11836		2731	1549
+ Renteinntekter + Interest received		"	3436	3177	4691	6591	12662
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments to previous owner		"	94240	231718	107373	126439	59633
= Nettoinntekt = Total net income		"	539492	418263	493783	529812	622412
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	-8245	-2494	-15179	15387	61970
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	-16504	11841	295742	263246	522911
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-14987	162127	-123622	-11666	-33158
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk Agriculture		"	1196847	3796735	2342343	2411382	1665064
Skogbruk Forestry		"	212206	195220	112398	155759	38909
Till.næring og annen næring Other occupations		"	418807	428544	236640	328537	92127
Hovedbygning og privat Farmhouses and private		"	657198	785433	567668	650423	633047
Krav og kontanter Outstanding claims and cash		"	342045	184357	281471	377099	443072
Eiendeler i alt Total assets		"	2827103	5390290	3540521	3923201	2872220
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	655286	649182	525185	619236	295583
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	886050	3267725	1217679	1571685	885098
Egenkapital Own capital		"	1285768	1473383	1797657	1732280	1691538

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17e Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med
Summary of accounts for

Regioner <i>Regions</i>		Alle <i>all</i>				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	200-300	300-500	Alle <i>all</i>
Antall bruk	Number of holdings		9	13	14	40
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	50	42	49	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	158	252	367	310
herav leid	of which rented land	"	18	36	84	72
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets</i>	NOK	1119517	2742265	2420287	2223003
Varelager	<i>Stocks</i>	"	62873	112635	164759	138499
Buskap	<i>Livestock</i>	"	235385	357875	292343	301381
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	20169	118331	160526	115591
Skurtresker	<i>Combine harvester</i>	"	5342	73762	54709	70223
Traktor	<i>Tractors</i>	"	64364	135682	154199	133242
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	589187	1608970	1313579	1187408
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>	"	142197	335011	280172	276658
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (Agric.)</i>	timer <i>hours</i>	2418	3047	2993	2857
herav familien	<i>of which family</i>	" "	2122	2350	2638	2393
Arealbruk:	<i>Land use :</i>					
Bygg	<i>Barley</i>	daa <i>decares</i>	72,8	159,6	135,8	133,8
Havre	<i>Oats</i>	" "	25,7	46,6	58,2	53,3
Hvete	<i>Wheat</i>	" "	36,0	21,8	130,9	89,3
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,8		0,1	0,2
Annet	<i>Other</i>	" "	23,0	23,8	41,5	33,4
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare :</i>					
Bygg	<i>Barley</i>	kg	380	399	380	406
Havre	<i>Oats</i>	"	468	385	526	470
Hvete	<i>Wheat</i>	"	451	502	463	460
Poteter	<i>Potatoes</i>	"	1857		2000	1875
I alt	<i>Total</i>	FEM ¹	399	371	401	398
Avlsgriser (gj.snitt)	<i>Pigs for breeding</i>	stk <i>no.</i>	33,8	48,6	36,5	38,5
Smågriskull	<i>Litters</i>	" "	56	95	65	71
Salgbare smågriser	<i>Piglets for sale</i>	" "	561	885	581	677
Omsatt slaktesvin	<i>Pigs for slaughter</i>	" "	414	468	535	504
Innkjøp av svin	<i>Purchase of pigs</i>	NOK	93508	94186	259657	173171
Pris: Bygg	<i>Price: l Barley</i>	NOK/kg	1,86	1,86	1,87	1,87
Havre	<i>Oats</i>	"	1,94	1,69	1,66	1,71
Hvete	<i>Wheat</i>	"	2,35	2,25	2,25	2,24
Slaktesvin	<i>Pork</i>	"	21,81	21,62	21,02	21,44
Smågris, salg	<i>Piglets for sale</i>	NOK/stk	852	820	804	821
Variable kostnader	<i>Variable costs</i>	NOK/daa	3976	3185	2650	2760
Prod.innt. bygg	<i>Total output barley</i>	NOK	49191	119468	95700	98615
" havre	<i>oats</i>	"	23293	31440	49982	41796
" hvete	<i>wheat</i>	"	38597	24017	134323	91421
" oljefrø	<i>oilseeds</i>	"	6628		4083	5181
" smågris	<i>piglets</i>	"	172397	306192	162113	212765
" slaktesvin	<i>pigs for fattening</i>	"	642669	772767	838425	806257
" avlsgriser	<i>pigs for breeding</i>	"	57828	119003	218981	131595
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	10020	13079	9360	10443
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/daa</i>	"	463	572	405	465
Dekningsbidrag/dekar	<i>Gross margin/decare</i>	"	3320	3276	2218	2517
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	206986	211550	228094	230983
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	199917	199287	222699	225054
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	181401	166528	185655	190576

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av korn og svinekjøtt
combined cereal and pig farming

Regioner <i>Regions</i>		Alle <i>all</i>				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa	100-200	200-300	300-500	Alle <i>all</i>
Antall bruk <i>Number of holdings</i>			9	13	14	40
Produksjonsinntekter i alt: <i>Output:</i>		NOK	1154386	1626581	1784292	1635605
Planteprodukter <i>Plant products</i>		"	147039	187076	328059	265028
Husdyrprodukter <i>Livestock products</i>		"	882913	1211042	1228879	1161061
Tilskudd <i>Support</i>		"	116684	215281	217248	199185
Andre inntekter <i>Other income</i>		"	7750	13182	10105	10331
Variable kostnader i alt: <i>Total variable costs:</i>		"	629024	801890	971345	855541
Såvarer <i>Seeds</i>		"	13935	19017	29376	23764
Handelsgjødsel og kalk <i>Fertilizer and lime</i>		"	17081	21842	45716	34981
Plantevernmidler <i>Pesticides</i>		"	8150	12117	20892	16134
Konserveringsmidler <i>Preservatives</i>		"		347		540
Fôrmidler <i>Fodder</i>		"	433668	573746	544893	537118
Diverse til husdyrholdet <i>Misc. for animal husbandry</i>		"	39273	55902	45629	46310
Innkjøp av dyr <i>Purchase of cattle</i>		"	93534	94186	259657	173177
Andre forbruksart. <i>Other variable costs</i>		"	23382	24732	25182	23516
Faste kostnader, registrerte: <i>Registered fixed costs:</i>						
Leid arbeid <i>Hired labour</i>		"	40687	71181	50358	55701
Maskiner og redskaper <i>Machinery and equipment</i>		"	20666	35461	30615	32214
Traktor <i>Tractors</i>		"	7888	13563	14368	13249
Driftsbygninger <i>Outbuildings</i>		"	18207	41299	30156	30997
Jord, grøfter og vannanl. <i>Farmland, drainage and water supply</i>		"	4026	5489	6593	5891
Drivstoff <i>Fuel</i>		"	8168	18082	21821	18476
Maskinleie <i>Rented machinery</i>		"	18681	19733	19953	22542
Jordleie <i>Rented farmland</i>		"	2573	6113	20745	17813
Andre faste kostnader <i>Other fixed costs</i>		"	83610	112789	106269	103262
Registrerte kostnader i alt <i>Total registered costs</i>		"	833530	1125601	1272225	1155686
Resultat før avskrivninger <i>Result before depreciation</i>		"	320857	500980	512067	479919
Avskrivninger: <i>Depreciation:</i>						
Maskiner og redskaper <i>Machinery and equipment</i>		"	6407	29071	33096	31417
Traktor <i>Tractors</i>		"	8814	19795	21067	18087
Driftsbygninger <i>Outbuildings</i>		"	37819	83437	72050	63992
Jord, grøfter og vannanl. <i>Farmland, drainage and water supply</i>		"	2389	1502	997	1490
Kalkulert rente, 5,0 % <i>Required return on capital 5.0 %</i>		"	56245	134668	118420	109204
Driftsoverskudd jordbruk <i>Net income agriculture</i>		"	265427	367176	384857	364932
+ " skogbruk <i>+ " forestry</i>		"	-7691	34478	6425	11664
+ " till.næring <i>+ " other farm-based</i>		"	6184	52670	52346	38117
+ " a. næring <i>+ " other off-farm</i>		"	64051	-5090	741	13016
+ Aksjeutbytte og handel <i>+ Dividend and stock trading</i>		"	964	989	597	152
+ Lønnsinntekter <i>+ Wage income</i>		"	199705	202885	154472	194723
+ Pensjoner/sykepenger <i>+ Pensions/sick pay</i>		"	36640	27196	40870	31387
+ Fam. arbeid på nyanlegg <i>+ Fam. labour: investments</i>		"		6774		2201
+ Renteinntekter <i>+ Interest received</i>		"	6683	6237	7463	8263
- Gjeldsrenter og kår <i>-Interest paid, payments to previous owner</i>		"	77942	142827	97607	104566
= Nettoinntekt <i>= Total net income</i>		"	494021	550489	550164	559890
Endring i egenkapital (sparing) <i>Change in own capital (savings)</i>		"	-16451	46015	30697	37405
Arbeidskapital pr 31/12 <i>Working capital on 31 Dec.</i>		"	128061	334139	321600	347843
Endring i arbeidskapital <i>Change in working capital</i>		"	-5078	78518	-124183	-17837
Balanse pr 31/12 <i>Balance on 31 Dec.:</i>						
Jordbruk <i>Agriculture</i>		"	1119517	2742265	2420287	2223003
Skogbruk <i>Forestry</i>		"	143359	327778	113816	190650
Till.næring og annen næring <i>Other occupations</i>		"	298327	259460	203918	250106
Hovedbygning og privat <i>Farmhouses and private</i>		"	598646	745879	565302	639425
Krav og kontanter <i>Outstanding claims and cash</i>		"	340744	328816	316713	390169
Eiendeler i alt <i>Total assets</i>		"	2500592	4404199	3620035	3693352
Kortsiktig gjeld <i>Short-term liabilities</i>		"	524454	398418	511877	502182
Langsiktig gjeld <i>Long-term liabilities</i>		"	774136	2069137	1247439	1377363
Egenkapital <i>Own capital</i>		"	1202002	1936644	1860719	1813807

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17f

Drift og driftsresultater på bruk med produksjon av

Summary of accounts for combined

Regioner	Regions		Østlandet		Østlandet	
			Eastern Norway	Eastern Norway	Andre bygder	Other parts
			Flatbygder			
			Lowlands			
Størrelsesgrupper	Farm size	daa	300-500	> 500	Alle	Alle
Antall bruk	Number of holdings		8	12	21	7
Brukers alder	Age of farmer	år year	51	46	49	56
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	391	695	559	504
herav leid	of which rented land	" "	132	213	172	198
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2067494	2981902	2573528	1992325
Varelager	Stocks	"	161093	387687	290924	240275
Buskap	Livestock	"	317072	376386	348636	284466
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	160372	232182	195982	188412
Skurtresker	Combine harvester	"	9354	113704	68537	31186
Traktor	Tractors	"	148943	210366	178410	107977
Driftsbygninger	Outbuildings	"	799819	1011671	921376	791164
Jord etc	Farmland etc.	"	470840	649907	569664	348844
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3864	4253	4046	4093
herav familien	of which family	" "	2763	2932	2843	3100
Arealbruk:	Land use :					
Bygg	Barley	daa decares	75,5	199,6	147,6	131,7
Havre	Oats	" "	33,5	38,8	35,0	79,4
Hvete	Wheat	" "	63,9	203,1	142,3	53,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	206,4	220,5	211,3	226,7
Annet	Other	" "	11,4	33,3	23,4	13,0
Avlinger pr daa:	Crops per decare :					
Bygg	Barley	kg	464	445	445	352
Havre	Oats	"	423	472	454	412
Hvete	Wheat	"	413	490	478	472
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	444	506	488	396
I alt	Total	"	434	468	460	389
Storfehold:	Cattle :					
Årskyr	Cows	stk no.	21,5	25,0	23,6	19,3
Kviger og kalver (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	37,1	42,9	40,3	31,4
Okser over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,3	10,5	8,1	5,9
Melk/årsku	Milk/cow	kg	6968	7033	7007	6360,0
Omsatt melk	Milk sold	l	134615	157306	148120	112451
Melkekvote	Milk quota	l	134969	162073	151275	110589
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	8246	8762	8516,0	5987
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	9,6	8,8	9	11,8
Pris: melk uten tilskudd	Milk price excl. support	NOK/l	3,55	3,47	3,5	3,5
Kukjøtt uten tilskudd	Meat(cow) excl. support	NOK/kg	26,54	26,21	26,34	26,59
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	31,43	31,78	31,59	31,04
Produksjonsinntekt melk	Total output milk	NOK	478037	546548	518782	390176
Driftstillegg	Production allowance	"	63375	62292	62786	60429
Andre tilskudd melk	Other support to milk	"	10688	11556	11230	7795
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat(cow)	"	89336	86759	87569	58551
" annet storfe kjøtt	" meat(beef)	"	71971	165796	123063	94853
Tilskudd kjøtt	Support	"	7675	15515	11941	7756
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	26017	12196	18008	25794
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	6201	1506	3274	5739
Kornproduksjon:	Cereal production:					
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,98	1,91	1,92	1,81
Havre	Oats	"	1,66	1,77	1,73	1,64
Hvete	Wheat	"	2,13	2,19	2,18	2,21
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	913	707	774	566
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	567	395	441	344
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2149	1776	1893	1748
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	164754	248877	216707	209307
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	135767	244134	202861	189592
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	"	112534	196771	163234	152091

¹ FUm = Feed Unit milk

kumelk, storfeslakt og korn

dairy and beef farming and cereal production

Regioner	Regions		Østlandet Eastern Norway		Østlandet Eastern Norway	
			Flatbygder Lowlands	Andre bygder Other parts		
Størrelsesgrupper	Farm size	daa	300-500	> 500	Alle	Alle
Antall bruk	Number of holdings		8	12	21	7
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	1196066	1726374	1492111	1166625
Planteprodukter	Plant products	"	171534	428395	315515	215279
Husdyrprodukter	Livestock products	"	671563	812805	750696	575113
Tilskudd	Support	"	333913	452546	399542	364841
Andre inntekter	Other income	"	19056	32627	26358	11393
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	356507	491693	433141	285191
Såvarer	Seeds	"	21820	35161	29798	24284
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	55098	91836	75173	65601
Plantevernmidler	Pesticides	"	8550	30367	21298	11000
Konserveringsmidler	Preservatives	"	6982	9255	8089	7877
Fôrmidler	Fodder	"	190236	229130	211661	125886
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	31923	33958	32941	28231
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	12106	27378	22437	6986
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	29793	34609	31744	15327
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leid arbeid	Hired labour	"	129635	150874	139182	145820
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	42248	71042	58160	35644
Traktor	Tractors	"	27605	24940	25155	18198
Driftsbygninger	Outbuildings	"	23080	43225	38984	38073
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	4120	8187	6430	5167
Drivstoff	Fuel	"	24001	43295	34351	24364
Maskinleie	Rented machinery	"	61891	40114	48102	31437
Jordleie	Rented farmland	"	32095	58606	45716	30071
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	100462	136384	119720	87754
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	801645	1068359	948939	701719
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	394422	658015	543173	464907
Avskrivninger:	Depreciation:					
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	28152	57732	45001	29980
Traktor	Tractors	"	31735	36735	33812	28091
Driftsbygninger	Outbuildings	"	48175	68015	60275	47519
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3783	5144	4395	4992
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	104054	149638	129311	98814
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	282576	490388	399691	354324
+ " skogbruk	+ " forestry	"	11488	25398	18933	47131
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	22498	51154	42352	28141
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	1339	6358	4143	4944
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-19247	111168	57050	7342
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	96615	140752	123979	135322
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	87510	6226	37000	8217
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	1775		676	10145
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	2238	15197	9543	20793
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	94779	114836	103447	72269
= Nettoinntekt	= Total net income	"	392015	731805	589920	544090
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	1794	206889	120942	64368
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	130117	570612	415773	575015
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-49662	104982	45190	66933
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	2067494	2981902	2573528	1992325
Skogbruk	Forestry	"	136112	216758	184848	327907
Till.næring og annen næring	Other occupations	"	137255	422361	325325	505154
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	383204	962550	722357	606216
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	192046	480560	375068	588841
Eiendeler i alt	Total assets	"	2916111	5064131	4181124	4020443
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	420215	657212	539661	413126
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1128453	1232321	1160112	882666
Egenkapital	Own capital	"	1367443	3174598	2481351	2724651

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17f Forts. Cont.

Drift og driftsresultater på bruk med
Summary of accounts for combined

Regioner Regions		Alle All			
Størrelsesgrupper Farm size		daa	300-500	>500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		12	16	31
Brukers alder	Age of farmer	år year	52	48	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	395	703	538
herav leid	of which rented land	" "	128	250	185
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1975587	2915688	2353227
Varelager	Stocks	"	161651	371684	264079
Buskap	Livestock	"	294843	380933	325205
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	158011	233868	185029
Skurtresker	Combine harvesters	"	9161	99599	54952
Traktor	Tractors	"	130320	189412	149392
Driftsbygninger	Outbuildings	"	836333	1021428	890863
Jord etc	Farmland etc.	"	385267	618765	483707
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3759	4402	4014
herav familien	of which family	" "	2754	3010	2879
Arealbruk:	Land use:				
Bygg	Barley	daa decares	91,6	215,8	152,9
Havre	Oats	" "	43,1	45,5	42,2
Hvete	Wheat	" "	48,7	171,1	108,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	203,4	242,3	214,9
Annet	Other	" "	8,5	27,8	19,5
Avlinger pr daa:	Crops per decare:				
Bygg	Barley	kg	420	415	415
Havre	Oats	"	433	443	438
Hvete	Wheat	"	412	490	477
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	427	482	465
I alt	Total	"	414	451	440
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk no.	19,8	25,4	22,1
Kviger og kalver (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	33,7	43,7	37,3
Okser over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,5	10,0	7,3
Melk/årsku	Milk/cow	kg	6809	6802	6826
Omsatt melk	Milk sold	l	121355	155668	135806
Melkekvote	Milk quota	l	119912	158759	137274
Krafftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	8201	7739	7896
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,3	9,5	9,7
Pris: melk uten tilskudd	Milk price excl. support	NOK/l	3,54	3,46	3,49
Kukjøtt uten tilskudd	Meat(cow) excl. support	NOK/kg	26,25	26,49	26,39
Annet storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	31	31,81	31,47
Produksjonsinntekt melk	Total output milk	NOK	858236	1078285	948874
Driftstillegg	Production allowance	"	124667	123563	123774
Andre tilskudd melk	Other support to milk	"	18025	23275	21011
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	152942	169308	155152
" annet storfe kjøtt	" meat(beef)	"	144822	320674	224021
Tilskudd kjøtt	Support	"	13537	28822	20802
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	49240	29284	37301
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	14778	3199	7471
Kornproduksjon:	Cereal production:				
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1,92	1,88	1,89
Havre	Oats	"	1,71	1,72	1,70
Hvete	Wheat	"	2,13	2,19	2,19
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	817	657	715
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	485	383	410
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	2031	1740	1837
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	184111	238153	212442
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	164792	228425	197955
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	"	127705	184855	157993

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumelk, storfeslakt og korn
dairy and beef farming and cereal production

Regioner Regions		Alle All			
Størrelsesgrupper Farm size		daa	300-500	>500	Alle
Antall bruk	Number of holdings		12	16	31
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	1125556	1683947	1372912
Planteprodukter	Plant products	"	168052	396342	277636
Husdyrprodukter	Livestock products	"	610009	800375	686410
Tilskudd	Support	"	329996	461918	388287
Andre inntekter	Other income	"	17499	25312	20579
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	322766	461407	384675
Såvarer	Seeds	"	18701	36502	27728
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	55241	88876	70246
Plantevernmidler	Pesticides	"	7653	26853	17477
Konserveringsmidler	Preservatives	"	6155	10402	8156
Fôrmidler	Fodder	"	173410	209974	185732
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	28350	34264	30740
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	8346	23936	18030
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	24911	30600	26567
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leid arbeid	Hired labour	"	119075	166503	135596
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	38074	65705	50554
Traktor	Tractors	"	22507	26484	23006
Driftsbygninger	Outbuildings	"	22710	47269	38446
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3381	8621	6042
Drivstoff	Fuel	"	23823	39542	30459
Maskinleie	Rented machinery	"	46999	41746	41906
Jordleie	Rented farmland	"	25596	60178	41472
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	90910	131939	109240
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	715841	1049392	861396
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	409715	634555	511516
Avskrivninger:	Depreciation:				
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	28407	54433	40275
Traktor	Tractors	"	28314	35896	30587
Driftsbygninger	Outbuildings	"	52078	67497	57796
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	3086	5764	4213
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	99434	145846	117997
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	297832	470964	378645
+ " skogbruk	+ " forestry	"	14899	37484	26032
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	32643	43094	38659
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	3776	4768	3923
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-10254	84543	40298
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	113488	162929	141403
+ Pensjoner/sykepenger	+ Pensions/sick pay	"	63133	4669	26920
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"	1184	4438	2749
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	15111	13561	13220
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	74354	113909	89385
= Nettoinntekt	= Total net income	"	457457	712542	582464
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	43373	169204	119654
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	510545	501497	503874
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-20686	85664	42808
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	1975587	2915688	2353227
Skogbruk	Forestry	"	118937	274473	202572
Till.næring og annen næring	Other occupations	"	366247	364393	354592
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	561761	806131	670405
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	490213	437680	458827
Eiendeler i alt	Total assets	"	3512745	4798365	4039623
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	355528	629157	474362
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	918797	1272698	1034852
Egenkapital	Own capital	"	2238420	2896510	2530409

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17g

Drift og driftsresultater på bruk med Summary of accounts for

Regioner Regions		Østlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts				Vestlandet Western N		
Størrelsesgrupper Farm size		daa decares	50-100	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle
Antall bruk	Number of holdings		6	14	23	9	6	19
Brukers alder	Age of farmer	år year	47	49	47	46	45	46
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	85	142	148	75	140	128
herav leid	of which rented land	" "	8	34	48	11	46	22
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	498191	597145	628638	490011	526650	569771
Varelager	Stocks	"	18047	37377	35352	24690	30967	25459
Buskap	Livestock	"	36005	57267	55227	42527	57974	50127
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	48004	46701	60137	21990	39625	47577
Traktor	Tractors	"	80365	70434	93266	54706	46986	44246
Driftsbygninger	Outbuildings	"	241412	309427	308234	168866	231037	256627
Jord etc	Farmland etc.	"	74359	75940	76421	177233	120062	145735
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1913	1829	1979	1667	2178	1854
herav familien	of which family	" "	1737	1538	1724	1355	1565	1468
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares		2,1	1,3			
Poteter	Potatoes	" "	0,5		0,2	0,1	0,3	0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	84,5	138,9	146,6	74,5	139,7	127,9
Annet	Other	" "	0,2	0,6	0,4	0,4		0,2
Avlinger pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEmFU ¹		214	214			
Poteter	Potatoes	kg	1833	1600	1800	2000	750	886
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFU ¹	264	261	248	350	246	244
I alt	Total	"	264	259	248	348	245	244
Sauehold:	Sheep farming:							
Vinterfede sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	67	88	91	80	105	88
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	22,8	30,2	30,7	25,1	38,9	31,7
Gangslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,5	1,6	1,2	1,2	1,2
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	28	30	32	21	24	22
Omsatt saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	1704	2422	2658	1695	2296	1856
Omsatt ull	Wool sold	"	255,5	465,5	465,9	309,1	556,3	410,6
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,3	1,6	1,6	0,9	1,3	1,5
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	700	710	782	546	525	563
herav forkjøp	of which purchase of fodder	"						
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	31,11	30,51	30,87	28,97	29,85	29,50
Ull	Wool	"	33,6	32,92	33,82	34,56	33,52	33,26
Prod.inntekt, kjøtt	Total output mutton and lamb	NOK	58456	88190	92964	47050	70590	54690
Tilskudd, kjøtt	Support	"	15206	22308	24776	12387	18141	13734
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output sheep sold live	"	188	3228	6142	1314	467	983
Prod.inntekt, ull	Total output wool	"	9847	16096	16555	12137	17333	13415
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	188	3560	2483	474	100	309
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	500	463	423	434	370	339
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	1637	1569	1483	1710	1414	1246
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-yr:	17919	63004	62559	39783	71173	54853
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	2492	37377	42146	16827	51444	32446
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	"	-12526	14335	20309	5451	31356	11623

¹ FUm = Feed Unit milk

sauehold
sheep farming

Regioner <i>Regions</i>		Østlandet <i>Eastern Norway</i>			Vestlandet <i>Western N</i>			
		Andre bygder <i>Other parts</i>						
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa	50-100	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>		6	14	23	9	6	19
Produksjonsinntekter i alt:	<i>Output:</i>	NOK	186124	284317	291694	172036	252817	209373
Planteprodukter	<i>Plant products</i>	"	3013	3342	3381	314	1659	1536
Husdyrprodukter	<i>Livestock products</i>	"	68678	111285	118272	60974	88490	69397
Tilskudd	<i>Support</i>	"	104903	162749	161692	110658	161002	137530
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	9530	6941	8350	89	1666	910
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	46681	62084	71570	43894	54912	49539
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	4012	1950	2709	647	336	1473
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	9387	11790	12618	6623	10898	7541
Plantevernmidler	<i>Pesticides</i>	"	579	235	314	276	301	250
Konserveringsmidler	<i>Preservatives</i>	"	1184	1151	1168	3094	2450	2421
Føremidler	<i>Fodder</i>	"	20966	28152	34774	17560	23717	22444
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	5370	8791	10055	8836	6435	7342
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"		3059	1862	1209	1325	1102
Andre forbruksart.	<i>Other variable costs</i>	"	5184	6957	8070	5650	9452	6967
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>							
Leid arbeid	<i>Hired labour</i>	"	16164	30987	27213	22280	30611	26183
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	"	9834	16888	15273	7067	12828	10165
Traktor	<i>Tractors</i>	"	7054	8427	8774	3335	8256	5216
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	3017	9074	7612	5770	7218	7272
Jord, grøfter og vannanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	4284	3362	3295	1598	727	1117
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	7624	7895	8666	2793	6090	4247
Maskinleie	<i>Rented machinery</i>	"	6223	11339	8891	2936	1968	2194
Jordleie	<i>Rented farmland</i>	"		1057	1701	158	1250	470
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	44698	50734	49147	26689	30806	29143
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	145578	201848	202142	116520	154666	135546
Resultat før avskrivninger	<i>Result before depreciation</i>	"	40546	82469	89552	55516	98151	73827
Avskrivninger:	<i>Depreciation:</i>							
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	"	5935	7763	8309	6134	7582	8868
Traktor	<i>Tractors</i>	"	8779	14630	13781	7436	11755	9203
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	11859	17825	16288	12306	17873	15753
Jord, grøfter og vannanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	971	746	816	1393	1742	1579
Kalkulert rente, 5,0 %	<i>Required return on capital 5.0 %</i>	"	25126	29440	31136	23822	26642	28054
Driftsoverskudd jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	13002	41506	50357	28247	59199	38424
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	1509	11295	8101	800	1372	781
+ " till. næring	+ <i>other farm-based</i>	"	43514	29453	34659	14103	7561	14243
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	91214	3557	32886	26884	11573	16389
+ Aksjeutbytte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	13	1013	630		500	158
+ Lønnsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	252059	295528	261152	403821	287343	353698
+ Pensjoner/sykepengar	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	10752	53059	35102	24485	2240	14908
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"					2295	5072
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	3909	14130	10533	1875	11447	7253
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments for previous owner</i>	"	34678	33008	31362	33784	22696	26518
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	381294	416533	402058	466430	360834	424408
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	77388	18502	36707	6748	-4177	14927
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	267155	681654	545897	149612	389253	301594
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-20747	-25859	-24949	4211	-1214	-2081
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec.:</i>							
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	498191	597145	628638	490011	526650	569771
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	139557	127848	115313	11649	10162	8990
Till. næring og annen næring	<i>Other occupations</i>	"	80615	322991	220715	87824	204053	115339
Hovedbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	627258	435645	493599	426954	1057382	653044
Krav og kontanter	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	285687	478709	425165	118413	267771	247387
Eiendeler i alt	<i>Total assets</i>	"	1631307	1962337	1883430	1134852	2066018	1594530
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	52605	69352	61807	17932	35202	22529
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	435157	415644	385679	389445	263423	341446
Egenkapital	<i>Own capital</i>	"	1143546	1477341	1435944	727475	1767394	1230555

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17g *Forts. Cont.*

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for*

Regioner <i>Regions</i>		Trøndelag			Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	100-200	Alle	100-200	Alle
		Andre bygder <i>Other</i>				
Antall bruk	Number of holdings		7	10	11	17
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	47	48	46	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	151	176	156	138
herav leid	of which rented land	" "	15	26	65	49
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	661379	630853	715106	572544
Varelager	<i>Stocks</i>	"	70711	71951	53263	41088
Buskap	<i>Livestock</i>	"	86082	94091	84967	70506
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	45413	47657	75416	53805
Traktor	<i>Tractors</i>	"	113093	102456	73388	60758
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	205822	192166	317611	253974
Jord etc	<i>Farmland etc.</i>	"	140258	122531	110461	92412
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (agric.)</i>	timer <i>hours</i>	2366	2644	2312	2132
herav familien	<i>of which family</i>	" "	1966	2240	1911	1806
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	3,4	2,4		
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "			0,6	0,7
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	147,3	173,9	154,4	133,0
Annet	<i>Other</i>	" "			0,5	3,9
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	FEmFU ¹	451	451		
Poteter	<i>Potatoes</i>	kg			1002	1001
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	410	367	296	279
I alt	<i>Total</i>	"	411	369	295	271
Sauehold:	<i>Sheep farming:</i>					
Vinterforede sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs)</i>	stk <i>no.</i>	163	175	145	121
Sauer under 1 år (gj.s.)	<i>Sheep < 1 year (average)</i>	" "	55,9	54,8	38,9	31,8
Gangslam/vfs	<i>Lambs per wfs</i>	" "	1,4	1,3	1,5	1,4
Kjøtt/vfs	<i>Meat per wfs</i>	kg	28	26	31	29
Omsatt saue- og lammekj.	<i>Mutton and lamb sold</i>	"	4589	4650	4235	3462
Omsatt ull	<i>Wool sold</i>	"	840,7	835,8	807,5	615,8
Grovfôr/vfs	<i>Coarse fodder/wfs</i>	daa <i>decares</i>	0,9	1,0	1,1	1,1
Variable kostn./vfs	<i>Variable costs/wfs</i>	NOK	543	541	683	663
herav førkjøp	<i>of which purchase of fodder</i>	"				
Pris: Kjøtt	<i>Price: Meat (mutton and lamb)</i>	NOK/kg	29,67	30,29	27,81	27,43
Ull	<i>Wool</i>	"	34,00	33,93	36,74	36,43
Prod.inntekt, kjøtt	<i>Total output mutton and lamb</i>	NOK	155656	165896	144798	110588
Tilskudd, kjøtt	<i>Support</i>	"	42406	42179	67809	55117
Prod.inntekt, livdyr sau	<i>Total output sheep sold live</i>	"	3174	2222	3654	2619
Prod.inntekt, ull	<i>Total output wool</i>	"	27604	27573	31353	23850
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	3879	4650	1250	1028
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	528	442	558	504
Dekningsbidrag/dekar	<i>Gross margin/decare</i>	"	2402	2133	2298	2106
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	154326	142765	142764	121420
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	135973	123845	123894	103007
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	112090	105659	100139	81050

¹ FU_m = Feed Unit milk

sauehold
sheep farming

Regioner <i>Regions</i>		Trøndelag <i>Central Norway</i> Andre bygder <i>Other</i>			Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa	100-200	Alle	100-200	Alle
Antall bruk	<i>Number of holdings</i>		7	10	11	17
Produksjonsinntekter i alt:	<i>Output:</i>	NOK	450376	470935	456231	370176
Planteprodukter	<i>Plant products</i>	"	11288	9962	10674	7194
Husdyrprodukter	<i>Livestock products</i>	"	190314	200341	181055	138085
Tilskudd	<i>Support</i>	"	241757	250489	262011	222206
Andre inntekter	<i>Other income</i>	"	7016	10143	2492	2692
Variable kostnader i alt:	<i>Total variable costs:</i>	"	88308	94860	98720	80589
Såvarer	<i>Seeds</i>	"	2255	2648	3574	2974
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	"	16693	17736	19533	15840
Plantevernmidler	<i>Pesticides</i>	"	1861	1452	1016	624
Konserveringsmidler	<i>Preservatives</i>	"	2067	3035	3873	3477
Fôrmidler	<i>Fodder</i>	"	44393	46202	48377	39617
Diverse til husdyrholdet	<i>Misc. for animal husbandry</i>	"	11265	12643	11450	9294
Innkjøp av dyr	<i>Purchase of cattle</i>	"	1211	1548	2727	2253
Andre forbruksart.	<i>Other variable costs</i>	"	8563	9595	8170	6512
Faste kostnader, registrerte:	<i>Registered fixed costs:</i>					
Leid arbeid	<i>Hired labour</i>	"	47404	49910	50553	39435
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	"	18800	18752	19708	17245
Traktor	<i>Tractors</i>	"	9253	13688	12312	10691
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	7467	7966	14420	12305
Jord, grøfter og vannanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	1852	1661	2351	1946
Drivstoff	<i>Fuel</i>	"	10917	10989	8159	7453
Maskinleie	<i>Rented machinery</i>	"	12192	11248	5319	4122
Jordleie	<i>Rented farmland</i>	"	1433	1893	1703	1102
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	"	46690	50958	45914	43253
Registrerte kostnader i alt	<i>Total registered costs</i>	"	244316	261925	259158	218142
Resultat før avskrivninger	<i>Result before depreciation</i>	"	206060	209009	197073	152034
Avskrivninger:	<i>Depreciation:</i>					
Maskiner og redskaper	<i>Machinery and equipment</i>	"	9919	9549	18999	13943
Traktor	<i>Tractors</i>	"	20364	17216	17291	12820
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	17734	17592	20448	16549
Jord, grøfter og vannanl.	<i>Farmland, drainage and water supply</i>	"	329	522	541	350
Kalkulert rente, 5,0 %	<i>Required return on capital 5.0 %</i>	"	33647	32197	36074	29015
Driftsoverskudd jordbruk	<i>Net income agriculture</i>	"	157714	164130	139795	108372
+ " skogbruk	+ <i>forestry</i>	"	44787	70398	7953	4900
+ " till. næring	+ <i>other farm-based</i>	"	32236	35764	9659	7403
+ " a. næring	+ <i>other off-farm</i>	"	32869	23009	10473	5720
+ Aksjeutbytte og handel	+ <i>Dividend and stock trading</i>	"	1891	1549	464	300
+ Lønnsinntekter	+ <i>Wage income</i>	"	114659	118098	179749	191682
+ Pensjoner/sykepenger	+ <i>Pensions/sick pay</i>	"	50431	46163	49283	74179
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ <i>Fam. labour: investments</i>	"			6257	4049
+ Renteinntekter	+ <i>Interest received</i>	"	10105	7897	9815	13435
- Gjeldsrenter og kår	- <i>Interest paid, payments for previous owner</i>	"	19256	24501	23242	17953
= Nettoinntekt	= <i>Total net income</i>	"	425436	442506	390207	392087
Endring i egenkapital (sparing)	<i>Change in own capital (savings)</i>	"	45714	63226	-8195	-1594
Arbeidskapital pr 31/12	<i>Working capital on 31 Dec.</i>	"	608016	492206	375505	456678
Endring i arbeidskapital	<i>Change in working capital</i>	"	-14554	-7869	-7279	-8998
Balanse pr 31/12	<i>Balance on 31 Dec.:</i>					
Jordbruk	<i>Agriculture</i>	"	661379	630853	715106	572544
Skogbruk	<i>Forestry</i>	"	98427	82899	31813	20668
Till. næring og annen næring	<i>Other occupations</i>	"	178324	129597	132481	110579
Hovedbygning og privat	<i>Farmhouses and private</i>	"	375468	402446	257346	247963
Krav og kontanter	<i>Outstanding claims and cash</i>	"	452263	383285	312394	415896
Eiendeler i alt	<i>Total assets</i>	"	1765860	1629079	1449141	1367649
Kortsiktig gjeld	<i>Short-term liabilities</i>	"	76642	82179	50639	40962
Langsiktig gjeld	<i>Long-term liabilities</i>	"	290614	345842	359991	286077
Egenkapital	<i>Own capital</i>	"	1398604	1201058	1038510	1040610

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 17g *Forts. Cont.*

Drift og driftsresultater på bruk med *Summary of accounts for*

Regioner <i>Regions</i>		Alle <i>All</i>				
Størrelsesgrupper <i>Farm size</i>		daa <i>decares</i>	50-100	100-200	200-300	Alle <i>all</i>
Antall bruk	Number of holdings		21	39	10	73
Brukers alder	Age of farmer	år <i>year</i>	48	47	47	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa <i>decares</i>	80	147	233	145
herav leid	of which rented land	" "	13	40	68	38
Eiendeler i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	435376	631013	681251	593393
Varelager	<i>Stocks</i>	"	19914	47070	51783	39330
Buskap	<i>Livestock</i>	"	37924	70913	81189	63057
Maskiner og redskap	<i>Machinery and equipment</i>	"	27444	53122	94555	53391
Traktor	<i>Tractors</i>	"	55779	73510	74957	70126
Driftsbygninger	<i>Outbuildings</i>	"	182066	279868	289987	262254
Jord etc	<i>Farmland etc.</i>	"	112248	106529	88780	105235
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (agric.)</i>	timer <i>hours</i>	1726	2105	2478	2054
herav familien	<i>of which family</i>	" "	1487	1711	2131	1719
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>		1,4		0,7
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "	0,4	0,2	0,1	0,3
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	76,5	145,2	232,7	143,2
Annet	<i>Other</i>	" "	3,1	0,4	0,6	1,2
Avlinger pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	FEmFU ¹		319		319
Poteter	<i>Potatoes</i>	kg	1400	981	600	1134
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEmFU ¹	293	299	231	274
I alt	<i>Total</i>	"	282	299	231	272
Sauehold:	<i>Sheep farming:</i>					
Vinterfora sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs)</i>	stk <i>no.</i>	72	121	146	111
Sauer under 1 år (gj.s.)	<i>Sheep < 1 year (average)</i>	" "	22,3	38,9	41,7	35,1
Gangslam/vfs	<i>Lambs per wfs</i>	" "	1,3	1,4	1,4	1,4
Kjøtt/vfs	<i>Meat per wfs</i>	kg	24	29	26	27
Omsatt saue- og lammekj.	<i>Mutton and lamb sold</i>	"	1698	3352	3722	2924
Omsatt ull	<i>Wool sold</i>	"	284,6	649,5	605,8	540,2
Grovfôr/vfs	<i>Coarse fodder/wfs</i>	daa <i>decares</i>	1,1	1,2	1,6	1,3
Variable kostn./vfs	<i>Variable costs/wfs</i>	NOK	620	636	595	645
herav førkjøp	<i>of which purchase of fodder</i>	"				
Pris: Kjøtt	<i>Price: Meat (mutton and lamb)</i>	NOK/kg	29,10	29,33	30,69	29,57
Ull	<i>Wool</i>	"	34,45	34,75	34,46	34,57
Prod.inntekt, kjøtt	<i>Total output mutton and lamb</i>	NOK	48983	114973	124163	96761
Tilskudd, kjøtt	<i>Support</i>	"	16742	37953	33845	30963
Prod.inntekt, livdyr sau	<i>Total output sheep sold live</i>	"	1459	2923	6838	3434
Prod.inntekt, ull	<i>Total output wool</i>	"	10836	22948	19103	18930
Annet husdyrhold	<i>Other animal husbandry</i>	"	532	2363	2889	1827
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanisation costs/decare</i>	"	458	484	292	417
Dekningsbidrag/dekar	<i>Gross margin/decare</i>	"	1680	1917	1345	1663
Vederl til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	35227	108717	113531	89936
Vederl til fam. arb og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	15302	87076	91945	68100
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	<i>Family labour income agric.</i>	"	361	63737	72712	47142

¹ FU_m = Feed Unit milk

sheep farming

Regioner Regions		Alle All				
Størrelsesgrupper Farm size		daa	50-100	100-200	200-300	Alle all
Antall bruk Number of holdings			21	39	10	73
Produksjonsinntekter i alt: Output:		NOK	179134	359131	400490	313067
Planteprodukter Plant products		"	1228	6889	3931	4774
Husdyrprodukter Livestock products		"	61810	143283	152993	120993
Tilskudd Support		"	112462	204224	236202	182360
Andre inntekter Other income		"	3635	4736	7364	4941
Variable kostnader i alt: Total variable costs:		"	44842	76975	86605	71359
Såvarer Seeds		"	1959	2164	2307	2319
Handelsgjødsel og kalk Fertilizer and lime		"	7464	15069	16506	13035
Plantevernmidler Pesticides		"	302	766	265	532
Konserveringsmidler Preservatives		"	2450	2364	2907	2379
Fôrmidler Fodder		"	19971	36326	42320	34282
Diverse til husdyrholdet Misc. for animal husbandry		"	6790	10046	12657	9725
Innkjøp av dyr Purchase of cattle		"	787	2289	1280	1653
Andre forbruksart. Other variable costs		"	5118	7951	8364	7434
Faste kostnader, registrerte: Registered fixed costs:		"				
Leid arbeid Hired labour		"	19990	39587	45019	34227
Maskiner og redskaper Machinery and equipment		"	9091	17163	14918	14604
Traktor Tractors		"	5302	9497	13966	8774
Driftsbygninger Outbuildings		"	5837	10646	14378	9674
Jord, grøfter og vannanl. Farmland, drainage and water supply		"	2235	2314	590	2026
Drivstoff Fuel		"	4803	8096	9719	7448
Maskinleie Rented machinery		"	4121	8062	3767	6056
Jordleie Rented farmland		"	68	1309	4719	1421
Andre faste kostnader Other fixed costs		"	35583	45175	46101	42342
Registrerte kostnader i alt Total registerd costs		"	131872	218824	239781	197931
Resultat før avskrivninger Result before depreciation		"	47262	140308	160710	115136
Avskrivninger: Depreciation:		"				
Maskiner og redskaper Machinery and equipment		"	5883	11326	13870	10160
Traktor Tractors		"	7217	16059	10180	12589
Driftsbygninger Outbuildings		"	11157	18621	16800	16176
Jord, grøfter og vannanl. Farmland, drainage and water supply		"	1009	813	827	895
Kalkulert rente, 5,0 % Required return on capital 5.0 %		"	21691	31677	34069	29690
Driftsoverskudd jordbruk Net income agriculture		"	21996	93489	119034	75317
+ " skogbruk + " forestry		"	212	14605	44790	13983
+ " till. næring + " other farm-based		"	19809	20247	87760	31198
+ " a. næring + " other off-farm		"	36972	11911	15479	19257
+ Aksjeutbytte og handel + Dividend and stock trading		"	4	911	491	555
+ Lønnsinntekter + Wage income		"	307327	230073	160526	245154
+ Pensjoner/sykepenger + Pensions/sick pay		"	42558	42343	32722	39347
+ Fam. arbeid på nyanlegg + Fam. labour: investments		"		2118	8260	2263
+ Renteinntekter + Interest received		"	6795	11837	9896	9787
- Gjeldsrenter og kår -Interest paid, payments for previous owner		"	26693	25697	32449	26231
= Nettoinntekt = Total net income		"	408980	401836	446508	410629
Endring i egenkapital (sparing) Change in own capital (savings)		"	15096	12425	83412	22348
Arbeidskapital pr 31/12 Working capital on 31 Dec.		"	279287	532731	408172	435873
Endring i arbeidskapital Change in working capital		"	-16850	-13326	-15319	-14561
Balanse pr 31/12 Balance on 31 Dec.:		"				
Jordbruk Agriculture		"	435376	631013	681251	593393
Skogbruk Forestry		"	60854	74122	77127	67876
Till. næring og annen næring Other occupations		"	82286	226429	116882	163072
Hovedbygning og privat Farmhouses and private		"	428107	475531	609621	472204
Krav og kontanter Outstanding claims and cash		"	278807	386113	421542	358396
Eiendeler i alt Total assets		"	1285430	1793208	1906424	1654942
Kortsiktig gjeld Short-term liabilities		"	35940	59923	72789	52843
Langsiktig gjeld Long-term liabilities		"	331476	346758	439296	349937
Egenkapital Own capital		"	918014	1386528	1394340	1252161

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 Account statistics for agriculture 2003

Hovedtabell 17h

Drift og driftsresultater på bruk

Summary of accounts for

Regioner	Regions	Nord Norge						Alle
		Northern Norway			Alle All			
Størrelsesgrupper	Farm size	daa decares	50-100	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle all
Antall bruk	Number of holdings		7	12	20	10	14	25
Brukers alder	Age of farmer	år year	51	50	50	50	51	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	86	127	118	80	127	112
herav leid	of which rented land	" "	27	47	43	21	45	37
Eiendeler i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	493579	796983	701152	485568	834785	701875
Varelager	Stocks	"	23736	31484	28232	24072	32851	28852
Buskap	Livestock	"	20524	25035	23480	22226	26603	24809
Maskiner og redskap	Machinery and equipment	"	19300	96983	69201	15127	99732	65306
Traktor	Tractors	"	60954	103787	83606	68078	117295	92917
Driftsbygninger	Outbuildings	"	282709	400467	370711	251502	406310	353320
Jord etc.	Farmland etc.	"	86356	139227	125923	104563	151993	136671
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2722	3112	2955	2610	3080	2876
herav familien	of which family	" "	2349	2528	2437	2223	2524	2381
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares						
Poteter	Potatoes	" "	0,4	0,7	0,5	0,3	0,6	0,4
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	85,2	124,8	116,3	77,2	124,7	109,9
Annet	Other	" "		1,5	0,9	2,5	1,30	1,7
Avlinger pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	kg						
Poteter	Potatoes	"	1200	1069	1100	1200	1069	1100
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEmFUm ¹	234	199	201	282	215	226
I alt	Total	"	234	197	200	273	213	223
Geitehold:	Goat farming:							
Årsgeiter	Dairy goats	stk no.	63,8	80,2	74,8	69,9	83,4	78,2
Geiter i status (gj.sn):	Goats in balance (average):							
Geiter fra IB	Dairy goats > 2 years	" "	40	58	51	45	62	55
Geiter tilført i året	New dairy goats	" "	19	19	20	24	23	24
Geiter under 9 mnd	Goats < 9 months	" "	20	28	25	16	25	21
Melk/årsgeit	Milk/dairy goat	kg	611	617	612	548	613	587
Omsatt melk	Milk sold	l	36146	44814	41723	35252	46467	41869
Melkekvote	Milk quota	l	36698	46633	43006	38328	47448	43647
Grovfôr/årsgeit	Coarse fodder/dairy goat	daa	1,3	1,6	1,6	1,1	1,5	1,4
Variable kostn./årsgeit	Variable costs/dairy goat	NOK	1694	1745	1698	1535	1690	1612
herav forkjøp	of which purchased fodder	NOK	1194	1228	1191	1113	1187	1142
Pris:Geitemj. uten tilskudd	Milk price excl. support	NOK/l	3,73	3,87	3,80	3,68	3,78	3,73
Tilskudd	Support	NOK/l	2,74	3,02	2,99	2,61	2,89	2,84
Produksjonsinntekt melk	Total output milk	NOK	134904	173267	158746	129592	175812	156347
Driftstillegg	Production allowances	"	55714	65000	58500	58500	65000	59800
Andre tilskudd melk	Other support to milk	"	99132	135179	124830	91942	134083	119085
Prod.inntekt livdyr og slakt	Total output meat and br.goats	"	4037	7397	5859	3904	8471	6311
Annet husdyrhold	Other animal husbandry	"	1387	319	677	1098	595	772
Netto mek. kostn./daa	Net mechanisation costs/decare	"	468	686	604	516	695	621
Dekningsbidrag/dekar	Gross margin/decare	"	4426	3731	3745	4590	3785	3874
Vederl til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	163402	158573	160517	168373	160879	163861
Vederl til fam. arb og EK	Return on family l. and own capital	"	154061	139020	144476	158223	142481	148629
Fam. arbeidsfortj. J/årsverk	Family labour income agric.	NOK/man-year	146458	127831	134129	149671	130276	137492

¹ FUm = Feed Unit milk

med geitehold
production of goat's milk

Regioner		Nord Norge Northern Norway			Alle All			
Størrelsesgrupper	Farm size	daa	50-100	100-200	Alle	50-100	100-200	Alle all
Antall bruk	Number of holdings		7	12	20	10	14	25
Produksjonsinntekter i alt:	Output:	NOK	486777	613702	567853	474068	619977	560222
Planteprodukter	Plant products	"	3606	4945	4479	2768	5817	4565
Husdyrprodukter	Livestock products	"	140328	180983	165282	134594	184878	163431
Tilskudd	Support	"	319116	427035	389319	318782	427197	383869
Andre inntekter	Other income	"	23727	740	8774	17924	2085	8357
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	108069	139901	127031	107344	140871	126039
Såvarer	Seeds	"	1290	1915	1600	981	1745	1370
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	9731	10017	10215	8793	10497	10035
Plantevernmidler	Pesticides	"	227	140	163	331	120	199
Konserveringsmidler	Preservatives	"	2330	2604	2713	2778	2253	2641
Fôrmidler	Fodder	"	78691	100020	90966	79873	100269	90829
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	4500	6328	5684	4590	5887	5382
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	2064	2488	2215	1445	5061	3412
Andre forbruksartikler	Other variable costs	"	9236	16389	13475	8554	15039	12171
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs							
Leid arbeid	Hired labour	"	44977	74927	64937	45529	71799	61810
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	10129	20619	16811	11085	21141	16989
Traktor	Tractors	"	5220	8632	7224	7729	7652	7551
Driftsbygninger	Outbuildings	"	8657	20136	15822	8924	24450	17830
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	830	829	788	617	1649	1170
Drivstoff	Fuel	"	5426	8169	7202	5161	9620	7772
Maskinleie	Rented machinery	"	9605	6586	9427	8069	5982	8269
Jordleie	Rented farmland	"		696	493		597	394
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	46990	57025	53594	41792	53823	49203
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	239903	337519	303327	236251	337585	297028
Resultat før avskrivninger	Result before depreciation	"	246874	276183	264526	237817	282392	263195
Avskrivninger:	Depreciation:							
Maskiner og redskaper	Machinery and equipment	"	5150	17456	13125	4265	17659	12274
Traktor	Tractors	"	8002	16843	12906	7887	17608	13015
Driftsbygninger	Outbuildings	"	21415	25498	24767	18255	25461	23138
Jord, grøfter og vannanl.	Farmland, drainage and water supply	"	1298	493	750	1442	865	1061
Kalkulert rente, 5,0 %	Required return on capital 5.0 %	"	24565	38834	34608	23750	40914	34580
Driftsoverskudd jordbruk	Net income agriculture	"	211008	215892	212977	205967	220799	213706
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-153	-1339	-1032	2765	-1272	253
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	5946	2738	3724	7025	10100	8466
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	11823	29658	21933	8276	25421	17546
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"		726	435	7960	845	3657
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	182605	138884	153368	137668	120348	127362
+ Pensjoner/sykepengar	+ Pensions/sick pay	"	9005	20675	15557	6961	17721	12708
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: investments	"		5680	3408		5852	3277
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	3491	4192	3744	3554	4051	3695
- Gjeldsrenter og kår	-Interest paid, payments for previous owner	"	29650	41576	37686	27520	43770	37409
= Nettoinntekt	= Total net income	"	394078	375531	376429	352656	360096	353262
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-798	-2504	-3519	293	6964	2627
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	41588	105983	76085	65813	109180	85817
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-25388	-23415	-24040	-47102	-18483	-30075
Balanse pr 31/12	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	493579	796983	701152	485568	834785	701875
Skogbruk	Forestry	"	5778	31915	21938	5775	36404	23309
Till.næring og annen næring	Other occupations	"	5241	129994	79831	26334	143641	90972
Hovedbygning og privat	Farmhouses and private	"	369592	254680	297667	357779	300743	323929
Krav og kontanter	Outstanding claims and cash	"	108890	206338	166829	126403	202957	168149
Eiendeler i alt	Total assets	"	983081	1419909	1267417	1001859	1518529	1308234
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	97994	150716	132736	112196	142893	131306
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	425966	635076	567189	409688	680023	574333
Egenkapital	Own capital	"	459120	634117	567492	479975	695612	602596

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics for agriculture 2003*

Hovedtabell 18 Regnskapssammendrag, 1000 kroner per familie

Summary of accounts, NOK 1000 per family

Regioner <i>Regions</i>	Størrelses- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Driftsoverskudd <i>Net income</i>				Lønns- inntekter <i>Wage income</i>	Pensjoner o.l. <i>Pensions etc.</i>	Aksje utbytte <i>Dividend</i>	Fam. arb. nyanlegg <i>Fam. lab. investment</i>
		Jordbruk <i>Agriculture</i>	Skogbruk <i>Forestry</i>	Til.næring <i>Farm-based</i>	A. næring <i>Other</i>				
Østlandet Eastern Norway									
Flatbygder <i>Lowlands</i>									
	100-199,9	124,5	10,1	12,5	25,7	274,4	42,3	2,9	
	200-299,9	182,7	7,6	50,8	18,2	271,6	36,7	23,6	3,7
	300-499,9	259,4	12,0	57,2	19,2	247,9	38,0	-0,5	3,9
	500-	400,6	23,6	48,4	18,9	223,5	26,7	31,9	
	Alle <i>All</i>	248,3	13,1	46,2	19,5	254,8	35,1	13,2	2,3
Andre bygder <i>Other parts</i>									
	50- 99,9	132,0	0,4	27,5	49,4	207,5	28,1	0,5	
	100-199,9	139,1	10,0	27,3	21,1	189,5	32,2	14,2	0,6
	200-299,9	237,0	16,2	30,4	9,5	184,7	27,2	1,0	0,9
	300-499,9	271,3	24,9	33,5	12,2	123,6	33,5	19,8	3,1
	500-	375,5	152,7	13,9	47,4	200,8	11,2	31,6	11,8
	Alle <i>All</i>	193,1	18,2	28,6	20,2	180,0	30,0	11,1	1,4
Agder & Rogaland									
Jæren									
	100-199,9	276,0	0,2	3,0	2,2	272,0	19,7	5,1	
	200-299,9	372,0	1,5	13,1	9,2	126,0	16,7	1,2	11,0
	300-499,9	410,3	0,6	16,0	9,1	144,0	8,4		2,7
	Alle <i>All</i>	322,9	0,7	9,1	5,9	211,6	15,3	2,4	4,8
Andre bygder <i>Other parts</i>									
	50- 99,9	60,7	5,6	24,1	11,1	267,7	39,7	1,5	0,7
	100-199,9	178,8	4,8	15,3	16,9	202,9	36,6	58,0	11,6
	200-299,9	250,9	9,6	33,0	34,8	203,4	14,3	-2,5	
	300-499,9	244,8	0,8	16,9	28,5	126,9	25,8	0,9	5,0
	Alle <i>All</i>	195,9	5,6	22,9	22,9	197,9	28,8	25,8	6,1
Vestlandet Western Norway									
Andre bygder <i>Other parts</i>									
	35- 49,9	73,1	-1,2	14,5	3,5	289,9	29,5	0,4	
	50- 99,9	138,0	0,8	12,7	20,6	200,1	19,2	8,8	2,2
	100-199,9	197,8	1,8	16,7	4,1	201,9	16,8	6,9	3,1
	200-299,9	220,3	0,6	26,2	11,5	138,3	39,8	0,1	12,1
	300-499,9	250,4	0,5	76,2	5,3	164,8	20,1	10,2	22,8
	Alle <i>All</i>	191,7	1,2	22,5	9,2	187,4	22,3	6,0	6,1
Trøndelag									
Flatbygder <i>Lowlands</i>									
	100-199,9	246,9	7,0	7,9	1,3	153,9	56,6	0,6	3,4
	200-299,9	212,5	10,7	34,4	10,4	258,5	18,3	19,9	2,0
	300-499,9	327,8	10,4	34,1	1,5	267,0	21,6	2,9	0,3
	Alle <i>All</i>	256,6	9,4	26,9	5,3	233,0	30,2	9,8	1,8
Andre bygder <i>Other parts</i>									
	100-199,9	208,4	17,6	26,3	15,0	153,5	20,4	4,1	2,3
	200-299,9	249,4	32,7	23,2	10,3	144,0	21,0	-0,6	8,2
	300-499,9	349,3	12,1	63,8	2,3	164,0	24,2	1,0	5,7
	Alle <i>All</i>	249,4	22,3	31,9	10,9	151,8	21,3	1,8	5,1
Nord-Norge Northern Norway									
Andre bygder <i>Other parts</i>									
	50- 99,9	136,7	-0,4	5,1	4,9	197,9	56,0		
	100-199,9	197,9	5,9	9,9	10,3	160,0	33,5	0,5	4,7
	200-299,9	288,9	0,3	13,2	8,8	98,5	42,8	3,0	5,7
	300-499,9	313,3	1,4	5,8	-1,6	131,7	47,0	0,3	6,2
	Alle <i>All</i>	243,6	2,6	9,6	6,8	139,0	41,5	1,2	4,8
Alle bruk All holdings									
	35- 49,9	73,3	-0,2	18,7	2,8	288,7	26,9	0,3	
	50- 99,9	122,7	1,1	15,2	21,2	228,7	27,7	4,5	1,1
	100-199,9	183,4	6,9	17,3	12,9	196,4	29,9	13,1	3,3
	200-299,9	240,4	9,7	30,1	13,9	186,1	28,9	7,2	4,9
	300-499,9	285,3	10,1	42,1	11,7	193,5	32,3	3,9	5,3
	500-	390,7	35,2	42,8	19,9	209,9	25,9	28,5	1,3
	Alle <i>All</i>	226,0	9,5	27,3	14,0	197,4	29,6	9,6	3,8

Rente- inntekter <i>Interest income</i> + I	Arb. ved. + forentning <i>Family payment</i> = J	Renter av gjeld <i>Interest on liabilities</i> - K	Kårytelser <i>Payments to previous owner</i> - L	Netto- inntekt <i>Total net income</i> = M	Netto verdi- regulering <i>Extraordinary items, net</i> + N	Privat forbruk <i>Private consumption</i> - O	Betalt skatt <i>Tax paid</i> - P	Sparing <i>Savings</i> = Q
13,2	505,6	39,4	7,2	459,0	18,6	307,5	139,5	30,6
11,0	605,9	67,7	11,8	528,1	56,2	364,6	144,7	75,0
11,0	648,1	72,6	9,0	566,2	42,9	356,2	165,2	87,7
14,5	788,1	95,2	13,6	680,3	66,3	396,2	185,2	165,2
12,0	644,5	70,9	10,5	563,9	47,0	359,0	160,4	91,5
14,3	459,7	18,3	4,4	436,8	41,8	260,0	123,1	95,5
16,9	450,9	29,3	5,4	415,5	8,3	270,9	127,7	25,2
9,7	516,6	44,6	8,1	464,2	75,1	316,9	130,5	91,9
15,0	536,9	44,8	9,2	483,4	58,3	314,7	131,1	95,9
10,0	854,9	105,0	8,0	741,9	14,8	320,9	140,9	294,9
14,2	496,8	37,4	6,7	452,5	36,7	290,5	129,0	69,7
10,7	588,9	56,5	12,2	519,8	-1,1	338,4	195,3	-15,0
7,8	558,5	99,3	5,0	455,0	23,0	368,4	140,7	-31,1
2,2	593,3	68,9	12,8	511,7	51,2	430,0	159,5	-26,6
7,6	580,3	76,3	9,3	494,9	19,3	367,2	167,1	-20,1
7,7	418,8	35,5	3,3	381,0	30,4	315,8	97,5	-1,9
7,5	532,4	55,8	4,4	470,0	40,0	341,5	121,2	47,3
5,1	548,6	70,9	3,4	474,1	42,1	334,7	132,7	48,8
8,3	457,9	60,3	3,0	395,2	42,3	351,1	134,8	-48,4
6,9	512,8	58,4	4,0	449,8	42,3	338,3	124,7	29,1
17,6	427,3	10,5	2,1	415,1	15,2	270,8	112,6	46,9
9,6	412,0	24,6	5,3	381,6	19,2	277,0	98,4	25,4
9,9	459,0	42,2	4,8	412,4	19,2	297,7	121,3	12,6
10,2	459,1	65,0	7,2	387,1	28,8	287,6	108,4	19,9
7,1	557,4	60,3	6,8	490,2	46,9	350,1	133,3	53,7
10,0	456,4	43,2	5,5	407,4	23,3	294,3	113,9	22,5
23,9	501,5	32,0	3,6	465,7	16,9	304,5	121,8	56,3
9,4	576,1	42,0	5,9	528,1	9,5	363,7	140,9	33,0
13,1	678,7	43,6	9,4	625,5	19,4	373,3	170,7	100,9
13,8	586,8	41,8	6,5	538,4	13,0	350,2	144,7	56,5
12,4	460,0	28,6	5,3	425,6	37,2	288,3	117,4	57,1
7,5	495,7	43,7	4,7	447,4	27,0	339,0	109,9	25,5
10,8	633,2	51,1	6,4	575,8	43,9	286,5	164,2	169,0
10,3	504,8	38,4	5,3	461,1	34,7	307,2	123,1	65,5
10,5	410,7	20,8		389,7	15,1	296,6	109,1	-0,9
7,0	429,7	30,8	1,0	397,9	30,5	284,0	100,1	44,3
5,7	466,9	59,9	1,1	406,1	25,2	319,6	94,1	17,6
4,6	508,7	81,4	1,3	425,8	44,0	337,0	114,9	17,9
6,5	455,6	49,3	1,0	405,4	30,1	307,4	102,2	25,9
14,3	424,8	20,9	3,8	400,1	11,9	271,4	106,6	34,0
10,0	432,2	25,8	4,5	401,8	24,5	286,6	110,0	29,7
12,1	475,3	38,2	4,9	431,7	21,4	297,7	124,8	30,6
8,6	529,8	59,1	6,4	464,8	38,8	335,3	125,4	42,9
10,1	594,3	63,1	7,5	523,8	43,1	347,5	149,7	69,7
13,3	767,5	93,7	12,8	661,9	57,9	378,4	174,2	167,2
10,6	527,8	51,2	6,3	470,6	33,0	322,0	131,5	50,1

Driftsgranskinger i skogbruket 200: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 19 Opplysninger om skogene og eierne
Some characteristics of the forests and the owners

	Enhet Unit	Størrelsesgruppe. m ³ /år. Size group. m ³ /year.				Alle skoger All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
Region Region							
Østlandet Eastern Norway	Antall No	11	30	32	24	97	107
Agder	"	4	5	8	6	23	25
Midt-Norge Central Norway	"	22	21	14	6	63	65
Hele landet All regions	"	37	56	54	36	183	197
Produksjonsgrunnlag Basis of prod.							
Prod. skogareal Productive area of forest	daa	486	730	1 200	3 008	1 268	1 290
Stående kubikkmasse Growing stock	m ³ /daa	6,4	6,6	8,2	7,6	7,5	7,4
Balansekvantum Sustainable yield	m ³ /år yr	79	140	281	732	286	299
Balansekvantum Sustainable yield	m ³ /daa	0,16	0,19	0,23	0,24	0,23	0,23
Driftsveilengde Logging distance ¹⁾	km	0,6	0,7	1,0	0,7	0,8	0,7
Takseringsår Year of inventory		1989	1992	1992	1991	1991	1990
Jordbruksareal Agricultural area	daa	237	277	248	258	257	249
Avstand til gården Distance from farm							
Inntil innmarka Nearby farm	%	46	41	50	47	46	46
< 1 km fra gården < 1 km from farm	"	24	13	11	6	13	11
1-5 km fra gården 1-5 km from farm	"	16	27	24	31	25	27
> 5 km fra gården > 5 km from farm	"	14	18	15	17	16	15
Alle Total	"	100	100	100	100	100	100
Teiger No. of parcels of land							
1	%	46	30	33	31	34	32
2 - 5	"	49	61	57	50	55	57
> 5	"	5	7	9	19	10	10
Alle Total	"	100	100	100	100	100	100
Aldersgruppe Age groups							
Under 30 år less than 30 years	%	3			6	2	2
30 - 49 år 30 - 49 years	"	59	52	48	50	52	52
50 - 59 år 50 - 59 years	"	30	41	46	25	37	40
60 - 66 år 60 - 66 years	"	8	7	6	17	9	7
Over 66 år More than 66 years	"				3	1	
Alle grupper All groups	"	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Gjennomsnitt for hele skogen Average for the whole forest

Driftsgranskinger i skogbruket 200: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 20 Avvirkning og transport
Volume cut and logging

	Enhet Unit	Størrelsesgruppe. m ³ /år. Size group. m ³ /year.				Alle skoger All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
Region Region							
Østlandet Eastern Norway	Avvirk. %	23	69	58	79	70	77
Agder	"	81	11	39	56	47	69
Midt-Norge Central Norway	"	141	84	51	122	95	60
Hele landet All regions	"	99	68	53	82	73	72
Salgsvirke Roundwood for sale							
Bartre Coniferous							
Spesialtømmer Special timber	%			1			1
Skurtømmer Sawlogs	%	50	52	49	52	51	53
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	%	5	2	1	4	3	1
Massevirke Pulpwood	%	39	40	42	40	40	41
I alt Total	%	93	95	92	96	95	96
Annet virke Other wood							
Lauvtrevirke Broadleaved wood	%			5	1	1	1
Ved til brensel Fuelwood	%	7	5	3	3	4	3
Rotsalg Standing timber sale	%						
I alt Total	%	7	5	8	4	5	4
Salgsvirke i alt Roundwood for sale total	%	100	100	100	100	100	100
Driftsveglengde Logging distance ²⁾	km	0,8	0,6	0,7	0,4	0,6	0,7
Terrengforhold Terrain conditions							
Lett Easy	%	14	35	35	10	19	34
Middels Moderate	%	48	60	49	90	74	62
Vanskelig Difficult	%	38	5	15		7	4
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100
Transportutstyr Transport equipment							
Jordbr.traktor Agricultural tractor	%	40	51	36	16	28	29
Skogstraktor Skidder, carrier or forwarder	%	60	49	64	84	72	71
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100
Transportarbeid Transport work							
Egne transportmidler Own equipment	%	81	109	93	71	88	90
Leide transportmidler Hired equipment	%	19	-9	7	29	12	10
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Avvirkning i prosent av balansekvantum Cutting as percentage of sustainable yield

²⁾ Driftsveglengde for årets avvirkning Logging distance for the current year

Driftsgranskinger i skogbruket 200: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 21 Arbeidskraft
Labour input

		Enhet Unit	Størrelsesgruppe. m ³ /år. Size group. m ³ /year.				Alle skoger All forests	
			50-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
Familiens arbeidstimer Family man-hours								
Jordbr. areal Agricultural area		Jord/Skog Agriculture/ Forestry						
Gruppe Group	Gj.snitt Average							
-99	76	Bruk Property Jord Agricult. SkogForestry I alt Total	Antall No Timer Hrs. " "	2 2 439 31 2 469	3 1 817 14 1 831	3 812 158 970	8 1 595 72 1 668	10 1 349 79 1 428
100-199	161	Bruk Property Jord Agricult. SkogForestry I alt Total	Antall No Timer Hrs. " "	14 2 090 85 2 175	17 2 208 88 2 297	22 1 622 117 1 739	14 1 470 238 1 708	67 1 837 128 1 965
200-299	251	Bruk Property Jord Agricult. SkogForestry I alt Total	Antall No Timer Hrs. " "	15 2 326 52 2 378	19 2 399 79 2 477	14 2 314 67 2 381	8 2 105 125 2 229	56 2 316 75 2 391
300-	413	Bruk Property Jord Agricult. SkogForestry I alt Total	Antall No Timer Hrs. " "	8 2 685 55 2 740	18 2 413 75 2 488	15 2 544 84 2 629	11 2 188 126 2 314	52 2 445 85 2 531
I alt Total	257	Bruk Property Jord Agricult. SkogForestry I alt Total	Antall No Timer Hrs. " "	37 2 314 65 2 379	56 2 347 79 2 426	54 2 069 89 2 158	36 1 776 172 1 947	183 2 146 97 2 243
Arbeidskategori Labour category								
Leid arbeid Hired labour		Timer Hrs.		36	8	36	44	27
Familiens arbeid Family labour		"		72	91	116	192	104
I alt Total		"		107	99	153	235	131
Arbeidstype Type of work								
Drift Cutting and hauling		Timer Hrs.		99	85	137	225	118
Skogkultur Silviculture		"		8	15	16	10	13
I alt Total		"		107	99	153	235	131
Administrasjon Management								
Adm. av eier, arb. ved drift ¹⁾		Tim. Hrs. /m ²		2,1	1,7	2,3	1,1	1,7
Herav eget arbeid, drift ²⁾		%		65	94	78	85	89

¹⁾ Cutting and hauling managed by the owner himself

²⁾ Of which family labour input

Driftsgranskinger i skogbruket 200: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 22 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd

Output, costs and net forest income

	Enhet Unit	Størrelsesgruppe. m ³ /år. Size group. m ³ /year.				Alle skoger All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
Skoger Forests	Antall No	37	56	54	36	183	197
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	78	97	153	601	209	218
Beregninger per skog Figures per forest							
Inntekter Income							
Bruttoinntekt fra salg Income from sales	Kr NOK	17 750	24 505	38 972	173 084	56 637	62 395
Eget forbruk, br.verdi Own use, gross value	"	4 364	4 493	5 100	3 935	4 536	3 712
Driftstilskudd Grants for cutting and hauling	"	2 113	86	1 669	1 844	1 309	172
Andre inntekter Other income	"	696	1 718	2 602	8 964	3 198	3 901
Produksjonsinntekt Production income	"	24 923	30 802	48 344	187 826	65 680	70 180
Kostnader Costs							
Leid arbeid og utstyr Hired labour/equipment	"	7 645	6 676	15 240	69 119	21 683	19 148
Trekraft fra jordbr. Hired tractor from agric.	"	3 637	3 157	3 095	4 815	3 562	3 545
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	"	1 268	3 099	2 635	4 913	2 949	3 838
Vedlh./anlegg enkle veier Maintenance roads	"	129	422	1 197	2 223	946	1 678
Salgsutgifter, div. trekk Sales expenditure	"	235	523	877	3 853	1 224	1 903
Administrasjon/diverse trekk Administration	"	2 125	3 016	3 098	8 628	3 964	4 706
Avskr. utstyr/diverse Depreciation equip.	"	1 364	2 538	2 286	6 756	3 056	3 187
Avskr. veier Depreciation roads	"	193	168	1 115	2 466	905	919
Kostn. før skogkultur Costs before silviculture	"	16 597	19 599	29 543	102 773	38 288	38 924
Skogkultur(netto) Silviculture, net costs	"	1 131	2 271	3 217	7 482	3 345	4 765
Driftsoverskudd Net forest income	"	7 195	8 932	15 584	77 571	24 046	26 491
Beregninger per m³ Figures per m³							
Inntekter Income							
Virkesinntekt i alt Income from timber sales	Kr NOK /m ³	278	299	291	297	294	306
Andre inntekter Other income	"	36	19	28	18	22	19
Produksjonsinntekt i alt. Production income	"	319	319	315	312	314	322
Kostnader Costs							
Kostnader før skogkultur Costs before silvicult.	"	212	203	193	171	183	179
Skogkultur (netto) Silviculture (net)	"	14	24	21	12	16	22
Kostnader i alt Costs total	"	226	227	214	183	199	201
Driftsoverskudd Net forest income	"	92	93	102	129	115	122
Tømmerpriser Timber prices							
Spesialtømmer Special timber	Kr NOK /m ³		479	633	496	559	348
Skurtømmer Sawlogs	"	310	343	358	360	354	364
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	"	241	220	140	178	187	219
Massevirke Pulpwood	"	167	222	208	222	216	230
Bartrevirke i alt Coniferous, total	"	247	289	292	296	291	305
Lautrevirke Broadleaved wood	"			196	153	184	207
Ved til brensel Fuelwood	"	518	346	463	299	365	354
Rotsalg Standing timber sale	"				863	863	257
Salgsvirke i alt Roundwood for sale, total	"	265	292	293	296	293	305
Gårds- og husbehovs virke Timber for own use	"	344	353	289	348	330	314
Driftskostnader Haul/cutting costs							
Eget arbeid Own labour (calc.)	%	33	32	27	15	23	26
Leid arbeid og utstyr Hired labour/equipment	%	31	23	38	57	44	36
Trekraft fra jordbr. Hired tractor from agric.	%	15	11	8	4	7	7
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	%	5	11	6	4	6	7
Vedlh. anlegg/veier Maintenance roads	%	1	1	3	2	2	3
Salgsutgifter, div. trekk Sales expenditure	%	1	2	2	3	2	4
Administrasjon/diverse trekk Administration	%	9	10	8	7	8	9
Avskrivninger Depreciation	%	6	9	8	8	8	8
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

Driftsgranskinger i skogbruket 200: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 23 Driftsresultat
Operating result

	Enhet Unit	Intet salgsvirke	Salgsvirke. m ³ /år. <i>Logging size group. m³/year.</i>				Alle skoger <i>All forests</i>	
			0-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
			Skoger <i>Forests</i>	Antall	63	48	22	19
Solgt og brukt v. <i>Wood s. and used</i>	m ³	13	49	169	304	826	209	218

Beregninger per skog *Figures per forest*

+ Bruttoinnt. avvirk. <i>Income</i>	Kr NOK	3 800	16 998	51 091	84 866	238 804	61 173	66 107
- Eget arbeid <i>Family labour</i>	"	3 810	12 161	25 436	7 961	18 036	11 441	13 933
- Leid arb./ utstyr <i>Hired l./equip.</i>	"	278	1 601	11 628	31 980	97 101	21 683	19 148
- Vedlikehold. <i>Maintenance</i>	"	4 412	8 140	14 055	8 625	13 148	8 467	10 005
- Salg, måling, adm. <i>Sales exp.</i>	"	1 468	2 756	4 133	5 575	11 065	4 178	5 664
= Var. kost. i alt <i>Var. costs, total</i>	"	9 969	24 658	55 251	54 141	139 350	45 769	48 750
= Rånetto <i>Net conversion value</i>	"	-6 169	-7 659	-4 160	30 724	99 454	15 404	17 356
+ Andre inntekter <i>Other income</i>	"	1 344	1 863	3 618	5 091	15 299	4 507	4 073
= Result. før avskr. <i>Result before deprec.</i>	"	-4 825	-5 797	-542	35 815	114 752	19 911	21 430
- Avskrivninger <i>Depreciation</i>	"	2 663	3 054	4 535	3 235	8 040	3 961	4 107
= Resultat før kultur <i>Result before silv.</i>	"	-7 488	-8 850	-5 077	32 581	106 712	15 950	17 323
- Skogkult., eget arb. <i>S.cult. fam. labour</i>	"	626	1 387	3 373	2 122	5 079	2 066	3 180
- Skogkult. utgifter <i>Silvicult. expences</i>	"	1 999	706	3 106	5 445	9 374	3 400	6 340
+ Skogkult. tilskudd <i>Grants, silvicult.</i>	"	71	29	192			55	1 575
= Driftsresultat <i>Operating result</i>	"	-10 042	-10 914	-11 365	25 014	92 259	10 540	9 378
- Trukket skogavgift ²⁾	"	340	1 023	5 974	9 241	27 138	6 660	7 072
+ Utbetalt skogavgift ³⁾	"	3 157	2 507	5 018	12 535	18 391	6 765	7 640
= Dr.res. etter skg.avg. <i>Adjusted re</i>	"	-7 225	-9 430	-12 321	28 309	83 512	10 644	9 946

Beregninger per m³ *Figures per m³*

+ Bruttoinnt. avvirk. <i>Income</i>	Kr NOK/m ³	286	349	302	279	289	293	304
- Eget arbeid <i>Family labour</i>	"	286	250	151	26	22	55	64
- Leid arb./ utstyr <i>Hired l./equip.</i>	"	21	33	69	105	118	104	88
- Vedlikehold <i>Maintenance</i>	"	332	167	83	28	16	41	46
- Salg, måling, adm. <i>Sales exp.</i>	"	110	57	24	18	13	20	26
= Var. kost. i alt <i>Total var.costs</i>	"	749	507	327	177	169	220	224
= Rånetto <i>Net conversion value</i>	"	-464	-157	-25	101	120	74	80
+ Andre inntekter <i>Other income</i>	"	101	38	21	17	19	22	19
= Result. før avskr. <i>Result before deprec.</i>	"	-363	-119	-3	118	139	95	98
- Avskrivninger <i>Depreciation</i>	"	200	63	27	11	10	19	19
= Resultat før kultur <i>Result before silv.</i>	"	-563	-182	-30	107	129	76	80
- Skogkult., eget arb. <i>S.cult. fam. labour</i>	"	47	28	20	7	6	10	15
- Skogkult. utgifter <i>Silvicult. expences</i>	"	150	15	18	18	11	16	29
+ Skogkult. tilskudd <i>Grants, silvicult.</i>	"	5	1	1				7
= Driftsresultat <i>Operating result</i>	"	-755	-224	-67	82	112	50	43
- Trukket skogavgift ²⁾	"	26	21	35	30	33	32	33
+ Utbetalt skogavgift ³⁾	"	237	51	30	41	22	32	35
= Dr.res. etter skg.avg. <i>Adjusted re</i>	"	-543	-194	-73	93	101	51	46

¹⁾ *Silviculture, hired labour and plants*

²⁾ *Fees paid to the Forest Trust Fund account*

³⁾ *Drawn out from Forest Trust Fund account*

Driftsgranskinger i skogbruket 200: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 24 Driftsoverskudd i jord- og skogbruk

Net farm income and net forest income

	Enhet Unit	Størrelsesgruppe. m ³ /år. Size group. m ³ /year.				Alle skoger All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
Region Region							
Østlandet Eastern Norway							
Bruk Holdings	Antall No.	11	30	32	24	97	107
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	203 605	226 550	151 705	124 869	174 098	182 901
Driftsoverskudd S Net forest income	"	-1 993	5 653	19 668	68 126	24 867	32 520
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	-1	2	11	35	13	15
Agder Agder							
Bruk Holdings	Antall No.	4	5	8	6	23	25
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	185 440	120 363	207 267	61 260	146 490	207 500
Driftsoverskudd S Net forest income	"	-12 564	-2 304	5 749	53 280	13 213	21 181
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	-7	-2	3	47	8	9
Midt-Norge Central Norway							
Bruk Holdings	Antall No.	22	21	14	6	63	65
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	304 607	248 025	221 687	170 094	254 509	261 722
Driftsoverskudd S Net forest income	"	15 382	16 292	11 867	139 643	26 739	18 608
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	5	6	5	45	10	7
Hele landet All regions							
Bruk Holdings	Antall No.	37	56	54	36	183	197
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	261 696	225 122	178 080	121 805	198 311	212 030
Driftsoverskudd S Net forest income	"	7 195	8 932	15 584	77 571	24 046	26 491
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	3	4	8	39	11	11
Størrelsesgruppe i jordbruket Farm size, a griculture							
-99 daa							
Bruk Holdings	Antall No.		2	3	3	8	10
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK		592 478	15 198	-13 014	148 939	178 212
Driftsoverskudd S Net forest income	"		-5 765	-9 220	60 880	17 931	9 212
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%		-1	-154	127	11	5
100-199 daa							
Bruk Holdings	Antall No.	14	17	22	14	67	74
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	177 887	192 866	104 743	64 221	133 919	155 613
Driftsoverskudd S Net forest income	"	13 656	4 048	5 617	70 063	20 365	23 255
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	7	2	5	52	13	13
200-299 daa							
Bruk Holdings	Antall No.	15	19	14	8	56	61
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	258 811	216 360	162 202	186 095	209 868	214 786
Driftsoverskudd S Net forest income	"	6 343	6 738	22 520	97 045	23 479	27 664
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	2	3	12	34	10	11
300- daa							
Bruk Holdings	Antall No.	8	18	15	11	52	52
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	413 772	224 018	333 036	185 106	276 427	295 586
Driftsoverskudd S Net forest income	"	-2 514	17 494	28 687	77 516	30 342	33 042
Dr.overskudd S i % Net forest income as %	%	-1	7	8	30	10	10
Alle bruk All holdings							
Bruk Holdings	Antall No.	37	56	54	36	183	197
Driftsoverskudd J Net farm income	Kr NOK	261 696	225 122	178 080	121 805	198 311	212 030
Driftsoverskudd S Net forest income	"	7 195	8 932	15 584	77 571	24 046	26 491
Driftsoverskudd S i % Net forest income as %	%	3	4	8	39	11	11

Driftsgranskinger i skogbruket 2003: Account statistics for farm forestry 2003

Hovedtabell 25 Investeringer og finansiering

Investments and financing

	Enhet Unit	Størrelsesgruppe. m ³ /år. Size group. m ³ /year.				Alle skoger All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2003	2002
Årlige investeringer Investments (annual)							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	Kr NOK	2 024	3 776	4 712	12 762	5 466	9 519
Veier <i>Roads</i>	"	404	1 097	2 836	1 022	1 455	4 440
Annet <i>Other</i>	"	1 820	7 164	9 334	24 402	10 115	2 232
I alt <i>Total</i>	"	4 247	12 036	16 883	38 186	17 036	16 191
Investeringer per daa <i>Investments per decare</i>	Kr NOK	9	16	14	13	13	13
Investeringer per m ³ <i>Investments per m³</i>	"	54	125	110	63	82	74
Inv. i % av result. før kultur ¹⁾	%	51	107	90	45	62	52
Investeringshyppighet Investment frequency							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	%	32	38	39	61	42	60
Veier <i>Roads</i>	"	3	4	6	6	4	9
Teknisk utstyr <i>Technical equipment</i>	"	5	7	4	8	6	4
Alle investeringer <i>All investments</i>	"	43	43	46	69	49	65
Balanse Balance sheet							
Omløpsmidler Current assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	336	588	1 325	7 015	2 019	3 306
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	1 452	863	2 025	5 043	2 147	1 434
Anleggsmidler Fixed assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	96 108	141 218	219 561	637 515	252 847	238 352
Nyanlegg <i>New investments</i>	"	2 224	8 261	12 171	25 424	11 570	6 671
Avskrivninger <i>Depreciation</i>	"	1 558	2 706	3 401	9 222	3 961	4 107
Tilskudd/salg <i>Grants/sales</i>	"	452	691	1 264	5 651	1 788	1 602
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	96 322	146 082	227 067	648 066	258 669	239 315
Finansieringskilde Source of funds							
Egen arbeidsinnsats <i>Family labour</i>	%	20	12	8	14	12	20
Offentlige tilskudd <i>Public grants</i>	%	12	3	9	12	9	21
Skogavgiftsmidler <i>Forest Trust Fund</i>	%	42	32	41	42	40	38
Annen finansiering <i>Other sources</i>	%	26	53	42	32	39	21
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Skogavgiftskonto Forest Trust Fund							
Innstående skogavgift 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	6 503	12 844	16 730	28 246	15 739	15 643
Trukket skogavgift <i>Fees paid to the fund</i>	"	1 633	2 554	4 453	20 197	6 399	6 948
Off. tilsk. beholdt på konto <i>Grants transferred</i>	"	412	159	158	420	261	124
Innbetalt i alt <i>Total payments to the fund</i>	"	2 045	2 713	4 612	20 616	6 660	7 072
Utbetalt til <i>Outpay</i>							
Veier <i>Roads</i>	"	1 331	3 424	6 122	13 579	5 795	1 369
Skogkultur <i>Silviculture</i>	"						4 787
Annet <i>Other</i>	"	446	451	783	2 596	970	1 485
Utbetalt i alt <i>Total outpay from the fund</i>	"	1 777	3 875	6 905	16 175	6 765	7 640
Innest. skogavg. per 31.12 <i>Balance 31st Dec.</i>	"	6 771	11 682	14 436	32 687	15 634	15 075
Utbetalt tilskudd til Grants paid out to							
Veier <i>Roads</i>	Kr NOK		322	1 166	699	580	1 751
Skogkultur <i>Silviculture</i>	"	38	19	67	112	55	1 575
Driftsplan <i>Production plans</i>	"	452		221	3 677	880	86
I alt <i>Total</i>	"	490	340	1 454	4 488	1 515	3 411

¹⁾ Investments as % of result excl. silviculture

Driftsgranskinger i jordbruket 2003 *Account statistics 2003*

Hovedtabell 26 Hovedtabell for alle bruk fra 1954 til 2003
General survey for all holdings 1954-2003
 Alle beløp er oppgitt i 1000 kr *All values in 1000 NOK*

Ar Year	Tallet på bruk No of holdings	Areal på dekar of Decares per holding	i Avling i f.e. pr dekar Crops yield in f.u. per decares	Eiendeler i jordbruket ³ Agricultural assets	Produksjonsinntekter Output	Kostnader Costs	Driftsover-skudd jordbr. Net farm income agriculture	Rentekrav på jordbr. Required return on capital	Fam.arb.-fortjeneste Family labour income
Gj.snitt 54/59 <i>Average 54/59</i>	1013	127	295	72,3	32,6	23,0	9,7	2,7	7,0
Gj.snitt 60/64 <i>Average 60/64</i>	1030	131	314	83,8	44,3	31,3	13,1	3,4	9,7
Gj.snitt 65/69 <i>Average 65/69</i>	1026	137	307	100,6	67,8	47,3	20,5	4,8	15,7
1970	1015	143	315	122,4	88,2	60,6	27,6	6,1	21,5
1971	1012	146	321	132,2	98,5	67,3	31,3	6,6	24,7
1972	1015	149	320	147,1	107,9	73,7	34,2	7,4	26,8
1973	1012	154	331	162,0	120,1	81,5	38,6	8,1	30,5
1974	1014	154	359	178,7	139,5	92,7	46,8	9,8	37,0
Gj.snitt 70/74 <i>Average 70/74</i>	1014	149	329	148,5	110,8	75,2	35,7	7,6	28,1
1975	1024	156	316	204,1	167,6	112,2	55,4	12,2	43,2
1976	1017	156	327	230,5	213,1	134,2	79,2	13,8	65,4
1977	1022	158	352	272,7	252,8	158,2	94,6	17,7	76,9
1978	1013	158	365	323,9	286,4	177,8	108,6	24,3	84,3
1979	1021	158	347	367,7	297,6	195,1	88,1	19,1	68,9
Gj.snitt 75/79 <i>Average 75/79</i>	1019	157	341	279,8	243,5	155,5	88,1	19,1	68,9
1980	1018	159	377 ⁴	412,4	339,4	221,9	117,5	33,0	84,5
1981	1018	159	369	460,8	373,7	245,4	128,3	41,5	86,8
1982	1012	162	371	519,5	405,3	269,3	136,0	49,4	86,6
1983	1008	164	359	564,1	418,8	282,0	136,8	53,6	83,2
1984	1010	164	403	608,4	459,7	298,5	161,2	57,8	103,4
Gj.snitt 80/84 <i>Average 80/84</i>	1013	162	376	513,0	399,4	263,4	136,0	47,1	88,9
1985	1016	165	373	669,0	486,5	320,2	166,3	63,6	102,7
1986	1005	165	346	720,0	511,2	347,7	163,5	68,5	95,0
1987	1002	166	370	769,9	558,6	380,5	178,1	77,0	101,1
1988	1006	168	355	807,1	568,5	391,7	176,8	80,7	96,1
1989	1030	172	358	846,2	614,3	410,3	204,0	84,6	119,4
Gj.snitt 85/89 <i>Average 85/89</i>	1012	167	360	762,6	547,8	370,1	177,7	74,9	102,9
1990	1040	178	407	890,0	650,2	431,9	218,3	89,0	129,3
1991	1034	180	383	924,7	652,1	439,4	212,7	92,3	120,4
1992	1033	184	322	924,6	637,4	437,8	199,6	92,5	107,1
1993	1051	185	413 ⁵	935,5	651,3	433,8	217,5	83,8	133,7
1994	1042	188	344	930,9	614,6	430,5	184,1	74,5	109,7
Gj.snitt 90/94 <i>Average 90/94</i>	1040	183	376	921,1	641,1	434,7	206,4	86,4	120,0
1995	1020	194	379	943,0	616,3	433,3	183,0	66,0	117,0
1996	976	198	395	966,0	627,9	440,2	187,7	62,8	124,9
1997	973	204	393	1007,2	637,5	455,1	182,4	60,4	122,0
1998	974	210	405	1044,5	667,4	467,3	200,1	67,9	132,2
1999	970	215	382	1079,4	653,4	482,7	170,7	75,6	95,1
Gj.snitt 95/99 <i>Average 95/99</i>	983	204	391	1008,0	640,5	455,7	184,8	66,5	118,2
2000	957	223	391	1133,9	693,0	498,4	194,6	79,4	115,2
2001	948	233	376	1226,0	735,1	537,9	197,2	84,8	112,4
2002	961	241	366	1286,9	791,5	549,2	242,3	89,5	152,8
2003	932	247	379	1353,4	819,8	593,6	226,2	66,8	119,1

³ I denne tabellen er eiendeler i jordbruket ført opp med gjennomsnitt av IB og UB *Average of opening and closing balance*

⁴ Fra og med 1980 er de oppgitte avlingene kvantumsveide *Since 1980 the crop yield s are wighted*

⁵ Fra og med 1993 er avlingene oppgitt i FEM *Since 1993 the crop yiel is in F. U.m.*

Lønnsevne	Arbeidstimer i jordbruk	Lønnsevne i kr pr time	Nettoinntekt nom. kr	Nettoinntekt faste kr ⁶	Privatforbruk inklusiv skatt	Herav skatter	betalte	Sparing	Gjelds-%
Capacity to pay	Total input	labour Capacity pay NOK hour	to Total income NOK	net Total income NOK	net Privat consumption incl. tax	Of which: Tax paid		Savings	Liabilities, % of assets
12,5	4419	2,84	13,9	147,0	13,2				25
15,8	3888	4,06	17,5	158,3	17,3				30
22,8	3524	6,47	26,1	193,2	23,7			5,6	35
29,3	3377	8,67	34,4	215,9	30,6			9,2	39
33,1	3373	9,81	39,0	230,7	34,0			10,4	39
36,0	3360	10,71	41,9	231,0	38,4			12,1	40
40,6	3357	12,09	47,2	242,0	43,3			12,0	41
48,6	3396	14,31	57,4	269,0	48,8			17,8	41
37,5	3373	11,12	44,0	237,8	39,0			12,3	40
57,8	3404	16,98	67,7	284,6	57,2			22,2	42
83,1	3424	24,44	92,6	356,4	65,3	21,5		40,2	40
100,0	3485	28,71	108,6	383,9	76,7	25,6		45,1	39
110,7	3565	31,05	121,0	395,3	91,1	33,2		43,9	39
102,4	3557	28,78	117,0	364,4	97,4	35,9		33,8	40
90,8	3487	26,04	101,4	356,9	77,5	29,1		37,0	40
111,1	3523	32,67	133,4	374,9	103,4	35,6		46,3	40
120,8	3480	34,71	146,0	361,1	113,7	38,9		47,9	40
124,5	3469	35,90	150,9	334,9	124,3	39,3		46,5	40
124,2	3441	36,09	151,1	309,5	133,3	41,5		37,9	41
145,8	3431	42,49	183,0	352,8	140,4	40,4		65,1	40
125,3	3469	36,12	152,9	346,6	123,0	39,1		48,7	40
145,9	3398	42,95	190,3	347,2	155,1	42,0		56,2	40
138,9	3302	42,08	195,8	333,1	173,9	50,4		43,0	41
148,9	3265	45,60	224,4	351,3	198,4	59,2		51,8	41
147,8	3213	46,01	233,7	342,8	217,3	66,4		45,7	42
174,2	3171	54,97	263,4	369,5	235,5	73,1		56,6	42
151,1	3270	46,32	221,5	348,7	196,0	58,2		50,7	41
186,5	3147	59,28	285,9	385,3	258,6	79,5		57,3	42
180,1	3086	58,36	290,1	378,1	282,8	89,3		40,5	40
167,3	3055	54,78	288,2	366,9	291,2	90,7		35,9	39
192,9	3064	62,95	315,0	392,2	297,6	89,5		53,8	37
171,0	3018	56,65	304,8	374,1	313,5	93,6		32,1	37
179,6	3074	58,40	296,8	379,3	288,7	88,5		43,9	39
178,1	3001	59,34	320,0	383,2	327,7	100,6		29,9	37
186,8	3002	62,23	337,1	399,0	343,4	104,5		33,6	37
183,8	2978	61,70	347,5	400,8	356,9	106,1		27,6	37
194,1	2949	65,82	382,6	431,6	371,1	108,6		53,6	37
161,8	2941	55,03	356,2	392,8	392,7	120,1		5,4	39
180,9	2974	60,82	348,7	401,6	358,4	108,0		30,0	37
183,4	2928	62,64	401,0	428,7	405,7	120,3		48,4	39
181,7	2932	61,96	402,6	417,8	416,2	122,1		37,5	40
211,0	2929	72,03	466,9	478,3	439,5	127,2		63,1	40
220,6	2927	75,36	476,4	476,4	453,5	131,5		50,3	40

⁶ Omregnet til 2002-kroner etter konsumprisindeksen. Fixed to 2002- NOK